

Murat KARAYILAN

KOMUTALAŞMA

Basım Yeri:
Basım Tarihi:

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	5
------------	---

Tarihsel Gelişim Diyalektiğinde Kürdistan'da Komutanlaşma Gerçekliği ve Yeni Komuta Tarzı

Giriş.....	7
Savaş Biliminin Gelişimi ve Medler.....	10
Direnişler Tarihi Kürdistan.....	12
Kürtlerde Savaş Olgusu.....	15
Kürdistan'da Komuta Gerçekliği.....	17
Bireysel Kahramanlıklar.....	21
Klasik Kürt İsyanlığı.....	23
19. ve 20. Yüzyıllardaki Kürt İsyanları.....	25
İlkel Milliyetçi Hareketler ve Peşmergecilik.....	28

Kürt Toplumsal Karakterine Yanıt Verebilecek Zafer Komutanlaşmasının Gelişmeme Nedenleri

İdeoloji-Komutanlaşma İlişkisi ve Kürdistan'da Durum.....	33
Kürdistan'da İdeolojiden Koparıma ve Bunun Komuta Üzerindeki Etkisi.....	37
Strateji Ve Taktikten Yoksunluk.....	41
PKK'nin Açığa Çıkardığı Komuta Çizgisi ve Yaşanan Sorunlar.....	44
PKK'nin Ortaya Çıkış Koşulları.....	44
İdeoloji ve Komutanlaşma İlişkisi.....	45
Özgürlük eğilimi.....	49
Savaş Tarihimiz İçerisinde Komutan ve Askerileşme.....	54
15 Ağustos Atılımı'na Hazırlanırken.....	56
15 Ağustos Atılımı ve Komuta Duruşu.....	59
ARGK Tarihinde Komuta Duruşu.....	63
Uluslar Arası Komplonun Gelişiminde Komuta Duruşu.....	70

PKK Çizgisine Dayatılan Tasfiyeci Anlayışlar ve Neden Olduğu Sonuçlar

PKK Çizgisine Dayatılan Tasfiyeci Anlayışlar ve Neden Olduğu Sonuçlar.....	75
Feodal komplocu anlayış.....	79
Geleneksel Köylü Anlayışının Komutaya Yansıması.....	86

Küçük Burjuva Anlayış.....	88
Yarı feodal, yarı küçük burjuva anlayışların komutaya yansması.....	89
Tasfiyeci Anlayışlara Yaklaşım Üzerine.....	90

HPG'nin Yeniden Yapılandırılması –Özerkleşme-

HPG'nin Yeniden Yapılandırılması Özerkleşme.....	95
Yeni Dönem Meşru Savunma Çizgimizde Komutanlaşma.....	98
Komutanlaşma Sanatı.....	103
Askeri Sanat –Taktiksel Öncülük-	107
Komutalaşmada Özgürlük ve Disiplinin Bağlantısı.....	110
Profesyonel Modern Askerlik.....	114
İyi Bir Taktisyen Olma.....	116
Askeri Örgütlenmeye Hakimiyet.....	117
Yönetme Sanatı.....	118
Kolektif Öncülük	122
Sorumluluk.....	125
Başarıya Kilitlenme ve Cesaret.....	126
Çok Yönlülük.....	127
Zor Şartların Militanı Olmak.....	129
Yaratma Sanatı.....	129
Bireyi Harekete Geçirme.....	130
Eğitsel Üreticilik.....	132

HPG'de Demokratik Sosyal Yaşam Perspektifleri

HPG'de Demokratik Sosyal Yaşam Perspektifleri.....	137
Özgür Kadın Çizgisi, Önderliğin çizgisidir.....	137
Cins Mücadelesine İlkeli Yaklaşım.....	141
Demokratik Ekolojik Toplum Gerçekliğine Doğru Yaklaşım ve Zihniyet Devrimi.....	145
Yeni Dönemde Komutanlaşmada Ortaya Çıkan Yetmezlikler.....	147
Komutada Çizgi Mücadelesinde Yaşanan Sorunlar.....	147
Büyük Amaçlara Kilitlenmeme ve Yetinmecilik.....	151
Devrimci vicdan yetersizliği.....	152
Hak Arayıcılığı.....	152
Plansızlık, Programsızlık ve Yaratıcı Olamamak.....	153
Coşku ve Hırs Eksikliği.....	155
Yaşam Ölçülerinde Yaşanan Özerklik ve Keyfiyet.....	156
Yetkicilik.....	157

Meşru Savunma Stratejisinde Yaşanmış Komuta Örnekleri

Meşru Savunma Stratejisinde Yaşanmış Komuta Örnekleri.....	159
--	-----

Önsöz

Ortadoğu'nun kadim halklarından olan Kürt halkı özgürlüğü uğruna büyük bedeller vermiştir. Ancak bu uğurda geliştirdiği direnişlerde PKK mücadelesine kadar sonuç aldığı söylenemez. Yürütmüş olduğu mücadelelerde verdiği bedel, harcadığı emek ve fedakarlık istenilen düzeyde sonuç vermemiş olsa da, aidiyet bilincini koruması bir teselli olmuştur.

Kürt halkının yüzyıllar öncesine dayanan direniş mücadelesinin başarıya ulaşmamasında en önemli ve belirleyici temel olgu komuta sorunu olmuştur. Çağın aklını okumayan, bakış açısına ulaşamayan komutanın ortaya çıkmaması Kürt halkı açısından büyük talihsizlik olmuştur.

Sömürgeci yapılanmalar tarafından Kürt halkının bilinçleri üzerinde geliştirilen tahribatlar belki de en kapsamlı etkisini savaş tarzı ve komuta anlayışı üzerinde göstermiştir. Bu açıdan bireysel düzeyde sayısız kahramanlar çıkmış olsa da, bunlar bireysel çabalar olmaktan öteye gitmemiştir.

Özellikle Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin yürütmüş olduğu direniş sürecinin 21.yy.da tüm ezilen toplumsal kesimler için büyük bir umut kaynağı olmasına ve bir çağa damga vurmasına rağmen hala istenilen düzeyde zafer komutasını yaratmamış olması düşündürücüdür. Kürt halkı başta olmak üzere Ortadoğu bölgesinde önemli değişimler yaratan bu mücadelenin komuta sorununu henüz gidermemiş olmasının tarihsel birçok nedeni bulunuyor.

Murat Karayılan arkadaş bu kitabında Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin pratiğinden yola çıkarak Kürt halkının toplumsal yapılanmasını ve savaş anlayışını sosyolojik bir incelemeye tabi tutuyor. Ortadoğu bölgesinde bireysel kahramanlıkları dillere destan olan Kürt halkının doğru bir komuta anlayışına neden ulaşamadığının arkasındaki zihniyet oluşumunu ve anlayış bütünlüğünü sorguluyor. Gerçekleştirdiği sorgulama üzerinden doğru komuta tarzının

özelliklerini, anlayışını ve tarzını ortaya koyarak, Kürt tarihindeki ‘makus talihi’ tersine çevirmenin rotasını çiziyor.

Bu kitap PKK öncülüğünde geliştirilen gerilla mücadelesinde komuta sorunundan kaynaklı ortaya çıkan yetersizlerin bir fotoğrafını çekiyor. Tarihin tanık olduğu en büyük fedai hareketlerinden biri olan PKK’de yaşanan komuta sorununa genel-geçer mantık çerçevesinde yaklaşmanın büyük bir hata olacağı açıktır. Bu açıdan Murat Karayılan arkadaş bu kitabında Kürt kişilik yapılanmasının mücadele üzerinde yaratmış olduğu olumsuz etkilerin arka planına ışık tutuyor.

Tarih-güncel bağlantısının çokça işlendiği bu kitap, doğru komuta anlayışına ulaşarak mücadele yürütmek isteyen herkes için öğretici derslerle doludur.

Kürdistan Özgürlük Mücadelesinde yaşanan komuta sorunlarının nedenleri nelerdir? Sömürgeci yapılar Kürt kişiliği üzerinde ne amaçla nasıl olumsuz etkiler yaratmışlardır? Ortaya çıkan büyük mücadele gerçekliğine karşı Kürt kişiliği hala neden geri-geleneksel zihniyet yapılanmasında ısrar ediyor? Kürtün savaş ve mücadeleye bakış açısı nedir? Komutalaşma çizgisinde ne tür sorunlar yaşıyor? Bu sorunları gidermek için nasıl bir zihniyet devrimi? vb merak edilen tüm soruların cevaplarını bu kitapta mevcuttur.

Okur kitabı okuduğunda bir yandan yetmez Kürt kişiliğinin mücadele süreci üzerinde yaratmış olduğu etkiye görecek, öte yandan Kürt halkının bireysel kahramanlıklarının altındaki nedeni oldukça bilince çıkaracaktır. Bireysellik-toplumsallık ikileminin zihniyet ve anlayış yapılanması üzerinde yarattığı etkinin ne tür sonuçlara yol açtığını da ayrıca analiz etmeye tabi tutuyor.

Murat Karayılan arkadaş bu kitap ile Kürdistan Özgürlük Mücadelesinin kadrolarını eğitmeyi amaçlarken, Kürt halkını da savaş çizgisinde tarihsel oluşum diyalektiğiyle de yüzleştiriyor.

Şahan Dicle

1. BÖLÜM

TARİHSEL GELİŞİM DİYALEKTİĞİNDE KÜRDİSTAN'DA KOMUTANLAŞMA GERÇEKLİĞİ

Giriş

Tarihin tarihi olarak değerlendirilen Kürdistan toplum gerçekliği ele alınırken, uygarlığın gelişimine analık ve öncülük eden böylesi bir toplumsal yapı neden tarihe damgasını vuracak güçlü bir önder-komuta kişiliği çıkaramamıştır sorusu her zaman yakıcılığını hissettirmiştir. Kimisi bunu ideolojisizliğe, kimisi Zerdüş ideolojisinin etkilerine, kimisi ise örgütsüzlüğüne bağlamıştır. Nitekim bu tespitlerin hepsinde de belirli bir doğruluk payı vardır. Fakat tarihte güçlü bir öncülük düzeyi hiç yakalanamadı mı veya bir komuta kişiliğine hiç mi ulaşılamadı, sorusuna doğru cevap vermek tarihi yeniden doğrultma anlamında oldukça önemlidir. Enderde olsa elbette ki bu tür komuta kişilikler açığa çıkmıştır, ama bunlar farklı amaçlara hizmet ettiklerinden dolayı Kürdistan tarihinde güçlü bir katkıları olduğundan bahsedilemez.

Kuşkusuz amacımız Kürdistan tarihini yeniden açıklamak değildir. Konumuz gereği Kürdistan'da ordulaşma ve komutanlaşma gerçeği ele alınırken zaman zaman bunun ilk toplumsal şekillenmedeki tarihsel kökenleri elbette ki irdelenecektir. Ki bugün tüm toplumsal araştırma verileri Kürdistan toplumsal yapısının dokularını, ilk toplumsal yapılanma olarak değerlendirilen neolitik toplum değerlerine bağlamaktadır. Bu konuda Önderliğimiz de; "Kürt tarihinin düğümü neolitik toplumdur. Kavram olarak neolitik toplumun çözülmesi ve bu çağda protiplerinin belirlenmesi, tarihin aydınlatılmasında kilit rol oynayacaktır. Dikkatli bir gözlemci

bugün bile Kürtlerin yoğun bir biçimde neolitik toplum özelliklerini yaşadıklarını tespit etmekte güçlük çekmeyecektir" belirlemesinde bulunmaktadır.

Bir toplumun içinde bulunduğu ekonomik ve kültürel düzey ile sosyal ve siyasal yapılanmadaki gelişim seyri, o toplumun ideolojik kimliğinin ortaya çıkmasını belirleyen temel faktörler olmaktadır. Uygarlık tarihinin gelişim aşamalarında ortaya çıkan tüm toplumsal sistemler, belirli bir ideolojiye dayanarak kendilerini kurumlaştırmışlardır. Önderlik bu konuda; "İdeolojik yaratım ve kurumlaşmalar, insanoğlunun zihniyet yapısının değişiminde ve gelişiminde önemli bir yere sahiptir" demektedir.

İnsan zihniyetindeki her gelişim ve değişim düzeyi bir öncekinin yaratım ve uygulamalarındaki yetersiz ve gerici yönlerini belirlemekte, yeni bir düşünce sistematığıyla bir üst aşamaya sıçramakta ve örgütlenmeler yeni oluşturulan ideolojiye göre yapılandırılarak insanlığın hizmetine sunulmaktadır.

Toplumsallaşmanın ilk örgütlenme biçimi olan Kürt orjinli neolitik köy devrimiyle birlikte insanlık bilincinin kazanılması, düşüncenin gelişimi, ortak üretime dayalı ve daha çok kendini korumaya yönelik toplulukların şekillenmesiyle birlikte klan, kabile, aşiret örgütlenmelerine gidilmesi, ilk toplumsal yapılanmaları ortaya çıkarmıştır. Bu dönemde herkesin eşit düzeyde ve kendine yetebilecek bir üretime sahip olmasından kaynaklı başkalarının üzerinde hakimiyet kurma veya farklı bir zor anlayışı ortaya çıkmamıştır. Kadın eksenli neolitik dönemin zor anlayışı daha çok doğaya ve vahşi hayvanlara karşı kendini savunma ve mücadele etme biçiminde gelişmiştir. Dolayısıyla insanın ilk savaşı, doğa ve ona karşı yürüttüğü savaşımdır. Bu da meşru savunma anlayışı olmaktadır.

Neolitik dönemin son süreçlerinde demir, bakır vb. madenlerin bulunması, insanlığın ilerlemesinde bir üst evreye sıçramayı ifade ederken, aynı zamanda yeni bir dönemin başlangıcının da habercisi olmuştur. Üretim araçlarının bulunmasıyla birlikte üretim el değiştirirken, üretim ilişkilerinde de yeni örgütlenme biçimlerini doğurmuştur. Artı ürünün ortaya çıkması daha fazla bir kesimin beslenmesini, daha rahat ve yerleşik yaşam koşullarını geliştirirken, ürünün fazlasını elinde toplayan ve sürekli üretimle uğraşmak zorunda kalmayan bir kesimi de ortaya çıkarmıştır. Ürün fazlasını

arttırmak için daha fazla insan emeğine ihtiyaç duyulması ve belirli bir kesimin emek ürününü elinde tutmaya dayalı hakimiyetini doğurmuştur. Neolitik dönemin ilişki tarzıyla uyum içinde ortaya çıkan kabile ve aşiret ilişkilenmeleri sınıflı topluma geçişle birlikte yönetici kast ve köleci-köle ilişkilerine dönüşmüştür. Böylelikle insanın doğayla ilişkilerini çözmede kullandığı zor, sınıf çıkarlarının korunma aracı olarak askeri-siyasal bir nitelik kazanmaya başlamıştır. Dolayısıyla askeri örgütlenme köleci sınıfın baskı ve sömürsünü sürdürmenin aracı olarak ortaya çıkmıştır. Denilebilir ki, sınıflı topluma geçişle birlikte ilk örgütlenme de zorun uygulama aracı olarak askeri örgütlenmelerdir. Yalnız bu, sistemin sadece zora dayalı olarak geliştiği şeklinde anlaşılmamalıdır. Köleci sistem zora dayalı gelişmekten ziyade daha çok, inandırıcı bir mitoloji ve kendini verimlilikle kanıtlayan bir üretim tarzıyla kurumlaşmıştır. Neolitik dönemin ana tanrıça kültüne dayalı temel ideolojik yapılanma artık egemenlerin hakimiyetini sistemlileştirecek yeni mitolojilerle yer değiştirmiş ve sınıfsal çıkarların en kapsamlı kurumlaşma biçimi olan siyasal zor aygıtı olarak devlet örgütlenmesini ortaya çıkarmıştır.

Sistem hakimiyetini kurumlaştırıp genişlerken, ezenin ezilene üstünlük kurma çabaları gittikçe şiddet dozajını arttırmış ve savaşlar boyutuna varmıştır. Sınıfsal ayrışım ve çelişkilerin derinleşmesiyle birlikte, savaşçı toplulukları, yani ilk ordu örgütlenmelerine gidilmiştir. Özellikle atın binek hayvanı olarak, bakır madeninin ise ok ucunun yapımında vb. savaş araçlarının yapımında kullanılmaya başlanması, savaş ve savaş örgütlenmelerinin oluşmasında, orduların kurulmasında büyük rol oynamıştır. İçte ezilenlerin başkaldırıları bastırma, aynı zamanda dıştan gelebilecek saldırıları engelleme ve başka alanlara açılıp yayılma amacıyla ordular sürekli büyütülmüş ve sistemin temel zor aracı haline gelmiştir.

İlkel dönem topluluklarında yaşanan çekişme ve çatışmalar artık biçim değiştirmeye başlamıştır. Bu dönemde de çekişme ve çatışmalar yaşansa da bunlar ilkel şiddet ölçülerini aşmamıştır. Topluluklar arası uyuşmazlıklarda şiddet uygulanmış olsa da bir kesimin diğerine üstünlüğü veya sömürme, hakimiyetine alma amacıyla gelişmemiştir. Çünkü dönemin insan emeğinin verimlilik düzeyi, bireyin yaşaması için zorunlu olanından fazlasına imkan verecek düzeyde değildir. Yaşanılan çatışmalar çoğunlukla

toplulukların yaşam alanı üzerindeki kavgalarından ibarettir. Gerçek anlamıyla şiddet ve savaş olgusu sınıflı toplumla beraber insanlık tarihinde yer edinmeye başlamıştır. Bu anlamda denilebilir ki, sınıflı toplumun ortaya çıkışı savaşların da başlangıç tarihidir.

Bütün bunların yanı sıra uygarlık, yaratılan değerler üzerinde gelişmeye devam etmiş, düşünsel alanda yaşanan gelişmeler ve ilerlemeler, bilim ve teknik alanında da yeni aşamalar kaydetmeyi getirmiştir. Bu konuda Önderliğimiz; "Biriken değerler öncelikle güvenlik sorunlarına yol açarken, savunma ve saldırı araçlarının önemi kendini dayatmış, bu döneme göre savaş tekniklerinin öne çıkmasını zorunluluk haline getirmiştir. Daha önce tarımsal verimliliğe belirleyici katkıda bulunan kuzma, saban ve balta teknolojisi, artık silah teknolojisine dönüşmüştür" diye belirleme yaparken,, silah ve savaş sahasının gelişim diyalektiğini çarpıcı bir düzeyde açığa çıkarmaktadır. Savaş sahasında yaşanan gelişmeler uygarlığın gelişimine paralel olarak bir gelişim sergilemiş ve giderek bir sanat ve bilim alanı olmaya doğru evrim göstermiştir.

Savaş Biliminin Gelişimi ve Medler

İnsanlığın kendisi ve doğa hakkındaki bilincinin gelişmesi, sorunlara yaklaşımı daha derinlikli ve ayrıntılı hale getirirken, yansımaları ideolojilerin ve örgütlenmelerin şekillenmesinde bulmuştur. Düşünce düzeyinde yaşanan gelişmeler savaş alanına da yansımış, tanrı komutanlar ve askeri komutanlar arasındaki mitolojik savaşlar yerini daha bilimsel savaş alanlarına bırakmıştır. Esas itibarıyla düşüncenin gelişimi, insan gelişimini ifade etmekte ve bilimin doğuşunu müjdelemektedir. Savaşın bir bilim olarak doğuşu, temelde toplumun gelişim aşamalarında ifadelendirilen mitolojik anlatımlarda şekillenmesini bulmaktadır. İlk ilkel düşüncelerin aşılması ve yerini felsefik düşüncelere bırakmasıyla birlikte savaş sahası da gerçek anlamda bilimsel bir içerik kazanma evresine girmiştir.

Fikir ve düşünce düzeyinde yaşanan gelişmeler, bununla bağlantılı olarak insan bilincinin ve uygarlığın gelişerek formüle edilmesi, doğayı ve insanı ilgilendiren bilimlerin şekil almaya başlayarak ayrışmaya gitmesi M.Ö. 500'li yıllarda bir üst seviyeye ulaşmış ve belirli bir sistem oluşmaya başlamıştır. Esas olarak

savaşın kendini bir bilim dalı olarak kurumlaştırmaya başlaması ilkel dönem düşünce yapısındaki tanrı komutanları ile askeri komutanlar arasındaki savaşında şekillenmiştir.

Bilindiği üzere, tarihte birçok gelişmenin kaynağı Mezopotamya ve Mısır toprakları olmuştur. Uygarlığın tohumları bu topraklarda atılırken, Yunan medeniyeti tarafından da sisteme kavuşturulup formüle edilmiştir, sonrasında biçimlendirilmiştir. Örneğin; matematik, geometri, astronomi, tıp vb. birçok bilimin temeli bu topraklarda, yani Ortadoğu'da atılmıştır. Tüm bu gelişmelerle birlikte savaş bilimi de bu süreçlerde gelişip, sistemleşmeye başlamıştır.

Savaş ve askerlik biliminde M.Ö. 1000'den 500'e kadarki süreçte ordularda bölük sistemi oluşturularak farklı örgütlenmelere gidilmiştir. Deniz, kara, süvari ve piyade orduları bu süreçte oluşturulurken, ok'a karşı zırhlı elbiseler ve bunlardan oluşan birlikler geliştirilmiştir. Tüm bu gelişmeler ışığında insanoğlu, artık olay ve olguları bir sistem dahilinde ele alıp, birçok karışıklığı aşmaya ve formüller geliştirmeye başlamıştır. Ordu içerisinde farklı amaç ve örgütlenmeler ortaya çıkarken, yaşanan tüm bu gelişmelerle birlikte savaş da bir bilim dalı olma yolunda ilerleme kaydetmiştir. Bu konuda M.Ö. 400'lü yıllardan sonra Çin'de önemli gelişmeler yaşanmış ve bu gelişmeleri 'Savaş Sanatı' adlı eserinde Sun-Tzu kitaplaştırmıştır. Savaş ve savaş kanunları hakkında yazılan bu kitap günümüzde de halen orduların eğitimlerinde yararlanılan temel kaynaklardan birisi olma özelliğini korumaktadır.

Savaşın bir bilim olarak şekillenmeye başladığı bu süreçlerde, varlığını sürdüren Medler'in de bu sistemleşmede rol sahibi olduğuna dair bilgiler bulunmaktadır. Herodot Tarihi'nde Med ordularında da sınıflandırmaların bulunduğu ve kendi içerisinde bir sisteme sahip oldukları yazılıdır. Bu bilgilerden de anlaşıldığı üzere, o tarihsel koşullar içerisinde Medler savaş bilimini ele alma ve uygulamada ileri bir düzeyi teşkil etmektedir. Tarihte ilk kez Kürtler sistemli bir ordulaşmaya ulaşmış görülmektedir.

Medler'in savaş ve ordu konularındaki gelişkinlikleri hem egemenlikleri boyunca, hem de 200-300 yıl sonrasında iktidar Medler'den Perslere geçtikten sonra da devam etmiştir. İktidar el değiştirmiş olmasına rağmen, Medler'in Pers sistemi içinde özellikle askeri alanda güçlü bir konumda kaldıklarına dair belgeler bulunmaktadır. Bu noktada en temel belge olan 'Herodot Tarihi'ne

göre Kürtler, o dönemde savaşta ileri bir düzeyi yaşamaktadır. Örneğin; Persler'in iktidara geçmesinden sonra dahi uzun bir süre, Persler'in en büyük ve en güvenilir ordu komutanları Medler'den oluşmuştur. Padişahlar her ne kadar Pers sülalesinden olsa da ordu komutanları Medler'den seçilmiştir. Bu süreçte bazı kaynaklara göre sayıları 5 milyona kadar varan büyük Pers orduları oluşturulurken, bu ordularda Medler önemli bir yer tutmuştur. Örneğin; Pers ordusunda ayrı bir yeri olan, savaş cephelerinde en zor koşullarda savaşan ve en güvenilir ve seçme güçleri olan ölümsüz kuvvetlerin yarısını Medler, diğer yarısını da Persler oluşturmuştur. O dönemlerde Perslerle Yunanlılar arasındaki savaşlarda, Yunan ordularının en güçlü bölümünü oluşturan Makedonların Medler'in karşısında savaşmaya çalıştığı, yine bu tarihi belgelerden anlaşılmaktadır. Bu bilgilerden de anlaşıldığı üzere Medler, askerleşme ve savaşçılık yeteneği anlamında önemli bir düzey yakalamakla birlikte, savaş biliminde de belirli bir oranda derinleşmişlerdir.

Direnifler Tarihi Kürdistan

İnsanlık tarihi egemen sınıf ideolojilerinin askeri ve siyasi alanda yürüttüğü savaşlara tanıklık ettiği kadar, aynı zamanda neolitiğin eşitlik, özgürlük, adalete dayalı yaşam özlemine dayanarak mücadele yürüten ezilen sınıfların da direniş savaşlarına tanıklık etmiştir. Egemen karakterli savaşlara karşı meşru müdafaa çerçevesinde ezilen halkların oluşturduğu direniş cephesinde en fazla savaşan halklardan biri de Kürtlerdir. Neolitiğin yaratıcı halkı olarak Kürtler direniş tarihinin de öncü halklarından olurken, Kürdistan tarihi de bir direnişler tarihi olmaya başlamıştır.

Bu direnişilik mitoloji ve efsanelere konu olmuş ve günümüze kadar halkların bayram şenlikleriyle kutladığı kutsal içeriklere kavuşmuştur. Ortadoğu halklarında yeni gün anlamına gelen Newroz Bayramı kutlamaları böyle bir direnişin yaratımı olmaktadır. Mitolojik bir anlatıma kavuşturulan Demirci Kawa efsanesi özünde Kürtlerin ve Ortadoğu halklarının Asur İmparatorluğu şaşsında antikçağ köleci sistemine karşı direnişini sembolize etmektedir. Zerdüşt ideolojisi temelinde insan iradesinin yeniden dirilişini ve demir tekniğiyle halkların direnişini ifade etmektedir. Önderlik bu

direniş i şöyle değ erlendirmektedir: "Med Konfederasyonu kurulmadan önce, aş iretlerin Kawa mitolojisi şahsında demir tekniğı ile Asur İ mparatorluğı 'na karşı direnmesi de pratik-politik anlamda önemli rol oynamıştır. Hurri, Mitanni, Nairi ve Urartu dönemindeki direnmeler sembolik olarak alan kültüründe Demirci Kawa efsanesinde anlam bulmaktadır. Efsanenin doğru yorumu ve tarih boyunca bu yönlü geliş imi güçlü bir olasılıktır. Madenci halkların ö lkelerini savunma ve özgürlüklerini koruma savaş ımları, Demirci Kawa efsanesini yaratmaktadır."

Genellikle savaş lar ve direniş lerle dolu bir tarihe sahip olan Kürt halk ı, en büyük ordular Kürdistan'a girdiğinde dahi bu ordulara karşı direnerek geri adım atmamıştır. Düş manına karşı zor duruma dü ştüğ ünde dağ lara çekilip kendisini orada gizlerken, birçok iş gal hareketine karşı, vurup kaybolma, sürekli pusular atma, harekete geçtiklerinde arkalarından vurma gibi birçok eylem gerçekleştirerek iş gal ordularına bir hayli zarar vermiştir. Fakat her ne kadar direnmeyi esas almış sa da, bu direniş ler genellikle sonuçsuz kalmış , başarı getirmemiştir.

Tarihte bilinen ilk büyük istila hareketini baş latan Büyük İ skender'e karşı gösterilen direniş ve sonuçta yaşanan baş aş ağı ya düş üş buna bir örnektir. Makedon kral ı Büyük İ skender'in Ortadoğ u ve Kürdistan'a geliş i, savaş konusunda önemli bir dü zeye sahip olan Medler'in durumunda köklü değ iş iklikler yaratırken, ulaşı lan düzeyde bir düş üş yaşanmış ve gerileme dönemi baş lamıştır. Yaklaş ık olarak İ skender'den yetmiş yıl öncesinde de Yunanlılarla olan savaş ta dağ lara doğru çekilerek köylerini boşaltan Kürtler, özellikle vur-kaç taktiğı ile Yunan ordusunu yıpratmışlardır. Ksenophon 'Onbinlerin Dönüş ü' adlı eserinde Karduk Ö lkesi olarak söz ettiğı Kürdistan'da, Kürtlerin bu direniş ini anlatmış ve orduların en fazla zorlandığı ve kayıp verdiğı yer olarak belirtmiştir. Fakat bu direniş lerle birlikte kendilerini savunmak amacıyla dağ lara çekilmeler uygarlıktan uzaklaş mayı da beraberinde getirmiştir. Büyük İ skender'in iş galleriyle birlikte Kürtler, uygarlıktan, bilimden, şehirden mecburen uzaklaş mışlardır. Bu durum İ skender'den sonra da devam ederken, Roma ve Sasani İ mparatorlukları arasındaki savaşlarda dağ lara çekilme daha fazla gerçekleşmiştir. Bu durum kendini koruma maksadıyla da olsa, bilimden uzaklaşmalarına ve varolan birikimlerin geliş mesinin önünde engel oluşturmalarına neden

olmuştur. Kürtler her ne kadar yarı özgür bir şekilde dağlarda yaşamaya başlamış olsalar da uygarlığın derinleştiği şehir, ova vb. yerleşim yerlerinden uzaklaşmışlardır. Günümüzle karşılaştırıldığında, Kürtler'in o dönemlerde, 1000 yıl sonraki durumlarından daha ileri bir konumda oldukları rahatlıkla görülmektedir. Bu nedenle Kürtler, sosyal, ekonomik, siyasi, kültürel, askeri, yani her alanda bir gerilemeyi yaşamış, adeta gelişme dondurulmuştur.

Elbette ki, böylesi bir gerilemenin tarihsel nedenleri vardır. Tarihsel gelişim süreçlerinin hemen hemen tüm evrelerinde yoğunlaşan saldırılara karşı kendini savunma amacıyla dağlara çekilen Kürtler, aynı zamanda geçmişe sıkı bir bağlılık içinde yeni sistemin yaratımlarına karşı da bir direniş içerisine girmiştir. Uygarlığı yaratan toprakların verimliliği her zaman işgal ve istilaların odaklaştığı merkez haline gelmiş, bu da sürekli başta Kürt halkı olmak üzere tüm Mezopotamya halklarında bir savunma duruşunu getirmiştir. Kürtler, neolitik dönemden edindikleri aşiret olgusu ile bir birliği sağlarken, dış saldırıların gelişmesi karşısında savunma ve mücadele etme temelinde daha gelişkin aşiret bilincine doğru bir aşama kaydetmeye başlamışlardır. Kürtler artık dağlı aşiret grupları olarak varlıklarını sürdürme mücadelesini yürütmeye başlamışlardır. Günümüzde dahi 'dağlı halk' olarak tanımlanan Kürt gerçekliğinin temelinde böyle bir etken de yatmaktadır. Bu dönemde şehirlerde kalanlar ise teslim olma ve bir erimeyi yaşamaya mecbur kalmışlardır. Önderlik bu durumu, "Kürt halkı aslında Neolitik dönemde takılı kalmıştır ve bu dönemin özellikleri bugüne kadar da süregelmiştir" sözleriyle ifade etmektedir. Özünü koruma ve teslim olmama temelinde savunma pozisyonunda durma, yeni uygarlık değerlerinden bir uzaklaşmayı ve içe kapanıklığı da beraberinde getirmiştir.

Her ne kadar Kürtler Medler döneminde neolitigi yaşayarak onun bir üst aşamasına, sınıflaşmaya doğru ilerleme kat etmişler de, dış koşulların dayatmalarından dolayı duraklamış ve bu da gerilemeyi beraberinde getirmiştir. Toplumsal yapının, sistemin böylesi gerilemesi sonucunda savaş ve ordu gerçekliği de olumsuz etkilenmiş, önemli bir gerileme yaşanmıştır. Gerileme sürecini yaşamayan iç nedenleri bulunmakla birlikte, dış nedenlerin daha ağır bastığını belirtmek daha doğru olacaktır.

Kürtlerde Savaş Olgusu

Olay ve olguları bilimsel bir temelde ele alma, tanımlama gerçekçi bir yaklaşımı ve başarıyı getirdiği gibi, bilimsel esaslardan uzaklaşma da çözümleyici olmayan sonuçlara, dogmatizme ve dolayısıyla kördüğümüne götürür. Bu durum Kürt savaş gerçekliği açısından da böyledir.

Çünkü tüm bilimsel olgularda olduğu gibi savaşın da kendi kanunları vardır ve savaş, bu kanunlar temelinde yürütülür. Savaş, bilgi ve düşünce esaslarına dayanır. Kürt savaş gerçekliğinde ise tarih boyunca yürüttükleri mücadelede mantığı esas almak yerine, kalp ve duygularına kulak vererek savaşmışlardır. Buna çıplak cesaretleriyle savaşmışlar demek de mümkündür.

Savaş olgusundaki başarı düzeyinin önemli etkenlerinden bir diğeri de toplumun gelişkinlik düzeyine bağlıdır. Bu gerçeklikten hareketle Kürt savaşçılığı ve komutalaşmasındaki gerilemenin nedenlerini toplumsal geriliklerle de değerlendirebiliriz. Zafer kazanan ve zafer komutanları yaratan toplumlarda mutlaka buna zemin sunan ideolojik ve kültürel düzeyin etkisi vardır. Kültür ve medeniyet düzeyi çok geri olan bir toplumda büyük komutanların çıkmasının zemini yoktur. Komutanlaşmanın mutlaka bir altyapısı vardır ve bu iki olgu birbirine direkt bağlıdır.

Kürt toplum gerçekliğinde yaratılan değerler ve birikimler üzerinde bir gelişim sağlama ve her çağın gereklerine göre kendini motive ederek bilimsel esaslar üzerinden ilerleme sağlama oldukça zayıf kalmıştır. Bunda dogmatik zihniyet yapısının büyük etkisi vardır. Yaratılan değerlere sıkı bağlılık ve ondan kopmama istemi çağlar arasında bir sıkışmışlığı getirmiştir. Dıştan gelen saldırı ve dayatmalarla da adeta bir kapana kısırılmışlığı yaşamıştır. Bu konuda Önderlik "Bugünkü Kürt zihniyet yapısının çok geri kalması da esas olarak neolitik çağda takılıp kalmalarından, adeta orada gönüllü bırakılmalarından ileri gelmektedir" belirlemesinde bulunmaktadır. Kürtlerin Neolitik dönemden kalma özellikleri, savaş ve savaşçılık geleneklerine de yansımıştır. Savaşları daha çok kendini koruma ve savunma temelinde olmuştur. Kürtlerin bu özellikleri tarihteki her savaşında kendisini göstermiştir. Savaş alanında daha çok mertliği esas alma temelinde direnmiştir. Fakat

savaşın sadece mertlik ve saflıkla kazanılamayacağı da tarihsel bir gerçekliktir. Savaş, başarı, kurnazlık ve taktik gerektirir. Ama Kürtlerde savaş her zaman göğüs göğse mücadeleye dayalı olmuştur.

Yine güçlü bir savaş ve ordu gerçekliğine ulaşamamadaki etkenlerden biri de örgütsüzlüğünden ileri gelmektedir. Ortadoğu'nun en direngen ve savaşkan halkı olmasına rağmen aşiret yapılanmasını aşamama, güçlü bir örgütlülüğe ulaşamama, parçalı, dağınık bir toplumsal yapılanmayı da yaratmıştır. Bu durum sistemli bir ordulaşmaya ulaşmasını engellemiş, yürütülen savaşlar kavga düzeyinde kalmıştır. Dolayısıyla örgütsüzlük güçlü bir komuta kişiliğinin çıkmasını engellemiş, Kürt tarihinde daha çok damgasını vuran bireysel kahramanlıklar olmuştur.

Tarihin tüm evrelerinde savaşkanlıklarınla övgüyle söz edilen Kürt halkı, savaş bilimsel bir temelde ele almadığından dolayı savaş sanatında derinleşememiş, savaş ustaları yaratamamıştır. Kürt halkının tarihinin sürekli savaşlarla geçmesi, savaş çok seven bir halk olduğu anlamına gelmemektedir. Daha önce de belirtildiği gibi; Kürdistan jeopolitik konumundan dolayı tarih boyunca birçok savaş yaşamış, büyük orduların istila ve egemenliklerine tanıklık etmiştir. Kürtler de bu durumu kabul etmediklerinden direnmeyi esas almış, Pers, Osmanlı vb. gibi bazı güçlerle ittifak yaparak onlarla birlikte savaşlara katılmıştır. Yani Kürtler ya savaşa mecbur bırakılmış ya da dolaylı olarak savaşa sokulmuştur. Planlı ve sistemli bir hazırlık yaparak bir yeri askeri güçle almak gibi sömürgeci bir mantıkla savaşlara girişmemiştir. Büyük bir devlet ya da ordu kurma, bu orduyu eğiterek güçlendirme ve savaşlara hazırlama gibi bir düşünce Kürtlerde fazla hakim olmamıştır. Genellikle düşman üzerine geldiğinde, artık kendisinde bir gelenek haline gelen direnişçilikle cevap vermiştir. Örneğin; iktidarın Medler'den Perslere geçtiği süreçlerde dahi, askeri anlamda o kadar güçlü olmalarına ve Pers ordu komutanlarının çoğunluğunu oluşturmalarına rağmen, Pers iktidarını tercih ederek, farklı bir girişimde bulunmamışlardır. Bu, daha sonraları Kürt halkının tarihsel bir gerçekliği haline gelmiştir. İslamiyet'in gelişim göstermesiyle birlikte Arapların zorla İslamlaştırma saldırılarına karşı yoğun bir direniş ve başkaldırı sergilenmiş, İslamiyet'in kabulünden sonra ise Arapların egemenliğine tabi olma, daha sonra da Osmanlılarla ittifaklar geliştirme yaklaşımına girilmiştir. Tarihsel süreç içerisinde zaman

zaman farklı imkanlar yakalanmışsa da bunlar değerlendirilmemiştir. Kürt halkı, bu kadar savaşçı ve direnişçi bir geleneğe sahip olmasına rağmen, tarihe damgasına vuran, örgütlülüğünü uzun süre koruyan ne bir ordu ne de komutanlık geleneği ve kültürü ortaya çıkarmamıştır

Kürtlerin, iktidar perspektif ve iddiasından yoksun gerçekliği tarihsel süreç içerisinde Medler'den devraldıkları ileri düzeyi kaybetmelerine neden olmuştur. Kürtler yine iyi savaşçı olarak kalmış fakat artık savaşta usta ve savaşı yürüten taraf olmaktan ziyade, başkalarının komutası altında savaşan bir güç olarak kullanılmıştır. Yine taktik esaslardan yoksunluk tarihi kayıplara yol açan temel etkenlerden biri olmuştur. Örneğin; Botan'da aşiretler, olası bir savaş durumunda mevzilere girip karşılıklı cephe alarak savaşmışlardır. Bu biraz da koç savaşına benzemektedir. Bilimsel bir bakış açısıyla değerlendirildiğinde savaş olarak değil de, ancak kavga diye nitelendirilebilir bir gerçekliğe sahiptir. Kürt savaş tarihine damgasını vuran da daha çok, klasik Kürt savaş tarzı olarak değerlendirilen kavgacılık olmuştur.

Kürdistan'da Komuta Gerçekliği

"Bir halkın en büyük talihsizliği ona yol açacak bir evladının olmamasıdır." (Önderlik)

Kürt olgusundaki en hazin gerçekliklerden biri insanlığın gelişimine öncülük yapan bir mayaya sahipken, halk olarak kendi özgürlüğüne ve gelişimine öncülük yapabilecek bir önder-komuta kişiliğini yaratamamasıdır. Kendi öncülerini yaratamama, doğurduğu uygarlıktan öncülük uman bir konuma getirmiştir. 'Ordular komutanların gölgesidir' gerçekliğinden hareketle ele alacak olursak; güçlü bir ordu örgütlenmesine gidememe ve kendi sistemini oluşturmama öncü bir kişiliğin çıkmamasından kaynağını almıştır.

Kürt olgusu kendi öncü-komuta yapısını oluşturmada zayıf kaldığı kadar, farklı ideolojiler ve amaçlar çerçevesinde savaşan ve başarı sağlayan komuta şahsiyetlerini çıkaran bir gerçekliğe de sahiptir. Bu anlamda Kürdistan toplumunda yaşanan komuta gerçekliğinin iki yönü bulunmaktadır. Tarihin belirli kesitlerinde zafer komutanları olarak da değerlendirilebilecek güçlü Kürt komuta şahsiyetleri çıkmış, fakat bunların Kürt toplumunda yaşanan baş aşağıya gidişe yön verecek, akışını değiştirecek bir katkıları

olmamıştır. Özellikle feodal dönemde kavmiyet anlayışının ağır basması ve milliyet duygusunun henüz tam olarak gelişmemiş olması, ortaya çıkan komuta şahsiyetlerinin de bu eksende bir mücadele yürütmesine neden olmuştur. Dönemin koşullarına göre bir uyarlanma yaşanmış ve yürütülen savaşlarda bu temelde ele alınmıştır. Dolayısıyla, bu komuta kişiliklerini Ortadoğulu zafer komutanları olarak değerlendirmek daha gerçekçi olacaktır.

Bu açıdan Med Konfederasyonu sürecinde beliren bazı komuta kişiliklerini Kürt komuta tarihi açısından bir milat olarak değerlendirmek yerinde olacaktır. Özellikle Helenlerin Ortadoğu'ya yönelik saldırılarını önlemede uzun süre etkili rol oynayan kişiliklerin başında Med hükümdarlarından Keyakser yer almaktadır. Güçlü komuta özellikleriyle oluşturduğu örgütlülük düzeyi, dış saldırılara karşı Ortadoğu'da bir sınır oluşturma rolünü oynamıştır. Yine her ne kadar hükümdarlığı sürecinde Medler çöküşü yaşamış olsalar dahi, güçlü komuta ve askeri özelliklerini taşıyan kişiliklerden birisi de Astiyages olmuştur. Medler'in çöküşünden sonra ise, varolan komuta kişiliklerini Kürt halkının ulusal çıkarlarını hizmet eden şahsiyetler olarak ele almak gerçeklikten uzak bir değerlendirme olacaktır. Astiyages sonrası Kürt komuta kişiliklerinin savaşımındaki hedef ve amaçlar farklı ideolojiler temelinde olmuştur. Bu kişilikler kimi zaman tarihe damgasını vurmuş ve günümüze kadar da adlarından söz ettirmişlerdir.

Kürt toplumu içerisinde çıkan ve tarihe damgasını vuran en önemli şahsiyetlerden biri de Selahaddin Eyyubi'dir. Selahaddin Eyyubi, günümüz itibarıyla dahi mücadelesi ve yaşamıyla etkileyici, komuta ve savaşçı özellikleriyle de gelişkin bir düzeyi, zafer komutanı ve zafer kişiliği niteliklerini temsil etmektedir.

Tarihte ortaya çıkan bütün büyük komutanlarda olduğu gibi Selahaddin Eyyubi'yi de zafere götüren en temel neden dayandığı ideolojidir. Örgütlülüğünü İslam ideolojisi çerçevesinde sağlayan ve bu temelde savaşan Selahaddin Eyyubi 12.yy.da yaşamıştır. Selahaddin Eyyubi'nin tarihe damgasını vurmasını sağlayan ve en önemli zaferlerini kazandığı alan Haçlı Savaşları'dır. 11. yüzyılda kilisenin çağrılarıyla başlatılan Haçlı Seferleri, Ortadoğu'daki zenginlik kaynaklarını ve gelişkinlik düzeyini ele geçirmek ve talan etmek amacıyla ortaya çıkmıştır. Yüz elli yıl süren bu seferler karşısında Arap, Türk ve diğer Müslüman halklar tutunamamış;

Haçlılar, Kudüs ve Suriye gibi birçok alanı ele geçirmiştir. Selahaddin Eyyubi, veziri olduğu Mısır halifesinin ölümünden sonra yarattığı örgütlülük düzeyiyle otorite ve güven kazanmıştır. Başlangıçta küçük bir güçle karşı bir direniş örgütlemiş, daha sonra tüm Müslüman halkları kendi denetimi altında toplayarak direniş büyütmüş ve Haçlıların hakimiyetine son vermiştir. Selahaddin önde gelen Arap ve Türk komutanlarını kendi komutası altında örgütleyerek direnişe geçmiş, bunun sonucunda da zafer kazanarak tarihe damgasını vurmuştur. Birçok Avrupa halkından meydana getirilen Haçlı orduları karşısında Ortadoğu'da topyekun bir savaş yürütülmüştür. Disiplinli kişiliği ve örgütlülük düzeyiyle yüz elli yıl süren Haçlı Seferlerini kıran Selahaddin Eyyubi milli bir ideolojiye dayanarak mücadele yürütmekten ziyade, daha önce de belirttiğimiz gibi İslam ideolojisi temelinde bir mücadeleyi esas almıştır. Bu anlamda Selahaddin Eyyubi'nin başarıları İslam ideolojisi temelinde fedai tarzda bir savaşım göstermesine bağlanabilir.

Feodal dönemde savaşlar, ulusal yaklaşımlar henüz fazla gündemde olmadığından, daha çok din çelişkiler çerçevesinde tavır belirlenerek yürütülmüştür. Bu anlamda Haçlı Seferlerini, Hristiyanlığa karşı Müslümanlığın ve Batı'ya karşı da Doğu'nun ümmetçilik temelinde direniş olarak değerlendirmek mümkündür.

Tarihe damga vuran Kürt komutanlardan biri de Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dır. Osmanlı İmparatorluğu'nda Mısır valisiyken isyan edip Bursa önlerine kadar gelmiş ve neredeyse Osmanlıların başkenti olan İstanbul'u dahi alabilecek güce ulaşmıştır. Her ne kadar isminde geçen Kavala bir Arnavut kasabası olsa da bazı kaynaklarda babasının Kürt olduğu yönünde bilgiler geçmektedir. Bu nokta da "Mısır, birincisi Selahaddin Eyyübi, ikincisi de Kavalalı Mehmet Ali Paşa olmak üzere iki büyük Kürt komutan ortaya çıkardı" denilmektedir. Kavalalı Mehmet Ali Paşa da savaşta becerikli ve hakim bir kişi olarak kendi ordusunu kurmuştur. Ordu içerisinde eğitim ve sistemi oturtarak Osmanlı'yı zor duruma düşürmüştür.

Değerlendirilebilecek bir diğer Kürt komuta şahsiyeti de İslam ordusunun büyük komutanlarından Ebu Müslim Horasani'dir. Ebu Müslim Horasani, İslam tarihinin en önemli olaylarından biri olan Abbasi Hanedanlığı'nın kuruluşunda önemli bir rol oynamıştır. Emevi Hanedanlığı döneminde hilafet saltanatla birleştirilmiş,

babadan oğula geçmeye başlamış ve bir kesimin üstünlüğü giderek artmıştır. İslam devletindeki sınıflar arası uçurumun derinleşmesiyle birlikte, merkezi feodal devlet yapısı da giderek güçlenmiştir. Arap egemenliği altında bulunan birçok halk giderek artan vergiler ve yoksulluk karşısında İslami yönetimden rahatsızlık duymaya başlamış ve bu da özellikle Hz. Ali yanlılarında tepki hareketlerini doğurmuştur.

Esas itibariyle isyanlar Zerdüştlükten kaynağını alan adalet ve eşitlik anlayışı temelinde gelişmiştir. Abbasi-Ali Kuvvetleri'nin komutanı olan Ebu Müslim Horasani bu isyanlardan birine öncülük etmiş ve giderek örgütlülük düzeyini arttırarak ezilen kesimleri kendi komutası altında birleştirmiştir. Güçlü ve disiplinli komuta yapısıyla Emevilere karşı birçok başarılı savaş yürütmüş ve zafere ulaşarak Emevi Hanedanlığı'na son vermiştir. Daha sonraları Horasani'nin belirli bir güç haline gelmesi ve Zerdüştlüğün izlerini taşıyan yeni bir öğreti geliştirmeye başlaması, Abbasi yönetimini endişelendirmeye başlamıştır. Abbasiler'in de baskı ve zora dayalı yönetim anlayışlarına zaman zaman başkaldıran Horasani'nin giderek güçlenmesi, kuruluşunda büyük rol oynadığı Abbasi Hanedanlığı tarafından öldürülmesiyle sonuçlanmıştır.

Verdiğimiz bu örneklerde de görüldüğü gibi, Kürt toplumu tarihe damgasını vuracak güçlü komuta kişiliklerini yaratmış, fakat bu komutanların ulusal yönleri ile Kürt halkını zafere götürebilecek ve ileriye taşıyabilecek hizmetleri en asgari düzeyde kalmıştır. Kürt toplumundan ziyade, Ortadoğu geneline mal olan zaferler yaratan bu kişilikleri, Ortadoğu için savaşan Kürt komutanları olarak görmek daha yerinde olacaktır.

Sonuç olarak; bu örneklerden hareketle, Kürtlerin Persler döneminde yedek güç olması ve daha sonrasında da uygarlıktan koparak geri bir konumda olması savaş noktasında olumsuz bir etki yaratırken, ordu ve savaş konusunda da önemli bir gerilemeyi ortaya çıkarmıştır. Bu durum daha sonraki süreçlerde de sürekli farklı güçlerin yedeğinde ve onların hizmetinde çalışan bir gerçekliği yaratmıştır.

Süreçle birlikte Kürtlerin neolitikten getirdikleri yiğitlik ve mertlik özellikleri feodal duygularla da bütünleşip bir savaş tarzı ortaya çıkarmıştır. Oysa başlı başına bir sanat olan savaşın bir teorisi, bir yaklaşımı vardır, fakat Kürtlerin yaklaşımı bu çerçeveye henüz

ulaşmamıştır. Kürt halkının savaşı bilimsel olarak ele almaması ve ideolojiden kopuk değerlendirmesi zafer komutanlarının ortaya çıkmasını engellemiştir.

Kürdistan'daki mir ve bey gibi feodal otoritelerin çoğu zaman on binlerce askeri olmuş, fakat bu askeri güce komutanlık eden kişilerde bir zafer kişiliği ortaya çıkmamıştır. Bu güçler, Kürtler adına bir güç olmaktan ziyade daha çok Osmanlı padişahlarının emrinde kullanılmak üzere oluşturulmuştur. Kürtler zaman zaman bu anlamda çıkış yapmak istemişlerse de, önlerine bir sürü engel çıkmıştır. Sistemsizlik ve düzensizlik bu güçleri düzenli ordular karşısında yenilgiye uğratmıştır.

Bireysel Kahramanlıklar

Kürdistan toprakları jeopolitik ve jeostratejik konumundan ötürü sürekli bölgeye hakimiyet kurmak isteyen güçlerin savaş sahası haline gelirken, Kürt toplumu da çoğunlukla savaş ortamında yaşayan ve savaşmak zorunda kalan bir konumda kalmıştır. Bu nedenle Kürt toplumu savaşa yatkın, savaşçı karakterde bir toplumdur. Kürt tarihini incelediğimizde tarihin tüm kesitlerinde ya işgalci güçlere karşı direnen, ya iç çatışmaları yaşayan veya farklı bir gücün yedeğinde savaşan bir konumdadır. Kürt insanı bu nedenle savaşa yatkın özellikler kazanmıştır. Göğüs göğüse savaşmayı, cesaretle ve gözükara savaşmayı bir yiğitlik ve mertlik olarak algılamıştır. Savaş olgusuna bilimsel ve mantıksal bir temelde yaklaşmaktan ziyade bedeni ve yüreğiyle savaşmayı esas almıştır. Direniş savaşları Kürtlerde bir gelenek haline gelirken, insanlar son nefeslerine kadar savaşmış ve teslimiyeti kabul etmemişlerdir. Bu direnişler esnasında daha yoğun ve yiğitçe direniş sergileyen bireyler, halk arasında ‘kahraman’ olarak nitelendirilmiştir. Kürt toplumunun savaşa yaklaşımını en temelde tarihte birçok örneği görülen ve adına ‘agit’ denilen kahraman kişiliklerin ortaya çıkmasında görmek mümkündür.

Agitler, manevi amaçlar uğruna gerektiğinde kendilerini feda eden kişilerdir. Bu kişiler, aşiretlerini korumak veya toplum için, kimi zaman ise aşkları uğruna, gerektiğinde kendilerinden çok daha büyük güçlere meydan okuyup, direnmişlerdir. Amaçları uğruna bireysel savaşçılıkları oldukça gelişmiş, ama oluşturdukları ordu ve

sistemlerle değil, kişisel büyüklükleri, yiğitlikleri ve becerileri ile ön plana çıkmışlardır. Dikkat edilirse böylesi durumlarda her zaman bu kahraman kişilerin ölümünden sonra, uğruna savaşım verdiği amaçları sonuca ulaşamamış, yenilgiye uğramıştır. Örneğin; bu kişilerden bazıları zaman zaman Osmanlılara karşı çıkmış ve bölgesel düzeyde başkaldırıları düzenlemiş olmalarına rağmen kendilerinin darbe yemesiyle birlikte isyanları da başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Kürdistan tarihinde bu şekilde isyan etmiş fakat başarısız olduğu için adı tarihe geçmemiş yüzlerce kahraman vardır. Bu kahramanlık örnekleri Kürtlerde sürekli var olurken, giderek karakteristik bir özellik halini almıştır.

Komutan çıkaramayan bir toplumda yüzlerce agitin çıkması oldukça çarpıcı bir gerçekliktir. Agitlikte en çarpıcı yan, sonuna kadar kahramanca direnme ve genellikle sonucun ölümle noktalanmasıdır.

Oysaki bilindiği gibi tarihe damgasını vuran zafer kişilikleridir. Kürt toplumunda ise zafer kişiliklerinden ziyade direnme agitleri çıkmıştır. Agitlikte zafere kilitlenme ve bir iktidar perspektifiyle savaşımı esas alma değil, düşmana karşı sonuna kadar göğüs göğüse direnme esastır. Bu agitlik ve kahramanlık ölçüsü Kürt felsefesindeki savunma ve direnme anlayışından ileri gelmektedir.

Kürdistan tarihinin her döneminde her bölgenin ayrı yiğitleri, kahramanları olmuştur. Bunlar çoğu zaman verdikleri bir söz uğruna kendilerini feda ederken, bazen de bunun için onlarca yıl savaşmışlardır.

Kürtlerde kahramanlık olayı bir özellik, bir gelenek haline gelmiştir. Savaşçılık ise her zaman yüksek bir düzeyde olmuştur. Fakat bu daha çok mahalli bir tarzla sınırlı kalmıştır. Kürt tarihindeki kahramanlar bilimsel temellere dayalı bir savaş anlayışına sahip olmadıklarından, nizami ordulara karşı her seferinde yenilgiye uğramıştır. Savaşı bir bilim olarak ele alan ve bir eğitim konusu yaparak bu çerçevede kendilerini güçlendiren, komutasını yetiştiren düzenli ordular karşısında, Kürtlerin düz bir mantıkla yürüttükleri savaşın sonu yenilgi olmaktan kurtulamamıştır.

Kürt tarihinde bu şekilde yiğitlik temelinde ortaya çıkan, kendisinden çok daha güçlü düşmanına karşı direnmeyi esas alan ve bu direnişini kazanacağına da inanan kahramanlardan biri Derweşe Avdi olmuştur. Derweşe Avdi, iki bin süvariden oluşan bir askeri

güce karşı, onları yeneceğine inanarak on iki kişi ile savaşa girişmiştir. Kendine inancı büyük olmakla birlikte bağlı olduğu bazı değerler ve hırsıyla belli komutan özelliklerini taşımaktadır. Adule'ye olan aşkı ve ülke sevgisi bu direnişinde önemli bir yer tutmuştur. Bu örnekte ülke sevgisi, ulusal onur ve namusu kendi sevgileriyle nasıl bir gördükleri çok açık bir şekilde ortaya konmaktadır. Fakat kılıç ve at sürmede kimsenin baş edemediği güçlü bir savaşçı olan Derweşe Avdi de savaşı sadece yiğitlik temelinde ele aldığından, karşısındaki düşmanın tuzaklarını göremeyerek yenilgiye uğramıştır.

Her ne kadar bu kahramanlar halkımızın gönlünde yer edip, kendini değerler uğruna feda etmiş yiğit insanlar olsalar da, büyük komutanlar olarak değerlendirilemezler. Bunlar kahramandırlar, hırsları ve bağlılıkları vardır ve sonuna kadar mücadelede etmişlerdir. Fakat bir zafer elde etmeden şehit düşmüşlerdir. Kürtlerde komutanlık genelde bu çerçeveye sınırlı kalmıştır. Taktik ustalığa sahip, bilinçli hareket eden, örgütlenmesini mükemmel yapan ve işini her alanda derinlikli ve ince bir tarzda ele alan komutanlar ortaya çıkmamıştır. Daha önce de belirttiğimiz gibi Kürdistan'da direniş agitleri yüzlerce, ama bir zafer komutanlığı çıkarılamamıştır. Bu anlamda denilebilir ki, Kürdistan tarihi bir direnişler tarihi olduğu kadar aynı zamanda bir agitler tarihidir de.

Klasik Kürt İsyanlığı

"15 bin yıllık analık yap, insanlık için gerekli olan her şeyi yarat, sonra en çaresiz bir kul durumuna düş! İlk tanrıçaların doğduğu memleket ol, insanlık için gerekli her şeyi hem yarat ve doğurt, sonra hepsinin en çaresiz kulu ol! Tüm insanlığı doyurmanın zanaatlarını yarat, sonra aç kal! Her tarafı barınaklı kıl, sonra barınacak yurdun olmasın! Herkesi aydınlatan bir mum ol, sonra karanlıktan kurtulma! Herkese ses ol, müzik ve şiiri yarat, sonra dilsizlere, sağırlara dön! Herkes için bilim, saygıyı ve tekniği yarat, sonra en cahili ve çaresizi kal! Herkese sarayı, hanı yarat, sonra yerleşecek bir avuç yere muhtaç ol! Ortadoğu uygarlığı işte bu büyük ve dramatik çelişkinin adıdır. Aşkların neden yakıp kül ettiği bu çelişkilerde gizlidir. Bu kadar değerle büyü, sonra cüceleş! Bunu ancak yanma temizler. İlk tanrı-tanrıça kavuşmasını yarat, sonra en aşağılık dilenci durumuna düşmüş kadın ve erkeği ol! Bunu ancak

yanma, yakılma temizler." Önderliğin şiîrsel dille ifade ettiği bu paradoks, binlerce yıldır sürüp gelen bir trajedinin çelişik karakterli ve ikili hikayesini çarpıcı bir düzeyde anlamamızda oldukça yararlı olmaktadır. Yani Önderliğimiz, Ortadoğu gerçekliğini Kürt kimliğinde bu sözlerle tanımlamıştır. Tüm ilk'lerin doğuşuna kaynaklık eden, aydınlıkları yaratan öncü bir halkın karanlıklara gömülmesi ve kapana kısıtılmasının bir sonucu olduğu kadar, kendi öncüsünü yaratamamasından da kaynağını almaktadır. Köleliği, baş eğmeyi ve cüceleşmeyi hiçbir zaman kabul etmeyen, görkemli direnişlerle dolu bir tarihe sahip olan Kürtler, yüzyıllar boyunca klasik direniş anlayışını aşamadığı için, özgürlüğe ulaştıracak ne güçlü bir örgütlülüğu, ne de zafer yaratacak bir komutan ortaya çıkarabilmiştir. Yüzyıllarca mir, ağa, şeyh gibi kendisine önder bellediği kişiliklerin ardından direniş yürüyüşünü devam ettirse de, ulusal bir birliktenliğe dayalı güçlü bir örgütlülüğu sağlayamamıştır. Ve tüm bu direnişlerin sonucu, ya kayıplar veya dağlara çekilme olmuştur.

Kölecî kolonyalizmin gelişimiyle birlikte başlayan ilk isyan, tarih boyunca tüm egemen hareketlere karşı devam etmiş ve Mezopotamya toprakları binlerce yıl Kürt halkının direnişlerine olduğu kadar, isyan çığlıklarına da tanıklık etmiştir. Asur İmparatorluğu döneminde Demirci Kawa efsanesinde Kürt isyancılığı doruklaşmış ve mitolojik Kürt komutanı şahsında başarıya ulaşmıştır. Esas itibariyle başarı o dönemde yaratılan Kürt örgütlülüğündedir. Kürt yurduna karşı geliştirilen istila ve işgal hareketleri daha sonraki dönemlerde de devam etmiş, bunun karşısında başkaldırı ve direnişlerde sürekliliğini korumuştur. Özellikle İslamiyet'in yayılmaya başlamasıyla birlikte gelişen Arap saldırılarına karşı yoğun bir direniş sergilenmiş ve bu saldırılar büyük oranda geri püskürtülmüştür. 7. ve 12. yüzyıllar arasındaki dönemde, tarih birçok Kürt isyanına tanıklık etmiş, fakat bu isyanlar pek fazla bir başarıya ulaşamamıştır.

Özellikle feodal dönemde kurulan Kürt mirlik ve devletlerin kimilerinde sayıları büyük rakamlara ulaşan ordular oluşturulmuş, fakat güçlü bir komuta öncülüğü sergilenmediği ve örgütlülük korunamadığı için Kürtlerin başkaldırıları da sonuçsuz kalmıştır. Dar aşîret bilinciyle hareket eden Kürt toplumu, iç didişme ve çekişmelerle uğraşarak bir bütünselliği yakalayamadığı gibi, kendi

aşiret çıkarları doğrultusunda hareket etme, egemen güçlerle ittifakı geliştirmiştir. Bu da var olan direniş hareketlerinin yenilgiyle sonuçlanmasında çoğu zaman temel etkenlerden biri olmuştur. Sayıları kimi zaman kırk bin ve hatta zaman zaman bu rakamın üstüne çıkan askeri örgütlenmeler dahi geliştirmiştir. Fakat bu örgütlenmelerin başındaki mir ve ağalar böylesi bir gücü kendi halkının özgürlüğü hizmetinde ve çıkarları doğrultusunda kullanmaktan ziyade, başka orduların yedeğindeki bir güç ve askeri olarak savaşlara sokmuştur.

Bütün bunların yanı sıra Kürtler 18. yüzyıla kadar tarih boyunca sürekliliğini devam ettiren direniş konumunu korumuş ve gelişen tüm savaş ve yıkım dönemlerinde dağlara çekilerek kendilerini savunma durumuna geçmişlerdir.

19. ve 20. Yüzyıllardaki Kürt İsyanları

Fransız Burjuva Devrimi'yle birlikte tüm dünyayı etkisi altına alan milliyetçilik hareketi 19. yüzyılda Kürt direnişçiliğini de ateşlemiş ve tarihe damgasını vuran, ama başarısızlıkla sonuçlanan isyanların başlamasına neden olmuştur. Bunda dönemin Kürtler üzerindeki iki egemen gücün, İran ve gittikçe zayıflayan ve dağılma korkusu taşıyan Osmanlıların yürüttüğü politika ve şiddet uygulamalarının da etkisi vardır. Gittikçe artan merkezîyetçilikle dışlanan Kürtler, daralan çember karşısında başkaldırmaktan başka çare bulamamıştır. Diğer taraftan ise bu isyanlar, Osmanlı'nın dağılmasında Kürtleri kobay olarak kullanmak isteyen ve çıkarları doğrultusunda yönlendiren başta İngiltere olmak üzere, dış güçlerin kışkırtmalarının sonucu olarak gelişmiştir. 20. yüzyıla gelindiğinde de devam eden bu isyanlar, Kürtlerin bütün direniş, çaba ve mücadelelerine rağmen başarıya ulaşamamıştır. Kürtler binlerce yıllık kapana tekrar sıkıştırılmış ve bu kez sonuçları çok daha ağır, tümüyle imha ve inkara çekilen bir kısaca alınmaya başlanmıştır.

19. ve 20. yüzyılda ortaya çıkan isyanların büyük bir çoğunluğundaki zayıf noktalar ortaktır. Güçlü bir ideolojik zemine oturmayan hareketler, yaratıcı ve oturmuş komuta özelliklerine sahip önderlerden de yoksun kalınca, ulusal bütünlüğü sağlayamayan, bölgesel, parçalı; aşiret mantığını ve mezhepsel çelişkileri aşamayan bir konumda kalmıştır. Politik, örgütsel ve askeri anlamdaki

zayıflıklar başka güçlerin yönlendirmesine açık bir durumu açığa çıkartırken, taktik ve stratejik yoksunluk yenilgiyi beraberinde getirmiştir. Ayrıca işbirlikçi ve ihanetçi çizginin bu hareketlerde de kendini göstermesi, belirli başarılar sağlayabilecek bazı hareketlerin erkenden tasfiyesine neden olmuştur.

Örneğin, 19. yüzyılda ortaya çıkan ve büyük bir askeri güce sahip olan Bedirhan Bey'in Botan'da başlattığı isyan Mardin, Urfa, Van, hatta Amed'e kadar genişlemiştir. O dönemde komutanlaşmanın bazı işaretleri görülebilmektedir. Bedirhan Bey'in yaptığı örgütlenme fazla sağlam olmamakla birlikte, yapılan kaleler ve diğer askeri hazırlıklar o dönem için var olan düzeyi ortaya çıkarmaktadır. İç dengeleri iyi gözetememesinden dolayı öz yeğeni olan Yezdanşêr, daha önce alınmış olan Mardin yöresinde komutası altındaki askeri gücüyle birlikte Osmanlılarla ittifak yaparak ihanet etmiş, böylelikle Osmanlı'nın sonuç almasını sağlamıştır. Hemen hemen 19. ve 20. yüzyılda ortaya çıkan tüm isyanlarda olduğu gibi bu isyanda da İngiliz kışkırtmacılığı önemli rol oynamış, isyan sonrası Osmanlılar zayıflarken, Kürtler ise büyük kayıplar ve yenilgiye maruz kalmışlardır.

19. yüzyıl isyanlarındaki ortak yön politik, askeri, örgütsel anlamdaki zayıflıklar, disiplinsizlik ve her devletin kendi çıkarları doğrultusunda bu hareketleri yönlendirmesi olmuştur. Dolayısıyla da başarısızlığı beraberinde getirmiştir. Ayrıca 19. yüzyıldaki isyan hareketlerinin kaybetmesinin temel sebeplerinden biri de hızla gelişen ve büyüyen milliyetçilik akımlarının yanında, Kürt milliyetçiliğinin daha tam olarak oturmaması ve bunun alt yapısının oluşmamış olmasıdır.

20. yüzyıla gelindiğinde ise Kürdistan yine isyan çılgınlıklarına sahne olmuş ve birçok yerde hareketlilikler başlamıştır. Önderliğimiz bu süreçteki isyan hareketlerini değerlendirirken; "Kürtlerin bu süreçte eksikliği, özgürlükleri için geçerli olan bir 'özgürlük projesi' geliştirmek yerine dini ve aşiretsel yanı ağır basan niyetlerle katılım göstermeleri ve umdukları gerçekleşmeyince de, hiç de çıkarlarına olmayacak isyanlara körce girişmeleridir. Bunda suçu daha yeni ve devrimci niyetlerle kurulan cumhuriyete yüklemek ne kadar yanlışsa, tüm isyanları da gerici ve anlamsız olarak değerlendirmek de o denli yanlıştır" belirlemelerinde bulunmaktadır. Yine klasik Kürt isyancılığı temelinde gelişen isyan hareketleri, dönemin Türkiye

koşullarında sonuç almadığı gibi her iki halk arasında da gerginliği arttırmış ve acı sonuçları doğurmuştur. Başkan APO bir başka değerlendirmesinde bu isyanları şöyle değerlendirmektedir; "Bu isyanları ileri, geri veya siyasi, mili saymak bile abartılıdır. Aslında özde böyle bir niyet taşıyorlar. Bu daha çok bir örtü anlayışıdır. Yalın ağa-bey-reis-şeyh çıkarı daha çok hanedan, aile çıkarlarının yönlendirdiği ve çıkmazı derinleşen Kürt halkının tarihine büyük acılar, katliamlar veren, gelişmeyi değil baş aşağıya götüren özelliklere sahipler. Felsefesiz, siyasi program ve örgüt yoksunluğu, aynı aile, aşiret içinde bile her isyanda iki başlılık, askeri kuralları pek uygulamayan, bu halleri ile yenilmekten kurtulamayan bu isyanları yeniden değerlendirmek büyük önem taşır. Aslında başarı, inanç ve felsefede yok denecek kadar azdır. Kendiliğinden ve ilkeldir. Esasta kim çok pay verirse gözü onda olan gibi bir temel anlayışla önemli sonuca gidilemeyeceği açıktır. Trajedi, talihsizlik buradadır. İnsanın keşke bu isyanlar, bu tarihin olmasaydı diyesi geliyor."

Bu dönemde Kuzey Kürdistan'da gelişen Şeyh Said isyanı buna bir örnektir. 1925 yılında başlayan ve Şeyh Said önderlikli isyan hareketinin böyle bir yönü olduğu gibi, diğer yandan bölgesel düzeyde ve askeri örgütlenmede zayıf kalmış, güçlü direniş ve sonuna kadar baş eğmemeye rağmen, yenilgiyle sonuçlanmaktan kurtulamamıştır. Diğer tüm isyanlarda olduğu gibi yine bu isyanda da İngiliz oyunları etkili olmuş ve Kürtlerin özgürlük hayalleri çıkarlar doğrultusunda kullanılmıştır.

20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan bir diğer isyan hareketi de Doğu Kürdistan'da İsmail Simko önderliğinde başlatılmıştır. Bu isyan hareketi de dış güçlerin etkisinden kurtulamamış, her gücün çıkarları doğrultusunda kullandığı bir konuma girmiş ve sonuçta da kaybetmiştir.

Bunların yanı sıra Güney Kürdistan'da ortaya çıkan ve uzun süre belirli aralıklarla devam eden isyan hareketlerinden biri de Şeyh Mahmut Berzenci Ayaklanması'dır. Berzenci, gerçekleştirdiği isyanlarla belirli adımlar atmış olsa dahi, dış güçlerin, özellikle de İngilizlerin gölgesinde hareket etmekten kurtulamamış, dar taktik hatalara düşmüş ve farklı güçlerle birbirini kullanma temelinde gelişen ilişkileri sonuçta diğer isyanlarla aynı akıbeti yaşamasına yol açmıştır.

Başkan Apo Kürtlerin bu durumunu “Kürt kapını” olarak değerlendirmektedir. Bir yandan sürekli direniş ve isyan hali, diğer yandan başka güçlerin hizmetinde kullanılan ve kaybedişlerin yaşandığı, kör düğümün giderek derinleştiği bir gerçeklik halini almaktadır. Kürtlerin içinde bulunduğu bu durumu Önderlik şu sözlerle dile getirmektedir; "Şüphesiz Kürt üst tabakasının binlerce yıllık alışılageldiği işbirlikçi karakteri de bunda önemli bir etkidir. Halkın cehalet içindeki konumunu, parçalanmışlığı ve birbirine karşı kıskırtılmış durumu da sürekli elverişli bir zemin sunmaktadır. 19. ve 20. yüzyılda kapitalist sömürgeciliğin gölgesinde gelişen Kürt isyanları üzerinde bu oyunlar oynanmış ve başarılı da olmuşlardır. İsyânların haklı nedenleri pek anlam ifade etmemektedir. Önemli olan, sonuçta kimin aleyhine sonuçlandığını ve en çok kimlerin yararlanmış olduğu hususudur.

“Kürtler isyan edip haklarını arasa, bir tür acı sonuç oluyor; aramasa, yerinde dursa, daha da kötü olan başına geliyor. Tuzağa veya kapana kısıtılma gerçeği derken bunu kastediyoruz. Çok az sayıda halkın başına buna benzer felaketler gelmiştir."

Sonuç olarak; Kürt halkı insanlık için gerekli tüm öncülük vasıflarını yaratırken kendi öncüsünü yaratamamıştır. Diğer yandan, Enkidu'dan günümüze kadar işbirlikçi karakterle kendi halk gerçekliğine karşı ihaneti yaşama durumu gelişmiştir. Ayrıca Eyyubi gibi İslam ideolojisi temelinde savaşılan güçlü komutanlar yaratırken, kendi ideolojisi temelinde özgürlüğünü sağlayacak ve bin yıllık lanetli geçmişten kurtaracak bir komutayı yaratamama, Kürdistan tarihinin tümüne damgasını vurmuştur. Bu durum 19. ve 20. yüzyılda ortaya çıkan Kürt milliyetçi hareketlerini de başarısız kılmıştır. Aynı zamanda klasik Kürt savaş tarzı ve mevcut zihniyeti aşamayan geleneksel Kürt kişiliği bu isyanlara da damgasını vurmuş, sürekli didinen fakat zafer elde edemeyen bir halk mücadele gerçekliğini yaratmıştır.

İlkel Milliyetçi Hareketler ve Peşmergencilik

"İlkel milliyetçiliğin kendini partileştirdiği KDP dönemleri, bu yaklaşımın son ve en tahripkar örneği olmuştur. KDP türü oluşumlar dış güçlerin bölgesel politikaları için en ideal kullanım araçları olmuşlardır. Gelişmemiş burjuva temele ve daralan feodal-aşiretçi

yapılar nedeniyle, sürekli halkın öz güçlerine karşı en tehlikeli rolleri üstlenmekten çekinmemişlerdir. Yaşamları ve zenginlikleri için ellerindeki tek koz, çağdaş bir Kürt ulusal hareketine karşı en iyi bir piyon konumunda bulunmaktadır. Bölgeyle ilgili çıkarları için ve basit aile çıkarları doğrultusunda, hangi devlet isterse onunla en tehlikeli ilişkiye girmekten çekinmezler. Bu konuda herhangi bir etik değer veya ideolojik ve siyasi ilkeleri yoktur. Olsa bile bunları pazarlamaktan hiç çekinmezler." Önderliğin peşmergecilik üzerine yaptığı bu değerlendirme oldukça çarpıcıdır.

20. yüzyılın ortalarından itibaren ortaya çıkan peshmergecilik, geleneksel Kürt isyancılığının ve savaş tarzının bir devamı, savaşçı gücü olmuştur. Bu yönüyle klasik Kürt kişiliğini değiştirme yönünde bir gelişme sağlayamadığından zafer gücü olabilecek nitelikten de yoksun kalmıştır. Geleneksel savaşım tarzını esas alan tüm hareketlerde olduğu gibi peshmerge tarzı örgütlenmede de, çevresindekilere ilham ve ruh veren ünlü bir komutan veya zafer elde eden bir kişilik ortaya çıkmamıştır.

Oysaki, bir mücadelenin başarıya ulaşmasında en temel etkenlerden biri, komutanın kendi denetimi altındakilerin ruh ve moral gücünü sürekli yüksek tutması, bu kabiliyette olmasıdır. Bu konuda tarihten örnek verilecek olursa, İskender'in askerleri büyük bir zaferden sonra, İskender'e büyük tezahüratlar yapmalarına rağmen, aynı zamanda da artık evlerine gideceklerini ümit etmektedirler. İskender, askerlerinin karşısına geçerek onlara teşekkür eder. Ardından kendisinin orada kalacağını ve geri dönmeyeceğini, çünkü daha fethedilecek yerler olduğunu söyler. Bu tutum, evine gitmek için hazırlananların istemlerinden vazgeçmesini sağlamış ve böylece askerleri sonuna kadar İskender'le beraber olacaklarını dile getirmişlerdir.

Buna benzer bir örnek de Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim döneminde yaşanmıştır. Sürekli harekettten yorgun düşen ve üst üste yapılan seferlerle yıpranan askerler yapılacak Mısır seferine gönülsüzdürler. Komutanları bu durumu Yavuz'a söylediklerinde, Yavuz tek başına atına binerek askerlerine; "Annesini, babasını sevenler evlerine gidebilirler, beni sevenler de benimle gelsinler" diye seslenmiştir. Bunun üzerine bütün ordu Yavuz'un peşinden gitmiştir.

Komutan, kendinde yarattığı ruhu, çevresindekilere taşırabilmelidir. Peşmergelerde ise böyle bir komutan çıkmamıştır. Çünkü bir ideolojiye ve bu doğrultudaki bir taktiğe sahip değildirler. Hala Kürdün cesareti ve duyguları temelinde savaşmaktadırlar. Belirli savaş kurnazlıkları öğrenilmişse de bunlar, büyük bir zafer elde edecek düzeyde değildir. Bir ordu düzenine geçemeyen peşmerge sistemi, mevcut durumuyla daha çok bir milis gücüne benzemektedir. Peşmerge örgütlenmesi iyi bir milis gücü olarak nitelenebilir, ama bir zafer ordusu değildir. Zafer orduları disiplini, sistemi ve duruşuyla mükemmeldir, sadece zafere kilitlidir. Kısacası; pêşmerge, belli düzeylerde bazı değişiklikleri yaşamış da olsa, halen eski Kürt savaş tarzının temsilcisidir. Son 30-40 yıldır halkımızın bu güce güvenerek beslediği tüm umutları boşa çıkarılmıştır. Peşmerge tarzının bu şekliyle herhangi bir başarı kazanması da pek olası değildir. Hatta, bir ordu sistemini geliştirmek istedikleri taktirde, 40-50 bin insanı toplayabilecek güce sahip olmalarına rağmen, böyle bir düşünceleri gelişmemiştir. Dolayısıyla hala parayla askerlik yapılmaktadır ve şu bir gerçektir ki, eğer maaş olmasa kimse askerlik de yapmayacaktır. Elbette ki, böyle bir askeri güçte görev yapan komutanı da kimse esas almayacaktır.

Peşmerge gerçeğinden yakın bir örnek verilecek olursa, en büyük komutanları dahi yine Kürtlere karşı komutanlık yapmak istemiştir. Dolayısıyla böyle bir komutanın peşinden fazla kimse gitmeyecektir. Tanrılaşan komutan böyle olmaz. En önemlisi de gerçek bir komutan, para için ülkesini satmaz, kendi halkına ve halkının savaşçılarına böyle bir saldırıda bulunmaz. Bu noktada bir örnek verecek olursak, İskender esir aldığı yiğit askerleri, kahramanlıklarından dolayı affedecek kadar soylu bir tutumun sahibi olmuştur. Örneği verilen peşmerge komutanı bu tür bir komuta kişiliğine sahip olsaydı, askerliğin şeref ve haysiyetini bireysel çıkar ve hesapları uğruna feda etmezdi. PKK gibi halk adına savaşan bir güce karşı savaşmaz, ona saygı duyardı. Bütün büyük komutanların mutlaka esas aldıkları prensipleri vardır ve bu prensipler temelinde bir yüceliğe ulaşmışlardır. Fakat peşmerge komutanlarında böyle bir şey görülmemiştir. Bu örneklerden de anlaşılacağı gibi, Kürt ordulaşması henüz bir milis örgütlenmesini aşmış değildir.

Moltke, bir mektubunda Kürtlerden bahsederken "Başıbozuk güçler" ibaresini kullanmıştır. Bu bir gerçekliktir ve başıbozuk,

düzensiz bir güç başarı sahibi olamaz. Ancak başka bir güçle birlikte hareket ettiğinde çok savaşkan ve başarılı bir tarzda en önde savaşır. Peşmergeler bu duruma iyi bir örnektir. Mücadelemize karşı tek başlarına bir savaşa girişemezken, Türk ordusuyla birlikte hareket ettiklerinde oldukça savaşkan olmaktadırlar. Bu tarihten gelen, Kürdün başkasının askeri olarak kalma özelliğinden kaynaklanmaktadır. Düzensiz ve keyfi ama oldukça savaşkan ve başarılıdır. Bu nedenle, düzenli bir orduyla birlikte savaşa girdiklerinde en fazla savaşan kesimi oluşturmaktadırlar. Peşmerge ve çeteler bu duruma iyi birer örneklerdir. Gerillaya karşı tek başlarına hiçbir şey yapamamalarına rağmen, Türk ordusuyla birlikte savaşa girdiklerinde oldukça gözü kara ve en önde savaşabilmektedirler. Başka güçlerin yedeğinde savaşa girdiklerinde başarılı sonuçlar elde edebilirken, ulusal çıkarlar söz konusu olduğunda bu savaşkanlıkları zafer perspektifi olmayan kaba bir direnişçilikten öteye gidememektedir. Bunun sebebi, bilimsel olmamaları ve düzenli bir ordu sistemine geçememeleridir. Peşmerge savaş tarzı sistem ve mantığa dayanmadığı gibi, strateji-taktik konusunda da zengin değildir. Bir strateji doğrultusunda uzun süreli savaşp düşmanın güç kaynaklarını kurutma, zayıf yönlerini araştırıp ona göre yönelme Kürtlerde pek fazla olmayan bir özelliktir. Bu tarz komutanlar olmadığından, bu şekildeki ordular da oluşmamıştır. Kısacası, Kürtler tüm cesaret, kahramanlık ve savaşkanlıklarına rağmen ne trajiktir ki, bir zafer elde edememişlerdir.

*“Komutan halkimizin simdiye kadar ortaya ıkmamis
degeridir” Önderlik.*

2. BÖLÜM

KÜRT TOPLUMSAL KARAKTERİNE YANIT VEREBİLECEK ZAFER KOMUTANLAŞMASININ GELİŞMEME NEDELERİ

Kürtlerde savaş olgusu, tamamen fizik ve duygu temelinde, bilimsel kriterleri esas almayan kaba bir savaş geleneği temelinde gelişmiştir. Kürtlerin daha çok savunma konumunda kalarak direnmeyi esas almaları ve bilimsel kurallara dayanmayan savaş tarzı, Kürdistan'da büyük komutanların ortaya çıkmasını engelleyen temel sebeplerden biridir. Klasik Kürt savaş tarzının zafer getirmemesi ve bu zaferi elde edecek zafer komutasının ortaya çıkmaması birbiriyle bağlantılı iki temel başlık altında incelenebilir.

1- İdeoloji-Komutanlaşma İlişkisi ve Kürdistan'da Durum

a) İdeoloji ve Komutalaşma İlişkisi

"İdeolojik kimlik bir çocuğun ana rahmine düşmesine benzemektedir. Sağlıklı bir doğuş ve büyüme öncelikle ana rahmindeki şekillenmeyle belirlenmektedir. Ana rahmindeki doğuşun sakat olması halinde bunun hayat boyu etkisini sürdürmesi nasıl kaçınılmazsa, ideolojik kimliği eksik ve sakat olan toplumsal sistemlerde yaşadıkları müddetçe bunun etkisini çekmekten kurtulamazlar. Bir toplumsal sistemin gücü ideolojik kimliklerle yakından bağlantılıdır." Önderliğin belirttiği gibi ideolojik kimlik toplumsallaşmanın esas gücüdür. Toplumsal varoluş ile ideoloji birbirinden ayrı ele alınamaz. Tarih boyunca değişik niteliklemlerle dile getirilmiş olsa da, ideolojilerin varlığı ve gelişimi süreklidir. Dolayısıyla tarihsel ve toplumsal gelişmelerin her aşamasında ideolojiler ezenlerin ve ezilenlerin çıkarlarının savunulmasının araçları olmuşlardır. İdeoloji, bir toplumun maddi koşullarına uyarlanmış, o toplumun çıkarı olarak düşünülmüş ve hatta formüle edilmiş düşüncelerdir. Her ideoloji kendini doğuran ortamın değer

yargıları ve bakış açısının reddi üzerinde şekillenir. Egemenlerin ezen-ezilen ilişkisine dayalı kurulu düzenlerini ellerinde tutma aracı olarak kullandıkları ideolojiler kendi zıddını yaratmış ve ezenlerin eşitlik, özgürlük ilkesine dayalı ideolojilerinin doğmasına neden olmuştur.

Öncelikle bir sistemin sağlam temellere oturmasını sağlayan, onun dayandığı ideolojik birikimdir. Her ideoloji her ne kadar kendinden önceki toplumsal değerlerin ve düşünce yapılarının bir zıddı olarak doğuşu yaşasalar da, bir öncekinin birikimleri üzerinde şekillenerek kendi paradigmasını oluşturur.

Egemen sınıf ideolojisi de kendi paradigmasını oluştururken, neolitiğin yarattığı temel değerler üzerinde bir yükselmeyi yaşamış ve diyalektik bir bağ içerisinde değişim-dönüşümü yaşamıştır. Yeni oluşturduğu sistem çerçevesinde kendi örgütlenmelerini ve kurumlaşmalarını her alanda yaygınlaştırarak bir yükselmeyi gerçekleştirmiştir. Devletin oluşumundan tutalım, onun en kapsamlı zor aracı olarak ordu örgütlenmelerine kadar, bütün kurumlaşmalar oluşturulan bu yeni ideoloji doğrultusunda işlerlik kazanmıştır.

Bu anlamda, tarihte ortaya çıkan ilk ilkel ordu örgütlenmelerinden tutalım günümüz çağdaş ordulaşma örneklerine kadar, bütün ordulaşma sistemleri belirli bir ideoloji ve felsefik esaslara dayanarak kurumlaşmışlardır. Bir ideoloji temelinde örgütlenen ve hareket eden orduların başarısı bir anlamda komutanların ideolojik bilinçle yoğrulmuş, politik esaslara dayanan mücadele tarzıyla bağlantılıdır. Fakat ezenlerin ordu sistemleri egemen ideolojiye dayalı bir örgütlenmeyle hareket tarzını esas alırken, ezilenlerin kendi paradigmasını oluşturamaması amaç ve hedeflere ulaşmada uyguladığı yol ve yöntemlerin egemen sistemin oluşturduğu düşünce yapısının dışına çıkmasını engellemiştir. Halkların özgürlük mücadelelerinde her ne kadar ideolojik bir ayrışma yaşansa ve egemen ideolojinin bir reddi gerçekleşse de, mevcut hakim ideolojilerin ordu yapılanmalarındaki devlet ve zor anlayışını aşamamaları, oluşturulan tüm örgütlenmelerde olduğu gibi, ordu sistemlerinde ve komuta anlayışında da yansımaları bulmuştur. Bu anlamda, orduların ideolojik-politik, sosyal ve kültürel anlamda başarıya ulaşmaları yeni düşünce sistemi üzerinde bir şekillenmeyi yaratarak, kendi paradigmalarını oluşturmalarıyla

gerçekleşecektir. Bunun yaşamsallaştırılmasında ise komutanın öncü rolü belirleyici olmaktadır.

Bu açıdan ele aldığımızda, komuta, ordu ve ideoloji arasında kopmaz bir ilişki vardır. Orduların en eski ve sürekliliğini koruyan örgütlenme sistemi olmasının altında yatan faktörler ideolojik ve felsefik dayanaklar olmaktadır. İdeolojiden yoksun veya ideolojik yönü zayıf kalan bir komutan ve ordu başarı kazanamaz. Her ordu, program ve politikalarını belirli bir ideoloji temelinde yürütür. Bu anlamda, savaş olgusu ve ordulaşmalar ideoloji ve politikaya hizmet eden, en yoğunluklu bilinç gerektiren olgulardır. Askerlik siyasetin en yoğunlaşmış hali ise, o zaman komutan da aynı zamanda bir siyasetçi olmak zorundadır. Bu konuda Önderlikte; "İdeoloji, politika ne kadar gelişirse askerlik o kadar gelişir. Politik yoğunluktan uzak bir askerlik asla doğru olmaz. Bu bir aldatmadır, bir saptırmadır" belirlenmesinde bulunmaktadır. Bu yönüyle bilinç ve olgu bağlantısı komuta olayında da en fazla geçerli olan etkenler olmaktadır. Bir komutanın başarı hattını belirleyen olgular, ideolojik yoğunluk ile politik esaslar temelinde yürüttüğü mücadele en doğrusudur. Bu anlamda, her şeyden önce bir komutanın başarısı pratik politika alanındaki hakimiyetine de bağlıdır.

Başarıya kenetlenmede komutanlık gibi bir görevin temel silahı, ideolojik bilinç olmaktadır. Bağlılıklar ideolojik öze kavuşturulmadan sorumluluklar yerine getirilemez. Pratik politika yürütebilmek, stratejik ve taktik esasları belirlemek ideolojik bilinç gerektiren olaylardır. İster komuta, isterse ordu örgütlenmeleri açısından olsun, ideolojik temeli olmadığı müddetçe kaybetme kaçınılmaz son olacaktır. Zafere ulaşan ordu ve komutada başarı ile gelişmenin doğrultusu hedefler toplamı olan ideolojiye göre ortaya konmaktadır. İdeolojik derinlik komutanın yapılanmasını doğrudan belirlemektedir.

Bu anlamda, büyük komutanların çıkışını belirleyen, bireysel özellikler değil, ideolojik ve felsefik dayanaklardır. Bir felsefe temelinde kendi halkına ve insanlığa büyük adanmışlıkların olduğu yerde büyük komutanlıklar da belirecektir. Komuta olgusu, ideolojik esaslara dayanan, büyük bir inanç ve bağlılık gerektirir. İdeolojik bağlılık olmadan komutanlık olmaz. Bağlılık ve inanç yoksunluğu olan bireyler, belirli bir süre veya normal süreçlerde görev yürütüyor gibi görünebilirler. Fakat bu bireylerin başarılı bir komuta kişiliğine

ulaşamayacakları ve temel değerlerden yoksun geręeklikleri sonuç itibariyle yaşadıkları pratiksel süreçlerde ortaya çıkmaktadır.

Tarihte ortaya çıkan bütün başarılı komutanlar, mücadelelerini gl bir ideolojik ve felsefik temele dayandırarak zaferler elde etmiş, kendilerini kurumlaştırmışlardır.

İdeolojik bağlılık; moral ve coşku yaratırken, aynı zamanda büyük bir cesaretin de ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Tarihe damgasını vuran her komutan bir ideolojiye inanç getirmiş ve bunun için savaşmış, savaştırmıştır. İdeolojik yoğunluğun verdiği ilham, doğru bir komuta tarzını yaratmaktadır. Bu ilham, bütün yetenekleri ve insani özellikleri açığa çıkartarak bir yücelmeyi de sağlamaktadır. Yalnız, bir komutanın büyümesi tek başına bir başarının sonucu değildir. evresindeki kadro ve örgütlü göçüyle bunu başarmaktadır.

Komutan sıradan bir iş yürütücü veya herhangi bir memur değil, esasta bir dava adamıdır. Kendisini bir davaya adanmıştır ve o davanın pratik uygulayıcısıdır. Bu ordular açısından da geçerli bir durumdur. Her ordu varolma gerekçesini uğruna mücadele yürüttüğü davaya ve bir ideolojiye dayandırır. Örneğin; Türk ordusu Kemalizmin, İran ordusu da İslam ideolojisinin koruyucu ve uygulayıcısı olduğunu belirtmektedir.

İdeolojisiz komuta ve ordu, süreklileşen bir kültür haline gelemmez. Dolayısıyla büyüyemez ve zaferlere imza atamaz. Bir orduda askeri kültür ve disiplinin oturması, ideolojiye tam bağlılık ve inancın sağlam temellere oturtulmasıyla mümkündür. Askeri kültürün ve anlayışın oturması, orduların disiplininin sağlayan, aynı zamanda bir felsefeye dayanan olgulardır. Olağanüstü yeteneklerin, büyük bir iradenin ve her şart altında insan kabiliyetinin yaratıcı bir tarzda ortaya çıkarılması için, mutlaka bir felsefe ve o temelde de bir inana gereksinim vardır. Tarih boyunca ortaya çıkan bütün büyük komutanların ortak noktası da bu olmuştur. İdeolojik olmayan veya ideolojiye göre olmayan hiçbir mücadele kazandırıcı olamaz. Nitekim tarihte ve günümüzde bunun birçok örnekleri ortaya çıkmıştır. Gerici veya ilerici temelde olsun, ideolojik bir çizgi doğrultusunda mücadele yürüten tüm hareketler başarı şansını elde ederken, ideolojik doğrultudan yoksun hareketler her ne kadar siyasal anlamda belirli kazanımlar elde etseler de, son tahlilde çözülme ve yenilgi kaçınılmaz son olmuştur.

Bu anlamda, ideolojik, politik ve askeri bilgiye dayandığı takdirde doğru bir komuta anlayışına ulaşılacaktır. Önderlik bu konuda; "Bilgisi olmayan tehlikelidir, bilgili olmayanların mücadelesi tehlikelidir" demektedir. Bilgi ve bilinç yoksunluğu çizgiden uzaklaştırdığı gibi, amaç ve araç arasındaki ilişkide de bir zedelenmeyi ve kopukluğu yaratmaktadır. Düşünce gücü ve yoğunluktaki zayıflık sakat bir komuta tarzını ortaya çıkarmaktadır. Oysaki amaca ulaşmada en temel bir araç konumundaki komuta olgusunun birçok başarıya ulaşmada köprü olma gibi bir misyonu bulunmaktadır. Komuta yeterli bilinç ve donanım ile kendini mücadeleye yatırdığı müddetçe ideolojiye hizmet etmektedir. Bu nedenle bir komutanda bulunması gereken en temel özellik ideolojik bilinç ve birikim yoğunluğudur.

b) Kürdistan'da İdeolojiden Koparılma ve Bunun Komuta Üzerindeki Etkisi

İdeolojik ve kültürel birikimle donatılmış komutan, bir ordunun zafere ulaşmasında ve zafer komutanlarının yaratılmasında en temel etkenler olmaktadır. Kürtlerde komuta kişiliklerinin ortaya çıkmaması da, bu iki olgunun ve özellikle de ideolojinin Kürtlerde zayıf olmasından kaynaklıdır.

İnsan iradesi, zorlu ve çetin şartlarda hiç olmayacak şeyleri başaracak niteliktedir. Bilim halen, zor şartlarda inanılmaz başarılar elde edebilen insan gerçeğini tam olarak çözmemiştir. Olağanüstü başarılar ise inanç ve ideolojiyle elde edilir. Günümüz koşullarını değerlendirdiğimizde de görmekteyiz ki, derin ve bilimsel bir ideolojiye sahip olan en sıradan bir insan dahi büyük başarılar imza atabilmektedir. Çünkü ideoloji, iradeyi güçlendirir. Fiziksel güçten ziyade irade devreye girer. İrade, insanda gizli kalan yönleri, farkında olmadığı yetenek ve kabiliyetleri açığa çıkartır. İdeoloji; cesaret, kararlılık ve bilinç yaratır ve kişiyi temel amacı gerçekleştirme üzerine kilitler. Sonuçta insan, engel tanımayan bir duruşun sahibi olur.

Kürtler ise böyle bir ideolojiden yoksun kaldıkları gibi, varolan ideolojileri de ellerinden alınmıştır. Kürdistan'da büyük komutanların ortaya çıkmamasının temel nedeni ideolojisizlik olmuştur. Çünkü Kürt toplumu ideolojisizleştirilmiş, ideolojiden yoksun bırakılmış bir

toplumdur. Önceki konularımızda da değindiğimiz gibi, Kürdistan tarihinde ortaya çıkan komuta örnekleri, Kürtlerin belirli bir ideolojiye dayanarak örgütlülük sağladıkları dönemlerde ortaya çıkmıştır. Bu anlamda, Kürdistan tarihine damgasını vuran en temel ideoloji, Zerdüşt inancı ve felsefesi olmuştur. Zerdüştlük ideolojisi, Kürtler açısından aynı zamanda ulusal bir ideoloji niteliğini de taşımaktadır. Temel düşünce yapısı ile felsefesini neolitik dönem inanç sisteminden ve yaşam anlayışından alan Zerdüştlük ideolojisi, Kürtlerin yaşam ve mücadele tarzında derin izler bırakmıştır. Yeniden gerçekleşen iradi doğuş, neolitiğin yoğun etkilerini taşıyan ve sürekli bir direniş halinde bulunan Kürtlerde de iradi bir çıkış yaratmıştır. İdeolojik bilinç ve bir felsefeye dayanan irade, nefessiz kalan tüm toplumlarda olduğu gibi yeniden nefes alma kanallarını açmıştır. Bilindiği gibi yeniden irade kazanma kolonyalist Asur İmparatorluğu'nu çöküşe kadar götürmüştür. Bu dönemde güçlü komuta şahsiyetleri de belirlemiştir. Bu iradi duruş, Demirci Kawa efsanesinde sembolleştirilirken, Keyakser gibi güçlü komuta şahsiyetlerini de ortaya çıkarmıştır. Keyakser'in ortaya çıktığı dönemde Kürtler arasında eşitlik ve özgürlüğe dayalı Zerdüştlük ideolojisi hakimdir. Kayakser, Medleri bu ideoloji temelinde örgütlenirerek başarıya ulaştırmıştır. Kürtlerin bu dönemde sonuç alıcı bir savaşım vermeleri ve zafer kazanmaları ulaşılan inanç ve felsefik derinliğin yoğunluğundan kaynağını almaktadır.

İktidarın Kürtlerden Perslere geçmesinden sonra gelişen Kiros örneğinde de aslında Med kültürü belirleyici olmuştur. Kiros, köken olarak Fars olmakla beraber dayandığı kültürel birikim Med kaynaklıdır. Bu kültür, Farsların iktidarda olduğu dönemlerde de uzun bir süre hakimiyetini devam ettirmiştir. Daha sonra ortaya çıkan büyük Fars komutanları da bu kültür temelinde şekillenmişlerdir. Özgürlük ve adalet ilkesine dayalı bu kültür, Zerdüştlük ideolojisine dayanır. Fakat böylesine güçlü bir öze sahip Zerdüştlük ideolojisi, tarihsel süreçle birlikte bölgede bir zayıflama sürecine girmiştir. İdeolojiden uzaklaşma ve böylelikle milli ideolojiden yoksun kalma, Kürtlerde güçlü komutanların çıkmasını da engellemiştir. İslamiyet'in yayılma sürecinde Zerdüştlük felsefesinden uzaklaşma yaşanmaya başlamıştır. Bu süreçte zorla İslamlaştırılmaları sonucunda Kürtler ideolojisizleştirilmişlerdir. 'Din kardeşliği' kisvesi altında zulmeden Müslüman devletlerine karşı ciddi bir direniş olmamış ve

egemenlerin bütün uygulamalarına göz yumulmuştur. İktidarı elinde bulunduran tüm egemen güçlerin Müslüman olması, Kürtler açısından çok büyük ve tarihi anlamda dezavantaj yaratan bir talihsizlik olmuştur. Kürtleri egemenlik altına alma da İslam ideolojisi yoluyla yapılmıştır. Bu ideoloji temelinde bir direniş geçmek faydasız olduğundan, sonuçta Kürtler ideolojik olarak silahsız bir konuma düşürülmüşlerdir. Bu dönemden sonra Kürdistan'da komutan çıkmamasının en önemli sebeplerinden biri de bu olmuştur.

Eski dönem ideolojilerinin temeli dindir. Bu noktada Zerdüştlük de, öncülük için zemin oluşturan uygun bir ideoloji olarak değerlendirilebilir. Fakat İslamiyet'in hakim kılınmasından sonra bu ideoloji Kürtlerin elinden alınmıştır. Ayrıca Kürtlerin çevresindeki bütün egemen ve sömürgeci devletlerin de Müslüman olması bu noktada önemli bir etken olmuştur. Dikkat edilirse, ayrı bir dine mensup olan Fransızlar, Urfa ve Antep'i işgal ettiklerinde halk buna karşı savaşmış ve onları yenilgiye uğratmayı, işgal güçlerini püskürtmeyi başarmıştır. Çünkü işgal güçleriyle arasında bir ideoloji farklılığı söz konusudur. Bu farklılık direniş için uygun bir temel teşkil etmekte ve adeta kıvılcımı ateşlemektedir. Kürtlerin tarihsel açıdan önemli bir dezavantajı da, sömürgecilerin kendi ideolojilerini Kürtler üzerinde hakim kılmış olmalarıdır.

Türklerin bu konudaki tarihsel duruşları incelenmeye değer bir konu olarak göze çarpmaktadır. Türkler Ortadoğu'ya ilk geldiklerinde Müslüman olmamalarına rağmen, bu konuda akıllı davranmış ve kendilerine yaşam alanı açabilmek için en başta Müslümanlığı kabul etmişlerdir. Bu durum aynı zamanda, gayri Müslim halklara saldırma ve onların topraklarını fethetme hakkını da onlara vermiştir. Müslümanlık diğer bir Müslüman devlet veya halka saldırmayı yasakladığından, Türkler, Anadolu'ya geçerek Bizanslılara karşı savaşmışlardır. Belli bir süre sonra büyük bir devlet sahibi olunca da halifelik misyonunu ele geçirerek kendilerini tüm İslamiyet'in koruyucusu ilan etmişlerdir. Maddi anlamda önemli imkanlar sunan bu manevi güç yoluyla diğer Müslüman halklara boyun eğdirirken, eğmeyenleri de ezip kendi denetimlerine alarak ömürlerini uzatabilmişlerdir. Sonuçta Türkler, İslamiyet ideolojisini kendi çıkarları doğrultusunda kullanmışlardır.

Aynı şekilde Farsların bu konudaki tutumları da tarihsel açıdan öğretici bir nitelik taşımaktadır. Dönemin mevcut koşullarının devamı halinde, herhangi bir ulusal kimliklerinin kalmayacağını ve Arapların egemenliğine girerek eriyebileceklerini anlayan Farslar, kendileri ile Araplar arasına bir fark koymuş ve bu temelde Şia mezhebini seçmişlerdir. Onlar da kendilerini Şia ideolojisi temelinde örgütlemiş ve bu şekilde özlerini korumayı başaramamışlardır. Bu durum halen de devam etmekle birlikte son olarak yakın tarihte de bu ideoloji çerçevesindeki örgütlenme bir devrimle sonuçlanmıştır. Şia ideolojisi temelde İslamiyet'in Fars şartlarına göre uyarlanmış halidir. Şiiler, Hz. Ali'nin çıkışı temelinde Kerbela katliamını esas alarak, kendileri ile Araplar arasında bir fark yaratabilmişlerdir. 1979 yılında Humeyni, Şia ideolojisiyle devrim yapmıştır.

Kürtler ise, böyle bir ayrışmayı başaramamışlardır. Kürtlerde de ayrı bir mezhep olarak Alevilik gelişmiş, fakat bu daha çok bir tepki hareketi şeklinde ortaya çıkmıştır. Alevilik kültürünü kendilerine mal edemeyen, bunu geliştiremeyen Kürtler, sonuçta o dönemin ideoloji biçimi olan dini ideolojilerini geliştirememişlerdir. Bunun sonucunda Sünnilik daha fazla hakim olmuştur. Kürt halkının ideolojiden yoksunluğu her alanda olduğu gibi, askeri alanda da geri kalmasına sebep olmuş ve zafer komutanlarını ortaya çıkaramamıştır.

İdeolojisiz kalan Kürt halkının savaş tarzında da daha çok isyancılık hakim olmuştur. Bu, Osmanlı döneminde de aynı şekilde devam etmiştir. Osmanlıların ağır vergi veya zorla askere alma yaklaşımları karşısında ya da üstlerine gelindiğinde direnme esas alınmıştır. Fakat bu direnişler daha çok varolana razı olma şeklinde sonuçlanmış, büyük hedeflere göz dikme söz konusu olmamıştır. Büyük hedeflere göz dikmenin en önemli örneği olarak, kendisi de bir Kürt olan Salahaddin Eyyubi gösterilebilir. O dönemde ona karşı çıkan hiçbir güç olmamasına rağmen, o bir Kürt devleti kurma girişiminde bulunmamıştır.

Sonuç olarak; Kürt halkında, zafere göz dikmeyen, varolanla yetinen bir ruh hali oluşmuştur. Bir müdahale olmadığı müddetçe, Kürt kendi kabuğunda kalmaya çoktan razıdır. Bu ruh hali, herkesin kendi işiyle meşgul olduğu ve kimsenin kimseye karışmadığı neolitik dönem yaşam anlayışının da etkisidir. Fakat çağımız gerçekliğinde böyle bir durum söz konusu değildir.

Kürtlerin milli ideolojisi olan Zerdüştlüğün yerine ümmetçilik esaslarına dayalı ve aslında Arap hakimiyetini tesis etmeyi amaçlayan İslamiyet'in yerleşmesi sonrasında, Kürt toplumunda büyük komuta kişiliklerine de rastlanmamıştır. Bu durum, Başkan Apo'nun ortaya çıkmasına kadar da bu şekilde devam etmiştir. Belirli süreçlerde bazı mir, bey vb. mahalli önderler ortaya çıkmışsa da, bunlar bu çerçevede ele alınacak kişilikler değildir.

Esas olarak değerlendirmeye tabi tutulan komuta kişiliği, bir ideolojiye ve uygarlıksal kültüre dayanarak ortaya çıkan, savaşı bir sanat olarak ele alan, karşı karşıya olduğu olay ve olgulara dönemine göre bilimsel yaklaşım örgütlenmesini, tarzını, taktiklerini ve temposunu belli bir mantığa göre yürüten komuta kişiliğidir. Her şeyden önce böyle bir komutanın ortaya çıkması için, bir düşünce sistemine sahip olması gerekmektedir. Bilindiği gibi, Zerdüştlüğün etkisini yitirmesiyle beraber Kürdistan'da sistematik düşünce de parçalanmıştır. Toplum özünde Kürt olmasına rağmen, dışarıdan gelen ve yabancı bir dilde olan İslam ideoloji Kürtlere dayatılmıştır. Bundan dolayı toplumda bilimsel, sanatsal, uygarlıksal gelişmelerin önü tıkanmıştır. Bu gerçeklik, bütün toplumsal alanlarda olduğu gibi, komutanlaşmada da etkisini göstermiştir.

Bu gerçekler göz önüne alındığında, Kürt tarihinde gerçek anlamda bir zafer komutanının ortaya çıkmasının nedenleri daha iyi anlaşılmaktadır. Kürdistan'da komutanların ortaya çıkmamasının sebebi, bunun şartlarının oluşmamasıdır. Bu şartları oluşturacak düzeyde ne bir ideoloji, ne de bunun yarattığı kültürel bir zemin söz konusu olmadığından, komutanlaşma gelişmemiştir. Zaman zaman büyük bir cesaretle savaşan, kendilerini feda edenler olmuş ve bu kişilikler tarihe kahraman olarak da geçmişlerdir. Ama böylesi bir kahramanlığa rağmen, bunlar zafer komutası olamamışlardır. Kürdistan tarihinde zafere susamış, bu uğurda büyük ordular kuran, bu orduyu yaratıcı taktik ve tarzda savaşırıp başarıya ulaştıran komutanlıklar ortaya çıkmamıştır.

c- Strateji Ve Taktikten Yoksunluk

Savaş bilimi, strateji ve taktikğin uyumlu, birbirinin önünü açıcı temelde geliştirilmesi ve uygulanmasına dayanır. Kürtlerin savaşa yaklaşımları ise strateji ve taktikten yoksundur. Esas alınan tek

strateji olan direniş de, "Biz teslim olmayız, direniriz, başaramadığımızda da dağa çıkarız" felsefesine dayanmıştır. Bunu da bir strateji olarak değil, dar bir savunma anlayışı olarak esas almıştır.

Kürtler toplum olarak en rahat oldukları 1100-1200'lerde, Merwanî Kürt Devleti zamanında dahi büyük bir ordu kurup bir yeri alma gibi bir düşünceye sahip olmamışlardır. Aslında o dönemde kurulacak biraz sağlam bir ordu ile Anadolu'da hakim bir güç olabileceklerken, tercihleri günöbirlik yaşam arayışları yönünde olmuştur. Bu şekilde kendini bırakanlar da tarihin diyalektiğı uyarınca doğal olarak ortadan kaldırılacaklarından, sonuçta Selçuklular, Merwani egemenliğine son vermiştir. Yani Kürtler, uygun zeminin olduğı süreçlerde de bir stratejiye sahip olmamış, savaşı, taktiklere dayalı olarak yürütmemişlerdir. Uzun süreli bir stratejiyle hareket edip planlı-programlı bir şekilde savaşarak bir yerleri ele geçirme, kendilerini büyütmeye hedefleri olmamıştır. Savaş tarzlarında mantık değil, duygu hakim olmuştur. Fakat tarihte de birçok kez göröldüğü gibi savaşlarda üstünlüğü, her zaman mantığı esas alanlar ele geçirmiştir.

Kürtlerin genel tarihine bakıldığında, Medler ve Salahaddin Eyyubi hariç -Salahaddin Eyyubi de bu kişilik özelliklerini Kürtlerden almıyor- savaşa yaklaşımlarında mantık, taktik ve strateji yoktur. Savaşlar daha çok duygular temelinde, adeta tepki hareketleri biçiminde ortaya çıkmıştır.

Her şeyden önce savaş bir hazırlık meselesidir. Çinlilerin deyimiyle, 'savaşı savaştan önce kendi karargahında kazanmak gerekir'. Bu da plan, program ve hazırlığın çok derinliğine yapılmasını gerektirir. Düşman karşısında savaşmadan önce, savaşın yarısını kendi kampında, kalan yarısını da gidip düşman üzerinde tatbik ederek kazanmak gerekir. Bu gerçeklikler temelinde değeriendirildiğinde Kürt savaşı, bunun çok uzağında ve düz mantığa dayalı bir savaştır. Bilimsel olarak ele alındığında, bunlara savaş demek de yanlıştır, bu savaş tarzına kavga niteliğindeki direnişler denebilir. Kürt halkı gerçekten de kavgacı bir halktır, ama Kürtler için savaşçı veya savaş taktisyeni demek yanlış olacaktır. Tarihte savaşları, savaş mantığına göre savaşanlar kazanmışlardır.

Önderlik; "Savaş en ince düşünceyi, en planlı ve tetikte insan davranışını gerektirmektedir" demektedir. Savaş, bir sanat olayıdır. Her sanat dalında olduğı gibi savaş sanatı da sürekli işleyen, üretken

bir düşünce yapısını gerektirmektedir. Bu sanat, zekayla, beyinle, kıvrak-pratik düşünceyle, yanıltmayla yürütülen bir sanattır. Kürt toplumunun savaşa yaklaşımında ise bunlar yoktur. Savaş olgusunu yiğitlik anlayışına dayandıran Kürt toplumu, savaş taktiklerini geliştirmeyi, kıvraklığı, kurnazlığı yiğitliğe ters düşen yaklaşımlar olarak ele almış ve başarıya ulaştıracak taktik yöntemlerden yoksun kalmışlardır. Yürüttüğü savaşımı meydan savaşımı biçiminde, hiçbir yanıltmanın, zeka oyununun olmadığı, göğüs-göğüse çarpışma olarak ele almıştır.

Oysaki savaş, bir stratejiye dayalı sürdürülen ve çeşitli taktikleri içeren, bir bütünen mantıksal esaslara dayanan, bu çerçevede yürütülmesi gereken bir gerçekliğe sahiptir. Kürdün savaş tarzı ise bilimden uzak, sanatsal içerikten yoksun, kaba bir güç gösterisi şeklinde gelişmiştir. Doğru bir zihniyete dayalı program içerikten yoksun bir savaş tarzı, sanat anlayışından ve ortaya konulan hedeflerden kopuk kalmaktadır. Önderlik bu konuda; "Teori duru, net bakış açısını ifade ederken, program teoriden süzölmüş, eleştiri süzgecinden geçirilmiş kısa ve net hedefleri açığa vurur. Ama bu hedeflere nasıl ve hangi araçlarla ulaşılacağını, doğru bir yol hattı olarak stratejiyi, sağlam adımlarla yürüme anlamında taktiği belirler. Strateji, hedeflere gitmek için ortaya konulan birçok yol arasında seçim yapma sanattır. Çıkamaz yollar vardır; acılı, kanın çok akıtıldığı yollar vardır. Bununla birlikte hedefe varmadan biten yollar da az değildir. O halde doğru bir strateji, tüm bu sakıncaları olan yolları belleyerek ve gerektiğinde ulaşılması gerçekçi olmayan hedeflerini revize ederek, toplumu kendi tarihi haklılığını mümkün kılacak ve gerçekleştirecek başarılı bir yürüyüşe kaldırma, taşıma, ulaştırma yönetimini ifade eder... Strateji hangi temel güçler ve yedeklerle birlikte, geçici yol arkadaşlarının kimler olduğunu doğru belirleyerek, hedefe en gerçekçi biçimde, en az kayıplar ve acılarla ama başarılı bir yürüyüşün, koşunun, hatta maraton koşusunun yönetimidir... Bu tanımlamaya göre stratejik çerçeve, komutanlık ve liderlik kurumunun yetkin oluşumunu ve yaratıcı gücü kendinde bularak yürütmesini ifade etmektedir... Taktik, hedefe yürümek için sahip olunması gereken organları ve enerjiyi ifade eder. Bir nevi gövdenin beyin dışındaki tüm organları anlamına gelmektedir... İhtiyaç ve hedefler, sahip olunması gereken araçları belirler. Bunalımdaki toplumun çıkışı için gerekli öncü ve yan örgütlerle nasıl

bir çalışma tarzına sahip olunması gerektiğini taktik belirler... Taktik güç olmayan, taktik yeteneğini kaybeden bir toplum veya örgüt; teorisi, programı ve stratejisi ne kadar güçlü de olsa kaybetmeye mahkumdur " belirlemesinde bulunmaktadır.

Kürtlerdeki savaş ve komuta anlayışı ise sürekli bunun tersi bir durumu içermiştir. Bu nedenledir ki, Kürtlerin tüm direniş ve savaşımına rağmen zaferi getirecek ne bir komutan, ne de bir sonuç elde edilmiştir.

II- PKK'nin Açığa Çıkardığı Komuta Çizgisi ve Yaşanan Sorunlar

Değerlendirmemize konu olan PKK'nin yaklaşık yirmi dört yıla yakın yürütmüş olduğu askeri mücadeleyi ve onun içerisinde önemli bir yer tutan komutanlaşma sorunlarını irdelerken, öncelikle içinde şekillendiği toplumsal olgunun durumunu doğru çözümleyebilmek bilimsel bakış açısının aydınlığında yürümek isteyenler için şarttır. Sonuçta şekillenilen ortam en belirgin yanlarından, en küçük ayrıntılarına kadar tarihsel süreç içerisinde etkinliğini gösterir ve gelişmelere yön verici bir özellik kazanabilir. Bununla birlikte, bir harekete veya toplumsal varlığa anlam kazandırma, ancak içinde yer alınan koşullar, zaman ve mekan içerisinde başarılabılır.

Ancak bu yöntemle mücadelemizin yaratıcısı ve yaşam kaynağımız olan Önderliğimizin yaşamı ve özellikle de Ortadoğu'da yürüttüğü çalışmaları kavrayabilecek, binlerce cilt çözümlemesini anlamlandırarak karşılık verebilme fırsatına kavuşabileceğiz.

Bu kısa girişimizin anlamı her şeyden önce askerleşmenin ve bunun kurumlaşmış ifadesi olan komutanlığın ABC'sine bir adım atabilmektir.

a) PKK'nin Ortaya Çıkış Koşulları

PKK'nin doğuşu; tarihin en eski ve emekçi halklarından birinin 20.yy gerçekliğinde acımasız bir statü içinde tutularak, neredeyse varlığı yokluğu tartışılan bir konumda olduğu ve cesaretli birkaç adım atmaya hiç kimsenin umut edemediği bir zeminde

gerçekleşmiştir. Tabiri caizse Kürtlük adına tek bir yaprağın kıpırdamadığı, gelişen hareketliliklerin ise sonuçta umuttan çok güvensizlik yaratmış olduğu bir süreçtir. Halkımız, Kendi egemenlerinin bile ihanet içerisinde dar-ailesel çıkarlarını kurtarma telaşında oldukları bir durumdadır.

Böylesi bir zeminde, atomlarına kadar parçalanmış Kürt toplumsal gerçekliğinin, kapitalist sistemin bireyciliği altında, kendi öz dinamiklerinden kaçışa sürüklenmesi, toprağa ve tarihe sırtını dönerek, kendisine yabancılaşmasının bir nimet olarak algılandığı bir durum yaşanmıştır. Kürt olmak başa bela olan, yapayalnız ve geleceksiz kalmak anlamına getirilmiştir.

İçine düşürüldüğü bu tanımsızlıkla insanlığın bir ayıbı haline getirilen Kürt halk gerçekliği, PKK'de uygarlığın beşiği olan Ortadoğu'nun emekçi ve özgürlükçü eğilimi ile bilimsel sosyalizmin eşit ve adil yaşam özlemlerini birleştirmiştir.

Sınıflı topluma geçiş ile birlikte gelişen tüm toplumsal sistemler altında adeta nefessiz kılınan bir halk gerçekliğimiz, 20.yy.da tüm insanlığı hareketlendiren ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerinden aldığı cesaretle, kendisini tanımlama fırsatını PKK ile yakalayabilmiştir.

Maddi koşullarda yaşanan olumsuzluklar ve bilinç düzeyinde oluşmuş olan çoraklık, halkın öz umutları, öfkeleri ve özgür yaşam talepleriyle aşılmıştır.

İçinde bulunduğu bölgeyi ve dolayısıyla dünyayı yakın geçmişte yoğun bir şekilde etkilemiş olan, gelecekte ise düşünce yapısı, politik tarzı ve askeri gücü ile dönüştüren bir güç olma potansiyeli ile PKK böylesi bir zemin üzerinde şekillenmiştir.

Bir hareketin yaşam bulmasında objektif durum dediğimiz maddi koşulların hazırlık ve yeterlilik durumu önemli olsa da, bu yönü ile her zaman hazır olan Kürt ve Kürdistan gerçekliğinde olmayan şeyin ideoloji ve öncülük olduğunu tarihsel süreç göstermektedir.

b- İdeoloji ve Zafer İlişkisi

İdeoloji geçmiş tarihsel sürecin maddi ve manevi değerleri ile geleceğe ilişkin umut, hayal ve planların bir bileşimi ise eğer; Mezopotamya topraklarının yaratıcı ve direnişçi halkı olan Kürtler,

bu dinamikten yoksun bırakılarak kendine, hayallerine yabancılaştırılmış bir konumda kendi geleceğini tanımlayamaz duruma düşürülmüştür.

Bu nedenle ideolojinin oluşturulması ve topluma hakim kılınması yönünde yürütülen savaşım birinci ve temel rol oynar. Büyük duygular, hissedişler ve amaçlar ancak bu şekilde açığa çıkar.

İdeolojiye yada bir düşünceye tutku düzeyinde bağlanma, amaca kilitlenme tarihinde ortaya çıkan tüm önder ve komuta kişiliklerin ortak ve temel özelliği olmaktadır. Bilinmektedir ki idealleri ve büyük amaçları olmayanlar komutan olmayı ancak akıllarından geçirebilir, bu mertebeyi yakalamaları mümkün olamayacaktır.

Kürdistan'da komutanlaşma, kendi halkının askeri olabilme, ulusal çıkarları temsil etme ancak bunların işlerliği olacak bir amacı yaratarak yakalanabilmiştir. Ki amaç olmadan, ne kadar güçlü araçlara sahip olunursa olunsun, aracın doğru ve yerinde kullanımı gerçekleşemez ve neye hizmet ettiği anlaşılamayacaktır. Bununla bağlantılı olarak tarihin bize öğrettiği diğer bir şey ne kadar savaşçı olunursa olunsun halkımız kendini doğru tanımlamadan, kendine ait düşünce ve yaşam ideallerine kavuşmadan başkalarının hizmetine koşulmaktan kurtulamamıştır.

Önderliğimiz PKK'nin çıkışı için "doğuştan ve gelişiminin gücü ustalıktan ve gelişkin bir örgütsel yapıdan gelmiyordu. Sorunun sahibi yoktu. Sınırlı ve özlü çaba gerekli patlamayı yapabilmiştir" demektedir. Kürdistan gerçekliğine sahip çıkma cesaretine ulaşma, sorunu görme ve cevap verme yaklaşımı ile anladığı kadarını yapma uygulayabilme samimiyeti önemli bir adımı ifade eder. PKK tarihinde bu yaklaşım her zaman bir militanın temel karakteri olarak yerini koruyacaktır. Eğer doğru anlamlar verilirse ve bağlı kalınırsa iki kelime ile büyük işlerin başarılabileceği doğrulanmıştır.

PKK'de gerçekleşen Önderlik, kendi şahsında bu süreci şiddetli bir şekilde yaşamış, çocukluğundan itibaren oluşturduğu sorgulayıcı, savaşçı, kolay kabul etmeyen ve arayışçı özelliklerini PKK'nin doğuşuyla birlikte toplumsallaştırmıştır. Tüm bu nedenlerden dolayı Kürdistan'da askerleşmenin-ordulaşmanın yolu Önderlik gerçekliğini doğru anlamaktan geçmektedir.

Başkan Apo'nun oluşturduğu ideoloji, Kürdistan'da yeni tarihsel bir süreç başlatmıştır. Bu ideolojiyle birlikte Kürt halkı için çağdaşlaşma, özgür insanlık ve ulusal özgürlük temelinde yeniden

var olma süreci ortaya çıkarılmıştır. Bu ideolojik çıkışta, ulusallık bireyin, toplumun ve insanlığın özgürlüğünü çevreleyen bir kapsama kavuşmuştur.

Zerdüşlüğün Kürt toplumu üzerindeki etkisinin ortadan kalkmasıyla beraber yaşanan ideolojik yoksunluk aşılarak, köklü bir yenilik ve modernleşme yaratılmıştır. Tüm eski değer yargıları ve ölçüler aşılarak, siyasette, ulusallaşmada, kültürde, bilinçte ve her alanda yeni gelişmeler ortaya çıkarmış ve yeni bir kişiliğin oluşmasının zemini ortaya çıkarılmıştır. Tüm bunlarla birlikte bu ideoloji Kürt toplumunda amaca aşk derecesinde bağlılık ve büyük hedeflere göz dikme gibi yeni özellikler ortaya çıkarmıştır. Büyük güçle, para ve zorla yapılamayan, kolay kolay gerçekleştirilemeyecek olan toplumsal dönüşüm ve ruhsal yenilenmeyi Önderliğimiz büyük bir çaba ile gerçekleştirmiştir. Yeni bir ruh yaratma tamamen manevi bir olay olduğundan bunu gerçekleştirebilmek için felsefik-ideolojik derinliğe sahip olmak, pratikte buna ikna olmak ve büyük cesaretle mücadele etmek gerekmiştir.

Tarihten örnek verilecek olursa, Hz. İsa bunu gerçekleştirebilmek için kendisini feda etmesi gerektiğini gördüğünde, hiç çekinmeden kendini feda ederek ideolojisine ruh vermiştir. Yeni bir ruh verebilmek için bütün tarihi hareketlerin çok büyük bir çaba harcaması ve ideolojik açıdan derinliğe sahip olması gereklidir. Çağa cevap olabilen bir ideolojiyi ancak milyonların umutlarını kendi kişiliğinde ifade edebilen, onların dili olabilen ve bu umutları gerçekleştirebilen bir kişi ortaya çıkarabilir. Bu Kürdistan da gerçekleşmiştir, zor olan başarılmıştır. Kürt toplumunu modernize eden, çağın yüksek temel değer yargıları ile buluşturan, ona çağdaş bir düşünce sistemi kazandıran Apocu Hareketi yaratan Başkan Apo'nun ideolojisidir. Başkan Apo önderliğini buradan almaktadır.

Apocu Hareket'in ortaya çıkışıyla birlikte, Kürdistan'da sosyal gelişme, çağdaşlaşma, demokratikleşme ve bunlar için mücadele zemini oluşmaya başlamış, beyinlerde var olan kölelik zincirleri ve yaratılan sınırlar parçalanmıştır. Sömürgeciliğin yoğunca yürüttüğü asimilasyon politikası kırılarak etkisizleştirilmiş, bu mücadele Kürdün ufku açılmıştır. Kürdistan'da sadece siyasal bir dalgalanma yaratmamış, aynı zamanda bütün alanlarda yeni bir süreç başlatmış, Kürt toplumunun düşünce yapısını köklü bir değişime uğratmıştır.

Bir ideoloji ve felsefe temelinde modern bir komutanlaşmanın ortaya çıkması için güçlü bir zemin ortaya çıkarmıştır.

Toplum Apocu ideoloji temelinde sosyolojik açıdan büyük bir değişime uğradığından komutanlaşmanın zemini de yaratılmış, dönem ve zafer komutanlığının önü açılmıştır. İnançtan ve ilhamdan yoksun olan Kürt halkı bu ideoloji temelinde bu özellikleri kazanmış, yeni bir heyecan yaratılmış ve bu da insanda olan yeteneklerin açığa çıkarılmasına neden olmuştur. Kendi ideolojisi ve amacı için bir an bile tereddüt etmeden canını feda edebilecek insanlar ortaya çıkarılmış, en büyük zulme karşı başkaldırabilecek insanlar yaratılmıştır. Bu temelde yeni komutanın ortaya çıkması için gerekli şartlar oluşturulmuştur.

Kürtlerde yeni komuta anlayışının PKK gerçeğiyle bağlantısı üzerine Önderliğin yaptığı şu çarpıcı belirleme her şeyi özetlemektedir. “Kürdistan’da şunu iddia ediyoruz ki, Önderlik gerçekliğinin doğru kavranması ve uygulanması olmadan bir yaprak bile kıpırdatılamaz. Savaşta yirmi dört saat bile yaşayamazsınız.”

Mücadelemizin doğuş ve gelişim tarihine baktığımızda ilk ortaya çıkan ve temel olarak örnek alınması gereken büyük komutanın Başkan Apo olduğunu görmekteyiz. Bunu anlayabilmek, halk, toplum ve hatta günümüzde insanlık açısından, yerinde sonuç alıcı ve gerçekçi iş yapabilmenin esasını oluşturmaktadır. Tekrar da olsa bir kez daha belirtilmelidir ki, halkımız binlerce yıllık tarihi içerisinde aralıksız direniş, isyan ve mücadele yürütmüş olmasına rağmen, ilk kez bu derecede zafere yaklaşmıştır. Halkımız yalnızca kendi gerçekliğini kurtuluşa götürme de değil, insanlık mücadelesi açısından öncülük yapabilme fırsatını, Önderliğimiz de gerçekleşen düşünce ve eylem çizgisi sayesinde kazanmıştır.

Bu çizgi başarı çizgisi olarak hem stratejik alanda hem de bunun pratik uygulama sahalarında kendisini kanıtlamıştır. Önderlik gerçekliği gibi araştırılması, üzerinde tekrar tekrar yoğunlaşma gerektiren bir konu bizim çalışmamızın amacını fazlasıyla aşacağından dolayı daha çok mücadele tarihimiz içerisinde taktik öncülük ve komuta sorunlarına cevap olan yönlendiren Önderlik özelliklerini yakalama hedefini gütmekteyiz. Ki başarmak isteyen bu zafer tarzını anlamak ve uygulamak zorundadır. Başarmak isteyen, neyin öncüsü olduğunu ve hangi tarihsel misyona sahip olduğunun ağırlığını taşımalıdır.

Bu doğrultu ile tarihe baktığımızda yaşam bulmuş bütün örneklerinde önder, öncü ve komutanların hayatlarının ilk dönemlerinden itibaren yetiştikleri ortamların koşullandırılmaları altında şekillendikleri, bazı istisnalar dışında tümünde hazırlandıkları ve belirli olanak ve avantajlara sahip oldukları görülecektir. PKK Önderlik gerçekliğinde ise tüm verilerin aleyhte olmasına ve koşulların olumsuzluklarına rağmen kendini ele alışta yaşanan özgünlük bu günkü sonuçların kaynağını oluşturmaktadır.

Önderliğimizin “ben çabalarım ile anlaşılmak isterim. Benim eski görünmez durumumu anlamaya çalışın. Ben adsız, ünsüz iken anlaşılmak istiyorum. Beni çocukluğumla anlayın. O çocuk nasıldı, o halimle anlanmanızı istiyorum.” sözleriyle bizleri ısrarla çocukluğuna yönlendirmesinin mantığını kavramak gerekmektedir. Böylece kendi kalıplarımıza sığdırdığımız ve bilimsel temellerinden kopararak anlaşılmaz bir olgu gibi ele aldığımız Önderlik gerçekliğine bir adım daha yaklaşabiliriz.

d-) Özgürlük eğilimi...

Çok geri bir toplumsal yapı içerisinde gelmiş olmasına rağmen Önderliğimiz içindeki özgürlük eğilimini bastırmadan ve kırılmasına fırsat vermeden yaşatmış, karşısına çıkan tüm olay ve olgulara bu eğilimin ışığından bakarak yaklaşım göstermiştir. “Yaşam ya özgürce olacak ya da hiç olmayacak” ilkesine göre şekillenmiştir.

Bir komutan da olması gereken belki de en temel özellik bu çerçevede karşımıza çıkmaktadır. Hangi zaman diliminde yaşamış olursa olsun, komutan kendinde toplumsal düzeye göre ileride olan bir özgürleşme düzeyini yakalamak durumundadır. Verili toplumsal kalıplarla hareket etmek yada onları kabullenmek teslimiyetçi, edilgen bir ruh hali demek olacaktır. Bu ruh sahiplerinden ise komutan değil ancak köle çıkabilir.

Özgürlük eğilimi ise davranış, düşünce kalıplarını, hissetme ve algılama biçimini belirler. Bu eğilimi kesintiye uğratmayan kişi yaşamının hangi döneminde olursa olsun hazır olanla yetinmez, kendi yaşamının amacını tanımlama çabasını taşır.

Önderlikten çocukluk dönemini dinlemeye devam edelim: “Gerçekliği, arayış yürüyüşünü, tüm insanlık ve ardındaki evren üzerinde yapma gereğı erkenden ortaya çıkan bir anlayıştı. Belki de

çocukluğumda ki eğilimim de buydu. Aile ve köy yasalarına hiç uymadım. O koşullar da bile doğruları kendi çocukluk eğilimimde bulacaktım.”

Kaybedilen yerde kazanmak, en zayıf halkanın ele alınış biçiminde gücü yakalamak ve olmazları olur haline getirebilmek ancak bu eğilimin bir irade ile buluşmasıyla mümkün olmuştur. Bu eğilim durağan ve belirli kalıplara sığdıramayacak kadar akışkan bir yapıda gelişmiş ve verili olan kalıplarla yetinmemiştir.

Bu temelde bakıldığında kendisinin farkına varması ile başlayan mücadelesiyle Önderliğimiz, tüm olumsuzluklara karşı kendini yetiştiren, eğiten ve örgütleyen bir konumda karşımıza çıkar.

Önderliğimizde açığa çıkan bu yaşam tarzında kendi kendini büyütmek için harcanan emek, çaba ve ısrar da çarpıcı bir boyut kazanır. Yaklaşılan her olayı, kişiyi, olguyu büyük bir ciddiyetle ele alma, özünde kendi düşünce, duygu ve ideallerine karşı hissedilen ciddiyetten kaynağını alır. Bu giderek her şeye karşı bir hassasiyete, dikkate ve yoğunluğa dönüşerek sonuç alıcı bir tarza kavuşur.

Kendi yaşamına karşı hassas ve ciddi olmayanın çevresinde karşı sorumluluk taşıması veya anlam kazandırması da mümkün olamayacaktır. Bir komutanı komutan yapan bulunduğu ortama cevap verme tarzıdır. Önderliğimiz ilk oyun ilişkilerinden başlayarak etrafında olan herkesi etkilemeye başlamıştır.

Tüm değer yargıları, kendi içerisinde oluşturduğu ilişkiler ağı, sistemi ve beklentileri ile karşı karşıya olan bir küçük çocuk kendi savunmasını hangi temeller üzerinde geliştirebilir ki, diye bir soru sorulabilir. Ancak bir karakter özelliği olarak şekillenen cevap, bir ulusun diriliş mücadelesinin temel taktiği olarak Kürdistan koşullarında ortaya çıkmışsa anlaşılacak durumundadır. Anneye karşı yürütülen mücadeleden tutalım, ilk isyana, kardeşler arası hak savaşımında hakim duruma gelmekten kendisine aman vermez duruma gelen köyün çocuklarını etkisiz kılmaya kadar açığa çıkan tarz önem kazanmaktadır. Önderliğin birçok kez dile getirdiği gibi en zayıf konumda olmasına rağmen kendini toplumun tüm kurumlarına benimsettirmesi yakalamış olduğu bu tarzdan kaynaklanır. Peki her zaman güçlü olan mı kazanır? Hayır. Büyük bir duyarlılık, gizlilik, hız, takip ve kararlılıkla yürütmüş olduğu ilk eylemi ile özünde günümüzün gerilla taktiklerini hayata geçiren Önderlik kazandırmanın klasik anlamda bir savaşçılık olmadığını çocukluğunda kendisine

musallat olan Cımo ve Miho'ya karşı savaşımında ortaya koymuştur. İçinden geldiği toplum içerisinde gerçekleşen savaşım tarzını ilk andan itibaren benimseyerek yürütülenin savaş değil, kavga olduğunu görmüş, Kürdün yenilen pehlivan misali savaşımının Kürdistan'da hiçbir geçerliliği olmayacağını tespitini yapmıştır. Önderlik tarzında kazanamayacağı bir savaşa, mücadeleye girme yoktur. Zorunlu olarak girdiği savaşlarda ise zemini ayarlama ve mutlaka kazanmayı yaratacak ortamı geliştirmeyi esas almıştır. Bir de kendimize soralım; kaç savaşı kazandık?

“Amaç güneş kadar net olmak zorunda!”

Komutanlaşma sorusunda önderliğimizin aydınlığında yol almaya çalışırken, anlaşılması gereken diğer temel bir hususta bu oluyor. Komutan amacına göre yaşayan insandır. Amacı için duygularını büyütebilen yada duygularını amaca bağlayabilen, düşüncelerini bunun için geliştiren, davranışlarını ve eylemini buna göre sergileyen insandır. Bu söylemimizden mekanik düzeyde bir kilitlenme ve yaşam şekli anlaşılmamalıdır. Tersine çok yönlü, yaşamın her boyutuna katılabilen, birçok açıdan bakma yeteneğine sahip olan, bunu salt görev bilinci ile değil bir zevk olarak yaşayan ancak tüm bunları amacı potasında birleştirebilen renkli bir yapılanmadan bahsediyoruz. Bir spordan tutalım, kulağa hoş gelen bir şarkı dinlemeye, çok güçlü bir arkadaşlık ilişkisinden başlayarak raslantısal bir tartışmaya, tüm yaşam fonksiyonlarında amaçlarını gözetme ve duyumsama Önderlik gerçekliğinin tarzı olmuştur.

Önderlik tarzında her şey insan için vardır.

Bu çerçevede de insanı ve ilişkileri ele alış tarzında Önderlik gerçekliğinde doğru yakalanması gereken bir açının olduğu söylenebilir. Özellikle insanlık için yola çıkan bir hareketin öncülüğünde bulunan insanlar yaşamın merkezine insanı koymak durumundadır. Önderliğimizde temel karakter özelliklerinden olan insanı ele alış, yorumlama anlam verme ve kazanma gücünün temelinde insanı varlıkların en yücesi haline getirme mücadelesi ile birlikte yarattığı dostluk ve arkadaşlıklarla olağanüstü bir örgütlenme tarzına ulaşmıştır. Çıkar birlikteliğinden çok, ahlaki bir tutumla ilişki kurma gerçekleşmiştir, bu da Önderliğin çevresine güven saçan ve çekim merkezi olmasına yol açmıştır. İnsanla kurduğu bağlar her kesimden ve her halktan oluşan binlerce şehidinde anlam ve ifade kazanmıştır.

Bu noktada toplumsal düşürölüşün en üst düzeyde seyrettiğı bir kesim olarak kadın gerçekliğine yaklaşımı demokratik ekolojik sistemin Önderlik şahsında pratikleşmesidir. Eşitlik ve özgürlük esasları üzerine geliştirilen ilişki ve yoldaşlık bin yılların köleliğinden kurtulma fırsatını gören kadın da büyük fedakarlıkların, cesaretin ve bağlılığın gelişmesine yol açmıştır. Toplumsal statünün dip noktası haline getirilmiş olan kadın gerçekliği, Önderlik yaklaşımı ile yücelmeyi, savaş içerisine çekilerek yaşamış ve bunu başarmıştır. Belki de binlerce yıl sonra kutsal aşk yeniden bu esaslar üzerinde yeşerme fırsatını yakalamıştır. Kadın komutanlaşması ve destansı savaşçılığı bunun ispatıdır.

İnsan ilişkilerini değerdendirme ve doğru yaklaşım belki tarihten günümüze tüm komuta kişilikleri için önem kazanır. Savaş gibi yakıcı bir olguya insanları çekebilmek, savaştırabilmek böylesi bir özelliklerden geçmektedir. Ancak bu Kürdistan gibi kendi öz değerdlerinden uzaklaştırılmış ve güvensiz kılınmış toplumlar için daha da geçerlidir. Ezilen halkların ordularında komutanlık insana doğru yaklaşımdan geçmektedir. İlişkilenme, tanıma, güçlü bağlar kurma ve mücadeleye sevk etme Önderliğimizde gerçekleşen bu ilişki ilkesinin yakalanmasında ifadesini bulmaktadır. Bizim gibi parçalanmış, ortak değerdlerden yoksun bırakılarak birbirine karşı güveni kırılmış toplumlarda bu hayati bir önem kazanmaktadır.

İlk dönemlerden itibaren Önderlikte, büyük yurtseverliğin bir sonucu olarak yaşadığı coğrafyayı tanıma ve anlam verme önemli bir özellik olarak belirginleşmiştir. Ulaşılan bir kaya parçasına verilen değerd, onu yerinde ve etkin kullanma bilincini getirmiştir. Çarpıcı bir gerçekliktir ki Önderliğimiz yirmi yıl önce gördüğü bir ağaç kovuğunu bile unutmamış, hiç görmediğı yerlerde bile kaç tepe, kaç vadi olduğunu nasıl üstlenilebileceğinin perspektiflerini vermiştir. Yeri geldiğinde bir gerilla birliğini bile doğru bir üstlendirmeye götüremeyen komuta gerçekliğimize karşılaştırdığımızda, Önderliğimizde gerçekleşen dağ bilincinin çarpıcılığı açığa çıkmaktadır. Dağ, O'nun kırk yıllık rüyası olmuştur. Halk savaşı yürüten ordular da komutanlar her şeyden önce kendi ülkesine hakim olabilen, nerede, ne zaman ve nasıl olması gerektiğini bilen kişilerdir.

Hareket tarzı..vuruş..sonuç alma..

Tüm bunların yanında Önderliğimiz, hareket tarzında da kalıplara ve konulan ölçülerin dışına taşan bir akışkanlığa sahiptir.

Bunu bir ırmak akışı ile kıyaslamak mümkündür. Kesintiye uğramadan karşısına çıkan engelleri aşma; gerektiğinde yıkarak, gerektiğinde içine alarak, bazen hissettirmeden bazen de gürül gürül bu eylemi sürdürme mevcuttur. Önceden kestirilmeyen hareket ve davranış biçimi, düşmanın denetimi altına girmemenin başlıca koşullarındandır. Denetim altında olan veya hareket tarzı bilinen bir güç, her zaman kesintiye uğramaya mahkumdur; kaybedişle yüz yüzedir. Öyle ki karşıtlar Önderliğimizi denetim altına aldıklarını düşündüklerinde bile, bu ancak Önderlik istediği yada farkında olduğu durumlarda gerçekleşmiştir. Bundan çıkarılacak sonuç bir gerilla komutanının inisiyatifini hiçbir zaman kaybetmemesi ve denetim altına girmeyen bir tarza kavuşması gerekliliğidir.

Hareket tarzında çözülmemeye, aynı zamanda bir komutan açısından güçlü bir vuruş biçimine ulaşmak için de esası temsil etmektedir.

Vuruş tarzında sonuç alıcı olmak nereden ve ne zaman kendisini eylem çizgisi haline getireceğini kestirebilmek bir ustalıktır. Bunda hedefini bilmek ve hedeflediğinin niteliğini çözmek gerekir. Bu noktada Önderliğimiz, bazen bir alanı, bir kişiyi mücadeleye çekerek kazanmış bazen de bir anlayışı çözümleyerek etkisizleştirmiştir. Burada önemli olan karşısında ki sistemi nereden ve nasıl çözeceğini kestirebilmek, en zayıf halkayı bulmak ve sabırla eylemin zamanlamasını yapabilmektir. Bilindiği üzere birçok zaman neredeyse düşmanı değil de kendi kendimizi vurduğumuz durumları yaşadık. Bu durumları tekrar etmemek ve başarmak için sağlam bir vuruş tarzını yakalamak şarttır.

Önderlik tarzı gerilla tarzıdır!

Sonuç olarak Önderlik tarzı bir gerilla tarzı, haklı olan ancak her türlü egemenlikli yaklaşımla karşı karşıya kalan ezilen halkların başarma tarzıdır. Bir gerilla komutanında olması gereken özellikler Önderliğimizin kişiliğinde somutlaşmıştır. Bunların içinde doğuştan gelen yetenekler olduğu gibi (zeka, kavrayış gücü vb.) gereklilikler doğrultusunda kendini yetiştirme ve görevlerine cevap olma temelinde keskin bir militanlıkta söz konusudur. Askeri çizgiye hakim olması da bu zorunluluklar temelinde şekillenmiştir. Bu Kürt halkının içinde bulunduğu zayıf ve korumasız durumu aşmak için ortaya çıkartılan gerillanın Kürdistan'daki çizisidir.

Çünkü yaşamak için, onurlu ve insanlık içinde şerefli bir şekilde yaşamak için başarmak gerekmektedir.

Başarı, özgürlüğün, demokrasinin ve toplumsal kurtuluşun tek yolu olmuştur. Gösterilen azim ve tempo yoğunluğunu böyle anlamak gerekir.

Tüm bunların ihtiyacını hissedenin, bilince çıkartanın önünde kazanmamak için hiçbir neden yoktur.

Önderlikte gerçekleşen gerilla tarzı yenilmezdir!

3-) Savaş Tarihimiz İçerisinde Komutan ve Askerileşme

Komutanlaşma gerçeği ve sorunlarını ele alırken, üzerinde hareket ettiğimiz zeminin yapısını çözümleyebilmek önemli bir adımı ifade edecektir. Şüphesiz bizim de bir ordulaşma ve askerleşme tarihimiz vardır. Bu tarih doğru incelendiği ve sonuçlar çıkarıldığı ölçüde, sağlam yürüyüşün sahibi olmanın temeli güçlü oluşturulabilecektir. Kendi geçmişlerinin, olumlu-olumsuz yönleriyle sorumluluğunu kaldırmadan yürümek isteyenler, hataları tekrar etmekten kurtulamaz ve gelişmeleri güçlü karşılayamazlar. Böylesi bir yaklaşımın açığa çıkaracağı yapılanma kumdan kalelere benzetilebilir, kişi ya da kurum ne kadar yükselmiş olursa olsun yenilgiden ve yıkımdan başka bir sonuca ulaşamayacaktır. Bu nedenle sağlam köklere sahip olmak ve derin bir tarih bilinci ile güncelin çarpıtıcı-yanıltıcı yönünü boşa çıkarmak gerekir.

Hiçbir şey birden bire ya da kendiliğinden oluşmadığına göre, ortaya çıkmış olan maddi ortamın, değerlerin ve düzeyin, yine yanı başımızdaki yoldaşın, emrimiz altındaki savaşçının bugüne gelişinin anlamını kavramak gerekmektedir. Bu anlamda, halkımızın kendi iradesi ile hem öz savunma aracı olarak, hem de yeni yaşamın üretildiği, iradesinin yeniden örgütlendiği bir mevzi olarak şekillenen, halk kurtuluş ordumuzun pratiğini öğrenmek komutanın asli görevi olmaktadır. Komutan kendi tarihinin bilincinde olan ve “tekerrürlere” fırsat tanımayan kişidir.

Bununla birlikte Kürdistan da gerçekleşen savaş ve ordulaşma durumu birçok özelliği ile özgünlük taşımaktadır. Bunun için gerçekleşen savaşın diyalektiğini yakalayabilmek, savaşı sağlıklı geliştirebilmenin ana yollarından biri olmaktadır. Öyle ki her savaşın bir felsefesi ve işleyiş yasaları olduğu, belirli kurallar dahilinde

yürüdüğü bilinmektedir. Bu nedenle yürüttüğümüz askeri mücadelenin çıkışında rol oynayan faktörler kadar gelişimine damgasını vuran güç dengelerini ve dayanaklarını ortaya çıkardıkları sonuçlar ile birlikte kavramak oldukça önemlidir. Bunu kavrayan komutan ufkunda zaferi görebilir.

Bu çerçevede Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu'nun yirmi dört yıla varan pratiğini ele almak, Kürdistan'da bilimsel ve kazandırıcı bir mücadele vermek isteyenlerin birincil görevlerinden olmaktadır.

Bilindiği üzere mücadelemizin en belirgin özelliklerinden biri Önderliksel bir hareket olarak gelişim göstermesidir. Başkan APO önderliğinde yürütülen mücadelemiz, Kürdistan koşullarında örgütlenme çalışmalarını geliştirirken, ilk dönemlerden itibaren bir yönü ile silahlı savaşım çizgisini geliştirerek adım atma fırsatını yakalayabilmiştir. Şiddet ve silah, bilinç ve gereklilikler etrafında kullanılmış, halkımızın tarihinde sıkça görüldüğü üzere kendiliğindenci bir tarza kaymasına fırsat verilmemek istenmiştir. Bu doğrultunun aşındığı her dönemde ise halkımızın çıkarlarının dışına çıkılmış ve mücadelemiz zarar görmüştür.

Hareketimizin ilk şekillendiği Kuzeybatı Kürdistan'daki ortamın özgür, siyasal ve toplumsal hareketlere fırsat tanımaması, halkımız üzerinde oluşturulmuş olan sömürgeci politikalar bu çıkışta etkili olmuştur. Her şeyden önce bölgeye hakim olan Türk sömürgecilğinde, Kürt halkının öz varlığına, hak ve özgürlüklerine karşı inkar ve imhayı esas alan siyaset vardır. Kürt halkı adına hareket edenler, hakim güçlerin işbirlikçisi olmaktan öteye gidememektedir. Öyle ki egemenlerin gözünde sahip oldukları 'değeri' yitirme korkuları mücadelemiz karşısında pervasız saldırıları açığa çıkarmaktadır. Bu koşullarda, dünyanın dört bir yanından yükselen ulusal kurtuluş mücadelelerinin de etkisi ile silahlı mücadeleyi benimseme yaşanmıştır.

İdeolojik dönem ve propaganda süreci olarak bilinen ilk şekillenmede Kürdistan'daki bu koşullardan dolayı 'silahlı' gelişmek durumunda olmuştur. Ancak bu dönemde uygulanan şiddetin programlı ve niteliği yoktur. Silah doğrultulan kesim daha çok işbirlikçi-ajan ve sosyal-şoven kesimler olmuştur. Mücadelede etkili olan tarz daha fazla duyarlılık, hareketlilik ve karşıt güçleri yanıltma biçimini alırken, kendini savunma temelinde şiddet kullanımı da

yaşanmıştır. Ordulaşma çalışmaları temel bir çalışma olarak gündemde değildir.

Fakat ayakta kalmak ve yaşamak için büyük bir dikkat, yoğunlaşma ve bilinçle geliştirilmiş, grup içinde gerek Kürdistan'daki işbirlikçi yapılanmalara ve gerekse devlet eliyle yürütülen imha politikalarına karşı özgürlük eğilimi korunabilmiştir. Bu tarz mücadelemizin gelişim yasasının bir parçasıdır.

a-) 15 Ağustos Atılımı'na Hazırlanırken

“PKK'nin Doğu-Batı sentezindeki en ciddi yönü, özgünlüğü ve inançlı yaklaşımıdır. Her hangi dogmatik bir merkeze bağlılığı yoktur. Ucuz hayaller beslememektedir.(...) Ne dediklerinden çok nasıl yaşadıkları çok çekici bulunacaktır. İlk gelişme hızını ve karakterini veren bu özellikleridir.” Önderlik PKK'nin temel özelliklerini bu şekilde tanımlamaktadır.

Başlangıçta ki savaşım, bireysel olanaklar dahilinde gelişmiş, bu dönemin savaşım tarzına yiğitlik ve cesaret ölçüleri damgasını vurmuştur. İlk olarak yumruk yumruğa girilen kavgalarda davaya duyulan inanç dostta da, düşmanda da saygı uyandırmıştır. Sözü'nün eri olmak, PKK'li bir militanın temel özelliklerinden sayılmıştır.

Ortaya çıkartılan örgütlenmelerle birlikte sınırlı elde edilen silahlar, örneğin tek bir tabanca ile Kürdistan'ın birçok yerinde ses getiren eylemler düzenlenmesini sağlamıştır. Öyle ki her yerde ama hiçbir yerde olan ve birbirinden bağımsızmış gibi görünen bu eylemler, düşmanı yanıltmıştır. Böylesi bir tarza karşı uzun bir süre netleşemeyen karşıt güçler bütünlüklü bir yönelimi gerçekleştirememişler ve zamana yaymışlardır.

Bu dönemde bilinen ilk eylem Haki Karer arkadaş tarafından Antep'te düzenlenmiştir. Bu eylem hakkında çok fazla bilgimiz olmamasına rağmen bir sabotaj eylemi olduğunu ve dinamitle yapıldığını öğrenebiliyoruz. Ancak ilk adımda, yoğunluklu olarak yerel işbirlikçi güçler ve ajan gruplarla çatışma gündemde olmuştur. Halkın kendi denetiminden çıkmasından korkan bu güçler PKK çizgisine karşı savaşmayı kendi çıkarları açısından bir yol olarak bellediklerinden dolayı dönemin eylemleri daha çok bu tür odaklara karşı gelişirken, onlarında saldırıları daha çok hareketimize yönelik ilk yoğunlaşmıştır. Daha sonraki süreçte hareketimize yönelik ilk

komple bu güçlerin elinde gelişecek ve grubun öncü kadrosu Haki Karer arkadaş şehit düşürülecektir. Asıl radikalizme kayma bu sürecin ardından gelişecektir.

Daha çok küçük birimler halinde örgütlenme ve yerel işbirlikçi-ajan güçlere yönelik suikastlar dönemin eylem tarzıdır.

Silahlı propaganda sürecinde öne çıkan, doğal askeri özellikleri ve pratik eylemci düşünce yapısı ile Kemal PİR arkadaş olmaktadır. Zafere duyduğu kesin inanç, tek başına olsa bile açığa çıkardığı iradesi ile etrafına yaydığı bir ordu gücü olmuştur. 78 Hilvan Pratiğine de Kemal Pir arkadaşımızın bu duruşu damgasını vuracaktır. Vur-kaç taktiğine dayalı eylemlilikleri bu alanda örgütleyen ve gerçekleştiren bir komuta kişiliği Kemal PİR'dir. Kendisine verilen bir görevi başarmadan Önderliğin karşısına çıkmama özelliğiyle bilinen bir arkadaş, görev komutanı olduğunu böylece kanıtlamıştır. İdeolojimizin pratik sahalarda oturtulmasında oynadığı rol ile önderlik gerçekliğimizde ulaştığı temsil düzeyi silahlı mücadeleimiz açısından örnek oluşturmaktadır.

Bu sürecin ardından mücadele daha çok Siverek alanında yoğunlaşır. Bölgede ikinci bir devlet gibi kendisini yapılandırmış olan Bucak aşireti, mücadelemize yönelik yoğun saldırılarla etkisiz kılmaya yönelik bir tutumu geliştirmiş ve bazı arkadaşlarımızı katletmiştir. Buna yönelik olarak hem parti ilanını gerçekleştirecek, hem de gerilla mücadelesini bu bölgeden başlayarak tüm Kürdistan'a yayacak bir taktik yaklaşım belirlenmiştir. Bireysel şiddetin iyi ve doğru kullanılması, yeni bir askeri çizgiyi oluşturma ihtiyacına cevap verebilecek midir?

Hilvan-Siverek pratiği askeri çizgimizin ilk olarak pratikleştirilmek istendiği alan olmaktadır. Bu temelde ilk askeri birimi kurma görevi Mehmet Karasungur arkadaşına verilir. Bu Kürdistan coğrafyasında ilk kez geleneksel isyancılığı aşan ve akla, insan iradesine ve bilime dayalı gerilla mücadelesini oluşturmaya yönelik bir gelişmeye doğru ilk ciddi yönelim olma anlamını taşımaktadır. Artık teoriye ve pratiğe gerilla mücadelesinin geliştirilmesi girmiştir. Tam dağa dayanma gerçekleşmemişse de şehirlere dayalı eylemcilik aşılmaya başlanmıştır. Ancak hem yaşanan amatörlik, hem de taktiği algılamada yaşanan yetersizlik, Siverek pratiğinde taktik sapma yaşanmasını ve köylü savaşım tarzı

olan mevzi savaşına girmeyi getirmiştir. Kürt köylü isyancılığının kendini konuşturduğu ilk yer Siverek'tir.

Ancak kısmi uygulamaya rağmen Hilvan- Siverek direnişi mücadelemizin gelişiminde ve sesini halk kitlelerine duyurmada başarı elde etmiştir. Bu da şunu gösteriyor ki Önderlik çizgisinin eylem anlayışımıza sınırlı yansması bile önemli sonuçlara yol açmıştır. Önderlik bu süreci şöyle ifade etmektedir; “Bu dönemin PKK'si Hilvan-Siverek eylemliliğiyle, yerel gerici mihraklara üstünlük sağlamış, kitleselleşmiş ve Ortadoğu'ya açılmıştır. Devletin kontrol altına alması zordur.” Bu sürecin ardından Kürdistan'da askerleşme ve ordu çalışmaları açısından yeni bir döneme girilecektir. Yaklaşık yirmi yıla varan bir süre içinde mücadele merkezine gerillalaşma ve halk ordusunu geliştirme üzerine yoğunlaşacaktır.

Tüm bu gelişmelerin ardından, mücadelemizin yerel gerici mihraklar ve ajan güçler tarafından engellenemeyeceğinin devlet güçleri tarafından anlaşıldığı bir süreç olmaktadır. Yarattığı gelişmeler ile birlikte büyüme potansiyelinin ve etkileme gücünün açığa çıkması daha kapsamlı bir yönelimin hazırlıklarının gündeme gelmesini beraberinde getirecektir. Bu gelişmelere Türk oligarşisinin cevabı, 12 Eylül darbesidir.

Karşıt güçlerin en büyük hatası bu dönemde Kürt özgürlük hareketini, tarihteki diğer klasik isyanlarla, önderliğini de diğer önderlerle karıştırmış olmasıdır. Bu yanılgı mücadelemizin büyümesi açısından yaşamsal önemde olan bir süreci yaratmıştır. Ortadoğu sahasına çıkışın zorunluluğunu yaratan bu gelişmeler aynı zamanda hareketin geliyeceği hattı da açığa çıkarmıştır. Artık grup dönemi sona ermiş, şehitleri ve arkasında halk desteği ile partileşme süreci yaşanmıştır. Daha sıkı bir örgütlenme ile Kürt toplumu, sömürge sistemlerin yüzyıllar boyu üzerinde kurduğu hakimiyeti kıracak, kirlerinden yıkanacak, kölelik zincirlerini atacaktır. Bu örgütlenme ihtiyacına Kürdistan da ordu çalışmaları karşılık vermiştir.

Ortadoğu çalışmaları bir anlamda Kürdistan'da modern bir savaşın temellerinin atıldığı ve zafer komutasının yaratıldığı bir süreç olarak değerlendirilebilir. Ortadoğu'ya çıkışa kadar ülke içinde öz olarak halk için devrimci bir ideolojik sistem ve öz iradesi

oluşturulmuştur. Ortadoğu süreci ise halkın iç ve dış baskı güçleri ile gerici ilişkilere savaş yöntemi ile cevap vermesinin süreci olmuştur.

Bireyler, amansız baskı ve terör ortamından çıkarılarak yurtdışında sınırlı imkanlarla kapsamlı bir eğitim ve hazırlık sürecine alınmıştır. Adeta yoktan var edercesine açığa çıkarılan olanaklarla parti kadrosunu açığa çıkarma, çizgi militanını ve komutanını yaratma çalışması yürütülmüştür. Her şeyden önce bireylere ideolojik doğrultu kazandırılmıştır. Ruhsal ve düşünsel olarak inanç, irade, fedakarlık, cesaret ve Parti ahlakı ile donanım kazandırma gerçekleşmiş, tüm zorlukların karşısında göğüs gerebilecek militanlaşmanın önü açılmıştır. Zafer komutanlaşması ve başarı için gereken birinci şart bu olmaktadır.

Ortadoğu'da yoğunlaşan çalışmaların diğer bir boyutunu ise ülkeye dönüşün maddi temellerinin açığa çıkarılması oluşturur. Maddi imkan anlamında sıfırın altında başlayan bir hareket açısından yüzlerce grubun eğitilmesi, tek bir tabancadan tepeden tırnağa silahlı insana ulaşılması, olağan üstü başarı anlamına gelmektedir. Savaş, silah ve amaç bağlantısı netleştirilmiş, Kürt halkına tarihte sürekli kaybettiren geleneksel isyancı, kendiliğinden ve örgütsüz savaş tarzı mahkum edilmiştir. Önderliğimizin açığa çıkardığı askeri çizgide savaşın kaba güçle ve isyan duygularıyla yürütülemeyeceği, bunun bir zeka, yoğunlaşma ve kilitlenme işi olduğu netleştirilmiştir. Askeri mantığa hakim olması gerekenin bilimsel düşünme tarzı ile sanatsal bir incelikte pratikleşme olduğu aydınlatılmıştır. Tüm bunlarla birlikte halkımızın meşru savunma savaşını yürütmesinin ancak gerilla ordulaşması ile gerçekleştirebileceği bilinci ile savaş modern ve bilimsel bir çerçeveye kavuşturulmuştur.

Gerekli olan tüm bu hazırlıklara anlam ve cevap verebilen taktik bir öncünün, pratik bir yürütücünün yani komutanın çıkışı olmaktadır. Kişiler düzeyinde yaşanan süreci, geri çekmeler ve gerillanın gerçekleşip gerçekleşmeyeceği tartışmaları erkenden ve güçlü gelişecek bir atılımı kısmi olarak engellese de yine Önderlik çabaları ile atılım gerçekleşmiştir. 15 Ağustos tarihi atılımı böylesi bir zemin ve hazırlık sonrası ortaya çıkmıştır. Bu atılımın gereklerine uygun bir komutanlaşma açığa çıkabilecek midir?

b-) 15 Ağustos Atılımı ve Komuta Duruşu

15 Ağustos'un atılımı üzerine şimdiye kadar yüzlerce değerlendirme yapılmıştır. Hiç kuşkusuz ki, bu atılımla Kürt halkı yeniden yaşama, özgürlüğe, demokrasiye var olduğuna, binlerce yıl geçse de var olacağına dair ortaya koyduğu kararlılıktır. Konumuz bu sürecin komuta anlayışını işlemek üzere olduğu için 15 Ağustos atılımını fazla işleme ve açıklama durumunda değiliz. Ama Önderlik başta olmak üzere, bu sürecin hazırlık aşamalarında hazır bulunan Cuma ve Abbas arkadaşlardan bazı kısa alıntılar yapmayı uygun gördük.

“15 Ağustos eylemliliğinin tümüyle boğdurulmak istenen halk gerçekliğinin öz savunması olarak tanımlanması en doğru ifadedir. Çağdaş ve onurlu yaşamak için bir bedel ödemek gerekiyordu. Bu bedel, halkın savaşımının kendisidir.” (Önderk)

“15 Ağustos tarihinde hem Şemdinli, hem Eruh, hem de Çatak da eylemler yapılacak, ilçe merkezlerine baskınlar düzenlenecekti. Bu eylemlerin aynı anda ve başarılı olmaları gerekiyordu. Tabi ki düşmana bilgi sızması için gizli tutuldu. HRK Kuruluş bildirisinin hazırlanması görevi Abbas arkadaşına verildi. Gözlüklü Ali ve Mustafa Ömürcan arkadaşlar Şemdinli eyleminin sorumlusuydular. Çatak eylemini Terzi Cemal yürütecekti. Eruh eylemini de Agit arkadaş bizzat kendisi üstlenmişti.” (Parti Tarihi- Cemil Bayık)

“15 Ağustos’la gelen savaş süreci, insanımızı köleleştiren her türlü geriliğin parçalanmasının başlangıcı oldu. Toplumu ve insanı kapalı, köhnemiş yapısından çıkarıp insanlık değerlerine açtı. Onun ilk çıkışı oldu... 15 Ağustos kendi örgüt yapımız için, bu atılımı kendi yapsa bile, çok büyük bir etkisi oldu. Bu süreçte yapı içerisinde bazı zayıflıklar vardı. Savaş konusunda bin bir türlü sorun vardı. Bozgunculuk, provokasyon, yıkıcı çabalar vardı. Yönetimlerimiz hiç etkili olamayan, tam tersine ortada kalan bir yönetimdi. Bütün bu konulara sıkılmış bir kurşun oluyordu aslında. Herkesin nasıl bir yaşam süreci içine gireceği, artık devrime katılmanın nasıl olacağı konusunda somut kesin bir belirleme, herkesin kendini yeniden değerlendireceği bir öyküydü.” (Kürdistan’a giden yol- Duran Kalkan)

“15 Ağustos atılımı her yönüyle değerlendirmeyi gerektiriyor. Tarihçiler, aydınlar, siyasetçiler, bu dönem karşısında fazlasıyla suskunlar. Bunun bazı önemli nedenleri var. Hiçbirisi –ki, en çok Kürtler için söylemeliyiz, hatta yabancılar daha çok incelemeye

alışıyorlar– buna hazırlıklı değillerdi. Yani sanki gökten bir taş düştü, sarstı, zelzeleye yol açtı, gibi bir şey. Halk da hazır değildi, ama bu adımın böyle gelişeceğini bende kestiremezdim. Tabii bana göre devrimci anlayışa, devrimci planlarımıza göre çok daha tedbirli, az hata yaparak da gelişebilirdi. Tabii ilk kazanımları hemen belirtmek gerekir; Kürt sorunu bununla uluslar arasılaştırılmıştı. Kürt sorunu artık Kemalistler tarafından bile artık itiraf edilecek noktaya gelmiştir. Kürtlerin kendileri en temel ve kapsamlı bir biçimde kendi sorunları ile tanıştırılmıştır. Kürt isyanlarının başına gelen kısa bir sürede yenilme ve ardından çok daha kötü bir yıkımla, büyük bir umutsuzluk, inançsızlık içine girme kaderine son verilmiştir. Tabii 15 Ağustos Atılımı resmi bir savaş ilanı olduğu için şu anda herkes diyor ki; ‘PKK eşittir 15 Ağustos atılımı’ bu bir anlamda doğru da olabilir. (nderlik- Haziran 98 zmlmeleri)

15 Ağustos atılımının ortaya çıkardığı önemli bir boyut ise askeri çizgiye yaklaşımda komuta eğilimleri olmaktadır. İlk kurşun olarak değerlendirilen bu hamle hareketimiz içerisinde de aynı etkiyi yaratmış ve kişiliklerin halk savaşına yaklaşımda ki duruşlarını açığa çıkarmıştır. Kürt halkının tarihinde yeni bir dönüm noktası olarak 15 Ağustos atılımının gerçekleşmesi kadar hazırlıkları ve planlanan boyutta pratikleşmemesinin nedenini, bu ilk adımda komutan kişiliklerde görmek mümkündür. Bu pratik ve daha sonrasında yirmi dört yıla yakın sürececek olan gerilla pratiğine iki çizgi damgasını vuracaktır. Savaşım önce bu iki çizginin mücadelesi olarak şekillenecek ve geliştirilecektir. Bu gerçeği atılımı hayata geçirme süresince pratik teknik hususlarda bile görmek mümkündür.

Çok daha güçlü ve birçok alanda gerçekleştirilebilecek bir atılım süreci aslında dönemin komuta kademesinin güvensiz ve sağa yatan yaklaşımlarından dolayı planlanan biçiminin gerisinde bir başlangıç yapmıştır. Bu durumun açığa çıkmasında o dönem içerisinde çalışma sahalarımızdaki provokatif öğelerin etkinliği vardır. Bu öğeler askeri hedef ve çizgilerle oynamaktadırlar ve sloganları; “Hakkari’ye giden bir kişi yaşamayacak!” biçimindedir.

Ancak tüm eğilimlere karşı nderliğin deyimiyle 15 Ağustos bir inadın sonucu olarak da olsa gerçekleştirilmiştir.

Mücadelemizin işleyiş yasalarından bir tanesi de yürütülen savaşların ilk etapta kişiliklerde gerçekleşmesidir. ncde kazanılmayan savaş, pratikte hayat bulamayacaktır. Sıkça belirtildiği

gibi kişinin pratiği, aynasıdır. Bu doğrultudan hareketle, 15 Ağustos eylemliliğinin açığa çıkardığı komuta kişiliklerini ele aldığımızda pratiğin başarısına damgasını vuran bir zafer tarzı vardır. Önderlik çizgisini temsil eden kişilik komutan Agit'tir. Mücadelemiz içerisinde zafer komutasının başta gelen örneği olarak Agit arkadaş, ideolojik hattı benimsemiş, dönemin siyasetini güçlü yürütmenin sağlam bir askeri duruştan geçtiğini bilince çıkarmıştır. Bunun sonucu olarak kendisini askeri yaşama yatırarak kendisinde bir taktik öncüde bulunması gereken vasıfları yaratmıştır. 'Olmaz-yapılamaz' denilen bir aşamada Önderliğin hazırlıklarına güçlü bir cevabı vermiş, 'her türlü gücün ve tekniğin üzerinde olan insandır' belirlemesinin doğruluğunu kanıtlamıştır. Vuruşunda sonuç alıcı, hareket tarzında düşmanın ulaşamayacağı bir tarza kavuşarak sürekliliği esas alan Agit arkadaş, hareketimizin açığa çıkardığı zafer komutasıdır. Eruh eyleminin başarısında onun imzası vardır. Bu taktiksel tutum savaşımızın önünü açmış ve halkımızın ulusal dirilişinde önemli bir aşamayı ifade etmiştir. Daha sonraki süreçlerde de bu eylem çizgisini süreklileştirme ve gerillayı oturtma anlamında yoğun bir çabayı sergileyecektir.

Aynı 15 Ağustos atılımında açığa çıkan diğer bir tarz ve çizgi ise Terzi Cemal komutasında yansımaları bulmuştur. Planlamalara göre 3 alanda birlikte başlaması ve başarılmaması öngörülen baskın eylemleri vardır. Ancak Çatak baskını yapılmamıştır. Bu pratikle birlikte savaşa gelmeyen, gerilla taktiğine inançsız ve tarihi gerekliliklerine cevap vermeyen bir tutum sergilenmiştir. Başarısızlığını sudan bahanelerle gizlemeye çalışan yaklaşımlarıyla Terzi Cemal, özünde Önderlik çizgisine dayatılan provokasyonun askeri sahadaki ayağını oluşturmuştur. Cuma arkadaş Terzi Cemal'in yaklaşımını daha derinlere oturtarak şu hususu belirtir; "Çatak baskınında aslında bir Çatak baskını değil, genelde 15 Ağustos atılımının sabote edilmesi var." diye değerlendirmektedir. Bu komuta tipi askeri mücadelemizde birçok kez açığa çıkacaktır. Asıavareciliği hareket tarzına dönüştürme, parti politikalarının dışında günü geçirecek hedefsiz eylem çizgisini pratikleştirme tutum bu komuta tipinde yaşanmıştır.

Ancak tüm bu geri çekme çabalarına rağmen 15 Ağustos atılımı ile gerilla Hakkari'ye de, daha ötesine de adım atmıştır.

15 Ağustos atılımını, Kürdistan’da yürütülen özgürlük mücadelesi açısından üzerinde durulan en güçlü temel olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır. Bu atılımın uzun ve kısa vadede yarattığı sonuçlar tartışmasıdır. Ancak tüm bunlara rağmen dönemin taktik öncülük kurumunda yaşanan sığlık ve klasik Kürt tarzının kökleşmiş yapısı, bu sonuçları toparlayacak bir yaklaşımın kısa sürede önüne geçebilmiştir.

c-) ARGK Tarihinde Komuta Duruşu

Savaş bilimsel bir olgu olarak ele almadan ilerlemek isteyen geleneksel Kürt kişiliği, bu süreçte komutada yansımaları bulmuştur. Gelişmeleri neden-sonuç ilişkisi içerisinde değerlendirmeden, kendiliğindenci bir tarza yatan komuta, 15 Ağustos hamlesinin zafere doğru yürüyüşün temel adımlarından olduğunu görememiştir. Bunun sonucu olarak taktik geliştirememiş, hatta gerilla mücadelesine karşı güvensiz, düşmanın ağır yöneliminden ürken, pasif bir çizgiye kaymıştır. Neredeyse savaş birliklerimizin işlevsiz kaldığı bir dönemdir. Savaş tarihimizin de gösterdiği gibi, kaçan her zaman kovalanır. Ama saldırı gücü olana saldırı yapmak hiçbir zaman kolay değildir. Küçük burjuva eğilim tarafından, bu doğru bir tarafa bırakılmıştır.

84 atılımının üzerinden bir yıl geçmeden taktik öncülükte yaşanan sorunlar ve komuta krizi, atılımın ruhuna ters bir durumu yaratmış, kazanımlar ters-yüz edilmiştir. 1985 yılı mücadelemizde böylesi bir aşamayı ifade eder.

1986

“Mücadelemizin, temelde düşmanın baskıları nedeniyle değil, sahte, yetmeyen kişilikler nedeni ile yenilgiye gittiğini gördük. Ve bu yetmez kişilikler aşılmadıkça mücadele gelişemez dedik. Bu açıdan çözümleme silahına başvurduk. Bu, bir yerde taktik yetmezliği de görmedir, onun köklü çarelerine yönelmedir.” Önderlik, gerilla komutasının içerisine girdiği yetmezliği bu sözlerle belirtmiştir.

1986 yılı hareketimizin tarihinde III. Kongre süreci ve Agit arkadaşın şahadetinin yaşandığı yıl olarak tanımlanır. III. Kongre ile birlikte bir anlamda Agit arkadaşın şahadetine cevap olma kararıyla sağlanmıştır. Kongrenin savaş ve mücadele açısından

alabileceği yeni bir karar, yine belirleyeceği bir askeri çizgi ve planlama yoktur. Askeri strateji açık, taktikleri belirgin bir şekilde nettir. Ancak bu kongrenin uygulamanın önündeki engelleri ortaya çıkaran, kişiliklerin rolünü ve öncülükte yaşanan sorunları çözümleyen bir özelliği olmuştur. III. Kongre geleneksel Kürt kişiliğini çözümleyerek, Kürdistan'da partileşmenin gerillalaşmaktan geçtiğini net bir şekilde ortaya koymuştur. Bu noktada sağ savunmacı, gerillaya inançsız yaklaşım mahkum edilmiştir. Bu doğrultuda savaşın daha yetkin ve bilimsel yürütülmesi amacıyla, Mahsum Korkmaz Akademisi kurulmuştur. Mahsum Korkmaz Akademisi ile hem savaşçı ve komutan yetiştirme yaşanmış, hem de savaşı yönlendiren ve yöneten bir konuma getirilerek, Önderlik tarafından halk özgürlük hareketinin bir merkezi haline getirilmiştir. Bu çalışma aynı zamanda Agit arkadaşın şahadetine verilen en anlamlı çaba olmaktadır. III. Kongre ile birlikte sağlanan yoğunlaşma ve çaba ile 87'de bir çıkış gerçekleştirilmiş, gerilla hareketimiz üzerinde olan tehlike atlatılabilmektedir.

1987/1990

87'den 90'a kadar olan süreç ağırlıklı olarak gerillanın Botan üzeri tüm Kürdistan'da yaygınlaştığı, oturtulduğu süreçtir. Önemli bir gelişme olarak kadın da aktif olarak katılmaya başlamıştır, kadın ordulaşmasının zemini oluşmaya başlamıştır. Önderliğimiz, bu yılı özellikle taktik sorunlara bire bir el attığı ve komutayı ortaya çıkarmaya özen gösterdiği bir yıl olarak tanımlamaktadır. Komutan kimdir özellikleri nelerdir biçiminde tanımlamalara gidilecektir. Kürdistan'ın tüm eyaletlerine gruplar ulaştırılmıştır. Bu temelde açığa çıkan dinamizm ile süreci ilerletebilecek güç yakalanmıştır. Birçok yerde eylem çizgimiz açığa çıkmıştır.

Bu süreçte aynı zamanda “özgür bir toprak parçası” sloganı altında geliştirilen taktik süreç karşısında, dayatılan çizgi dışlıklarda söz konusudur. Taktiğe gelmeyen geleneksel Kürt kişiliğinin sunduğu zeminden de güç alan, komutada feodal komplocu kişilikler, komutada, kendisini yaşatma zemini bulacak ve hareketimize zarar verecektir. Asi-avare gruplar biçiminde hareket tarzı ile gerilla yaşamından nasibini almamış yaşam, eylem çizgisinden kopacak, ordu güçleri yerine günöbirlik pratiklerle zaman geçirecektir.

Hareketimizin özünden kopuş anlamına gelen bu tarz Önderliğimizin tüm müdahale çabalarına rağmen uzun bir süre etkili olabilmektedir.

Tüm bunların yanında aynı dönemlerde gerçekleşen eylemlerde açığa çıkan diğer bir taktik sapma, girilen çatışma ve operasyonlar karşısında da görülmektedir. Öyle ki gerilla taktiklerini içselleştiremeyen komuta ve gerilla kişilikleri bunları uygulama yönünde çaba göstereceklerine, neredeyse “en iyi tarz bildiğimi yapmaktır” dercesine savaşlarda, yüzyıllarca halkımıza kaybettiren, kendiliğinden, isyan duygularına dayalı ve klasik yığıtlik ölçülerini esas alan bir şekilde göğüs-göğüse bir savaşı esas almıştır. Mevzilere dayalı olarak geliştirilen bu savaşlarda, ordumuzun bir halk ordusu olduğu bir tarafa bırakılarak su gibi cephane harcanmış, savaşın yanıltma ile kazanılan bir sanat olduğu unutulmuştur. Tüm gün devam eden çatışmalarda düşmana darbe vurulmuş olsa da, kendi gücünü daha fazla yıpratma yaşanmıştır. Bir gerilla komutanın yapacağı en büyük yanlışlığın, dev bir ordu karşısında kendi gücünü mevzi savaşına mahkum etmesidir.

1990/1992

Bu döneme müdahale, hareketimiz içerisinde bir gerilla kongresi olarak bilinen IV. Kongre süreci ile gelişecektir. IV. Kongre ile birlikte gerilla çizgisine hakim olan feodal komplocu çizgi deşifre edilerek yargılanmıştır. Cuma arkadaş kongrede ortaya çıkan anlayışları şu şekilde özetlemektedir; “Kongrede belirgin iki anlayış vardır. Birisi feodal komplocu anlayış, diğeri de burjuva liberal anlayış. İkisi de birbirini besleyen eğilimlerdir.”

IV. kongre ile birlikte gerçekleşen müdahale, askeri çizgide yaşanan sapmayı belirli ölçüde düzeltmiş, Hogırcılık olarak bilinen feodal komplocu çizgi mahkum edilmiştir.

90'lara gelindiğinde, tüm yetersizliklerine rağmen Önderliğimizin çabalarıyla ortaya çıkan ilerleme ile halkımızın gerillaya ve mücadeleye olan inancı gelişmiş, her sahadan katılımlarla sayısal bir ilerleme sağlanmıştır. Geçmiş süreçte yaşanmış olan taktikte, gerilla çizgisini uygulamayarak gücü yıpratma ve işlevsiz bırakarak sağa yatıran yaklaşım aşılmıştır. Bu süreçte karakol baskınları gündemleştirecektir. Bu, yeni bir taktik aşama olarak yorumlandıysa ve geçmiş süreçlerin sağ savunmacı anlayışlarını aşma anlamında cesaretli ve ciddi bir adımı teşkil etse de, bu

açılımda geleneksel Kürt köylü isyancılığına takılacaktır. Komuta kendini aşamamakta, eski tarzında ısrar etmektedir. Tam da bu noktada geliştirmesi gereken taktik esneklik, yaratıcılık kaybolmakta, sürece cevap verememektedir. Öyle ki 90-92 yılları mücadelemiz açısından halkımızın mücadeleyi aktif sahiplendiği ve serhıldanları geliştirerek katılım gösterdiği bir süreç olmaktadır. Yoğun katılımlara verilebilecek cevap, orduyu güçlü örgütlemek ve halkın eylemliliğine sahip çıkmak iken, bu gerçekleşmemiştir. Bir anlamda iktidar olma imkanı elde edilmişken, bu görülmemiştir. Aksine açığa çıkan olanaklar, artan katılımlar, komutada bu gelişmeleri kendisi yaratmış gibi bir yanılgıyı getirmiş, yetkicilik anlayışını beslemiş ve iktidar olduğunu zannetmiştir. Bir halkın kurtuluş mücadelesini yürüten bir hareketin komutanlarının halkının iktidara ulaşmadan kendisinin iktidar olduğunu düşünmesi başlı başına bir yanılgıdır. Bu yaklaşım özünde elinde bulunan imkanları kendisi için değerlendiren, hak iddia eden ve kendisini yaşatmak isteyen kişiliklerin tavrı olmaktadır.

Kendi içimizde erken iktidar hastalığı ile birlikte sürecin gereklilikleri karşısında duyarsızlaşarak, görevleri üzerine yürümeyen taktik öncülüğün yarattığı boşluk, karşıt güçlere saldırı yapma fırsatını bir kez daha verecektir. Dünya gerici güçlerini arkasını alan 92 Güney operasyonu, askeri alanda, hareketimize karşı düzenlenen ilk uluslar arası konsept niteliğini de taşır. Kuzey ve güneyde gerçekleşen yönelimlerle gerilla mücadelemizin tasfiyesi hedeflenmiştir. Buna yönelik güçlerimizin kapsamlı direnişi yaşanmıştır. Ancak taktik açıdan yine içine girilen köylü isyancılığı ve mevziye çakılıp kalınmış, hareketli olmayan sabit bir savaş tarzı hakim kılınmıştır. Bazı yerlerde ayları bulan mevzi savaşının askeri çizgimizde bulunması gereken gerilla tarzı ile hiçbir bağlantısı yoktur. Gösterilen kahramanca direnişlerle belki bu savaş kaybedilmemiştir ama tam bir Pirus savaşı örneği açığa çıkmıştır. Kazanan ve kaybeden tarafı yoktur. Bu savaşta Önderlik çizgisine göre yaşayan ve savaşı ilerleten komuta çizgisinin örnekleri açığa çıkmıştır. Güney savaşında önemli bir potansiyel güç haline gelmiş olan kadın gerçekliği önemli bir rol oynamıştır. Bu noktada Kadın ordulaşmasının sembolü Beritan arkadaşın Güney savaşı süresince ortaya koyduğu direniş bugün açısından dahi bir çizgi olmaktadır.

1993/1995

92 Güney savaşında açığa çıkan bir gerçeklik, karşıt güçler arkalarına ne kadar güç alırlarsa alsınlar, PKK'nin direnişçi ruhunun teslim alınamayacağı ve PKK'nin mücadelesinin yenilmezliğini açığa çıkarmıştır. Bunun üzerine belirli bir protokol ve uzlaşma çerçevesinde bu savaş sonlandırılmıştır. Bu durum bir denge statüsünün yaşandığının da bir işareti olmaktadır. Ancak halkla bütünleşerek dengeyi inşa etmeyen taktik öncülüğün bu zaafını aşmak amacı ile Önderliğimiz farklı arayışlara yönelmiştir. 1993 ateşkes sürecini açığa çıkaran böylesi bir durumdur. Siyasal çözüm arayışları ile Kürt sorunun da yeni bir aşamaya geçmek istenmektedir. Ancak bu siyasi adım hem karşıtları tarafından boşa çıkarılacak hem de iç gericiliğin provokasyonuna uğrayacaktır. Zeki provokasyonun kendini ciddi bir biçimde konuşturduğu ilk olay böylesi tarihsel bir adımla oynama temelinde kendini göstermiştir.

Sürecin sabote edilmesi ile birlikte Önderlik gerilla mücadelesinin önüne savaşta denge aşamasına geçme görevini koymuş ve bu perspektifle gerilla mücadelesinin Kürdistan'ın her alanında gelişmesinin önünü açmıştır. Dönemin taktiği alan tutmadır. Ancak pratik sahalarda hala komuta sorunları devam etmektedir. 94 yılı ile birlikte düşman, hareketimize yönelik tasfiye planlarını yine gerilla üzerinde hayata geçirmek istemektedir. Bu noktada bir yandan gerillayı halktan koparma yönünde yapılan yoğun köy boşaltmaları ile askeri güçlerimizi dağla sınırlandırma ve yalıtma yaratılırken, diğer yandan da halkı katledecek kontr-gerilla faaliyetlerini geliştirerek halkımızın mücadeleye sahiplenene yaklaşımını kırmayı hedeflemiştir. Türk ordusu dış güçlere dayalı geliştirdiği saldırılarla gerillayı geriletemeyeceğini gördükten sonra, bu sefer içten yıkıma uğratacağı bir yönelime girişme temelinde bir konsept hazırlamıştır. Bunun üzerine düşmanın, iç uzantılarla birlikte askeri çizgimizi saptırma yönünde çalışmaları hız kazanmıştır. Bunun sonucu olarak Güneybatı eyaletinde Terzi Cemal, Amed eyaletinde Zeki pratikleri gerillaya yönelik marjinalleştirme, askeri çizgiyi özünden boşaltma yönünde sergilenen çabalara sahne olur. Artı Güney'de Zele pratiğinde de buna benzer geliştirilmek istenen bir yaşam çizgisi vardır. Gerilla yapımızın direnişçi ve savaşçı özelliklerinin yok edilmesini hedefleyen bu politika ile sahte yaşam arayışları ve düzen ölçüleri sunulmuştur. Tüm bunların yanında düşman güçleri yoğun

askeri tekniğin kullanıldığı, kapsamlı operasyonlarla dönemin taktiğini boşa çıkarmayı da ihmal etmemiştir. Gerillanın alan tutma taktiğine karşılık Türk ordusu da alan hakimiyeti taktiği ile yaklaşmış, hareket tarzını çözdüğü gerilla güçlerine, bir çok yerde aynı tarzda imha amaçlı yönelmiştir.

Tüm bunlar karşısında gerilla güçlerimizin direnişi yaşanmışsa da bunun parçalı olması ve bütünlük arz etmemesi etki gücünü zayıflatmıştır. Her eyalet kendi tarzını uygulamış, bu noktada bu tarzlara damgasını vuran da komutanın bireysel duruşları olmuştur.

V. Kongreye giderken askeri mücadelede gerillanın geldiği durum bunlardan ibarettir.

1995-1998

Hareketimizin tarihinde V. Kongre bir partileşme kongresi olarak karşımıza çıkar. Askeri çizgi açısından bu kongrede Partileşmeyen kişiliklerin kaybedişlerin temel nedeni olduğu, bu durumun merkezileşme ve taktik öncülüğe yansmasıyla ortaya çıkan sorunlar gündemleşmiştir. Bu kongre ile Önderliğimizin stratejik değişikliğe dönük perspektifleri olsa da, örgüt ve savaş sorunlarının ağır basması bu perspektifleri arka plana düşürmüştü ve bir anlamda tekrarın yaşanmasına sebebiyet vermiştir. Bu durum savaş ve ordu sorunlarını aşmada, gerçekçi çözümler getirmenin önüne geçmiştir. Duygusal bir yaklaşımla geçmiş yıllarda hedef haline getirilmiş, ancak hayata geçirilmemiş planlamalar hedeflenmiştir. Örneğin taktik açıdan Önderlik gerillada takım örgütlenmesini ön görürken, kongre alay örgütlenmelerini kararlaştırmıştır. Komuta kademesinde taktiğe yaklaşımda ciddi bir tespit hatası yaşandığı söylenebilir. Bunların yeniden gündemleşmesi, kaba bir inat ve kör bir ısrar anlamına gelmektedir. Bunun sonucu olarak güçlü bir çıkış gerçekleştirilememiş, Botan ve Zağros gibi alanlarda gerilla ciddi zorlanmalarla karşılaşmıştır. Açığa çıkan sonuç üzerinden Önderlik, arayışlarını ve yoğunlaşmasını Güney üzerinde bir çıkış üzerinde geliştirmek istemiştir.

II. 15 Ağustos atılımı olarak yeni bir hamle düzeyinde güneydeki işbirlikçi güçlere dönük olarak yapılan planlama ile o süreçte kurtarılmış alanlara ulaşma imkan dahiline girmiştir. Bu savaşın sonunda askeri alanda bir ilerleme gerçekleşmişse de istenilen düzeyi yakalamamıştır. Tüm bu gelişmeler ile Önderlik 2.

ateşkes sürecini başlatmıştır. Düşman ateşkes sürecine cevabını Önderliğe yönelik bombalı suikast girişimi ile cevaplamıştır.

Süreç tıkanmıştır. Gerillanın, sürecin önünü açacak taktik yaratıcılıktan uzak olması nedeni ile zorlanma yaşanmaktadır. Yine Kuzey eyaletlerinde özellikle Zeki şahsında açığa çıkan işbirlikçi çeteci çizgi, gerillanın savaş disiplini ve eylem anlayışı ile oynamış, özellikle de komuta kademesinde ciddi aşınmaları yaratmıştır. Zeki tasfiyeciliği öncelikle gerilla savaşım tarzına yönelik inançsızlığı aşulamakta ve sağ sapma olarak nitelendirdiğimiz düşmanla uzlaşma durumunu yaşamaktadır.

Tüm bu durumlara cevap çeteci-işbirlikçi çizginin kendisini dayattığı Dersim eyaletinden gelecektir. Zilan yoldaşın 30 Haziran'da gerçekleştirdiği fedai eylemi ile Apocu ruh yeniden gerillaya hakim olacak, ordumuz açısından yeni bir taktik çıkış gerçekleşecektir. Komploya gerilla cephesinden verilen en anlamlı cevap olarak düşmanı şok etmiştir. Bu eylem adeta düşmanı felç ve paniğe sevk etmiştir.

97 yılına bu gelişmelerle giren gerilla hareketimiz yeni açılım alanları yaratmak ve düşmanın arazi tutma taktiği ile ağır teknik yönelimini boşa çıkarmak amacı ile yaygın gerilla taktiğini gündemleştirmiştir. Kuzeyde yeni açılım sahaları yaratılmış, mücadelenin Türkiye'ye kaydırılması hedeflenmiştir. Bunun anlamı küçük birimlerle yaratıcı bir gerillacılığın esas alınması ve yeni alanların işlerlik kazanmasıdır. Ancak birçok alanda komuta gerçekliğimiz siyasal gelişmelerin ağırlığını hissetmediği ve askeri açıdan geliştirilmek istenen taktiği kavrayamadığı için pratikleşme sınırlı gelişmiştir. Hatta Botan eyaleti dışında çok fazla hayata geçirilmemiştir. Düşman bu dönemde büyük güçlerle yaptığı operasyonlara ağırlık vermiş ve gerillayı özellikle de güney sahasında yenilgiye uğratmayı planlamıştır. Bu süreçte Önderlik gerçekliğine anlam vererek yönelimleri karşılamada önemli bir rol oynayan komuta, tüm alanlarda cevap olamamışsa da bunun çabasını yoğun bir biçimde sergileyen arkadaşlar açığa çıkmıştır.

98 yılı gerilla açısından olduğu kadar tüm mücadele sahaları ve halkımız açısından da ağır yönelimlerin olduğu bir yıldır. Bu yıl içerisinde geliştirilen konsept ile birlikte Önderliğimizi hedef alarak mücadelemizi tasfiye planları gündemleşmiştir. Bununla bağlantılı olarak kapsamlı güney ve kuzey operasyonları gerçekleştirilmiştir.

Bu temelde dünya gericiliğinin uluslara arası bir ittifaka yöneldiği bir süreç olmuştur. Bu saldırıları boşa çıkarmak ve çözüm arayışını derinleştirmek amacı ile Önderlik 9 Ekim 1998 tarihinde Avrupa sahasına çıkış yapmış, ancak bilinen 15 Şubat uluslar arası komplosunun gelişimi engellenememiştir.

d-) Uluslar Arası Komplonun Gelişiminde Komuta Duruşu

9 Ekim uluslar arası komplosunun gelişiminde, tarihsel sorumluluklarına cevap olamayan taktik öncülüğün kendi rolünü, etkisini veya etkisizliğini çözümleyebilmesi hem ahlaki açıdan, hem de pratikte dönüşüme gitme açısından önem taşımaktadır. En sıradan bir yoldaşlık ilişkisinin bile yükümlülükleri olduğu unutulmamalıdır. Bir de öncülük adı altında görev yürütmüş olan insanların yoldaşlıklarının cevap olması gereken yükümlülükleri vardır. Çünkü bu insanlar belirli bir iddiayı, kararlılığı temsil ederler ve onlardan beklentiler vardır. Bunlara cevap olamamak ‘yetersiz yetmez yoldaş’lıktır.

Geçmiş mücadele süresince Önderliğimizi en fazla zorlayan bu yetersiz yoldaşlık anlayışı olmuştur. Önderliğimizi düşman karşısında tek kalmaya sürükleyen bu gerçeklik özünde Önderlik yürüyüşüne, bir halkın özgürlük savaşına ve kendi özlemlerine doğru veya yeterli anlam verememekten kaynağını almıştır.

Kürt kişiliğinde kördüğüm olmuş olan yaşam ve kişilik özelliklerini çözüme kavuşturamama, bilimsel bir ortamda cahil yaşama, özgürlük ortamında kendini kölece ilişkilere yatırma hep bu nedenlerdir.

Bu yaşam duruşu savaşa ve Önderliğe dogmatik yaklaşmayı, insan aklının gücü dışında hep dışarıdan yönlendirilmeyi bekleyen tutumu beslemiştir. Savaşta ve yaşamda felsefe zafere değil kendi kişiliğinin döngüsünde kilitlenmiştir.

Komuta ve savaşçı yapısıyla tüm ordu yapımızın, halkımızın tarihinde trajik bir süreç olarak geçen komplo olayındaki rolünü görmesi gerekir. Bilinmelidir ki askeri çizgimiz zamanında etkin bir şekilde temsil edilseydi, bu süreç hiç yaşanmayabilir, çözüm yaklaşımı daha erkenden gündemleşebilirdi.

Komplo ve sonrası süreç hareketimizin yaşadığı sancılı süreçler sıralamasının başında gelir. Başlangıcından itibaren Önderlik sistemi

etrafında gelişen mücadelemizin, bir fiilen Önderlik yönetiminden uzaklaşması kadar, manevi-moral açıdan da boşlukta kalınan bir dönemdir. Bu nedenledir ki açıktan karşımızda yer alan güçlerden, içimizde farklı yaşam arayışları ve eğilim sahiplerinin üzerinde hesap yaptığı bir süreçte olacaktır.

Yine bu nedenle yaklaşık olarak yirmi yıl mücadelemizin eksenine oturmuş olan askeri mücadele ve gerilla yine en fazla bu oyunlardan nasibini alacaktır. Gerilla askeri olduğu kadar, eksik ve istenildiği gibi gelişmeyen yönleri de olsa sistemin dışında yaratılmış bir özgür yaşam alanı olmaktadır.

Komuta rolünü tam olarak oynamış olsaydı, gerilla ordusunun başarısı komplonun gelişimini engelleyebilirdi. Komplonun gelişiminde büyük oranda bilinçsiz bir şekilde etkiye bulunan komuta, kişilik yapısındaki sınıflı toplum özelliklerini çözümleyemediği için, iyi niyetlerine, çabalarına ve hatta kahramanlığa varan fedakarlıklarına rağmen; Önderlik çizgisini uygulamada yaşadığı muğlaklık ile kendisinin hiç aklına bile getirmedeği bir süreçle karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. Bu noktada tüm ordu yapımızın kendisini görmesi gerekmektedir. Ancak komuta kademesinde yer alanlarımız savaş gerçekliğimize yansıyan tekrar ve tıkanmanın kendisini aşamayan taktik öncülüğün sonucu olduğunu bilmek zorundadır. Taktik öncülükte zayıflık, yaratıcı uygulama sorunları ve zengin bir bakış açısına ulaşamama, gerilla sahalarında 97/98 yıllarına kadar kendini tekrar eden bir dönemi yaratmıştır. Kendini tekrar eden her olgu özünde gelişen süreç karşısında geriliyor demektir. Bu açıdan baktığımızda ordular komutanların eseri ise açığa çıkan sonuç komutamızın kendisidir diyebiliriz.

Komplo süreci bir anlamda netleşme süreci olarak karşımıza çıkmaktadır. Ki bu süreç yalnızca kısa bir dönemle sınırlı değildir ve içinde bulunduğumuz anı da kapsar. Öyle ki komuta ve militan gerçekliğimizin ne derece Apocu olduğu sınanmaktadır. Ruhta ve pratikte buluşma düzeyi açığa çıkmaktadır. Bu dönemin ışığında gerçekliğimizi daha objektif ve çarpıcı değerlendirmek mümkündür.

Hareketimizin belki de en soylu çıkışlarının yaşandığı bu süreç yeniden bir varlık ilanıdır. Kazanılan değerler üzerinden gerçekleşen bu çıkışı Önderliğimiz kendisinin üçüncü bir doğuşu olarak ele almıştır. Gerillamız ve halkımız, sahip olduğu başlıca değeri olan

Önderliğimiz üzerindeki tehlikenin bilincinde olarak ateşten bir çember oluşturmuş, kendi bedenini düşman karşısında bomba haline getirerek hiçbir ulusun tarihinde gerçekleşmeyen bir kahramanlık sergilemiştir. Fedai çizgisinde yaşayan halk ve gerilla çizgisi yakalanmıştır. Sahip olduğu ulus, sınıf ve cins kimliği ne olursa olsun komuta ve savaşçı yapısı ile ordumuz büyük oranda Önderlik ekseninde bir araya gelmiştir.

Mücadelemiz komplonun ilk süreçlerini ve yönelimlerini bu şekilde karşılamıştır.

Geri çekilme süreci savaş ve ordu tarihimiz açısından yeni bir dönemin başlangıcıdır. Bu dönemde, savaş pratiğimizin birikmiş sorunlarının kendisini daha gözle görülür bir biçimde açığa çıkardığı da söylenebilir. Bunun sonucu olarak, komuta kademesinde yanlış eğilimler kendisini göstermeye ve tasfiyeciliğe zemin sunma yaşanabilmiştir.

Özellikle Kompo sürecinin yarattığı ruh hali ile kendini bırakan komuta duruşu Kuzey eyaletleri açısından, birçok yersiz kayıp yaşanmasına neden olmuştur. Gelişmeler karşısında hazırlıksız olan ve tedbirlerini geliştirmeyen komuta, düşmanın komple yönelimleri karşısında parçalı dağınık bir şekilde kalmıştır.

Bu sürecin belirsizliğini kendileri açısından değerlendirmek isteyen tasfiyeci eğilimler, savaşın gereksizleştiği ve artık mücadelenin bittiği söylemini geliştirmişlerdir. Askerileşme ve gerilla çizgisinin artık işlevini yitirdiği yaklaşımı özünde orduyu dağıtma çabası olmaktadır. Ki bu kişiliklerin çoğu aradıklarını bulamadıklarında ihaneti yaşamışlar ve soluğu düşmanın yanında almışlardır.

Bununla birlikte dönem komutasında yaşanan diğer bir anlayış da, geri çekilme sürecini bir teslimiyet olarak algılama ve yeni dönem çizgisini kabul etmeyerek hareketimizin çekilmeye yönelik talimatlarını reddeden tutum olmuştur. Kendi başlarına güç olabilecekleri yanılsamasını yaşayan bu kesim, sonuçta savaşçı yapısını imha ile yüz yüze bırakmıştır.

Bu süreçte genel olarak yapımızda hakim olan ise tüm beklentilerini Güney'e havale eden ve sürece cevap olmada çaba harcamayan yaklaşım tarzıdır. Geri çekilme sürecinde Güney'e yakın olan sahalarımızda ciddi sorunlar yaşanmamışsa da genel olarak askerileşme ve gerilla mücadelesine yaklaşımda yukarıda

bahsettiğimiz tutum ve yaklaşımlar etkisini farklı düzeylerde göstermiştir.

VII. kongreye giderken örgütün ve ordunun durumuna kısaca bu şekilde izahat getirebiliriz.

VII. kongreyi mücadele tarihimizde stratejik dönüşümün başlatıldığı bir kongre olarak tanımlamak mümkündür. Önderliğimizin dönüşüm perspektifi ekseninde gerçekleşen kongrede yaşanan temel sorun çizginin ele alınışında yaşanmıştır. Temel olarak 3 eğilim kendisini konuşturmuş ve bir anlamıyla hareketimiz içerisinde yaşanan anlayışlar kongreye yansımıştır. Saflarımızda ağırlıkta bulunan feodal zihniyet yapılanmasından güç alan ilkel milliyetçi-inkarıcı eğilim ile küçük burjuva anlayıştan kaynaklı sağ liberal eğilim açığa çıkmıştır. Diğer bir çizgi sapması ise kadın cephesinden gelişmiş ve kadın özgürlük hareketinin içerisinde açığa çıkan tasarrufçu eğilimler açığa çıkan bu tasfiyeci eğilimlerle buluşmuştur. Önderlik tarafından çizginin teminatı olarak belirtilen kadın örgütünde yaşanan bu parçalanma genel olarak tüm mücadele sahalarımızı etkilemiştir. Bu anlayışlara, ihanetle sonuçlanan lümpenizmin yaşanan boşlukları, kullanan bozguncu tutumunu da eklemek mümkündür.

Bu süreç açısından genel olarak yapılan tespit, sürecin örgütlü bir duruş ile değil daha çok Apocu ruh tarafından kurtarıldığıdır. Kongre öncesinde yaşanan muğlaklık, kongrede yaşanan parçalılık ile beslenmiş ve genel olarak ortamımıza hakim olan kendi örgütüne güvensiz bir yaklaşım olmuştur. Özellikle komuta kademesinde savaş döneminin stratejisine göre şekillenmiş kişiliklerde aşırı bir zorlanmayı ve eskiyi aramayı getirmiştir. Ordu çalışmalarında bu durağanlığı ve pasifizmi geliştirirken, askerlik bir tarafa atılma tehlikesi ile yüz yüze kalmıştır. Sıcak savaşın yaşandığı dönemde rolünü oynayan birçok komutamız kendisini gereksiz ve değersizlik bulma psikolojisini yaşayarak, çalışmalarda kendisini işlevsiz gören ve işe yaramaz hisseden bir konumda hissetmiştir. Oysaki en fazla çizgi mücadelesinin ve ordu çalışmalarının geliştirilmesi gerekirken neredeyse örgüt çizgisinin azınlığa düştüğü bir dönem yaşanmıştır. Bu durumun ortaya çıkmasında başlıca sorumluluk ise orta komuta kademesinin sürece katılmamasından kaynaklanmıştır. Ne yazık ki komutanın kafası karışıktır. Kadın hareketinin içerisine düştüğü durum ise III. Kadın kongresine kadar etkisiz ve muğlak bir

konumda kalmış ve ciddi bir netleşmeyi yaşayamamıştır. Özellikle kadının gerilla m¼cadelesi i¼erisinde geliştiği ve g¼¼ haline geldiği unutularak, askerlikten ve ordudan uzaklaşma yaklaşımı geliştirilmiştir.

3. BÖLÜM

PKK ÇİZGİSİNE DAYATILAN TASFİYECİ ANLAYIŞLAR VE NEDEN OLDUĞU SONUÇLAR

“Hiç de az olmayan askeri olanaklara, muazzam elverişlilik arz eden ortama, lojistik ve kitlesel desteğe rağmen, en basit meşru savunma hattını tutturamayan bir gerilla gerçeğine, özellikle önderlik ve komutanlık konumuna ne denilebilir?

“Ufuklu bir çizgi ve askeri anlamı olan bir eğitim ve örgütlenmeden kaçış, geniş olanaklar ortamında bazen turist yaşamını bile geriden izleyen bir tembellik, hazırı bile bir hiç uğruna kaybettiren özden yoksun komutanlık, kendine ne kadar askeri kişiliği yakıştırabilir?

“Bir meşru savunma savaşı için ideal tüm özellikler ve koşullar bir arada toplandığı halde, en elverişli bir dağda öz savunmayı bile bilmek istemeyen ve baştan saven bir komutanlık ne kadar ciddiye alınabilir ki?

“En cesur insanları bile yük gibi değerlendiren bir komutanlık, pratik merkez ne kadar iddialı olabilir ?”

Önderliğin belirttiği bu gerçekliği aşmak ve sağlam adımlarla ilerlemek için Apocu çizgiyle bütünleşmek gerekir. Zafer kişiliğine ulaşmak için bu şarttır. Çünkü Önderlik çizgisi her koşul altında insanı zordan kurtararak başarıya ulaştırandır. Bu anlamda Önderlik çizgisi bilimsel başarısını ispatlamış bir ideolojidir ve bu her militan için esas alınması gereken yegane çizgidir.

PKK, Ortadoğu zemininde doğu-batı sentezi temelinde yeni bir ideolojik çıkışı gerçekleştirmiş, kendini örgütleyerek mücadelesini başlatmıştır. Bu temelde hareketimiz bir çizgi komutanlığına ulaşmıştır. Çizgide, komutanlaşma ve militanlaşma birbiriyle direkt bağlantılı ve aynı esaslar üzerine oturtulmuş, partileşme de bunların temel şartı olarak ele alınmıştır. Ancak diğer yandan çizgi

komutanlığını çarpıtma ve onun önünde engel olma noktasında değişik sınıfların çeşitli anlayış ve eğilimleri ortaya çıkmıştır.

Kendi sınıfsal özelliklerini esas alıp partileşmeyen, parti kültürünü içselleştirmeyen anlayışlar, mücadele tarihi boyunca hareketimize büyük zararlar vermiştir. Bu noktada, tasfiyecilerin üzerinde en fazla hesap ve oyunlar geliştirdiği kurum komutanlıktır. Komuta ve militanlaşma gerçeği, bu yanlış anlayış sahipleri tarafından bilinçli-bilinçsiz çarpıtılmış, komutanlaşma adı altında her türden parti karşıtı ve tasfiyeci anlayışlar yaşanmış, yaşatılmıştır. Yaşanan bu tür durumlar, yaratılmak istenen komuta gerçeğine büyük darbeler vurmuş ve bunun etkilerinin günümüze kadar da devam etmesine yol açmıştır.

Komuta gerçeği bu şekilde çarpıtılmış, tersyüz edilmiş ve bu, mücadele üzerinde olumsuz etki yapmıştır. Bir yandan, kendi kaygı ve çıkarlarını öne çıkartan feodal sınıf yaklaşımı parti yapısına dayatılıp hakim kılınmak ve bu şekilde partileşme ve ordulaşma önünde engel olunmak istenmiş, diğer yandan ise pratikten ziyade lafla iş yürütmeye çalışan, pratiğin üzerinden teğet geçen lafazan-küçük burjuva anlayışlarının kendini partiye dayatması daha da dağıtıcı olmuştur. Çizgiyle bütünleşmeyenler, kendi sınıfsal anlayışlarını bu şekilde dayatmaya kalkmış ve bunu parti yapısına hakim kılma çabasına girişmişlerdir. Bu anlayışlar temelinde öne çıkan komuta tarzı partiye ve mücadeleye çok şey kaybettirmiştir.

Eğer gerçekten doğru bir komutanlaşma yaratılmak isteniyorsa en başta bu anlayışlar karşısında savaş yürütülmesi gerekmektedir. Dengeci, bireyci, özerk, lafazan, dar, kendine sevdalanan, yüzeysel, kaba vb. yaklaşımları içinde barındıran sınıfsal anlayışların mahkum edilmesi, bunlara karşı aktif mücadele edilmesi, doğru bir komutanlaşmanın ortaya çıkarılması için temel şarttır. Apocu Hareket, bu anlayışlara karşı verdiği mücadele ile bugün içinde bulunulan düzeye ulaşmış, mücadeleyi daha ileri bir safhaya taşımıştır. Önderliğimizin yürüttüğü savaşın % 95'i parti içi sınıf savaşımı temelinde, yani parti çizgisini tehlikeye sokan ve zaman zaman kendini formüle ederek teorikleştirmiş ve tasfiyeye dönüştürmüş olan bu anlayışlara karşı olmuştur. Önderliğin genel olarak çözümlemelerinin ana eksenini, bu anlayışlara karşı verilmesi gereken parti içi sınıf ve çizgi mücadelesi temelinde olmasına rağmen, bazı kişilikler bu iç savaşı bir türlü anlamak istememiş,

gerekliliğine inanmamıştır. Ancak pratik süreçte açığa çıkan gerçeklik, iç mücadele verilmeden hareketi yaşatmanın mümkün olmadığıdır.

Bu anlayışlar belki bazı kişiler şahsında bilinçsizce yaşanabilir. Yaşayanlar dürüst olabilir ya da bunun farkında olmayabilir. Ama bilinmelidir ki, birileri bu anlayışları formüle ederek bilinçli bir karşı duruş teorisi haline getirebilir, bunun parti tarihinde örnekleri oldukça çoktur. Kendini teori ve eğilim haline getiren bu anlayış sahipleri hareketin karşısına düşerek, tasfiye etme amacı gütmüşlerdir. Parti tarihinde ortaya çıkan tasfiyeciliklerin çoğu da bu şekilde gelişerek mücadele açısından büyük tahribatlara neden olmuştur. Dörtlü Çete'den Şener'e ve hatta VII. Kongre'ye kadar yaşanan çetecilikte, tasfiyeci anlayışların genel gelişim seyri bu şekildedir. Sorunu son derece köklü bir şekilde ele almak ve '87 pratiğinden sonra ortaya çıkan bütün tasfiyeci anlayışların etkilerini tamamen ortadan kaldırmak gerekmektedir. Hareketimizin tasfiyeciliğe karşı 30 yıllık mücadele sonucunda ortaya çıkardığı dersler, tecrübeler söz konusudur. Bu nedenle eskisi gibi genellemeci, bölgeci, aşiretçi, parçacı, komuta sanatından uzak, çizgi dışı bir komuta, artık ortamımızda kabul edilmeyecektir, edilmemelidir.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin savaş pratiğinde istenilen niteliklerde ve süreklileşen komuta kademesinin yaratılamamasının temel nedeni, en çok sahip çıkması gerekenlerin Apocu ideolojiyi askeri çizgimize yeterli düzeyde yansıtmamalarıdır. Kahramanca savaşılmış olmasına rağmen, büyük bir komutanlaşma yaşanmamıştır. Gerçek komutan, zaferi olan komutandır. Böyle bir zafer de söz konusu olmadığına göre, komutanlaşma noktasında henüz emekleme dönemi yaşanıyor demektir. Eğer biraz gelişme olmuşsa da, bu, Önderliğin çabaları sonucu ortaya çıkmış ve çeteciliğin mücadelemize tamamen hakim olmasının önüne geçilmiştir.

Önderlik bir denge sağlamış, verdiği mücadele ile hareket bu anlayışları aşarak süreci kurtarmıştır. Kadrolar da, Önderliğin yoğun çabaları temelinde tutunabilmiştir. Geçmişte kadro ve özellikle de komuta yapısı, bu yarım yamalak duruştan kurtulmak için herhangi bir çabanın sahibi olmamış, bu durumu daha çok Önderliğe havale etmiştir. Önderliğin kadroyu ayağa kaldırmak için verdiği desteği,

kadro yanlış yorumlamış ve yanlış değerlendirmiştir. Bu desteği kendisine zemin yapıp komutanlaşmayı sağlaması gerekirken, kendini yeterli görme anlayışı gelişmiş, kendine sevdalı Kürt kişiliği bir kez daha pratiklere hakim olmuştur. Parti çizgisinde yürümek, iyi şeyler yapmak isteyenler çoğunlukta olmasına rağmen sessiz ve etkisiz duruşlarıyla, gösterilmesi gereken tavrı pratikleştirmede eksik kalmış ve görevlerine sahip çıkmamışlardır. ‘Görmedim, duymadım, bilmiyorum’ yaklaşımı esas alınmış ve çizgi savunulmamıştır. Bu tür anlayışlara karşı mücadele edilmeyerek daha çok onlarla uzlaşma yaşanmış ve bu şekilde ortak olunmuştur. Parti içinde kalarak ‘Önderliğe bağlıyız’ yaklaşımıyla kendini kandırma yaşanmış, komutanlaşma ve onun için de en önemli şart olan partileşmeye gelinmemiştir.

Bunun sonucunda da silahlı mücadele, gerekli olan ilerlemeyi sağlayamamıştır. Çünkü ordu tam ordulaşmamış, komutanlaşmada bir netlik ve gelişme sağlanmamış, kapalı kalınmış, adeta her eyalette ayrı bir komuta tarzı ve şekli ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan bu tarzlardan hiçbirisi de parti tarzı olmamıştır. Bugün, ‘şu partiye yakındı, şu uzaktı’ gibisinden bir belirleme hiçbir eyalet için yapılamaz. Bazı eyaletlerde biraz daha az tahribat yaşanmış olsa da, partiden uzaklık genel olarak hepsinde yaşanmıştır. Kendine ‘dürüstüm’ diyen arkadaşlar görevlerine sahip çıkmadıklarından, ya meydanı bu anlayışlara ve onların sahiplerine bırakmış ya da onlarla uzlaşma içine girmişlerdir. Bu yüzden gerilla, genel mücadele içerisinde bir tekrarı yaşamış ve özellikle son 6-7 yıl içerisinde kendini tekrarlama daha da yoğunlaşmıştır. Taktik zenginlik geliştirilememiş, hamle yapılamamış, gerekli olan yeni aşamaya geçilememiştir. Bazen yeni bir sürece girilmiş, ama bu süreklileşmemiş, kendini oturtamamış ve esasları hakim kılamamıştır. Nihayetinde bu durum uluslararası komploya zemin sunmuştur.

Apocu çizgiyi özümsemeyen ve pratik temsiline ulaşamayanlar, tasfiyeci anlayışlara her zaman zemin olacaklardır. Eğer zemin olunmak istenmiyorsa bunlara karşı mücadele etmek şarttır. Bilinmelidir ki hiçbir sapma büyük açılarla başlamaz. Tasfiyeci anlayışlar kendini örgütlemekten ciddi ve kapsamlı bir mücadele yürütmek, en doğru tutum olacaktır.

Yapımızın korunması, militanlığın gelişmesi ve doğru komutanlaşmanın oturması için her türlü çizgi dışı anlayışa karşı mücadele etmek her militanın görevidir. Bunu yapmamak görevlerini yerine getirmemek demektir. Kişi, istediği kadar eylem yapsın ya da pratik sahibi olsun, eğer Apocu çizgi temelinde bir iç mücadele yürütülüyorsa, bunların mücadeleye kazandıracağı fazla bir pratik değeri de olmayacaktır.

Komutanın, hem dış düşmana, hem de iç düşmana karşı mücadele yürüten bir kadro, bir militan olma zorunluluğu vardır. Bunlardan birini yadsıyan bir komutanlık ve militanlık, yarım yamalak pratikçiliği temsil edecektir. Kürt gerçekliği de göz önüne getirildiğinde içte mücadele yürütülmeden dış düşmana karşı başarı sağlanamayacağı daha iyi görülecektir.

Bu gerçekler ışığında mücadele tarihimiz boyunca askeri çizgimize dayatılan anlayışları dört bölüm halinde ele alabiliriz.

1) Feodal komplocu anlayış;

Geçmiş pratik bir bütün olarak ele alındığında, komutalaşma gerçeğine en büyük zararı veren anlayışın feodal-komplocu anlayış olduğu ortaya çıkmaktadır. Mücadele pratiğimiz süresince kendisini en fazla hissettiren feodal-komplocu anlayış olmuş, ağırlıklı 1988-89-90 yılları ve sonraki yıllarda da gerilla pratiğini derinden etkilemiş, militanlaşma ve komutanlaşma gerçeğini çarpıtmış, tersyüz etmiştir. 15 Ağustos Atılımı ve sonrasında Agit arkadaş'ın şehit düşmesiyle birlikte, gerilla pratiği hakkındaki yanlış, sağ eğilimli, kararlı olmayan yaklaşımlardan dolayı III. Kongre sonrasında, partinin eski yönetimin çoğunu değiştirmesini, kendisi için bir fırsat bilen bazı anlayışlar, bunu oldukça etkili bir şekilde değerlendirmiştir. Kongre öncesi komutanlaşma önünde eğilimleriyle çizgiyi zorlayan küçük burjuva anlayışın mahkum edilmesini, bu anlayış sahipleri, kendileri açısından gelişme olanağı haline getirmiş, eğilimlerini yaşamsallaştırma alanı yakalamışlardır.

Agit arkadaş, daha şehit düşmeden önce yazdığı raporlarda, “Bunlar çetedirler, partili değiller, bunlara fırsat vermemek gerekir” sözleriyle bu kişilikler hakkında değerlendirme yapmış ve sonradan doğrulanacak olan tespitlerde bulunmuştur. Agit arkadaş kendileri açısından bir tehdit olarak gören feodal-komplocu eğilim sahipleri,

mücadelemiz açısından oldukça erken bir dönemde Agit arkadaşın şahadetine yol açmışlar, oluşan boşlukta kendilerini hakim kılmayı esas almışlardır.

15 Ağustos Atılımı ile gerillanın attığı ilk adım, halk tarafından büyük bir destek görmüş ve coşkuya neden olmuştur. Bu eğilim ise kaba ve düz pratikle, ciddi bir çaba harcayarak kendisini hakim kılmaya çalışmıştır. Daha çok feodal sınıfın temsilcileri ya da toplum içerisinde büyük bir ezilme ve horlanmayı yaşayanlardan oluşan bu anlayış sahipleri, büyük bedeller karşılığında yaratılan imkanları çarçur etmiş ve böylece kendilerini yaşamsallaştırma imkanı bulmuşlardır. Toplumda değer verilmeyen bu basit kişilikler, parti içinde yetki ele geçirmeleri ve saygı görmeleri sonucunda kendilerini kaybetmişlerdir. Daha önce görmediği imkanlara sahip olarak bir çırpıda yüzlerce kişiye talimat verecek bir konuma geldiklerinde, değişik sapmalar içerisine girmişlerdir. Adeta yaşadıkları ezilmişliğin, horlanmanın acısını, parti içerisinde denetimi altında bulunan arkadaşlardan ve halktan çıkarma eğilimini pratikleştirmişlerdir. Hogır, Kör Cemal, Metin (Şahin Baliç) ve Şemdin gibi kişilikler bu noktada en fazla öne çıkan kişilikler olarak örnek verilebilirler.

Bastırılan birey, parti içinde yetki temelinde bir güç elde ettiğinde, kendine sevdalanmadan tutalım her türden bastırmacı ve tahripkar tutuma kadar birçok tasfiyeci yaklaşımı da geliştirmiştir.

Bunlar, Önderlik tarafından “Dörtlü Çete” olarak isimlendirilmiş ve mücadele tarihimize bu şekilde geçmiştir. Bu anlayış sahipleri kendilerine göre bir teori geliştirerek kendilerini bu yolla ifade etmeye çalışmışlardır.

III. Kongreden günümüze kadar feodal-komplocu anlayış komuta çizgimizde tahribat yaratmış, etkileri uzun yıllar boyunca devam etmiştir. Komutanlaşmayı tersyüz etme, çarpıtma, parti çizgisinden uzaklaştırma adeta bir gelenek, bir tarz haline gelmiştir. Komutanın, bir militan, bir çizgi adamı olması, partinin duyduğu güvene layık olması ve dürüst davranması gerekirken, durum başka türlü anlaşılmıştır. Yetkiyi kendi hakkı olarak görmüş, kendine göreliğini esas alarak gerekirse parti merkezini bile dikkate almayan yaklaşımlar içerisine girmiştir. Bu yapılırken de, sözde Önderliğin esas alındığı söylenmiş, ancak Önderliğin ortaya koyduğu çizgiyi kendine göre yorumlayıp oynama da ihmal edilmemiştir. Çoğu kimse

bunun ikiyüzlülük olduğunu bildiği halde, pratik bu şekilde gerçekleşmiştir. Bu yaklaşım esasta, Önderliğin sık sık dile getirdiği gibi “Önderliği nazıkçe öldürmedir.” Şüphesiz ki bütün komuta yapısı bu temelde şekillenmemiştir. Ama bu tarzın etkileri bir yaşam biçimi olarak çoğu zaman karşımıza çıkmaktadır. Örneğin birçok komutanın partiden saklı tuttuğu şeyler olabilmekte, partiye karşı açık olmamaktadır. Partiye karşı dürüst olmama adeta normal bir durummuş gibi ortama dayatılmıştır. Bu anlamda feodal-komplocu çete çizgisinin verdiği tahribatlar kalıcılaşmış, etkileri günümüze kadar devam etmiştir.

Önderlik, daha 89’larda bu anlayışa karşı iç savaş ilan etmiş, o dönemde çeteci anlayış üzerine birçok çözümleme yapmıştır. Örneğin, Önderliğin konferansta Hogır’ın tutuklanması temelinde talimat vermesine rağmen, Hogır hem merkez seçilmiş, hem de Önderliğin hediye olarak gönderdiği altın kalem kendisine verilmiştir. Bunu yapan, Hogır’i bu temelde ödüllendiren Botan unsurudur. Halbuki yargılanması ve hatta partiden atılması gerekmektedir. Parti içerisinde ne ahlak, ne kültür, ne vicdan, ne yoldaşlık hiçbir değere önem vermeyen bir kişiliğin temsili olan Hogır, birçok köylüyü ve arkadaşı şehit düşürmüştü, bunun yanında bir sürü aşireti de mücadeleye düşman etmiştir. Sadece ‘ağa’dır diye birçok aşiret reisini tasfiye etmiştir. Bütün bunların hesabının sorulması gerekirken, tam aksine hareket edilerek ödüllendirilmiştir. Oysa yapılan çözümlemenin hepsi de Hogır’ın çete çizgisi üzerine yapılmıştır. Kadronun yaklaşımı, bu çizgiyi tasdik eder bir biçimde ortaya çıkmıştır.

89’un sonlarında yapılan meşhur Texta Reş konferansının sonuçları Önderliğe ulaştıktan sonra, Önderliğin tespiti; “Bu çizgimize göre değil, çizgi dışıdır. Eğer bütün yapımız bu yaklaşım ve görüşler üzerine eğitilirse, parti elden gider. Bütün kadromuz parti kültüründen uzaklaşacak, büyük bir çarpıklaşma ortaya çıkacaktır. Bunun yanında Hogır ve Zeki gibi tipler de merkez olarak seçilmiş, onun için mutlaka buna müdahale etmeliyiz.” tarzında olmuştur. Önderlik, Akademi’de yaptığı bu çözümleme ile arkadaşların mutlaka alana yetişmesi gerektiğini belirtmiştir. O dönemde telefon, cihaz vb. de olmadığından, arkadaşların Akademi’den direkt müdahale etmesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır. Akademi sahasından kış şartlarında yola çıkan arkadaşlar, oldukça zor

şartlarda hareket etmiş, düşmanla çatışmalara girmiş ve sonuçta Önderliğin bu talimat ve müdahalesinin alana ulaştırılması için her şey göze almışlardır. Bu müdahale ve talimatın ulaşması için on dört arkadaş şehit düşmüş ama her şeye rağmen talimat ulaştırılmış gereken müdahale yapılmış, Hogır ve etrafındakiler bu temelde tutuklanıp soruşturmaya alınmış ve böylece Dörtlü Çete'ye müdahale edilmiştir.

Önderliğin verdiği talimatın yetişmemesi durumunda parti büyük bir tehlikeye girecek, kadrolarımızın çoğunluğu çeteci kültüre buluşturılacak ve dürüst olanlar da tasfiye edilmiş olacaktı.

Parti tarihinde çıkan bu anlayışı, sadece dört kişiye bağlayıp 'geri kalanlarda bu anlayış yok' diyerek işin içinden çıkmak elbette ki yanlış bir yaklaşım olacaktır. Bu anlayış, komuta yapısı içerisinde kendisini hakim kılmıştır. Partinin IV. Kongre'de bu anlayışı mahkum etmesine rağmen yapılan müdahale kaba bir şekilde gelişmiş, çetevari eylemler durdurularak bunun önüne geçilmiş, anlayış olarak mahkum edilmesine rağmen, bu çizgi tam olarak ortadan kaldırılamamıştır. Bu nedenle eski komuta tarzı daha ince bir şekilde uygulanmaya devam etmiştir. Komuta gücünün şekillenmesinde bu anlayışın etkileri günümüze kadar da sürmüştür. Dörtlü Çete'den bazıları 97 yılına kadar da ordu içinde kalmışlardır. Artık fiziki olarak parti içinde olmasalar da, esas olan anlayıştır ve sonuçta çetecilik değişik şekillerde devam etmiştir. Bölgecilik, parçacılık veya çeşitli grupçuluklar ortaya çıkmış, parti çizgisini esas almaktan ziyade kendine görelilik hakim olmuştur. Herkesin kendine göre bir yaklaşımı olmuş ve hatta Önderliğin talimatlarını dahi kendi yaklaşımlarına göre uyarlamaya çalışma yaşanmıştır. Keyfi, çizgiden uzak, taktiksiz, kendine göre, dönem taktiklerinden çok kendi bildiğini okuyan komuta anlayışları ortaya çıkmıştır. Bunların hepsi parti tarihinde yaşanan pratiklerden bilinmektedir. Partinin ve halkın kurtuluşu için değil de, kendisi için savaşıyormuş gibi bir tavır sergilenmiştir. Biraz savaşıldığında da hak isteme, hak arayıcılığı türünden anlayışlar baş göstermiştir. Bu anlayış bugüne kadar devam etmiştir. Bu anlayışlar, kökenini çetecilikten almaktadır.

Hatta günümüzde de karşımıza çıkan sorunların temelinde, bu anlayışın ince bir tarzda yürütülmesinin olduğu da bir gerçektir. Çeteci anlayış değişik biçimlerde çeşitli süreçlerde ortaya çıkmıştır. Örneğin Zeki, IV. Kongre sonrasında işin uygulanış tarzı açısından

kendini değiştirmiş, daha önce açık katliam yaparken, daha sonraki pratiğinde bunu daha ince tarzda yürütmüştür. İdare tarzında, yönetme tarzında, bireyciliğinde, adamecilik vb. konularda yine çetecilik yöntemini hakim kılmıştır. Zeki'nin bulunduğu yerde egoizm hakim olmuş ve kendisi dışında kimseye söz hakkı vermemiştir. Gittiği her eyalette kısa bir süre sonra yönetim denilen olgu etkisizleşmiş, hatta ortadan kalkmış, Zeki tek başına kalmıştır. Pratik sezon başlangıcıyla birlikte işe başladığı yönetimler sene sonunda ya şehit düşmüş ya da soruşturmaya alınıp görevden uzaklaştırılmışlardır. Hatta genelde bu durum sene sonuna da kalmadan, ilk iki aylık pratikten sonra tek başına kalmasına yol açmıştır. Tabii bu durum, sadece Zeki ile açıklanamaz. Aynı tarz, Nasır için de söylenebilir. Nasır'ın etrafında da hiçbir zaman yönetim olmamıştır. Uygulanan tarz sonucunda, tekleşme, yani bireycilik, hakim olan yönetim tarzı olmuştur. Ya eleştiriler ile bitirmiş ya da tam hakimiyetine alarak kul-köle kişilikler yaratmıştır. Bunun örnekleri oldukça fazla olup değişen sadece ad ve yöntem olmuş ama gerçekleşen Dörtlü Çete çizgisinin değişik versiyonları olmuştur.

Dörtlü Çete'yi bütün yönleri ve pratikleri ile açmaktan ziyade, bunların komutamız üzerinde yarattığı etkileri irdelemek daha sonuç alıcı olacaktır. Dörtlü Çete anlayışının geliştiği süreçlerde gerilla, her eyalette birer takım düzeyinde örgütlenmiş, esas güç ise Botan'da üstlenmiştir. Botan, hareketin mücadele yürüttüğü temel eyalet olup Gever'den Siirt'e kadar olan alanı kapsamaktadır. İşte bu dönemde komuta tarzı, bu alanda hakim olan Dörtlü Çete'nin etkisi altında şekillenmiştir. Bu anlayış kendisini öylesine hakim kılmıştır ki, çeteciliğe karşı çıkanlar dahi, bu etkilenmeden kendilerini kurtaramamışlardır. Komuta, eğitime önem vermeyen, kuru, her şeyi kaba güç ve savaşta gören, partinin ölçülerini hiçe sayan, hatta ortadan kaldıran bu anlayış temelinde şekillenmiştir. Parti ölçüleri yerine kendi ölçülerini esas alıp hakim kılma o dönemin temel komuta özelliği haline gelmiştir. Kim pratikçi ise o öne çıkarılmış, pratik sahibi olmayanlara ise hiç konuşma hakkı verilmemiştir. Parti ilkeleri üzerinde tartışma, partinin kültürünü koruma, hatta partiyi savunma ve ilkelerini dayatma söz konusu olmamıştır. Sonuçta komuta tarzı oldukça daraltılmış bir biçimde şekillenmiştir. Başlangıçta Botan'da oturan bu tarz, daha sonra gerillanın büyümesiyle birlikte komuta yapısının Botan'dan Amed, Erzurum,

Dersim ve hatta Güneybatı ve Mardin'e kadar dağıtılması sonucu bütün eyaletlerde hakim olmuştur. Botan'da Dörtlü Çete'nin etkileri altında şekil alan bu tarz, bütün Kürdistan'a yayılmış ve savaş anlayışı, köylü isyancılığı şeklinde ortaya çıkmıştır. Gerillada asi-avare çetecilik, hakim kılınan tarz olmuş, bu anlayışa karşı sadece Önderlik mücadele etmiş, kimse bu çeteci anlayışa karşı ilke savaşı yürütmemiştir. Bu anlayışlara karşı küçük de olsa bir karşı duruş içerisinde bulunanlar çeşitli yöntemlerle susturulmuştur.

Bu çeteci feodal komplocu anlayışın temsilcileri savaşta da partinin çizgisini çarpıtmış, düşmana karşı savaşmamış, bu türden eylemleri fazla geliştirmemişlerdir. Feodallere ve ajan-işbirlikçilere karşı mücadele adı altında, aslında daha çok halkımıza yönelik eylem gerçekleştirmişlerdir. Agit arkadaş döneminde bütün eylemlerde sonuç alma esas yaklaşım olmasına ve genelde her eylem sonucunda silah kaldırılmasına rağmen, 88-90 yılları arasındaki pratikte silah kaldırılmamıştır. Savaşta sağcılık anlayışı ortaya çıkmış, kendini düşmandan uzak tutma ve onun ordu gücünden korkma psikolojisi gelişmiştir. Bazen eylem olsa da, bunlar çok uzaktan yapılan tacizleri aşmamıştır. Bunun dışında; "Bu feodaldır" deyip yanına çağırarak öldürmekten tutalım, köylere baskın yapıp katliam düzeyinde eylemler yapmaya ve halk üzerinde baskı kurmaya kadar birçok şey tasfiyeci-komplocu tarzın pratik örnekleri olarak yaşanmıştır.

Çırav eteklerindeki bir köy bu duruma çarpıcı bir örnek olarak gösterilebilir. Bu köyde yaşayan halk halen "Zeki bir parmağı için bütün köyümüzü feda etti" demektedir. Zeki, o dönemde girdiği bir çatışmada parmağından yaralandığı için gidip oradaki köyü basmış ve bütün köyü katletmiştir. Yani bu feodal komplocu anlayışın savaş pratikleri de tam bir çarpıtma örneğidir. Aslında savaş bile değildir. Silahsız insanı davet edip öldürmek ya da bir çete yüzünden bütün bir evi imha etmek savaş anlayışımızda hiçbir şekilde yer almamasına rağmen, bu anlayışın sahiplerinin yaptığı eylemler genelde bunlar olmuştur. Bunlar dışında düşmanı hedefleyerek imha etmeyi amaçlayan eylemleri olmamıştır. Anlaşılabileceği gibi Feodal komplocu tasfiyeciliğin pratikçilerinin, halka olan yaklaşımları parti yaklaşımı dışında olmuştur. Hareketimizin her şeyi halkta görmesine, esas gücünü halktan almasına, bundan dolayı halkın örgütlülüğüne büyük önem vermesine ve halk sevgisiyle hareket etmesine rağmen, çeteci anlayışın halka bakış açısı, onu bir sürü olarak

değerlendirmeyi aşmamış ve üzerinde sürekli olarak baskıya dayalı bir hakimiyet kurmaya çalışmıştır. Mücadelenin temel amacının halkı bir bütün olarak örgütleyerek mücadele safalarına katmak olmasına rağmen, feodal komplocu anlayış, birkaç aileyi esas almış ve geri kalanlarına ise çok sert yönelimlerde bulunmuştur. Komplocu yöntemlerle bulundukları alanlardaki bütün aşiretleri mücadeleye düşman hale getirmiş, partinin halka yaklaşımını çarpıtarak halk üzerinde terör estirmişlerdir.

Feodal komplocu çizginin en fazla yıprattığı ve tanınmaz hale getirdiği olgulardan bir tanesi de yoldaşlık ilişkileridir. Apocu hareket, ilk geliştiği yıllardan itibaren yoldaşlık çizgisi ile gönülleri fethetmiş ve bu çizgi hareketin karakterinde belirleyici bir özellik olmuştur. Apocu hareket içerisinde bulunan her militan, yoldaşlarına karşı sonuna kadar saygılı ve ölçülü olmayı, yoldaşlarını sevmeyi ve onları yüceltmeyi esas alır. Eksikliğe giren bir arkadaşı, ne olursa olsun bu konumdan çıkartmaya ve yaşama tekrar daha güçlü bir temelde katmaya çalışır. Bu gerçeklik karşısında feodal komplocu anlayış sahipleri, şüpheli ve tehditvari yaklaşımlarla arkadaşlıkta olması gereken samimiyet ve yoldaşlığı zedelemiş, arkadaşına olan inanca ve yoldaşlık ilişkilerine büyük zarar vermiş ve militan ilişki tarzı yerine, kafa-kol, ahabap-çavuş ve laçka ilişki tarzını geliştirmişlerdir. Kendisini bu tarz ilişkilerin dışında tutmaya çalışanlar hedef seçilmiş ve birçokları sebepsiz yere sudan bahanelerle tasfiye edilmiştir. Bu anlayış, ideolojiyi tanıma ve uygulama çabası içerisinde girmeyerek adeta ideolojiyi bir kenara bırakmış, “Aydınlar kaybetti, köylüler kazandı” anlayışıyla kendilerini yaşatmaya çalışmışlardır. Bu anlayış sahiplerinin kendilerine esas aldıkları ideoloji, ilkel milliyetçi ideoloji, yani ideolojisizlik olmuştur. İdeolojide derinleşme, araştırma, okuma vb. gibi militan görevleri yasaklamış, o dönemde gerçekleşen bütün aydın katılmaları “ajan”lıkla suçlayarak tasfiye etme yoluna gitmişlerdir.

Sınıf eğilimi olarak feodal komploculuk şeklinde adlandırılabilen olan yaklaşımlara sahip olan kişiliklerin örgütlü yaşama yaklaşımları bozguncu temeldedir. Örgütlü bir yaşam olduğu ortamlarda kalmaz, kalırsa da bu yaşamı karıştırmak için ellerinden geleni yapmaya çalışırlar. Kendi gerçekliklerinin ortaya çıkmasından çekindiklerinden, ciddi bir tartışmanın olduğu ortamlara tahammül

edemez, tartışmaları saptırmak ve gündemi değiştirerek, basitleştirmek için ellerinden geleni yaparlar. Yaşamı düzenleme, eylem gerçekleştirme gibi gündemleri değiştirmek için her tür çabayı harcar ve kendi istedikleri gündemi hakim kılmak için ortaya değişik senaryolar atarlar. Bunların pratik tarzında örgütlülük ve yoldaşı sevme olmadığından, her şeyi komployla yürütmek ve bu şekilde de kendini örgüt üzerinde hakim kılmak isterler. Örgüt anlayışında derin bir egoizme saplandıkları için her zaman tek olmayı tercih eder ve birbirini tamamlama, tartışma, kolektif karar alma gibi tutumların her zaman önüne geçerler. Bu eğilimlerin sahiplerinin ilişki tarzları, daha çok kul-köle ilişkisi şeklindedir. Örgüt anlayışlarında bireycilik esas olduğundan, kendi dışındakiler onun emir erleri, kulu ve kölesidir. Bu tasfiyeci anlayış, Apocu hareketin örgüt, yaşam ve mücadele anlayışlarını bir bütün olarak ters yüz etme olarak da değerlendirilebilir.

Feodal-komplocu çizgi, halka, savaşa, yoldaşlığa ve ideolojiye yaklaşımda tamamen çizgi dışı bir tutum sergilemiştir. Bu anlamda çizgi karşısında tam bir ikiyüzlülük örneği ortaya çıkmış, partiye karşı açık olmama, her şeyini birkaç kişi ile paylaşma durumları yaşanmıştır. Çetecilik aslında bu zeminde ortaya çıkmıştır ve halen de içimizde bu türden durumlar yaşanmaktadır

2) Geleneksel Köylü Anlayışının Komutaya Yansıması;

Militan komuta gerçekliğinin ortaya çıkartılamamasında en az diğer anlayışlar kadar olumsuz etkide bulunan diğer bir anlayış da, daha çok feodal-komplocu anlayışın etkisinde kalan, ondan beslenen, ideolojiden fazla haberdar olmayan, kaba pratikçiliği esas alan, pratiği varsa her şeye hakkı olduğuna inanan düz köylülük anlayışı olmuştur.

Köylülüğün bütün halk savaşlarında orduların temelini oluşturması gerçeği Kürdistan için de geçerlidir. İdeoloji ve politikadan uzak olan köylü kesim, ilk katıldığında şüphesiz ki saf, temiz duygularla partiye katılmış fakat zamanla emeğinin partideki değerinin farkına vardığında, kendi sınıf güdülerini konuşturma yaklaşımları içerisine girmiştir. Mücadele safalarında bazı şeyleri öğrendikçe, öğrendiklerini ve pratikçi oluşunu partiye karşı kullanma yaşanmış, her türlü şeyi kendine hak görme yaklaşımını

geliştirmiştir. Köylülük anlayışının ordulaşmamız üzerindeki etkisi bugün de süregelmektedir. Eğer bugün, ideolojik anlamda yetersizlikten bahsediliyor, yüzeysel ve kaba bir yaklaşımın pratiğe hakim olduğu dillendiriliyor, savaş sanatında derinleşmenin sağlanamadığı, yine savaş tekniğini kullanmada yeterince profesyonel bir düzeyin tutturulamadığı belirtiliyorsa, bunun sebebi köylülük anlayışıdır. Öyle ki ölümüne savaşa bile bunun belirli bir planlama dahilinde gelişmesi, hedeflerinin çözümlenmesi yada kapsamlı hazırlıkların ardından pratikleşmesinin gerekliliği göz ardı edilmiş ve bir çok zaman klasik Kürt tarzı dediğimiz isyancılığa, gelişi güzel bir eylemciliğe kayılmıştır.

Aslında köylülük, emekçi olması itibariyle ezilen halklarla birleşme zeminini de kendi bünyesinde taşımasına rağmen, kendi özelliklerini konuşturan bir köylülük, sınıflara bakış açımızın önünde tabii ki bir tehlikeye dönüşecektir. Köylü kesim ordu gücünün temeli de olsa, köylülüğü bir anlayış olarak mücadeleimizin komuta gerçekliğine dayatmak asla kabul edilemeyecek bir yaklaşımdır. Çünkü bu anlayış, düşünceden, ideolojiden ve bilimsellikten uzak geri Kürdün anlayışıdır. Komuta gerçeğimizin çarpıtılmasında bu kesimin payı büyüktür. Köylü anlayışı, çeteci, feodal-komplocu ve lafazan küçük burjuva anlayışları için büyük bir zemin yaratmıştır. Bu anlayışın ideoloji ve düşünceden kopuk duruşu, çeteci ve tasfiyeci anlayışların parti içinde daha rahat hareket etmesine ve parti dışı tutumlara girmesine önemli bir zemin sunmuştur. Bu anlayış sahipleri kaba, düz ve olayları derinliğine ele alıp tahlil etme gücünden yoksun olmalarına rağmen, bu durumu aşmaya gerek duymamışlardır. Pratikçi olan bu kesim, gelişmelerle birlikte kendini yenileyerek, parti çizgisi temelindeki bir pratikçiliğe girmemesi halinde her türlü çeteciliğe zemin olacaktır. Kaba Kürt isyancılığına dayalı bir savaş tarzını esas alan bu anlayışın parti ortamımızdaki etkisi küçümsenmemelidir. Şüphesiz ki bu değerlendirmeler, köyünden geldiği gibi kalanlar, kendini dönüştürmeyenler ya da geldiği toplumun sınıfsal özelliklerini olduğu gibi parti çizgisine dayatanlar için geçerlidir.

Köylü veya küçük burjuva sınıf kökenli olup da kendini değiştiren, dönüştüren, parti çizgisinde mücadeleye hizmet etmeye çalışan değerli yoldaşlarımız da olmuştur. Apocu hareket, insanları geldiği sınıfa göre değil, pratikte neyi uyguladığına bakarak

değerlendirir. Önemli olan kişinin mevcut durumdaki anlayışının ne olduğu, parti çizgisinde mi, yoksa halen geldiği toplumun sınıf anlayışında mı olduğudur. Eleştiri konusu edilen kesim, köylü kökenli olmasına rağmen, parti çizgisi temelinde yürüyen, onun kültürünü alan kesim değil, parti dışı anlayışlarını komuta gerçeğine yansıtan, bunun kültür ve yaşam tarzıyla pratik yürüten komuta kesimidir. Burada kimse köylü ya da küçük burjuva kökenli olduğu için eleştirilmemektedir. Örneğin daha önce partinin eleştirilerine anlam verilmediği için “Parti köylüleri ya da küçük burjuva aydın kesimini hedef almış” gibi provokatif propagandalar da yapılmıştır. Apocu hareketin çizgi mücadelesi tabii ki bu anlayışları hedeflemektedir. Ordu saflarında köylülük ve lafazan küçük burjuva anlayışının mahkum edilip tamamen ortadan kaldırılması gerekmektedir ve bu da, parti ideolojisi temelinde bir çizgi anlayışına sahip olan komuta gücü tarafından yapılacaktır. İster köylü, ister küçük burjuva kökenli olsun, kendisini çizgiyle bütünleştiren komuta, bu parti dışı anlayışları ortadan kaldıracaktır.

3) Küçük Burjuva Anlayış;

Apocu hareketin ortaya çıkardığı komuta kişiliğinin gerçekleşmesini engelleyen üçüncü bir anlayış ise, çok konuşan ama konuştuklarını pratikleştirmeyen lafazan küçük-burjuva anlayış olmuştur. Ordu çalışmalarımızın ilk başladığı dönemlerde bu anlayış oldukça etkilidir. Küçük burjuva ya da yüzeysel aydın anlayışı, bir yandan feodal komplocu çeteci anlayışa zemin sunarken, bir yandan da kendisi de komuta anlayışında çarpıtmayı esas almıştır. Pratiğe oportünistçe yaklaşmış ve lafazanlığı ile gerektiğinde kendini haklı çıkartmayı esas almıştır. Devrimci çalışmayı sadece teoride ele alan bu anlayış, tabii ki mücadele pratiğinde oldukça zorlayıcı olmuştur. Askerleşmede ciddi olamayan bu anlayış sahiplerinin tercihi laçka, laubali bir yaşam biçimi ortaya çıkarmıştır. Parti çizgisini savunma adı altında değişik türden çelişkiler yaratan, partiden çok kendi sınıfsal özelliklerini korumakta ısrar eden bir yaklaşım göstermişlerdir. Pratikleşme yönü oldukça zayıf olsa da, bir yerde herhangi bir pratik gerçekleştirdiği zaman, derhal kendine sevdalanma, kendini kaybetme, büyük hak iddiasında bulunma, küçük-burjuva lafazan

kişiliğinin ortama dayattığı temel anlayışlar olmuştur. Küçük burjuva anlayışı, pratiğine dayanarak yetki isteyen, yetki aldığı da bireyci ve tasarrufçu bir tarzın sahibi olarak parti çizgisini saptıran bir yaklaşımı sergilemiştir. Anladığı halde Apocu çizgiye karşı her zaman mesafeli duran bir tutumun sahibidir. Bireyci olan küçük burjuva istikrarsız yaklaşımlarıyla bazen bastırmacı ve sekte olurken, gücü yetmediği zamanlarda uzlaşıcı olmuş ve ortayolculuğun pratiğini sergilemiştir. Ancak her halükarda çizgiye gelmeyen, daha çok kendi doğrularını esas alan, kendine sevdalı, karşındakini küçük gören, insana basit yaklaşan, değer vermeyen tutumlar küçük burjuva anlayışta temsilini bulmuştur. Şüphesiz ki bunların hepsi de parti çizgisiyle hiçbir şekilde bağdaşmayan hususlardır. Bu anlamda komuta gerçeğimizi çarpıtan sınıfsal anlayışlardan biri de bu anlayış olmuştur. Küçük burjuvanın bu yaklaşımı hem komuta gerçeğini pratiği ile çarpıtmaya çalışmış, hem de feodal-köylü çeteci eğimler için ön açıcı olmuştur.

4) Yarı feodal, yarı küçük burjuva anlayışların komutaya yansımaları;

Mücadele içerisinde doğru bir komutanlaşmanın gerçekleştirilememesine neden olan dördüncü bir eğilim ise, bir yandan küçük burjuva sınıf etkileri taşırken, diğer yandan da feodal özelliklerini koruyan, komuta gerçeğimize bazen ince, ama çoğunlukla da kaba yaklaşan yarı feodal, yarı küçük burjuva anlayış olmuştur.

Bu anlayışın tarzında daha çok idarecilik hakim olmuş, kendine yaklaşımda her ne kadar iddialı da olsa, sonuç itibarıyla parti karşıtı bir konumda kalmıştır. Bu anlayış sahipleri, bazen hareketle birlikte, bazen de kendisine göre bir duruşla, duruma göre tavır değiştiren orta-yolcu bir özelliğe sahip istikrarsız bir kişiliğe sahiptirler. Bazı dönemler hareketin anlayışını oturtmak için bir çaba içinde olmalarına rağmen, ortam bulduklarında da kendi sınıfsal özelliklerini konuşturan bir tarzın sahibi olmuşlardır. Sınıfsal karakterleri gereği hem küçük burjuva ile hem de köylü ile ortak hareket edebilen bir anlayış taşımış, temel karakterleri her şeyi dengede tutma olmuştur. Suni dengecilik, aslında en çok da hem Önderlik, hem de bu sınıflarla kendi arasında bir denge tutturmak

isteyen bu anlayışın etrafında gelişmiştir. Her şeyi dengede yürütmek isteyen, sorunlar karşısında çözüm için derinleşme gereği duymayan, sınıfsal mücadeleyi yadsıyan bir tutumun sahibi olan bu anlayış sahipleri düz ve genel yaklaşmayı esas almış ve temel yöneticilik tarzları idarecilik olmuştur. Şüphesiz ki ilkeli bir tutumun sahibi olmayan böyle bir anlayışın etrafında her türlü parti dışı anlayış ortaya çıkacak, bütün sınıfsal anlayışlar yaşam imkanı bulacak ve hatta kendini dayatacaktır. Son tahlilde, bu anlayış da hiçbir şekilde Apocu komutanlaşmayı geliştiremeyecek, Apocu komuta çizgisinin temsili olamayacaktır.

Apocu çizgi doğrultusunda komutanlaşmanın önünde engel olan temel anlayışlar bu dört başlık altında dile getirilebilir.

Tasfiyeci Anlayışlara Yaklaşım Üzerine

Hareketimiz daha önce, özellikle de VII. Kongre döneminde ortaya çıkan tasfiyeciliğin tam anlamıyla ortadan kaldırılmadığı, bu anlayışların gerektiği kadar teşhir edilmediği tespitini yapmıştır. Bu konuda PJKK pratiğinde gerçekleşen tasfiyecilik örnek gösterilebilir. Daha önce tasfiyeci olarak bilinen arkadaşlar, özeleştirme vermeleriyle birlikte tekrar görev almışlardır. Hareketimiz buna karşı değildir, hatta bunun önünü açan da yine hareketimizdir. Ancak bu durum, artık tasfiyeciliğin teşhir edilmeyeceği, yaşanan tehlikenin her zaman hatırlatılmayacağı ya da bu anlayışa karşı savaşılmayacağı anlamına gelmemektedir. Eğer bu anlayışa karşı savaşılmazsa, bu mücadele devamlı gündemde tutulmazsa, farklı kimselerin ellerine geçirdikleri fırsatlar sonucunda, kendini partiye sınırsız dayatan birçok anlayış tekrar partiye dayatma fırsatını bulacaktır.

Hareketimiz, ortaya çıkmış olan tasfiyeciliği her yerde teşhir edecek ve üstüne gidecektir. Bir tasfiyecilik yaşanmış ve hareketimizi büyük bir tehlike ile yüz yüze getirmiştir. Bu tasfiyeciliğin doğru-dürüst teşhir edilmemesi, tüm kalıntıların ortadan kaldırılmaması durumunda, Şehit Gulan arkadaş örneğinde olduğu gibi o türden kontra eylemlere zemin sunulmuş olacaktır. Örneğin, Gulan arkadaşın şahadetine sebep olan da bu anlayış olmuştur. Gulan yoldaşın şahadeti belki istihbarat güçlerinin eliyle

gerçekleştirilmiştir, ama buna zemin sunan da daha önce PJKK’de yaşanan tasfiyecilik ve bunun yarattığı zemindir. Şehit Gulan’a karşı geliştirilen saldırı aslında çizgiye yönelik bir saldırı olarak değerlendirilmelidir. Bundan dolayı, hareketimiz bu şahadetle birlikte iç mücadeleyi yeniden hareketin temel gündemi olarak belirlemiştir. Bu tasfiyeci anlayışların daha iyi tanınması gerekmektedir. Bu anlamda politik olmayan bazı yaklaşımlar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bu tasfiyeci anlayışın da daha önce ortaya çıkan ve halen izleri bulunan diğer tasfiyeci anlayışlarla birlikte tümünden mahkum edilmesi, ortadan kaldırılması noktasında hareketimiz sonuna kadar kararlıdır.

Nasır öncülüğünde gelişen tasfiyeci anlayış da buna benzer bir anlayış olarak değerlendirilmelidir. Bu anlayış da, hareket tarafından açığa çıkartılmasına rağmen üstünde fazla durulmamış, yeterince teşhir edilip örgüt yapısına yansıtılamamıştır. “İşte Nasır’dı, bir yanlışlık yaptı, geçti” gibi bir militanın tasfiyeci bir anlayış karşısında, hiçbir şekilde içine girmemesi gereken yüzeysel yaklaşımların sahibi olunmuştur. Bazı sınıf özelliklerinden dolayı tavır takınma, gereken hassasiyeti gösterme ve doğru bir militan tavrın sahibi olma noktalarında yüzeysellik ve eksiklik yaşanmaktadır. Bu kişilik özelliklerinden dolayı en tasfiyeci anlayışlar bile artık normal görülebilmektedir. Halbuki bu anlayışlar, hareketi büyük tehlikelerle yüz yüze getirmiş, düşmanın komplo ve saldırılarına açık kapı bırakmıştır. Bu anlayış sahipleri, partinin en çok zorlandığı bir dönemde yönetim olmaktan kaçmış, hatta düşman faaliyeti içinde bulunan, iç ve dış güçlerle ittifak içinde olmak isteyenler dahi olmuştur. Bundan dolayı, bu konu üzerinde çok ciddiyetle durulmalı ve istenilen sonuç elde edilinceye kadar iç mücadele aralıksız olarak sürdürülmelidir. Her şeyi ‘normal’ gören anlayış artık kesinlikle kabul edilmemelidir. Gözleri önünde her türden tasfiyeci eğilimler kendini yaşatır, ortamı zehirlerken, militanın buna karşı tavırsız kalması hiçbir şekilde kabul edilecek bir durum değildir. Belki kişiler hedeflenmeyecek, ama anlayışlar en ciddi bir şekilde hedef yapılarak onlara karşı mücadele edilecektir. Yaşanan çizgi sorunları derindir ve doğru bir anlayış oturtulmadan da bu sorunlar halledilemeyecektir. Biçim ve anlayış kazanılmadan çizgide şekil alınamaz. Çelikten bir hareket ve onun militanını geliştirmek, çizgiyi kesin bir şekilde hakim kılmak için örgüt bütün

gücüyle mücadele yürütecektir. Daha önce çeşitli adlar altında ortaya çıkan anlayışlar ve bu anlayışların temsilciliğini yapanlar belki bugün tehlike olmaktan çıkmışlardır, ama bunların temsil ettiği anlayışları hiçbir şekilde hoş görme, normal görme gibi yaklaşımlar içinde olunmamalıdır. İşte “Kaçtılar ya da özeleştiri verdiler, artık tehlike olmaktan çıktılar” diyerek bu anlayışlar karşısında duyarsız kalmak, tavır takınmamak, tasfiyecilik için en önemli zemini teşkil etmek anlamına gelmektedir ve bu şekilde çizgi de tam olarak oturtulamayacaktır.

Sonuç olarak geçmişte gerek komuta gerekse savaşçı yapımız tarafından yeterli düzeyde ve etkin bir biçimde yürütülmeyen çizgi mücadelesi, hareketimiz tarafından reddedilen eski Kürt özelliklerinin tekrar hakim kılınmasına yol açmıştır. Bu hem taktik sahada, hem örgütlemeye ve hem de diğer tüm yaklaşımlarda kendini göstermiş ve beraberinde birçok anlayış ortaya çıkarmıştır. Komplonun gerçekleştirilmesine zemin sunma anlamında bu sorumsuz komuta yapısının da önemli bir payı vardır. Direkt çetecilik yapanların bunda payı büyüktür ama kendine ‘dürüstüm’ diyenlerin ve bir bütün olarak ordunun da bunda payı vardır.

Bugün sadece özeleştiri vermekle tüm geçmiş pratiğin ve bu pratiğin sonuçlarının hesabı verilemez. ‘Önderliğin çizgisinde, şehitlerin takipçisi ve halkın umutlarına cevap olacağım’ diyen her militanın, bundan sonra verdiği sözlere sahip çıkması gerekmektedir. Verilen sözlerde ciddi olunmalı ve dönem komutanlığı pratikte mutlaka gerçekleştirilmelidir. Ancak bu şekilde özeleştiri verilebilir ve geçmişte verilen zararlar telafi edilebilir. Doğru olan yaklaşım budur. Mesele partiye doğru katılımı, ideolojikleşmeyi ve askerleşmeyi ciddi olarak ele almaktır. Bu noktada her militan ciddi bir şekilde kendisine yönelmeli, eleştirmeli, özeleştiri vermeli ve eski-geri özelliklerini aşmalıdır. Tarih karşısında herkesin büyük bir samimiyetle açık olmak gibi bir zorunluluğu vardır. Bu parti dışı anlayışlar tanınmadan, tahlil edilmeden, doğru mücadele yöntemleri geliştirilmeden, onların ortadan kaldırılması da mümkün olmayacaktır. Bu noktada, kendi anlayışını bir köşeye bırakıp Apoculuğun kültürünü, düşüncesini, mücadele yöntemlerini benimsemek gerekmektedir. Açığa çıkan anlayışlara karşı mücadele edebilmek için kendini ikna etmek ve bunun için de partinin çizgisini

içselleştirmek şarttır. Her sınıfın bir eğilimi vardır ama hareketimizin de, Apocu eğiliminin olduğu bilinmelidir.

“Duygular, ister olumsuz degerlere karsi kin ve öfke biçiminde olsun, ister sempati ve sevgi biçiminde gelissin, esasta çizgiye dayali olarak gelismelidir, mutlaka bir derinligi ve güç kaynagi olmalidir ki, anlam teskil etsin. Bunun disinda duygulari kullanmak rezilcedir ve bu da çoğunlukla nefrete yol açar.”Baskan APO

4.BÖLÜM

HPG'NİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI -ÖZERKLEŞME-

**"Tüm dünyayı yenecek gücümüz olsa da saldırmayacağız!
Tüm dünya da üzerimize gelse boyun eğmeyecek ve Meşru
Savunma hakkımızı kullanacağız." (Önderlik)**

PKK'nin ilk ortaya çıkışından günümüze kadar uzun süreli halk savaşımı stratejisi ile tarih sahnesine çıkan ve yoğun mücadele süreçlerinden geçen gerillamız birçok olumlu kazanımların yanında olumsuz yetmezlikleriyle bu güne gelmiştir. VII. Olağanüstü Kongre ile resmiyete kavuşan Demokratik Uygarlık Manifestosu dünya kriterlerini de aşan bir demokratizasyonu strateji olarak belirlerken, bu doğrultuda savaş her açıdan siyasetin hizmetine giren bir rotayı tutturmuştur. Yeni stratejiyi anlamlandıramamak ve pratiğe geçirememek sancılı bir sürecin yaşanmasını da beraberinde getirirken, özellikle orta ve üst komutada bazı bireyler şahsında hareketi tasfiye etme girişimleri ortaya çıkmıştır. Bu dönem bir anlamıyla uçurumun kenarından dönmek olarak da adlandırılabilir. Çünkü bir yandan iç çetecilik, bir yandan da sistemin yönelimi gerek gerillayı liberalize edip marjinalleştirme, gerekse de içten parçalama hareketına dönüşmüştür. Tüm bu tasfiye girişimlerine hareketimiz cevap olarak, meşru savunma çizgisinin öngördüğü yoğun ideolojik-siyasi ve askeri eğitsel faaliyetler içerisine girmiştir.

Yaklaşık olarak dört yıldan bu yana yeniden yapılanma sürecini yaşayan hareketimiz, kendi içerisinde birçok değişim ve dönüşüme sahne olmaktadır. Temel olarak isimde, stratejide ve örgütlenme sisteminde değişimler gerçekleşirken, bu kendisiyle birlikte daha köklü değişimlerin olması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Stratejik değişim noktasında Önderliğimiz, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda yeniden yapılanmanın temelini çok geniş bir

biçimde yorumlarken, en son olarak da Yunanistan davası için geliştirdiği savunmada değişim-dönüşüm sürecinin zirveleşmesi ve tamamlanması için yeni ve dikkat çekici görüşler ortaya sermektedir. Bu noktada hareketimiz ise, değişim ve dönüşüm sürecini en yüksek düzeye ulaştırma yönünde örgütsel reformları gündemine almaktadır.

Yeni dönemi geliştirip, yaygınlaştırmak için her çalışma alanının ayrı konferansları yapılırken, pratiksel açılım anlamında kazanılan doğrultuyla komuta ve yapı örgütlemesi dönemin gerekliliğine göre hazırlık sürecine girmiştir. Peki bu gereklilikler neydi? Tarihi boyunca ideoloji sahibi olmayan Kürt halkının PKK ile bir kimlik, bir ideoloji kazanarak dünya siyasetine adım atması yönünde olmazsa olmaz kabilindeki değişimlerdi.

Bugün gelişen süreç tüm dünya güçlerinin Kürtler üzerindeki inkar ve imha siyasetinin devam edip etmeyeceği noktasında tartışmalara sahne olmaktadır. Bu noktada Kürt halkının dünya siyaset gündemine girmesi konusunda var olan statükoda bir gedik açılmıştır. Ortadoğu'daki statükonun yıkılmasıyla Kürdistan özgürlük mücadelesi daha önemli bir faktör haline gelirken, Ortadoğu'da Kürt gücü öne çıkmaktadır.

Yeni süreç artık Kürt halkı lehine Apocu çizgi temelinde gelişirken anlamını Demokratik Uygarlık Manifestosu ışığında aktif siyasete atılım ve ordulaşmada göstermektedir. Siyaset alanında dört parçada gelişen partileşme çalışmaları, Kürdistan Halk Kongresi (Kongra-Gel)'nde merkezi yasal bir örgütlülüğe kavuşurken, meşru savunma çizgisinde, Halk Savunma Güçleri'de (HPG) özerkleşerek sistemli bir ordulaşmaya doğru hamlesel bir adım atmaktadır.

Yaşanan tüm bu gelişmeler ışığında HPG temel hedef olarak başta Önderliğimizin can güvenliği olmak üzere yoğun devrimci mücadeleler sonucu elde edilen kazanımları korumayı ve halkımızı savunmayı belirlemektedir. Bu açıdan artık HPG'de yarı sivil-yarı askeri bir yapılanma değil de ordusal bir gelişim gerçekliğinde askeri karakter öne çıkmaktadır. Tabi bunun gerekliliği olarak da kendisini modern profesyonel bir niteliğe kavuşturması önemli olmaktadır. Bu nedenle ideolojik-politik yönü gelişkin, savaş biliminde sürekli derinleşen, askeri kültür ve komutalaşma sanatında kendisini yetkinleştiren bireylerin yaratımı bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bunun için yapılması gereken öncelikle demokratik uygarlık stratejisinin yaşam bulması noktasında öncünün, demokratik bir karaktere sahip olma yönünde değişim ve dönüşümü sağlamasıdır. Bu anlamda kendisini toplum için bir örnek haline getirmesi önemlidir. Kendi içinde geliştirdiği demokratikleşmeyi topluma indirgeyerek, gelişmesine zemin hazırlayıp, bunun örgütlenmesini yürütmesi bir görev olarak karşısında durmaktadır.

Bu noktada artık örgüt tarzı, ne iktidarlaşmayı ne sınıf ne parti ne de devlet sistemini hedef almaktadır. Çünkü insanlığın tarih boyunca edindiği tecrübeler, bu tür iktidar ve devlet olmayı hedefleyen sistemlerin insanlığı değil demokrasiye, aksine kendisiyle birlikte yeni sınıfların oluşumuna neden olduğunu göstermektedir. Bu noktada açığa çıkan ise ayırım ve baskı olmaktadır. Bugüne kadar gelişen insanlık pratiği, bu gerçekliği çok açık bir şekilde gözler önüne sererken, Önderliğimiz tüm bu sömürücü sistemlerden yola çıkarak yeni bir çizgi geliştirmeyi gereklilik olarak görmüştür. Bu açıdan da demokratikleşmenin hem siyaset alanında hem de ordu sisteminde yaratılması insanlığın yeni ve özgür bir kimliğe ulaşmasında büyük bir adım olacaktır.

İçerisine girdiğimiz yeni dönemin mücadele çizgisini yeni tarza göre kendini yeniden yaratma olarak da tanımlayabiliriz. Apocu hareketin önümüze hedef olarak sunduğu en temel görev dönem açısından bu olmaktadır. Bu noktada örgüt sisteminde bir bütünüyle demokratikleşme geliştirilmelidir.

Demokratik-Ekolojik Toplum Projesi hedefinin askeri kolu olan HPG'nin kendisini çağdaş toplumların ordu gerçekliğine ulaştırması, hatta alternatif bir ordu sistemini gerçekleştirmesi dönem açısından bir zorunluluk olmaktadır. Çünkü günümüz dünyasının geldiği düzey şiddetin artık insan-doğa-toplum üzerinde bilimsel ve teknik gelişim adı altında tükenişe doğru yol aldığı sistemsel bir gerçekliği ifade etmektedir. Çıkışından günümüze ezilen halkların kurtuluşu adına evrensel bir boyut taşıyan hareketimiz açısından da görevleri daha bir büyütürken, bir nevi öncü kuvvet olma durumundadır.

Peki o halde öncü kuvvet nasıl olunur? Orduların başarı düzeyini belirleyen olgu nedir? Kısaca bu noktaları açıklamaya çalışacağız. Bu açıdan yeni dönem komuta niteliklerini değerlendirmek yerinde olacaktır. Çünkü orduların gelişiminde odak nokta komutada kilitlenmektedir.

I- YENİ DÖNEM MEŞRU SAVUNMA ÇİZGİSİNDE KOMUTALAŞMA

“Büyük komutanlıklar çağları bile etkileyen yüceliklerle yürüyen kişiliklerdir.”Başkan APO

Komutanın kısa bir tanımı;

Bütün halklarda ve ülkelerde ordu, savunma gücü olduğundan dolayı yeri önemli olmakla birlikte büyük değerde görmektedir. Bizim açımızdan da aynı değeri görme durumu söz konusudur. Gerilla ordumuz, halkımızın yüreğinde büyük bir sevgi ve saygıyla karşılanmakta, onun için büyük fedakarlıklar yapılmaktadır. Çünkü gerillaya bağlanmış büyük özgürlük umutları vardır. Bu umutların gerçekleştiricisi de şüphesiz ki gerilla ve komutandır. Gerilla ve komutası bu konuda üstlendiği misyonu doğru kavramalı, halkın bu büyük maddi ve manevi desteğini en iyi şekilde kullanmalı, saygılı olmalı ve zaferi getirecek bir pratiğin sahibi olmalıdır.

HPG'nin gelişiminde ana halkalardan biri olan komutalaşmada stratejik değişim yönünde yeni insan-öncü kişiliğin oluşturulması dönem açısından bir zorunluluk olmaktadır. Şu açık bir gerçekliktir ki; askeri gelişimler yaratılan komuta şekillenmesiyle bağlantılıdır. Bu açıdan yeni dönem komutasının nasıl şekil alması, özelliklerinin neler olması ve nelere dikkat etmesi gerektiği, ordu içerisindeki tüm bireyler tarafından anlaşılması gereken önemli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yüzyıllarca ezilmiş ve baskı altında tutulmuş bir toplumu, bir ulusu yeniden var eden ideolojik gerçekliğimiz yüksek örgütlülük noktasında bir şans elde ederken, bu ideolojiyi hakim kılmak konusunda hem siyasi hem de askeri alanda öncü ve komuta kişiliklerin oluşumunu gerekli kılmaktadır. Bu anlamda öncülerin tarihin tüm tecrübelerinden haberdar olmaları, bunları sahiplenmeleri ve günümüz komuta yapısını ortaya çıkarmaları gerekmektedir. Hareketimizin otuz yıllık-gerilla savaşımızın da yirmi dört yıllık tecrübesi söz konusuysa, komutada amatörlük ve çocukluk dönemi artık kabul edilemez bir gerçekliktir. Tüm bu belirtilenler ışığında şimdi komutayı inceleyelim; Komutan kimdir? Sorusuna Önderliğimiz şu belirlemelerle ışık tutmaktadır:

“Komutan, amansız savaşı bağlanmış kişidir. Savaşın tüm taktiklerinde yaratıcı olabilen, iradesiyle gereken yaratıcılığı ve keskinliği gösteren, örgütleyendir. Altına olduğu kadar üstüne de partinin sağlam ölçülerine bağlı olduğunu sürekli gözeten, uygulayan-uygulatandır. Disiplin ve denetimi eksik etmeyen, savaş taktiklerine üstün bir anlam verendir. Kazandıran, taktikte kaybettireni yerinde gören, yanlışa karşı derhal tavır alan ve doğruyu da kimsenin önünde duramayacak kadar işleten kişidir.

“Yiyip içmeden ve hitabından tutalım, bizzat eylem yapmasına, ahlaki-moral değerlerinden tutalım, felsefi anlayışına, ideolojik ve siyasi düzeyinden tutalım, askeri düzeyine, örgütlülüğe verdiği önemden tutalım, araziye doğru kullanmasına, dostu doğru değerlendirmesinden tutalım, düşman için önem arz eden ne varsa hepsine kadar tam yerinde ve zamanında anlam veren ve bir de bunların gereklerini yerine getiren kişi komutandır.

“Gelişkin bir savaş komutanlığı, diplomasiden tutalım yaşamın abc’sine hepsini en iyi anlayan kişidir. Komutanın savaş dışında bir şey anlamadığı dünyada hiç görülmemiştir. Bir komutan her şeyi anladığı için komutan olur. Yaşamın özetidir, yaşamın bütün girdilerini-çıktılarını hesaplayan; savaşmaktan başka çaresi olmadığına emin olan ve bunun kendini yüksek bir irade, yüksek bir düşünce sahibi kılan kişidir. Komutanın tanımı budur.”

Dünyanın komple bir değişimi yaşadığı bu dönemde, kimse on yıl önceki gibi yaşamaya devam edemez. Çünkü değişim ve dönüşüm doğanın ve yaşamın bir diyalektikidir. Buna rağmen doğa ve insanın bir gerçeği olan değişim karşısında Kürtlerin statik duruş sergilediği bir gerçekliktir. Bu nedenle de, bugüne kadar Neolitik dönemde çakılı kalmıştır. Diyalektik olarak her şeyin değişime uğradığı bu süreçte statik duruş toplumsal bir bitişi de ifade ederken, varolan zihniyetin değişmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Genel olarak değindiğimiz bu gerçeklikleri hareketimiz açısından ele aldığımızda ordu içerisinde de yeni zihniyet temelinde değişim ve dönüşüm gereksinimi ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan eski komuta tarzında varolan klasik Kürt tarzı ve onun tutuculuğunun mutlak surette aşılıp, kendi içinde değişim ve dönüşümü yaratması gerekmektedir. Bu noktada kendini salt bir konuda sınırlama yaklaşımının aşılıp, her zaman yeni arayışlara gidilmesi ve başarı getiren yaklaşımların hedef olarak oturtulması önemli olmaktadır.

Her bireyin kendi doktoru olduğu bir gerçektir. Bu açıdan kişiliğinde varolan yanlışları gözden geçirerek, küçülten anlayışlardan kurtulması ve büyümeye göz dikmesi gelişimde belirleyici olacaktır. Esas alınması gereken anlayış ve tarz bu olurken, bireyin kendi içinde anı anına bir sorgulama yaşaması gerek kişisel, gerekse de ordunun gelişim grafiğinde yüksek bir seyir izleyecektir. Tabi bu noktada kendini eğitime yatırma belirleyici olmaktadır.

Artık dünya üzerinde bütün çalışmalar bilimsel-teknik gelişimler ve buna kaynaklık eden düşünce gücüyle yürütölmektedir. Bilim-teknik alanında yaşanan gelişmeler sonucunda savaş bilimi, daha fazla akıl gücüyle yürütölmekle birlikte bir üst aşamaya sıçramakta ve taktiksel gelişim hız kazanmaktadır. Bununla bağlantılı olarak taktiğe geçmişte olduğu gibi geleneksel-klasik yaklaşım, eski olana takılı kalmak, yenilgiyi getirecektir. Bu noktada savaşı daha incelikli, daha planlı ele almak günümüz itibariyle bir zorunluluk olmaktadır.

“Kaybedilen yerde kazanmasını bilmek en temel komuta görevidir” Önderlik.

Parti geçmişte, kendini çizgi esaslarına göre büyötmeyen, eski, yüzeysel, kaba ve köken olarak da köylü, lafazan-küçük burjuva sınıfı özelliklerine dayalı, değişmeyen komuta şekillenmesinden oldukça zarar görmüştür. Bu şekillenme, hiç de hak edilmeyen kayıplara ve önemli süreçlerin başarısız sonuçlanmasına neden olmuştur. Her ne kadar gerilla stratejisi Kürdistan’da hakim kılınmış ulusal, siyasal, toplumsal ve demokratik bir gelişme yaratmayı başarmış olsa da komutalaşmanın gerçekleşmemesi, taktik önderliğin rolünü gereğince oynamaması temel anlamıyla kurtuluşun sağlanması noktasında engel oluşturmuştur. Özellikle komuta yapısında birbirini idare etme ve Önderlikle kendi arasında suni bir denge yaratarak geriliklerini yaşatma mantığı esas alınmıştır. Sonuçta yaşanan bütün bu olaylar, mücadelemiz açısından birer tecrübe olurken, doğru bir komuta tarzına mutlaka ulaşılması gerektiğini de açığa çıkarmıştır.

Teorik çözümleme ve pratik tecrübe düzeyi yeterince mevcut olduğundan Kürdistan’da komutanlaşmayı ortaya çıkarmak için gerekli zemin de gelişmiştir. Ayrıca gerilla gücü gönüllü bir güç olduğundan diğer ordu güçlerine benzememektedir. Başkalarının

gücü içinde bin çeşit tereddüt ve kararsızlık olmasına rağmen, PKK gücünde böyle bir nokta söz konusu olmamaktadır. Bu açıdan komutanın yapacağı en temel görev, her şeyi ile her göreve hazır bu gücü doğru bir eğitimle gerçek bir askeri güç haline getirmek olmaktadır. Bu noktada ‘komutanlık yapmak oldukça kolay’ yanılgısına girilmemelidir. Çünkü Apocu hareket içinde komutanlık sanıldığı kadar kolay bir iş değildir.

Komuta sanatı, zor bir sanattır ve her şeyden önce ruh, emek, öncülük ve her açıdan fedakarlığı gerektirmektedir. Bu yüzden komutanlık onurlu bir çalışma olmaktadır. Komutan, ruhu, canı ve her şeyi ile ülkesinin ve halkının çıkarları için kendini feda eden kişi olduğundan, komutana büyük değer verilmektedir. Sonuçta mevcut komuta gücüne de bu çerçevede yaklaşılmalıdır.

Geçmiş pratiksel özellikler, günümüz komuta yapısı üzerinde çok kaba bir biçimde olmasa da etkilerini hala sürdürmektedir. Her ne kadar yaklaşımlarda bir değişiklik yaratılmışsa da ruhta gereken değişiklik henüz tam gerçekleşmemiştir.

Savaş, insanın sözle dile getirdiklerini değil de, ruhta varolanı pratiğe döktüğü bir olgudur. Teorik olarak olması gereken gerilla tarzı dile getirilmesine rağmen, ruhen bu yaşanmazsa, olası bir savaş durumunda tekrar ruhta yaşanan tarz pratikleştirilecektir. Sonuçta ruhta ne varsa pratikte ortaya çıkan da o olacaktır. Bu noktada Önderlik komutayı, “komutan, sözü ile adımı birleştiren kişidir. Yürüyüşü ile aklını hedef doğrultusunda ve savaş lehinde birleştiren kişidir” diye değerlendirmektedir. Bu yüzden savaşa karşı ciddi olmak ve kendini kandırmamak gerekmektedir. Savaşta gerçekler konuşur, yaşanan gerçek ve varolan düzey ne ise savaş ortamında pratikleşecek olan da o olacaktır. Savaşta hayaller ve kuru sözlerin fazla bir değeri yoktur. Bu yüzden ruhta değişiklik yapıldığında, kesin bir yenilenme olacak ve savaşta taktik zenginliğine ulaşılacaktır.

“Her şey bu savaşı vermek için vardır. Olmayan şey çok seçkin gerilla komutanlarıdır” Önderlik

Bir komuta için ne gereklidir? Bahsettiğimiz komuta kimdir? Ne tür özelliklere sahip olması gerekir? Bu sorulara çok kapsamlı cevaplar vereceğiz, fakat temel cevaplar olarak şunları belirtebiliriz:

a- Komutanlık her şeyden önce yüksek bir inanç sahibi olmayı gerektirir. Komutanın inançlı bir insan ve bir ideolojiye sahip olması gerekir.

b- Zeka ve doğru düşünce sahibi olmak komuta kişiliğinin bir gerekliliğidir. Düşüncede donuk ve tek yanlı değil de, kıvrak bir düşünce sistematığına sahip olunmalıdır.

c- Her komutanda mutlaka olması gereken özelliklerden biri de iradeli bir duruşun sahibi olmaktır. Yürüttüğü savaşta iradesini mükemmel kullanarak savaşır. Karşısındaki güç ne kadar büyük olursa olsun, yılmınlığa kapılmaz ve her şart altında karşısındakini yenmeyi esas alır. İradesiz bir insanın komutanlaşması mümkün değildir.

d- Olmazsa olmaz kabilinden değerlendirilebilecek bir diğer özellik de cesaret ve kararlılıktır. Hiçbir şart altında davasında kararsızlığı yaşamayan, attığı her adımda karar ve cesaretle tereddüt etmeyen, gözü pek kişiler komutanlaşabilir.

e- Son olarak da ilkeli bir kişiliğe, yani yaşamda ve mücadelede ilkeler doğrultusunda hareket eden, belli bir tarzda iş yürüten sağlam bir kişiliğe sahip olmak gerekir.

Kısacası bir komutada inanç, zeka, irade, cesaret, kararlılık ve ilkeli kişilik, olmazsa olmaz kabilindedir. Eğer bir insanda bu özellikler mevcut ise, bu kişi komutanlaşmada büyük başarılarla imza atabilir, zafer kişiliğine ulaşabilir, her düzeyde büyük görevler üstelenebilir ve bunları başarıyla yerine getirebilir. Büyük komutanların başlıca özellikleri genelde bunlardır.

Tüm bunların yanında bir komutanda yurtseverlik önemli olmaktadır. Halka bağlı, kolektif öncülüğü esas alan, saldırı ruhu ve vuruş tarzına sahip, eğitsel üretimde aktif ve girişken olması diğer özellikleridir. Bu noktalar daha çok detaya girerken, yukarıda belirttiğimiz beş özellik, zafer komutası için olması gereken en temel özelliklerdir. Bunlar burjuva komuta yapısından tutalım diğer bütün ordulardaki komuta için de geçerli olan özelliklerdir.

Bir komutanın ideolojiye bağlılığı güçlü olmayıp, bu çerçevede kıvrak bir zekaya sahip değilse, iradesi zayıf ve cesaretsizse ya da karaktersiz bir kişilikse, ordu içerisinde barınamaz, komutanlaşamaz. Böyle bir kişilik ancak bir komuta taslağı olabilir. Bu tür kişilikler bazı sistemli ordularda gerçekleşen sınavlar doğrultusunda rütbe sahibi olabilirler, ama gerçekte başarı komutası olamazlar. Bu beş

temel özellikten yoksun olan komutanları yenmek, ortadan kaldırmak çok daha kolaydır.

Dönem komutası belirtilen bu çerçevede, kendini ruhta, disiplinde, sistemde, düşüncede, taktikte ve taktik zenginlikte yetkinleştiren ve aynı zamanda kendi komutası altındakileri de bu düzeye ulaştıran kişidir. Bütün ordusal çalışmalar bu esaslar üzerinde olmaktadır.

Kısacası komutan, hesaplı, planlı-programlı, incelikli yaklaşan kişidir. Modern gerillanın yaratılması ve varolan klasikliğin aşılmasının zorunluluk olduğu bu dönemde, bir komutan, gittiği her alanda öncelikle partileşmeyi, özgür yaşamı, eğitimi, askeri sanatı, teknik ve taktiksel zenginliği, insan tekniğini iyi kullanmayı esas alması gerekmektedir. Bu şekilde davranıldığı takdirde, mutlak başarıyı yaratan bir güç ortaya çıkacaktır. Seçkin, becerikli, saldırı ruhuna sahip, başarıya susamış, engel tanımaz bir gücün ortaya çıkarılması, komutanın en fazla esas alması gereken noktalar olmaktadır. Eğer bu ölçüler esas alınırsa, dönemin komutanını yaratmak da mümkündür. Bu özelliklere sahip olan bir komutan da zafer komutanıdır.

II-) KOMUTALAŞMA SANATI

Komutanlık, incelik, hassasiyet ve dakiklik isteyen bir sanattır. Çünkü savaş ve onun yürütücü gücü olan komutanlık insan hayatıyla ilgilidir. Verilecek bir talimat belirleyici olurken, her hangi bir yanlışlıkta ise birçok insanın yaşamını yitirmesine veya mücadeleye zarar vermesine yol açabilecek öneme sahiptir. Bu yüzden komutanlık incelik isteyen bir sanattır. Bazı sanatlarda yapılacak herhangi bir hatayı düzeltme imkanı olsa da, komutanlık sanatında yanlışlık yapılması durumunda, çoğu zaman bu hatanın düzeltilmesi ve telafisi mümkün olmayabilir, büyük zararlara yol açabilir. Bu nedenle komutanlık sanatına hiçbir şekilde kaba yaklaşılmamalıdır.

Bir anlamıyla komutanlaşma sanatında tanrılaşma durumu söz konusudur. Önderliğimiz bu noktada iki konuya dikkat çekmektedir: Birincisi; Kadın Özgürlük Mücadelesi'nde tanrıçalaşma. İkincisi ise; genel komuta yorumlamasında tanrılaşma olmaktadır. Komutanlaşmak, özgürlük hareketinin öncülüğünü yapmaktır. Yaşam tarzından tatalım da, öncülüğü, sadeliği, dayanışması ve

mütevaziliği ile kendinde tanrılaşmayı yaratmaktadır. Şüphesiz buradaki tanrıçalaşma ve tanrılaşma benzetmesi üstün insan yeteneklerine ulaşma olarak algılanmalıdır. Herhangi bir talimatıyla binlerce, hatta milyonlarca insanın ayağa kalkması ve aynı şekilde yüzlercesinin de gözünü kırpmadan ölüme dahi gidebilmesi tanrısal bir güç gerektirir.

Farklı bir açıdan da örneğin; her savaş sonrası elde edilen başarı ve zafer, komutanı kahramanlık mertebesine yükseltir. Bu kahramanlık, kişiyi halk ve toplum gözünde yüceltir ve ulaşılmaz kılar. Tabii bu da halkın yaşamında, kültüründe, bir bütünüyle sanatında yansımaları bulur. Bu büyük kahramanlıklar üzerine destanlar, türküler, hikayeler ortaya çıkar ve yüzlerce yıl dilden dile söylenerek başka nesillere aktarılır. Bu da o toplumda bir şekillenme ve kültür yaratır. Tanrılaşma denmesi bu şekilde anlaşılmalıdır. Böylesi bir komutan yaptığı herhangi bir çalışma normal olmayıp, olağanüstü özellikler taşımaktadır.

Şüphesiz ki, bu başarıları elde eden bir komutanın, komutası altındaki gücün tüm sorunlarını ve yetmezliklerini, ihtiyaçlarını, yeteneklerini, özelliklerini, çok iyi tahlil edip, büyük başarı kazanımları için de ortak bir ruhu yaratması zaferi getiren bir diğer olgu olmaktadır. Bu açıdan hiçbir zaman gücünün içersinde herhangi bir ayrıma gitmemesi gerekmektedir. Komutanın yaklaşımları bu noktada belirleyiciliğini korurken, yapısına büyük coşku, güven ve inanç vermeyen bir komutanın da hiçbir şekilde başarılı olamayacağı ve zafer elde edemeyeceği bir gerçekliktir.

Komutanlık sanatı zorluklar taşıyan ve çok büyük fedakarlık gerektiren bir sanat olmasının yanı sıra yüceleştirici yönleri de sahiptir. Kısacası bir komutan için önemli olan, yaptığı her çalışmaya sanatsal bir anlam verip, incelik ve hassasiyet göstererek yaklaşması gerektiği bilincine varmasıdır. Bu konularda eksiklik yaşayan birinin komutanlaşması, dolayısıyla tanrılaşması bir hayal olmaktan öteye gitmeyeceği açıktır. Hangi düzeyde olursa olsun esas alınması gereken tarz, bir diğer konularımızda da açımlayacağımız sanatları en iyi şekilde pratikleştirmek olmalıdır. Yeni dönem komutasını gerçekleştirme noktasında bu tarzın, en alt komuta yapısından tutalım, en üstüne kadar her bireyin esas alması bir zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır.

Bilindiği üzere, savaş sanatının başarılı bir şekilde uygulanmasında en önemli etken komutalaşma sanatı olmaktadır ve bu da üç temel sanatın birlikte uygulanmasıyla bütünlük kazanır.

1. Askeri sanat
2. Yönetme sanatı
3. Yaratma sanatı

Bu üç sanatı en iyi şekilde uygulayabilen biri, komuta sanatına da rahatlıkla hakim olmaktadır. Bu gerçek göz önüne alındığında, komutanlık, özellikle de mücadelemiz içerisinde herhangi bir konum olarak ele alınmamalıdır. Sadece teknik imkanlara sahip olmakla da komuta olunamayacağı açıktır. Tetiğe basıp iyi bomba atmak, bir komutan için hiçbir zaman yeterli değildir. Şüphesiz bunun da bir değeri vardır, fakat bu, komuta sanatının ancak parçalı bir ifadesi olmaktadır. Bugüne kadar komutanlaşmanın istenilen düzeyde yaratılamamasının temel nedeni de bu parçalı şekillenmeden kaynaklanmaktadır.

Bir komutanın görevi sadece cesaret sahibi olmak değildir. Komutanlık kişilikte, yaşamda ve savaşta pratikleştirmeyi gerektirirken, mücadele pratiğinde komutanlaşma çok dar ele alınmaktadır. Sadece başarılı bir eylem yapmanın yeterli olduğu düşüncesi sürekli olarak kendisini hakim kılmaktadır. Bu, komutanlık değil, onun sadece bir yönü olan eylemciliktir. Komutan eylemci olmalıdır ama bu sadece bir özelliğidir. Aynı zamanda işine bir sanatçı duyarlılığıyla yaklaşmalı ve iyi bir yönetici olmalıdır.

”Eski eylem anlayışı ile birkaç eylem yaptı diye komutanlık belirlenemez. Komutanlığın en başta gelen ölçütü ideolojik-siyasi çizgiye hakim olmaktır. Parti yaşam tarzına, örgüt anlayışına ne kadar bağlıdır, önce bu soru sorulmalıdır. Ondan sonra askeri özelliklere sıra gelir.” Önderliğin de vurgu yaptığı bu noktada geçmiş pratiklerde eylemciliğin tüm sanatların yerine konulması, yani savaşa kaba yaklaşım ya da bunun tersi durumu olan lafazan küçük burjuva anlayışlar günümüz mücadele gerçekliği içerisinde değerlendirildiğinde bir tıkanmaya yol açtığı görülecektir. Her iki şekilde de komuta gerçeği ters yüz edilirken, uçtan uca kaymalarda temsil bulduğu belirtilebilir. Bu açıdan onca emek, çaba ve dürüstlük sergilenerek birçok değerın yaratılmasına rağmen nihai bir sonuca, zafere ulaşamamanın temel sebebi de bundan kaynaklanmaktadır.

Doğru komutanlaşmaya ulaşma noktasında Önderlik dışında Agit arkadaş da çaba sahibi ve pratikleşme noktasında gelişim gösteren kişiliklerden biri olmuştur. Fakat Agit arkadaş gibi komutalaşma örnekleri mücadele tarihimize istisna olarak kalıcılığını sürdürmektedir. Nedeni ise, komutanlaşma anlayışının bir sistem olarak kurumlaşmaması olmaktadır. Örneğin 1994 sürecinde yaratma, yönetme ve askeri sanat noktasında anlama düzeyi gelişmiş olsaydı, o dönemde on-on iki bin düzeyinde olan ordu gücüyle önemli sonuçlar alınabilirdi. Dönem açısından her ne kadar düşmanın saldırıları yoğun olsa da stratejik ve taktik yaklaşımlar doğru bir temelde gelişmediğinden istenilen başarı düzeyi yakalanamamıştır. Bu noktada gelişkin bir komutanın ortaya çıkmaması gerekli performansın gösterilmemesinde etkili olmuştur. Bundan dolayı '94 yılı öncesinde oluşan imkanlar buz misali eritilmiştir.

Bu dönemin komutasını incelediğimizde kendine sevdalanmadan tatalım, erken iktidar hastalığına kadar kendini kaybetme ve kandırma gibi anlayışların yaşandığı görülmektedir. Açıkçası her komutan bir vadede kendi iktidarını kurma yarışındadır. O dönem aslında alan kurtarma, mücadeleyi zafere ulaştırma dönemi olmasına rağmen, yaşanan yanılgılardan dolayı esas olan noktalar göz ardı edildiğinden istenilen başarı da sağlanamamıştır.

“Komuta çizgiye amansız bağlı olandır. Çizginin temsilinde şehitler var, halkın yüce amaçları var, Önderlik var, bizzat sayısız savaşçının çabası var. Komuta bunu şahsında gerçekleştiren kişidir.” Önderliğin belirttiği bu husus komutanlaşmanın özünü teşkil etmektedir.

Komuta gerçeği incelendiğinde, her şeyden önce davasına bağlı olup, bu esaslar üzerinde başarıya kendisini kilitlemesi gerekmektedir. Her adımını mücadele çizgisi temelinde atmalıdır ve onun gereklerine göre bir yaşam tarzını kendisinde oturtmalıdır.

Komutanlık kapsamlı bir sanattır. Bu da ideolojik derinliği, zengin bir taktiksel gelişimi ve tarzda uygulamayı, geniş kapasite sahibi olmayı gerektirmektedir. Mücadele pratiğinde ortaya çıkan ise kapasitesizlik ve çapsizlik örneğidir. Ciddiyet ve büyüklük yerine darlık, yüzeysellik ve küçüklük olmaktadır. Oysa komuta denen olgu, geniş çaplı düşünmeyi ve bunu pratikleştirmeyi şart kılmaktadır. Ancak bu şekilde dönem görevlerine cevap olunur.

Bu noktada bir örnek verecek olursak; Cengiz Han'ın orduya, askerliğe yaklaşımı ve bir at'ın nalındaki çivinin eksikliğini bir ordunun başarıp başarmamasına bağlaması oldukça öğretici olmaktadır. Cengiz Han, savaşta ve askerlikte yaşanan en ince ayrıntıyı bile derin ele almayı kendi başarısı için vazgeçilmez bir öğe olarak görmüştür. Çok okumuş bir insan olmamasına rağmen, savaşta gerekli olan zeka ve hassasiyeti en üst boyutta göstermesini bilmiş ve bu sayede büyük başarılar elde etmiştir.

Kısacası, bir zeka ve bilinç meselesi olan komutanlık, bilimsel ve mantıklı düşünmeyi şart kılmaktadır. Bu açıdan mücadele pratiğimizde ortaya çıkan tüm yetmezliklerden ders çıkartarak, yaşanan eksiklikleri aşmak, bilimsel bir komuta anlayışını hakim kılma ile olacaktır. Tarihsel anlamda ortaya çıkan komuta örnekleri ve kendi savaşımızdan edindiğimiz otuz yıllık tecrübeler temelinde yeni dönem yapılanmasında modern komutayı yaratmak esas alınacaktır.

Apocu hareket zengin tecrübe ve birikimlerle dolu bir hareket olurken, en büyük komuta örneği de Başkan Apo'dur.

Mücadelenin bugün ulaştığı düzey itibariyle komutanlaşmanın ortaya çıkarılması noktasında hiçbir gerekçe kalmamaktadır. Bugün itibariyle karşımızda sentezlenmiş bir tecrübe durmakla birlikte artık komutanlaşma, olmazsa olmaz kabilinden yerine getirilmesi gereken bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kısaca komutalaşma sanatına değindikten sonra bunu bütünsel kılan askeri -yönetme-yaratma sanatlarını açıklamak dönemin olması gereken öncü-komuta şekillenmesine ışık tutacaktır.

A) Askeri Sanat –Taktiksel Öncülük-

“Kürdistan'da bir askerileşme felsefesi gelişmemiş. Askeri ideoloji, askeri doktrin, askeri moral mevcut kişiliklerde yok. Yani bir yerde tekrar işe abc'den başlamak gereği karşımıza çıkıyor. Peki Kürdistan'da askeri felsefe nedir? Şudur; Yaşamın tek ifadesidir. Eğer yaşamak istiyorsan doğru ve başarılı bir asker olman gerekir. İşte buna kökünden inanmak gerekiyor. İnanmak gerekli, ama yetmez, ondan bir askeri teoriye ulaşmak gerekir. Teori de yetmez, askerlik bir moral ve irade sanatıdır, bunlara da en yüksek düzeyde ulaşmak gerekir. Moral sadece coşkulu olmak değildir. Aynı

zamanda iradeyi çok güçlü kılma sanatıdır.” Önderlikten aldığımız bu alıntı öğretici derslerle doludur.

Askeri sanat, incelik ve yorumlama gücü isteyen bir sanattır.

Askerlik ve savaşın genel yasaları olsa da, gerçekleşen her savaş düz bir çizgide ilerlemez. Koşullar taktikte değişim ve gelişimleri zorunlu kılmaktadır. Savaşlar birbirinin tekrarı olmadığına göre kalıplarla yaklaşmak başarıyı getirmez. Bu noktada komutan kıvrak zekasıyla gelişen savaş kanunlarına hakim olan, gerekli değişikliği yapabilen öngörülü kişidir. Komutan aynı zamanda bir savaş sanatkarı olduğuna göre genel savaş kanunlarını ve güncel taktik zenginliği koşulların gerektirdiği biçimiyle iyi ayırt etmesi gerekir. Komutan bu temelde plan ve program sahibi olmalı, hazırlık yapmalı ve bir yoğunlaşma sağlamalıdır.

Askeri sanat yoğunlaşmayı gerektirirken, savaş da derin bir yoğunlaşmayla kazanılır. İyi bir komutan, bu yoğunlaşmalar çerçevesinde olumlu-olumsuz tüm noktaları en ince ayrıntısına kadar hesaplayarak bir planlamaya gider. Burada gösterdiği kararlılık ışığında yaptığı tüm planlamada da mutlak başarıyı esas alır. Sun Tzu ‘Savaş Sanatı’ adlı kitabında planlamanın önemini; “İyi bir komutan, savaşı daha karargahındayken kazanır.” sözleriyle ortaya koymaktadır. Buradan da anlaşıldığı üzere savaş bir mantık olayıdır.

Koşullara göre kendisini uyarlamayan ve geleceği kestiremeyen bir komutan ise hiç bir planlamaya dayanmadan savaş meydanında yenmeyi esas alır. Bütün çabası, savaş meydanında olup daha önceden bir hazırlığı yoktur ve dolayısıyla başarıyı tesadüflere bırakır. Oysa komutan, kıvrak bir zekayla ve büyük bir yoğunlaşma yaşayarak, stratejik değerleri tespit eder ve zengin taktik yaratıcılıkla yaptığı planlama sonucu hareket eder. Bu şekilde hareket eden bir komutan zaferi zaten önceden kazanmıştır. Bunun dışında geriye kalan sadece, hücumun ne zaman yapılacağı, ne zaman harekete geçileceği gibi konulardır.

Komutan, savaşta tesadüflere yer bırakmaz. Her duruma karşı mutlaka yedek bir planlama oluşturur. Son derece hesaplı hareket ederek buna göre gücünün mevzilendirmesini yapar. Ne kadar güçle nereye saldıracağını ya da nereyi nasıl savunacağını iyi tespit eder. Tedbirli hareket etmeyi esas alarak kıvraklık ve esnekliği duruma göre uygular. Böyle bir komuta kişiliği, savaşta zorlanmadan başarıyı elde edecektir.

Savaşta göğüs göğse çarpışmaktan ziyade, en az kayıpla büyük başarılar elde eden kimse doğru bir komuta kişiliğine kavuşmuş demektir. Bu da akılla ve düşmanı yanıltmayla olur. Yani komutanlık biraz da kurnazlık işidir. Yanıltma taktiğini uygularken, karşısındaki düşmanı kandırıp, ona yanlış kararlar aldirtarak ve buna göre taktik geliştirerek büyük bir darbe vurur. Aynı zamanda düşmanı boş olana yöneltip parçalamayı esas alır. Parçalanan düşman gücüne saldırmak çok daha kolay olmaktadır. Tarih içerisinde ortaya çıkan tüm büyük komutan kişilikleri incelediğimizde, küçük güçlerle büyük zaferler elde ettikleri, bunu da yanıltma taktikleriyle sağladıkları görülecektir. Napolyon'un bu konudaki taktik yaklaşımları oldukça öğreticidir.

Savaşta esas olan, çok az kayıpla büyük başarı elde etmektir. Hatta Çin savaş ustaları ve yine Önderliğin önemle üzerinde durduğu temel taktik; savaşı savaşmadan kazanma taktiğidir. Yani akıl ve zeka yoluyla düşmanı sıkıştırıp sonuç almaktır.

Askeri sanatta stratejik değer vardır. Komutan, savaşın stratejik değerlerini yerli yerine oturtmalıdır. Aynı biçimde düşmanın stratejik değerlerini de çözümleyip gerektiğinde uzman bir stratejisyen gücüne sahip olmalıdır. Buna göre taktik yaratıcılık ile strateji ve taktik bütünlüğü sağlayabilmelidir. Kendi stratejik değerlerini sağlama olarak, düşmaninkilerle karşılaştırabilmeli, üstünlük ve yetmezlik noktalarını iyi tespit etmelidir.

Komutan, birlikte çalıştığı diğer komutanların ve savaşçısının psikolojisini çözümleyebilme gücüne sahip olmalıdır. Ayrıca coğrafya ve iklimin özelliklerini, siyasi ve ekonomik koşulları iyi tahlil edebilmelidir. Çünkü bunlar iyi anlaşılmadan taktik zenginliği uygulamak oldukça güç olmaktadır. Askerlik sanatında öyle kesin durumlar olmadığından taktik zenginliği geliştirebilmek için de mukayese gücü gerekmektedir. Gelişen her yeni durumun en iyi şekilde değerlendirilip yorumlanması gerekmektedir. Tam da bu noktada sonucu doğruya en yakın tespitleri yapmak bir zorunluluk olarak her komutanın önündedir.

Komutan bu gerçeklerden büyük sonuç çıkarabilmelidir. Clausewitz'in de dediği gibi; "Bir komutanın siyah bulutların altında çakan her şimşeği bilmesi gerekir." Yani komutan her şeyi hissetmeli, yorumlayabilmeli ve eldeki bulguları iyi değerlendirip karşılaştırmasını yapmalıdır. Tez ve anti-tezden yeni bir sentez çıkarabilmelidir. Bir komutanın tespitleri ne kadar isabetli olursa,

geliştireceği taktikler de o kadar başarılı olur. Ayrıca komutanın, kendini ve düşmanını abartılı değil de iyi tanıması ve gerçekçi yaklaşması esastır. Burada önemli olan husus, düşmanın iradesi üzerinde nasıl hükmedileceği veya bu iradenin nasıl kırılacağı noktasıdır. Askeri sanatın temel amacı düşmanın iradesini kırıp kendi iradesini hakim kılmadır. Böylece askeri sanat bu temeller üzerinde yürütülmesi gerekmektedir.

1-) Komutalaşmada Özgürlük ve Disiplinin Bağlantısı

Önderlik ordu ve disiplin arasındaki bağlantıyı şu cümleyle çarpıcı bir düzeyde ortaya koymaktadır: “Ordu çalışması irade çalışmasıdır. İrade disiplindir, ordu da disiplindir”

Askeri sanatın doğru bir rotaya ulaşım, kendisini en iyi uygulayabildiği zeminler disiplin ve düzenin kendisini hakim kıldığı zeminler olmaktadır. Burada akla hemen ‘neden disiplin’ sorusu gelebilir. Bu açıdan disiplin ve ‘öz disiplin’ konularına değinmekte yarar var.

Disiplin, doğanın gelişim seyrinden tatalım bireylere kadar, ordu, örgüt, hareket veya herhangi bir kurum ve kuruluşun gerekliliklere göre kendi içerisinde yaratmış olduğu sistemsel bütünlük ve buna göre davranış biçimidir. Öz-disiplin ise; var olan gerçekliğin bireyler bazında içsel örgütlenmesi, kendisini planlar ve programlar çerçevesinde bir sisteme kavuşturmasıdır. Bu noktada konumuz ordunun gelişim seyrinde öncü kişiliğin yaratılması olduğuna göre, dönem açısından geliştirmeye çalıştığımız demokratik insan tipi ve bunun disiplinle bağlantısını günümüz gerçekliğinde açıklamak yerinde olacaktır.

Bilindiği üzere ordular disiplinin en yoğun olduğu oluşumlardır. Tüm dünya devletlerinin sistem, ideoloji ve halklarının koruyucu gücü olmaktadır. Orduları ayakta tutan, gelişimini, güçlenmesini sağlayan ve başarıya götüren en temel olgu da, içerisinde yarattığı düzen ve disiplindir. Bir anlamda disiplin ordularda yaşamın mihenk taşıdır. Bu açıdan ordu örgütlenmesi tesadüflere yer vermez, ancak düzen ve disiplinle sistematize edilir.

Genel olarak tüm çağdaş toplumların ordu ve hareketlerini incelediğimizde göze çarpan en çarpıcı nokta gelişkinlik düzeylerini belirleyen disiplinli olma gerçekliğidir. Kendi ideolojilerini,

sistemlerini geliştirmede en ön plana aldıkları konu da bu olmaktadır. Bu noktada bireylerde öz-disiplinin oluşmasında genel disiplin anlayışının rolü ve etkisi azımsanmayacak derecede bir yoğunluk oluşturmaktadır. İçerisinde bulunduğumuz mücadele gerçekliğinde ise, bırakalım genel sistemlerin ordu ve askerlik ölçülerindeki disiplini, bunun dışında gönüllü bir halk hareketi olmasından kaynaklı yeni ve özgür insana ulaşma temelinde öz-disiplinin bireyler bazında yaratımı şart olmaktadır.

İdeolojik gerçekliğimizde bireyin kendisini belli bir sistem, plan ve programa kavuşturarak öz disipline etmesi, örgütlemesi gerekir. Çünkü disiplinin olmadığı yerlerde –ki bu genel ordular için de geçerlidir- sürekli olarak bir kaos, muğlaklık, dağılma tehlikesi, iş yapamaz bir durum vardır. Böylesi ortamlarda üretim, gelişim ve yeniyi yaratım adına herhangi bir ilerleme söz konusu değilken, kendisini hızlı bir tükenişe götüren bir gerçeklik vardır.

Bu noktada çağdaş düzeye ulaşmış toplumlar ile geri kalmış toplumları ayırt eden en temel etmenin yaşamın her alanına yayılmış olan disiplin olgusunun olduğu bilinmelidir. Ordu gerçekliğinde kendi sistemlerini hakim kılma, yaygınlaştırma esas amaç olarak ele alınırken, buna yönelik en sıkı disiplin ve örgütlenme tarzı belirleyici olmaktadır.

Egemen sistem orduları genellikle demokratik olmayıp, otoriter bir yapılanmaya sahiptir. Bu açıdan kendi içerisinde çok mekanik bir emir-talimat sistemi bulunmaktadır. Kapitalist veya sosyalist olsun fark etmez, tüm ordular böylesi bir sisteme sahipken, aynı zamanda merkeziyetçi bir yapılanmaları da söz konusudur.

Yeni ve özgür kimlik arayışıyla oluşan demokratik ordu sistemimizde ise bu durum, daha çok bireyin iradesi esas alındığından öz disiplin, öz güç ve öz sorumluluk anlayışlarına dayanmaktadır. Bu noktada örgütlenme modeli ise, kendi ideolojik-felsefik gerçeğine denk bir askeri sistemi içermektedir. Buna rağmen ordu içerisinde disiplini, geri, kalıpcı, bireyin özgürlüğünü kısıtlayan, demokratik olmayan bir olgu olarak ele alma gibi yanlış anlayışların varlığı da söz konusudur. Bu anlayış kendisini en fazla küçük burjuvanın özgürlük anlayışından kaynağını alan dağınık, örgütsüz, kendini ve ortamı liberalize eden kişilikler boyutunda gösterirken, ayrıca feodal-köylü mantığının da keyfiyetçi yaklaşımı bir bütünen gericiliği dayatarak, var olan disiplin anlayışını ters yüz

edebilmektedir. Bu açıdan özgür-demokratik disiplin anlayışı ile eski düzen alışkanlıklarına çeken anlayışları iyi ayırt etmek gerekmektedir.

Ordu yaşamında özgürlük ölçüleri esas alınmaktadır. Ama özgürlük ve disiplini, birbirine karşıt temelde ele almamak gerekir. Örneğin, örgütün özgürlük anlayışını yeterince özümsememiş bireyler özgürlüğü her türlü disiplinsizlik olarak da sayabilmektedir. Bu durum çoğu zaman kendisini, ya disiplini yerine getirme adına özgürlüğün göz ardı edilmesiyle ya da özgürlük ve demokrasiyi uygulama adına disiplinsizliği ortama dayatarak göstermektedir. Burada demokrasi ve özgürlüğe yaklaşımda kendine görelilik söz konusudur. Oysa Önderlik bu konuda, “Biz hiç kimseye zorla otorite dayatmak zorunda değiliz. Biz anlayışı, içtenliği esas alırız. Fakat bu demek değildir ki, biz herkesi kendi keyfine göre bırakırız. Bizdeki disiplin hiçbir düzen ordusunda görülmemiş kadar güçlüdür. Gerekllerini de işletiriz. Tarzımıza, tempomuza ayak uydurtmaya zorlarız” diye belirtmektedir.

Bir askerde disiplin en üst boyutta olmalıdır. Disiplini olmayan bir askerlik düşünülemez. Ama unutmamak gerekir ki, özgürlük mücadelesinin askeri, sadece kaba ve düz bir kimliğe bürünmüş asker olmayıp, aynı zamanda siyasi-politik ve felsefik bir amaca sahip olmalıdır. Görevde, çalışmalarda en keskin disiplin uygulanırken, tartışma ve eğitim platformlarında da demokrasi en üst boyutta esas alınmaktadır. Bu iki durum birbirine karşıt değildir. Yani çok yaşamsal durumlarda, insan hayatının söz konusu olduğu durumlarda, eğitim platformlarındaki demokrasiyi uygulamaya kalkmak, kaybettirici sonuçlara yol açacaktır. Bu yüzden, yaşamın bütün alanlarında disiplinli ve sistemli olunmalıdır.

Bu konularda mücadele içerisinde uçtan uca gitme durumları oldukça fazla yaşanmaktadır. Ya anti-demokratik otoriter ya da uzlaşmanın yaşandığı, herkesin dilediğini yaptığı ve söylediği liberal bir yönetim tarzı hakim olmaktadır. Bu noktada devrime, mücadeleye zarar veren özgürlük adı altındaki her türden yaklaşım asla kabul edilmemelidir. Engels bu konuda, “Özgürlük zorunluluğun gereğinin yerine getirilmesidir” derken, özgürlüğün aslında keyfiyet ya da systemsiz, dağınık bir şekilde yaşama olmadığına vurgu yapmaktadır. Yukarıdaki bölümlerde de belirtildiği üzere bu, özellikle küçük burjuva sınıfının, özgürlüğü ‘kendine görelilik’ şeklinde lanse etme

çabası ve sonsuz keyfiyet ya da kendini yaşama serbestisi olarak algılamasından kaynaklanmaktadır.

Özgürlük; sistem ve düzeni bozmak demek değil, aksine insan için gerekli olanın yerine getirilmesidir. Aynı şekilde özgürlük kavramı insanların yaşamına müdahale etme ya da bozma şeklinde de çarpıtılamaz. Bir bakıma, ihtiyaca cevap vermedir.

Apocu militan bir özgürlük savaşçısıdır. Kendine bir yaşam kurma anlayışıyla değil, özgür yaşamı mücadeleyle yaratma ve mücadeleye hizmet etmek amacıyla dağlara gelmiştir. Örneğin geçmişte kaçan bazı küçük burjuva eğilimli kişiler; “Biz özgürlük istiyoruz.” sözlerini kendilerine gerekçe yapmışlardır. Oysa özgürlüğü isteyen halkımızdır ve bizler de bu özgürlük mücadelesinin savaşçılarıyız. Bu kişiliklerin tavırlarında kendi bireyci isteklerini dayatma söz konusudur. Özgür militan, özgürlük için mücadele eden militandır. Hareketin ortamı özgür bir ortamdır, ama kimse burada kendisini yaşayacağı bir yaşam alanı açamaz. Kimse bunun için buraya gelmemiş ve halka bunun için söz vermemiştir.

Bu halkın öncüleri olan kişilerin kendileri için bir yaşam kurmaları durumunda, bu halkın özgürleşmesi de bir hayali geçmeyecektir. Bu yaklaşım tasfiyeci bir yaklaşımdır. Bu yaklaşıma özgürlük atfetmek tam bir çizgi sapmasıdır. Bu, özgürlük mücadelesini yozlaştırmaya çalışan, tasfiye etmeye çalışan eğilimlerin yaklaşımıdır. Bunun propagandası da küçük burjuva özgürlük anlayışına dayanmaktadır. Bireyin kendisini yaşadığı, kendisini esas aldığı bir özgürlük oturtulmak istenmektedir. Küçük burjuva özgürlük anlayışı, kendi istem ve duygularını esas aldığından, bu sınıf temsilcileri hiçbir zaman öncülük rolünü oynayamamaktadır. Çünkü özgürlük sorununa çarpık bir şekilde yaklaşmakta, çıkarıcı, bencil ve kendine göreliği esas almaktadır. Apocu Hareketin anlayışında böyle bir özgürlük anlayışı yoktur ve bu, bir militanın özgürlük anlayışı olamaz. Mücadeleye her anlamda katılma, özgür iradesine dayalı bir yürüyüşün sahibi olma, gelişimi için kendisine verilen hakları sınırsız kullanma, Apocu Hareketin özgürlük anlayışının temelidir.

HPG askeri bir topluluktur ve dünya gericiliği, bütün gücü ve muazzam kurulu düzeniyle karşısında durmaktadır. Belirli bir sistem, düzen ve disipline sahip olunmadığı takdirde bunlara karşı

durulamayacağı da açık bir gerçekliktir. Bu açıdan her komutanın kendi öz disiplini geliştirmek, ortamda da yansımaları bulan bir yapılanmaya gitmesi gerekmektedir. Apocu Hareketin temel olarak ele aldığı özgürlük ölçülerine ulaşma hedefi de ancak disiplinli bir yaşam ve mücadele gerçekliği ile mümkündür.

2-) Profesyonel Modern Askerlik

HPG'nin yeniden yapılanmasıyla önem kazanan ve hedeflenen bir diğer olgu da, ordu içerisinde Apocu çizginin ideolojik, felsefik ve kültürel özümsemesini esas alan, döneme uygun profesyonel modern militanı yaratma olmaktadır.

Günümüz dünyasında bilim ve tekniksel gelişimin geldiği düzey savaş bilminde de bir sıçramaya neden olurken, eski, klasik-geri ordu yapılanmalarının değişimini de şart kılmaktadır. Bu noktada HPG'nin gelişim boyutlarını irdelenecek olursak;

a-) Bugün itibarıyla mücadelemiz önemli kazanımlar elde etmişse de, kendini tekrarlayan duruş ve klasik anlayışlarla hareket edilmesi halinde, mevcut düzeyde tümünün yitirileceği açıktır. Bu noktada HPG'de gelişen meşru savunma çizgisi çok önemli bir konu olarak gündemimize oturmaktadır. Yaratılan değerleri koruma, geliştirme ve bu şekilde çözüme gitme görevi ile karşı karşıya olduğu bir gerçekliktir. Yeni gelişen süreç ve görevlerinin başarıya ulaşması köklü bir değişim yaşanmasını zorunlu kılmaktadır. Çünkü eski komuta ve askerlik anlayışının yeni strateji çerçevesinde yarardan çok zarar getireceği bilinmektedir. Yeni stratejinin mücadele dili ve tarzı bir bütünüyle değişimi ön görmektedir. Bunun en önemli uygulayıcı ve koruma gücü olan HPG ve yürütücü gücü olarak da komuta yapısı eski tarzda bir duruşun sahibi olamaz. Bunun için geri, yarı asker-yarı sivil tarzın mutlaka aşıp askeri sanat bakımından profesyonelleşmenin yaşanması gerekmektedir.

b-) Ordu, niceliği az dahi olsa, son derece eğitilmiş, modern, heybetli ve caydırıcı gücü yüksek bir bilinçle beslenince ortaya büyük bir niteliğin çıkacağı kaçınılmazdır. Zayıflık, düşmanın her zaman iştahını kabartan ve savaşa davetiye çıkartan bir olgudur. Askeri ve siyasi boyutta güçlülük ise caydırıcılık ve barışın korunması anlamını taşımaktadır.

c-) Bu açıdan görevlerin yerine getirilmesi ve gereken rolünü oynaması HPG'nin profesyonel modern ordu sistemine geçişiyle mümkün olacaktır. Bu noktada askeri sanatta uzmanlaşma ve profesyonel askerlik öne çıkmaktadır. Yenilenmeyi ve yeniden yapılanmayı gerçekleştirecek öncü güç komuta yapısı olduğundan omuzlarında tarihsel bir yük bulunurken, sıradan, vasat, eğitime önem vermeyen, yaşamda liberal, duyarsız, kendini yaşayan, disipline önem vermeyen ve kendini disiplinize etmeyen bir komuta anlayışının şüphesiz ki, bu sürece cevap olamayacağı da kesindir.

Eski tarzın devamı halinde, gerilla bırakalım devrim değerlerini ve Önderliği korumayı, kendisini dahi koruyamaz, imhaya açık bir pozisyonda kalır. Sürecin bir gereği olarak profesyonel askerlik, olmazsa olmaz kabilinde kendisini dayatmaktadır.

d-) Askerlik sanatının tüm kurallarıyla yaşamsallaştırılması dönemin hareketimize sunduğu olanaklar açısından hayati bir sorun haline gelmektedir. 15 yıllık savaş tecrübesi olmasına ve binlerce kahramanlığın yaşanmasına rağmen, profesyonel askerlik henüz ortaya çıkmamıştır. Bunun en çarpıcı iki nedeni; birincisi köylülüğün keyfiyetçi, boş veren tarzının özellikle de savaş ortamında yoğunca etkisini göstermesi, ikincisi ise, lafazan küçük burjuva anlayışın salt teoride kalarak gelişim yönünde pratiksel adımları atmaması olmuştur. Bu açıdan askerlik kültürünün her HPG militanı için bir yaşam tarzı haline gelmesi önemli olmaktadır.

e-) Stratejik gelişim yönünde artık yaşamda ve savaşta en ufak bir duyarsızlığın kabul edilmemesi gerekmektedir. Sistemin etkilerini ters yüz edip değişim-dönüşüm ve gelişimle hakimiyetin sağlanması, bunun için tüm pratiksel tedbirlerin geliştirilmesi öncü güç açısından içselleşmiş bir yaklaşım olmalıdır.

f-) Askerlik sanatının kendine özgü prensipleri vardır. Bu noktada HPG'de de prensipleri olan, kültürleşmiş bir savaş ve yaşam tarzının mutlak surette oturtulması gerekmektedir. Bu yapılmazsa, belki hareket olarak yok olmayacak, ama herhangi bir kazanım da elde edemeyecektir. Ki bu durumu artık Önderlik de kabul etmemektedir. Geriye çeken, sürekli olarak tekrar eden, tıkanıklığa yol açan yaklaşımları birey kendisine hak olarak tanınamalıdır. Bu noktada komutalaşma sorununa oldukça ciddi yaklaşılmalı, değişim-dönüşüm her anlamda sağlanıp başarıyı elde edecek uzman bir askerleşme düzeyi yakalanmalıdır. Bütün çalışma alanlarımızın

başarısı da gerillanın duruşuyla direkt bağlantılı olduğundan bu anlamda da stratejik rolü yine gerilla oynayacaktır.

3-) İyi Bir Taktisyen Olma

Askerlikte sanat olgusu kısaca, taktiğin uygulanması biçiminde tanımlanabilirken, içeriğini de, sabit ve kanunlara bağlanmış bir tarzdan ziyade, daha çok komutanın kıvrak zekasına ve çevikliğine dayanan yaratıcılığı oluşturmaktadır. Bu nedenle komutanın, taktisyen ve taktiği pratikleştiren birey olarak karşı karşıya geldiği hiçbir duruma düz, kaba ve saf yaklaşmaması, her koşula ve duruma göre hazır olup, doğru tavrı belirleyerek, taktik yaratıcılığı sergilemesi gerekmektedir.

Askerlikte, bir eylemin sonucunda ne olacağı ilk başta bilinemeyebilir ya da karşı tarafın taktiğini çözümlemede zorluk yaşanabilir. Bu açıdan elden geldiğince keşif yapılarak, incelikli yaklaşılması gerekmektedir. Ama burada da esasta mantık kullanılarak, düşmanın durumuna göre taktik üretilmesi önemli olmaktadır. Bununla bağlantılı, komutanın mukayese yeteneği, öngörüsü, zeka gücü ve düşünce atıklığı zaferi belirleyen bir diğer özelliklerindendir.

Komutanlıkta duygularının esiri olunmamalıdır. Örneğin, öncülük misyonundan dolayı birçok insanın geleceği ve başarının kilit noktası olduğundan herhangi bir şahadete tanık olduğunda intiharvari ve duygusal bir yaklaşım sergilememesi gerekirken, bu şekilde harekete geçip, düşmanın üzerine yürümesi kazanılacak zaferi de engellemektedir. Bir diğer noktada her koşul altında gerçeklik göz ardı edilmeden bilinçli hareket etme esas alınmalı, en ağır şartlarda dahi çözüm gücü olmasını bilmelidir. Çünkü gerçek bir komutan hiçbir şekilde yenilgiyi kabul etmeyendir.

Bir komutan hükmetmeyi ve serbestliği esas alır, işte bu yüzden de “Askerlik, özgürlüktür” denmektedir.

Komutalaşmada en önemli noktalardan biri de hakimiyettir. Karşısındaki güç üzerinde hakimiyet kurması gerekirken, kendini sınırlar içerisine hapsetmemesi, sınırlı bir arazi veya alana kilitlememesi önemlidir. Bu noktada sağlam, yüksek, emniyetli yerler esas alınmalı, nerede kendini iyi koruyabileceği, savaşılabileceği bir yer varsa, orada konumlanmalıdır. “Ben nasıl

düşman üzerinde hakimiyet kurabilirim” düşüncesinde olmalıyken, karşısındaki güçle denge kurmamalı, daha çok vurup-sonuç alma tarzını esas almalıdır. Pratikleştirilen askerlik sanatı olduğundan tüm komuta yapısı bu özellikleri en temel özellikleri olarak benimsenmelidir.

Önderliğimizin, “En büyük teknik insandır” belirlemesinden hareketle bir komutan, başarılı olmak için insan tekniğinden yararlanmasını bilmelidir. İnsan yeteneklerini açığa çıkartmak ve bunların mücadele hizmetine girmesi noktasında ilgilenme düzeyini gelişkin kılarak, onu varolan tekniğin kullanımında da hakim hale getirir. Dönemin komutanı tekniğe hakim olmalıdır. Taktiği tekniğin hizmetine değil de, tekniği taktiğin hizmetine almalıdır. Bunun için komutanın varolan tüm savaş tekniğini tanıması ve kullanımı noktasında bilinçlenmesi önemlidir. Çünkü karşısındaki gücün tekniğini tanıyarak ancak taktik geliştirebilir.

4-) Askeri Örgütlenmeye Hakimiyet

Komutanın sahip olması gereken bir diğer özellik de, örgütlemedeki yetkinliğidir. Askeri sistemin hakim kılınıp, örgütlemenin tam olarak oturtulmadığı ordular kaybetmeye mahkumdur. Bu noktada komutanın en önemli görevlerinden biri, bulunduğu her alanda düzen, sistem ve disiplini hakim kılması olmaktadır. Düzen ve disiplin, her komutanın yaşamının bir parçasıdır. Bunu kişiliğinde gerçekleştirmeyen bir komutan orduyu yürütemez.

Komutan, askeri kültürü içselleştirerek, kişiliğinde derinleştirmelidir. Planlı-programlı yaşamak zorundadır. Dünya ordularında başarının temel sırrı belirlenen plan-program ışığında yürümeleridir. Askerlik kendi içerisinde oluşturduğu kurallar sistemi ile bütünsellik sağlar. Komutan bu kuralları içselleştirip, kişiliğinin bir parçası haline getiren bireydir. Bu, daha önceki konularımızda belirttiğimiz öz disiplinle eşdeğer bir anlam taşır. Bu açıdan özellikle devrimci askerlik öz disipline dayalı olmak zorundadır. Düzenli sistem ordularında disiplin mekanik temellere dayanırken, gerillada gönüllülük esas alındığından bilinçli olmak zorundadır. Bu noktada öz disipline sahip olan bir komutanın başarısızlığa uğraması mümkün değildir.

Askeri örgütlemeye hakimiyet konusunda önemli bir konu da emir-talimat sistemidir. Bir komutan tüm işlerini emir-talimat işleyişi çerçevesinde yürütür. Bu, inisiyatifsiz olduğu anlamına gelmez, aksine alınan emir yaratıcılık ve inisiyatif temelinde tatbik edilmelidir. Komuta emir-talimat sistemini hiçbir zaman kalıp haline getirmemeli bu noktada inisiyatif yok edilmemelidir.

Apocu ideoloji çerçevesinde bireyin eğitim ve ikna yoluyla askeri çizgiye hakimiyeti sağlanmalıdır. Ordu içerisine gelen her birey Önderlik ve ideolojiden etkilenecek gönüllü bir katılım sağlarken, askerleşme istemi de taşımaktadır. Gerilla ordusu hakkında tespiti giderken; “Ordumuz yarı sivil, yarı askeri bir ordudur” denilmektedir. Bazı askeri nitelikler verilse de, sivil özelliklerden bir bütünüyle arındırma noktasında çıkan yetmezliklerden dolayı asker yaratılamamaktadır. Bu noktada en temel görev yine komutaya düşmektedir. Sivil yaşamdan gelen birini ruhsal, psikolojik ve anlayış boyutunda askerleştirme, sivillikten kurtarma gibi bir görevle karşı karşıyadır. Burada koşullar ne olursa olsun engel tanımayan, savaşmasını ve direnmesini bilen insan yaratımının söz konusu olduğu komuta tarafından unutulmaması gereken önemli bir gerçekliktir.

Bir askerde keskinlik, netlik ve kararlı duruşun olması gerekir. Hitapta güçlü ve etkileyici, kültür sahibi bir asker yaratmak, yaratıcı bir komutanın varlığına bağlıdır. Bu noktalarda asker yetiştirmek esastır. Şimdi denilebilir ki; “Biz kendimiz böyle değiliz, istenilen askeri nasıl yetiştireceğiz?” Yapılan bunca eğitim biraz da bu yaşanan eksiklikleri giderme, askerleşmeyi geliştirme amaçlıdır. Son derece disipline edilmiş bir yaşam biçimi, öz ve biçimde askerce bir duruşa sahip olunması başarı için şarttır. Disiplinli kişilikler yaratmadan asker yaratmak zordur. Yaratılmak istenen komuta şekli bu temeldedir. Şüphesiz ki, asker yaratabilmek için, ilk önce kişinin kendisine yaratıcı özellikler kazandırması gerekmektedir.

B) Yönetme Sanatı

Komutanlığın gelişiminde önem teşkil eden bir diğer nokta yönetme sanatında uzmanlaşmış kişiliklerin yaratımı olmaktadır. Burada önemli olan her şeyden önce yönetilenin aynı zamanda bir insan olduğu gerçeğinin unutulmaması ve insanı iyi tanımadır.

Mücadele gerçeğimizde insan olgusu hassas bir konudur. Çünkü karşımızdaki insan yoldaşımızdır. Dolayısıyla değer verip yüceltmek, karşılıklı gelişimi sağlamak ve düşürücü yaklaşımlardan kaçınmak gerekmektedir. Bunun yanı sıra, yönetilen gücün sosyal yapısı çok iyi kavranıp ona göre yaklaşım sergilenmesi önemli olmaktadır. Bir komutanın yürüttüğü çalışmada yapısıyla bir kolektivizmi yakalaması, alınacak herhangi bir karara katması önemlidir. Yaşamda hem kavratıcı olmalı, hem de ikna yolunu esas almalıdır. Bu tarzda hareket eden komutanın verdiği talimatı herkes canı gönülden yerine getirecek ve kendi kararı gibi görecektir.

Komuta ve savaşçı birbirinden ayrılmaz bir bütünsellik taşır. Bu açıdan yapısından ayrısı bir komuta anlayışı, komutanın düşebileceği en kötü durum olarak belirtilebilir. Bir komutanın, hiçbir zaman kendisini yapısından ayrı tutmaması, özerk bir mantığa girmeden onunla yaşaması kaçınılmaz bir gerçeklik olurken, en büyük gücünü de yapısından alma bilincine varmalıdır. Bunun için yapısının ruh halini iyi tahlil ederek psikolojik durumundan haberdar olmalıdır.

Yapı hakkında verilen her kararın yerinde olmasına dikkat edilmelidir. Bir yönetimin verdiği karar, yapı tarafından her defasında tepki topluyorsa bu, o komutanın yönetme sanatındaki başarısızlığını gösterir. Bir komutanın sürekli olarak talimat vermesinden ziyade, üslubunda ikna esas olmalıdır. Öyle ki, yapılan çalışmanın önemini karşındakine kavratarak yerine getirmesini sağlamalıdır. Çünkü talimat silahına sürekli olarak başvurma aynı zamanda bir güçsüzlüğün işaretidir. Kısacası bir komutan, talimatın zoru yerine, ikna ve yoldaşlığı esas almalıdır.

Bilindiği üzere, eşitlikçi ve adaletli olma Apocu hareketin en temel ilkelerindendir. Bu açıdan bir komutanın bunlara göre hareket etmesi öncü kimliği noktasında kaçınılmazdır. Tabii yaklaşımda dürüstlük ve samimiyet esastır. Bu nedenle gerek yapısı hakkındaki görüşleri, gerekse de alınan kararlar noktasında objektif düşünceyi geliştirmeli, zarar verecek her türden davranıştan kaçınmalıdır. Böylesi bir yönetim tarzına sahip olan komutada, hiçbir zaman darlığa düşme yaşanmazken, yapısını yönetmekte de fazla bir zorlanma ile karşılaşmayacaktır.

Yönetme sanatında sektör yaklaşımlardan kaçınmalıdır. Özellikle dogmatik, baskıcı, kaba ve dar yaklaşımlar önceden de

olduğu gibi, yeni dönem komuta anlayışına da ters düşmektedir. Bu açıdan bir komutan her şeyden önce mütevazı olup, gelişen eleştirilere ve yetmezlikler noktasında özeleştirisel yaklaşımlara açık bir kapı bırakmalıdır. Bir anlamıyla da, eleştiri yapıp, özeleştirme vermesini bilmelidir. Özeleştirme vermesini bilmeyen bir komutan, eleştiri yapma gücünü de kendisinde bulamayacaktır. Çünkü geliştireceği eleştirilerle tepki toplayabilir. Yani komutan bu konuda açık olmalı, yaptığı herhangi bir yanlışlığın hesabını vermesini bilmelidir. Bu şekilde doğruyu esas kılmaya çalışmalıdır. Eleştiri ve özeleştirmenin önünün kapalı olduğu yerlerde dedikodu, çekiştirme, birbirini kabullenmeme gelişmektedir. Resmiyet ve resmiyet dışılık ayrı yerlerde olduğu zaman yönetim ve yapının ayrı gündemleri oluşacağından birbirini anlamama da gücü zayıflatan bir neden olmaktadır. Şüphesiz ki, birçok yanlış anlayışa kapı aralayan bu durum, sonuç olarak da çeteciliğe, oradan da bozgunculuğa ve hareketten kopuşa kadar varmaktadır.

Çetecilik, en büyük zeminini komuta yapısından almaktadır. Çeteciliğin ortaya çıktığı zeminler genellikle oradaki yönetimin yaklaşımlarından ve yöneticilik sanatından uzak bir tarzın izlenmesinden kaynağını almaktadır.

Genellikle açık olmayan tarzın hakim olduğu yerlerde ya liberalizm ya da kaba-bastırmacı bir tarz vardır. Liberalizmin olduğu yerlerde birçok yanlış anlayış kendisini konuşturabilir. Çünkü bu gibi yerler uzlaşının geliştiği, sakat anlayışların ürettiği ortamlar olmaktadır. Bu gibi liberalize edilen ortamlarda da hiçbir gelişimden bahsedilemez.

Her ne kadar içinde bulunulan dönem itibariyle çok şiddetli bastırmalar yaşanmıyorsa da, yapının eleştiri ve önerilerini dikkate almama, çok sıkıştığında ise üzerine giderek bastırmaya çalışma gelişmektedir. Yanlışları düzeltmede en büyük silah olarak ele alınan eleştiri ve özeleştirmeleri dikkate almayan, onu anlamsız kılan yaklaşım, sorunların resmi platformlardan ziyade gayri resmi ortamlarda tartışılır hale gelmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla orada yönetim doğal olarak işlevsizleşip, yaptırım gücünü yitirmektedir.

Geçmişten beri yaşanan ve bugün de halen devam eden bir anlayış da yönetimin yapı içerisinde taraf tutmasıdır. Birçok yönetimimiz, bu eksikliğin içine girmektedir. Bu anlayışı taşıyan

yönetimler, yapının bir kısmını etrafına toplayarak yönetmeye çalışırken, geri kalan kısmını ise dışalamaktadır. Bu durum, yapı içinde huzursuzluğu, karışıklığı ve karşılıklı didişmeyi doğurmaktadır. Bir yönetim herkesin yönetimi olup herkese hitap etmeli, cevap olmalı ve kesinlikle taraf tutma gibi bir geriliği sergilememelidir. Herkese yaklaşımda ölçü aynı olmalıdır. Ahbap-çavuşluk temelinde ilişki geliştiren yönetim ve komutan, kültürsüzlük yapıyor demektir. Böyle bir yönetim Apocu hareket içerisinde komutanlık görevlerini yerine getiremeyecektir. Taraf olan yönetim, Apocu hareket gerçekliğinde kesinlikle kaybetmeye mahkumdur.

Bu tür yönetimler kendilerine yakın olanlara karşı son derece samimi, koruyucu yaklaşırken, diğerlerine karşı ise sıradan veya bastırmacı bir tarz uygulamayı esas almaktadır. Bu anlayışa sahip yönetimler mahalli ve amatör yönetim tarzının birer ifadesi olup, aşiretçilik gibi bir gericiliğe dayanmaktadır. Örneğin yakını olana ya da kendi kabile, aşiretinden olana daha fazla ilgi gösterirken, kendinden uzak kalanlara oldukça mesafeli davranırlar. Birçok yönetimimizin yaşadığı durum biraz da bu gerçekliği ifade etmektedir.

Yönetim sanatını pratik boyutlarıyla kısaca bu çerçevede izah ederken, teorik anlamda ise daha fazla açıklamak mümkündür.

Toplum ve insan psikolojisini anlamak, yapının istem ve taleplerini iyi tahlil etmek, nasıl bir örgütlenme ve düzenleme yapılacağını belirlemek veya nasıl bir sistem oturtabileceğini netleştirmek gibi konularda çok daha fazla yoğunlaşmak ve doğru bir uygulama gücüne kavuşmak yönetme sanatı için son derece önemli konulardır. Bu açıdan yönetim sanatında en başta gelen nokta insan olgusunu iyi tanımlayabilmektir, Bu nedenle bir yönetim denetiminde bulunan her bireyin yeteneklerinin ve özelliklerinin neler olduğunu, bunların ortaya çıkması ve daha aktif olarak mücadele hizmetine aktarımı için, nelerin gerektiği gibi konularda doğruya en yakın tespitleri yapmak durumundadır.

Belirtilen bu noktaların yanı sıra komutan, çizgiyi tanıma temelinde inisiyatifli olmayı kendinde geliştirmelidir. Güçlü bir yönetim olabilmek için inisiyatif bir zorunlulukken, risk alıp, sorumluluk üstlenebilmek önemli bir nokta olarak komutanın karşısına çıkmaktadır. Örneğin; mücadele içerisinde gerçekleşen komuta pratiğinde birçok dürüst, emekçi komuta olmasına rağmen,

görevlendirilip herhangi bir alana gönderildiğinde inisiyatifli olmadığından şaşırıp kalabilmektedir. İnisiyatifsiz olduğu için, eylemlerden tutalım, her hareketine kadar talimatla yürümeyi esas aldığından, çoğu zaman verilen görevi tam olarak yerine getirememekte ya da kayıp vererek geri dönmektedir. Halbuki eylem gibi atiklik ve dakiklik isteyen bir durumda çok fazla bekleme veya tereddütlü yaklaşma gibi durumlar çoğu zaman olumsuz sonuçlara da neden olmaktadır. Bu nedenle başarılı bir sonuç ve her duruma göre bir yaklaşım sergilemek için bireyin kendisinde inisiyatif olgusunu geliştirmesi çok önemli olmaktadır.

Yönetme sanatının incelik isteyen bir diğer özelliği de, komutanın verdiği kararın doğruluğuna inanç getirmesi ve karar verme gücüne sahip olabilmesidir. Çünkü bazen saniyelik yaşımsal kararlar verme gibi durumlarla karşılaşabilmektedir. Tabii böylesi durumlarda komutanın mukayese gücünün çok derin olması gerekmektedir. Sürece yayılan kararlarda ise, zaman olduğundan dolayı yoğun tartışılıp düşünülerek hareket edilmesi önemli olmaktadır.

Yönetme sanatı açısından önemli olan bir diğer konuda, komutalaşmada bireysel yeteneklerin oynadığı roldür. Şimdi bunları kısaca açımlayalım;

1) Kolektif Öncülük

Kolektif öncülükte en önemli nokta, bireyin kendi içerisinde kolektivizmi anlayış olarak oturtması olmaktadır. Her ne kadar şu anda HPG kolektif öncülük anlamında ekip çalışmasını ön gören bir çalışma tarzını esas alsada önemli olan burada bireyin anlayış noktasında örgütlü bir çalışmaya gelebilmesidir. Bu temelde ele alındığında, mücadelenin ulaştığı örgütlenme düzeyi yönetme sanatı açısından değerlendirildiğinde, yalnız başına bir komutanın, mevcut mücadele gerçeğinde ortaya çıkan sorunların üstesinden gelmesini mümkün kılmamaktadır. Geline aşamada pratik tecrübeler esas alınan herhangi bir tarzın başarı getirmeyeceğini kanıtlarken, komutada ekip tarzını, yani kolektif bir komuta ve yönetim tarzının gelişime işlerlik kazandıracağını göstermiştir. Bu açıdan Apocu çizgi kolektif öncülüğün geliştirilmesi için örgütlü-ekip çalışmasını öngörürken, sorunların ortak bir tarzda çözümünü de esas almaktadır.

Daha iyi kavranılması açısından pratik örneklemelere gidecek olursak; örneğin, yönetim tarzında kaba ve düz bir yaklaşımı esas alan komutada daha çok, ‘ben komutanım, üstünüzüm, benim dediğim her şeyi yerine getirmek zorundasınız’ anlayışı hakimdir. Bu yaklaşımda herhangi bir yönetme sanatından, sanat inceliğinden bahsedilemez. Böylesi durumlarda yönetici ya bilinçsizdir, ya da sınıfsal özellikleri, yönetme işini sanatsal bir tarzda tatbik etmesine izin vermemektedir. Bireyciliği de geliştiren bu gibi özellikler kendisiyle birlikte merkeziyetçi bir yapılanmayı da getirir. Oysa bir komutan veya yönetici bulunduğu ortamdaki her bireyi düşünüp, onları yaşamın her alanına katmaya çalışan bir güç kaynağı olmalı, kendinde kolektivizmi geliştirerek yapılan her çalışmada paylaşımcı özelliklerini sergilemelidir.

Önderlik çizgisinde mücadele yürüten birey gerçekliğinde, belli düzeylerde güçlü yönlerin açığa çıktığı görülmektedir. Fakat Apocu felsefe ve perspektifinin derinliği, kapsamlılığı karşısında varolan kapasitenin kaldıramadığı da açık olan bir gerçekliktir. Bu açıdan temel hedef en üst düzeyde bir komutanlaşmayı ortaya çıkarmak olduğuna göre, ekip şeklinde bir yönetim tarzının esas alınması gerek güçlü bir komutalaşmanın ortaya çıkmasını gerekse de var olan çalışmaların gelişimini büyük oranda etkileyecektir.

Komutalaşmanın gelişimi için günümüzde en alttan en üste kadar tüm örgütlenme sisteminde ekip tarzı esas alınıp yürütülmektedir. Örneğin bir taburu düşünelim; herhangi bir tabur komutanı, bölük ve takım komutanlarıyla birlikte çalışıp, ortak kararlara gitmelidir. Burada fikir alış-verişi oldukça önemlidir, çünkü bu yöntem bireylerin sorumluluk anlayışını da geliştirmektedir. Aynı şekilde pratik uygulama ve taktik belirlemede de sorumlu yaklaşılmalıdır. Bu çalışmaların sadece bölük veya tabur komutanlarına ait olduğu gibi anlayışlar, ekip tarzının ve ortak hareket etme ruhunun gelişimine de engeldir. Bu da Apocu tarz değildir.

Komutalaşmanın gelişiminde temel yöntemlerden biri olan kolektif tarzın esas alınması gerekirken, yer yer merkeziyetçi, kendi yönetimini boşa çıkaran, karşısındakini dinlemeyip salt kendini esas alan, bireyci yaklaşımlar da ortaya çıkmaktadır. Bu durum sonuç olarak, denetimi altındaki bireylerde hem uydu hem de tepkili kişiliklerin oluşumuna kaynaklık ederken, güçlü bir komutalaşmanın

çıkmasını da engellemektedir. Böyle bir yönetime sahip taburda, herhangi bir durumda tabur komutanı hazır olmadığı zaman, alt kademedeki komutanlar, yaşadıkları uydulaşma ya da tepkilenmeden dolayı gücü yönetemeyecektir. Diğer açıdan, bir komutanın gücü üzerinde otorite sahibi olması ve sözünü dinletmesi önemlidir. Fakat bu da, baskının değil, daha çok güvenin, saygının ve inancın ortaya çıkardığı bir durumla gerçekleşmelidir.

Diğer açıdan, bazı yönetimler de kolektivizm adına kendisini inisiyatifsiz kılmakta ya da inisiyatifli olma adına etrafındakileri işlevsizleştirip, teklesmektedir. Bu durum, mücadele tarihi boyunca hareketi en çok zorlayan hastalıklardan biri olmuştur. Her eyalette yaşanan teklesmeden dolayı, kolektif bir çalışma ve karar verme mekanizması oluşmazken, bu durum en üstten en alta kadar tüm kesimlerde kendisini göstermiş, adeta bir sistem haline gelmiştir. Özellikle de parti dışı anlayışlar bunu daha da derinleştirirken, en çarpıcı örneğini de Kuzey eyaletlerinde, Zeki unsuru şahsında göstermiştir. Hareketi yıllarca zorlayan bu gerçeklik içerisinde sağlıklı bir komutalaşmanın yakalanamayacağı da net ve açıktır. Bunun adı ancak aşiret reisliği olur ki, bu da hiçbir şekilde Apocu ideoloji ve felsefeye uygun olmayan bir durumdur. Feodalizmin kalıntısı olarak da belirtebileceğimiz bu ilkeliliği ve oluşan geri sistemi ortadan kaldırma noktasında Önderlik yoğun çabalar göstermiştir.

Tekleşme doğrultusunda Önderlik ve yapı ile kurulan suni dengeler harekete oldukça kaybettirmiştir. Bu açıdan düşünüldüğünde, yönetme ve idare etme sanatının pratikleştirilmesi boyutu, bir kişiyle uygulanabilecek bir durum olmazken, bu sistem Apocu harekette bir kişiye bağlı olarak da şekillenmemektedir. Elbette ki birey tarzını oturtmaya çalışır, ama bu yapılırken ne kadar hareketin sistemine hizmet ediyor, iyice ölçüp biçmek gerekir.

Devrimcilerin olduğu yerde tartışan, danışan, ortak karar veren kolektif bir yönetim vardır. Bu yönetimin bir koordinesi muhakkak ki olacaktır, fakat bu, hiçbir zaman tekleşme tarzında olmaz. Herhangi bir sorun gündeme geldiğinde ya da bir çalışma yürütüldüğünde en geniş şekilde tartışmaya sunmak, çalışmanın başarıyla sonuçlanması açısından önemlidir.

Kısaca geçmiş bazı pratik örnekleri dile getirdik. Bu noktada, günümüze kadar komutalaşmada ortaya çıkan sorunları çizgiden

uzaklık olarak izah etmek yerinde olacaktır. Çünkü komutanlık aynı zamanda çizgi militanlığıdır, çizgiyi yaşamsallaştırıp, pratikleştirir.

Sonuç olarak, yeni dönem komuta anlayışı, birlikte çalışma yürüttüğü yönetimi ekip şeklinde çalıştıran ve aynı şekilde bütün yapıyı da ekip ruhuyla harekete geçiren bir tarz olmalıdır. Bu konularda ilkeli, hedeflere sonuna kadar bağlı olmalı ve başarıyı esas almalıdır. Aynı zamanda hedefe ulaşma noktasında tartışmaya açık ve başarıda ise son derece ısrarcı ve tavizsiz olmalıdır. Böylesi bir komuta gerçekliği ise her birey açısından inanç, cesaret ve güç kaynağı olacaktır.

2) Sorumluluk

Apocu ideoloji ve felsefesi çıkışından günümüze insanlığın ve doğanın tükenişe doğru yol aldığı bir sistem gerçekliğinden kurtuluşunu omuzlamaktadır. Özünde ise, Kürt halkı üzerindeki inkar ve imha siyasetine karşı bir savaşım yürütmektedir. Bu açıdan görev ve sorumlulukları azımsanmayacak derecede büyüktür. Hareketin gelişimini belirleyen bir konu olarak sorumluluk anlayışı anlamını bu noktada devrimci sorumlulukta bulmaktadır. Dönemin komutasının, “Ben bu hareketin militanıyım ve her şeyinden sorumluyum” demesi gerekir. Yönetimin bazı yanlış uygulama ve kararları bile olsa kadronun görevi, yönetimin bu yanlışlarını düzeltme amacıyla eleştiri ve iç mücadeleyle kendi kendini yönetimin bir üyesi yaparak düzeltmesidir. Yani komuta vereceği kararın, ‘Bizimdir, sahip çıkmamız ve sorumluluğunu taşımamız gerekiyor’ şeklinde olması gerekir. Bir komutan bir yerde yanlış bir olay yaşanmışsa, onun karşısında kendiliğinden durması gerektiğini bilmeli, yanlış karşısında sessiz kalmayıp düzeltme çabasına girmelidir. Bu noktada komuta çizgiyi korumayı esas almalı, yanlışlıklara göz yumarak veya idareci mantıkla yaklaşarak kayırmamalıdır, mücadelede ilkeli olmalıdır. Komuta bu şekilde hareketin temel taşlarından biri olabilir.

Katılım konusunda pratik tecrübelerden çıkarılan iki temel nokta vardır. Bunlardan birincisi, klasikliğe düşmeden kendi hakkında doğru karar vermek, ikincisi ise dürüst olmaktır. Apocu Harekette bu iki temel hususun gerçekleştirilmesi başarının kilididir. Çünkü Apocu Hareketin mayası dürüsttür. Klasikliğe düşmeden bu temelde

aba gösterilmeli, elden gelen yapılmalı ve oportünist olunmamalıdır. Bu gerçekleştirildiği takdirde başarılı olunacaktır.

Bu düzeyde bir çaba gösterilmediği takdirde kişi kendini kilitleyecektir. Bundan dolayı da geçmiş dönemde komutamız gelişememiştir. Kendini sorumlu görmediği takdirde, yeni taktiği ve bu temelde bir planlamayı geliştiremez. Çünkü kendini sorumlu görmeyen bir birey aynı zamanda yoğunlaşamaz. Savaşın yarısı yoğunlaşma olduğundan bir komutan yoğunlaşma yaşamıyorsa, komutan olamaz. Yoğunlaşmak için kişini kendisine yüklenip çaba harcaması gerekir. Bunun yerine, her şey üste havale edilirse orada yoğunlaşmanın şartları ortadan kalktığından gerçekleştirilemez. Bu nedenle başarı için sorumluluk almak gerekir. Komutan, kendisi ve pratik görev üzerine ciddi bir şekilde yoğunlaşma sağladığı ve bu sorumluluğu gösterdiği takdirde sonuç alabilecektir. Görülen eğitimler, bir yoğunlaşmaya dönüşüp, gerçekten de zl bir değişikliğe neden olsa, bu kendisiyle birlikte gelişme de yaratacaktır. Komuta, beynini, çizgi ve taktik üzerine yorarak, kendini sorumlu görerek ancak yüksek düzeyde bir komuta gerçekliğine ulaşabilir. Bu anlamda kendini sorumlu görme ve dürüstlük kesin başarayı getirecektir.

3) Başarıya Kilitlenme ve Cesaret

Bir komutan, amaçlarının başarıya ulaşması noktasına kendisini kilitlemeli ve her konuda, askerlerinden tatalım da, yaşamına, silahına ve cephanesine kadar ayarlamalıdır. Başarılı bir eylem, bir komutan için yeni bir dünya kazanmak gibi olmalıdır. Başarılı bir eylem, gerçekten de dünyadaki en büyük zevklerden birisidir. Bir komutan sadece başarılı bir eylemin değil, büyük zaferlerin de sahibi olmak istiyorsa, gecesini gündüzüne katarak kendisini ve denetiminde bulunan savaşçıları buna göre hazırlamalı, motive etmelidir. Bunlar doğru bir şekilde ayarlanır ve hedefe kilitlenilirse, mutlaka başarı kazanılacak, düşmana büyük bir darbe vurulacaktır. Komutan, darbeyi kendi gücüyle vuracağından, gücünü bu başarıya göre eğitmesi ve tanzim etmesi gerekmektedir. Vuruş tarzı, şahinin vuruş tarzı olmalıdır. Yani hedefine yöneldiğinde mutlaka sonuç almalıdır.

Bu nedenle komutan, her şeyden önce bir irade olduğundan kolay kolay kırılmamalı, en ağır yönelimlerde bile sarsılmamalıdır. Bu, bütün komutanlar için geçerli ve esas bir ilkedir. Bu özelliklere sahip olmayan biri, değerli bir komutan olamaz. Cesaret, sarsılmaz kararlılık, zekada kıvraklık, mukayese gücü, derinlik ve ön görülülük bir komutanda mutlaka olmalıdır. Ancak bu şekilde bir zafer komutanı olunabilir. Komutan, bilimsel bir yaklaşımı esas alıp kendini hedeflerine kilitlediği zaman kolay kolay tahriklere gelmez. Karşısındaki düşman ne kadar güçlü olursa olsun, aklı, cesareti ve eğitilmiş gücüyle her zaman için kendini yenilmez bir güç olarak yetiştirmeli ve bu konuda kendisine güveni tam olmalıdır.

4-) Çok Yönlülük

Apocu bir militan, çok yönlü bir kişiliğe sahip olmalıdır. Bilim, sanat, edebiyat, insan yaşamı vb. her konu bir militanın ilgi alanına girmelidir. Bir komutan veya bir militan, hiçbir şekilde sadece bir kesimin temsilcisi değildir. Örneğin bir kadınsa, özgünlüğü dışında sadece PJA'nın temsilcisi değildir. Aynı zamanda bütün bir ulusun temsilcisidir ve her şeyi ile ilgilenmesi, bu konularda fikir sahibi olması gerekmektedir.

Çizgi militanı yaşamın her alanı ile ilgili olmalıdır. Her yaklaşımında bilimselliği esas alıp, ideolojik yaklaşıma büyük önem vermelidir. İdeoloji ve savaş bağlantılı bir şekilde ele alınmalıdır. Hareketimizin temel güç noktası, Apocu ideoloji olduğundan, ideolojik eğitime büyük önem verilmelidir. Militan ve komuta yapısının temel yoğunlaşması savaş olmalı, ama yaşama dair olan her konuyla da ilgili olmalıdır. Komuta sanatının yanında, diğer sanatlarla da uğraşmalı, kişilik olarak renkliliği esas almalıdır. Komutan, yaşamı renkli kılmak için çabacı olmalı, kültürel yaşama önem vermeli ve bulunduğu ortamı da buna teşvik etmelidir. Komutanın kendisi de bir sanatçı olduğundan, bütün sanatları sevmelidir. Tarihi köklü bir şekilde ele alarak ideolojik bir değerlendirmeye tabi tutmalıdır. Bunun yanında toplumun sahip olduğu değerlere saygılı olmalı, yaşam biçimlerini bilmeli ve ona göre doğru yaklaşım sergilemelidir. Sonuç olarak HPG komutası, yaşama, doğaya, topluma, sanata olan yaklaşımlarında zenginliği esas almalıdır.

Bir komutan sanatla direkt ilgilidir, çünkü savaşı da bir sanat olarak değerlendirmekteyiz. Estetikten, incelikten uzak bir komutan, savaş sanatını da uygulamada zayıf kalacaktır. Yani dar bir kişiliğin değil, zengin bir yaklaşım ve çok yönlülüğün esas alınması bir zorunluluktur. Her şeyden önce asker olma gerçekliği söz konusuysa, askerliğin sanat ve incelikle ilişkisi de görmezlikten gelinmemelidir.

Zor bir sanat olan komutanlık sanatı, fedakarlık ve emek isterken, bizim gerçeğimizde ise, hem asker, hem öğretmen, hem öğrenci ve hem de çizginin, ideolojinin koruyucusu, uygulayıcı ve uygulatanıdır. Düşman karşısında acımasız, ama aynı zamanda da hümanist olmak durumundadır. Hareketimiz, her ne kadar, varolan bütün sorunların yeni strateji temelinde barış ve diyalog yoluyla çözümünden yana olsa da, bu çabaları görmezden gelen ve imhacı girişimlerde ısrar edenlere karşı da Meşru Savunma çizgisiyle karşı duracaktır. Bu yüzden, gerektiği yerde en acımasızca yönelebilen, gerektiğinde ise barış elini uzatabilen, diyalogdan yana, barış diline göre kendini hazır tutan bir konumda olunmalıdır. Tüm bunları yerine getirebilme noktasında, duygusallığa kapılmamalı, akılcı, bilimsel düşünmeli ve mücadelenin ihtiyacına göre eylemlik geliştirilmelidir. Şunu unutmamak gerekir, savaş ortamında pratikleşen, insanın gerçeğidir. Yani insanın özünde ne varsa o pratikleşir. Bir konunun teorisi ne kadar yapılsa yapılsın, teoride dile gelenlerin içselleştirilmeyerek, kişilik özelliği haline gelmemesi durumunda, pratikleşecek olan başka bir gerçeklik olacaktır. Savaş ortamında hayaller değil, gerçekler ortaya çıkarken, kişinin ve düşmanın gerçekliği karşılıklı olarak çatışır. Bu yüzden, ne kadar dikkat edilirse, o kadar doğru sonuçlar alınacaktır. Hem kendi gerçeğini, hem düşman gerçeğini tahlil ederken bilimsel olmak gerekmektedir. Abartarak veya küçük görerek değerlendirmelerde bulunmak acı sonuçlara neden olmaktadır.

Şu gerçek çok iyi bilinmelidir ki, en büyük teknik insandır ve tekniği yaratan da insandır. Eğer insan gerçekten doğru ve zengin bir şekilde kendi yeteneklerini kullanırsa, en gelişkin tekniğe karşı bile başarılı olma imkanına kavuşur. Bu konuda gereken yoğunlaşmayı yaşamak, her komutanın yapması gereken en temel görevdir. Etrafındaki savaşçı gücünü bütün yetenekleriyle mücadeleye katma,

her kişinin yeteneklerine göre görevlendirme yapma komutanının temel yoğunlaşmalarından biri olmalıdır.

5) Zor Şartların Militanı Olmak

Mücadele ortamlarında bireyin gerçekliği bir bütünüyle açığa çıkmaktadır. Herkesin alkış çaldığı ve imkanın, kariyerin bol olduğu dönemde herkes katılabilir. Ancak asıl önemli olan dar günlerin, zor şartların kişiliği olabilmektir. Bu noktada yoldaşlıkla ve Apocu gerçeklikle bütünlüklü olmak gerekirken, duygusal yaklaşılmamalı, daha çok ideolojik ve bilimsel düşünce tarzı geliştirilerek güçlenme sağlanmalıdır. Genel olarak yaşanan bu sorun köklü bir şekilde aşılmazsa tereddütler ve karasızlık yaşanabilir bir gerçekliktir. Ama Apocu Harekete katılım ve bu temelde bir komutanlık gerçekleşirse bu tehlikenin önü alınacaktır. Önümüzdeki süreçte ciddi darbeler de gelişebilir, buna karşı komutanın, ‘ben bu kayıpları nasıl telafi edebilirim, bu düşüşten nasıl ders çıkarabilirim ve bu düşüşü nasıl büyük bir çıkışa çevirebilirim’ yaklaşımına sahip olması gerekir. Bir darbeye ‘yenildik’ deyip, moralden düşülüp, cesaret ve irade zayıflarsa komutan başarıyı yakalayamayacaktır. Normal savaşçılar, bir kırılmanın yaşandığı günlerde zorlanabilirler hatta dağılılabirler, ama komutanın hiçbir şekilde sarsılmaması gerekir. İnsan etkilenebilir, bir yoldaşı bile şehit düşse günlerce onun etkisinde kalabilir, bu bir gerçekliktir, ama savaşı yürütmede hiçbir zaman şüphenin yaşanmaması gerekir. Başarının yolu budur, bu temelde katılım sağlanarak harekette başarılı olunabilir. Tereddütsüzce mücadele ile bütünleşme sağlanmalı, ne olursa olsun birlik ruhu korunmalıdır. Başarı da olsa, darbe de yenilse, komutanın kendini bir yana vermemesi gerekir. Çünkü bu temelde harekete bir söz verilmiştir.

C- Yaratma Sanatı

İdeolojik-felsefik mücadele gerçekliği bireyin kendisini yeniden var edip, köle bir kişilikten özgür insana ulaşmasından tutalım da, yaşamın her alanına kadar yeniden bir yaratımı öngörmektedir. HPG’ nin kendi içerisindeki devrimsel dönüşüm gerçeği ise, bu hedef doğrultusunda özünde öncü kişiliği, genelde ise yeni bir toplumsal-

sosyal-siyasal ve askeri bir yapılanmayı zorunlu kılmaktadır. Öncü kişilik de askeri komutada somutlaştığına göre, bir komutanın gerçek anlamda bir komutan olarak değerlendirilebilmesi için taşıması gereken en belirgin özelliklerden biri de yaratıcılık olmaktadır.

Çünkü komutan, kendi içinde öncü kişiliği yaratırken aynı zamanda denetimi altındaki bireyleri yeniden yaratma gibi bir misyona da sahiptir. Bu açıdan yaratıcılık bir sanat inceliğinde ele alınması gereken bir olgudur.

Geçmiş mücadele pratiğinde şekillenen komutada eksik kalan en temel özelliklerden biri de kendisini yaratıcı kılmaması olmuştur. Mevcut komuta yapısı üretim ve yaratıcılık noktasını göz ardı edip, yeni katılım sağlayan bir savaşçıyı dahi her anlamıyla hazır, kararlı ve cesaretli bunun yanında silahı ve her tür ihtiyacı önünde olmasını istemektedir. Oysa bilinen bir gerçekliktir ki, komutada yaşanan zayıflıklar kararlı ve hazır bir gücü bile kısa sürede kararsız düşürebilmektedir. Bunun temel nedeni, orada komuta anlayışının üretim ve yaratıcılık noktasında oturtulamaması ya da varolan komutanın göstermelik olup, yüzeysel yaklaşım içerisine girmesidir. Sadece tekmil alıp talimat vermesini bilmek komutanlık değildir. Komuta gerçekliği sivil bir bireyden asker yaratmayı zorunlu kılmaktadır. Yaratmayı hedeflemeyen, bunun çabasını göstermeyen komutanlık ucuz komutanlıktır. Her şeyi hazır isteyen bir komutan, gerçek anlamda komutanlaşamazken ancak bunun yerine komutan taslağı olabilir. Yaratma sanatını birkaç başlık altında açmakta yarar olacağını düşünüyorum.

1) Bireyi Harekete Geçirme

Halk savaşı yürüten bir harekette imkanlar fazla olmadığından, birçok noktada yaratıcılık boyutu ön plana çıkmaktadır. Sisteme karşı mücadele gerçeğimizde gerek yaşamın yeniden var edilmesi gerekse de doğa ile bütünleşmeye kadar yaşamsal dokuların işlevselliğini kazanması açısından bir hareketlilik söz konusu olmaktadır. Bu noktada önemli bir gerçeklik olarak, ilk başta tüm bu devinimlere de cevap olacak insanın yeniden yaratımı konusu gündeme oturmaktadır. Bu açıdan öncü kişilik olarak da değerlendirdiğimiz komutanın sivil insandan asker, köle insandan özgür insan, güçsüzden güçlü insan ve küçük insandan büyük insan yaratması,

misyonunun gereği olmaktadır. Tabii bu da büyük bir yaratıcılık, bilinç, çaba, emek, ilgi ve sabır gerektirmektedir. Sonuçta en küçük bir imkandan büyük işler başarma hedef olarak alınmaktadır. Hatta tüm bunların yanında bir nevi imkansızlıktan imkan yaratılıp gerçekleştirilmektedir.

Esas alınması gereken noktalar bunlar olurken, geçmiş pratiklerde ise komutada, daha çok bilinçsizlikten kaynağını alan komutanlığa basit bir çalışma gibi yaklaşım sergileme, morali, gücü ve disiplini ile sağlam bir yapı teslim edilmesine rağmen, kısa bir süre zarfında o yapının dağınık, iş yapamaz ve bir sorun yumağı haline gelmesine neden olmaktaydı. Şüphesiz ki, bir gücü böyle olumsuz bir konuma düşüren bir kişiyi komutan olarak tanımlayamayız, yaratıcı komutan hiç değildir. Çünkü yaratılanı da heba etmiş, işlemez bir duruma getirmiştir.

Kürt halkı gibi ezilen bir toplumun komutası her şeyden önce yaşanan sorunlar karşısında çözüm gücü olup, yaratıcılık sergilemelidir. Bu temelde Apocu çizgi militanı her soruna çözüm gücü olmasını bilendir. Ama bunun dışında çözümün yanında çözümsüzlüğü dayatan, mücadeleyi geliştirip, değer yaratmaktan ziyade, varolan gücün de tasfiyesine neden olan komutanlık Apocu komuta tarzı değildir.

Bir komutanın en temel özelliği yukarıdaki bölümlerde de vurguladığımız gibi, askeri kişilikler yaratabilmesidir. Burada yapısına ilkeler doğrultusunda ölçü kazandırması önemli olurken, yaşam kurallarına göre yetiştirip, mücadeleye hizmet eder bir duruma getirebilmelidir. Komutanın, ‘bir asker nasıl yaratılır’ sorusunu en başta kendisine sorması gerekmektedir. Çünkü ilk yarattığı asker ilk başta kendisi olmaktadır. Bilindiği gibi bir asker yaratmak için, her şeyden önce mücadeleye bilimsel temellere dayanan inancın geliştirilerek, ruh, güven ve cesaret verilmelidir. Bu durum, komuta tarzı ve eğitimiyle geliştirilmeli, aynı tarz ve bilinç, genel güçte de oluşturulmalıdır. İdeolojik-askeri bilinç kazandırılarak kişinin yeniden yaratımı sağlanmalıdır. Bu açıdan Apocu hareket bunu, bireyi yeniden yaratma sanatı olarak ifadelendirmektedir. Bu, Apocu tarzın bir özelliğidir.

Başkan Apo, umudunu ve dolayısıyla tüm yaşam fonksiyonlarını yitirmiş bir toplum gerçekliğinden devrimci, mücadeleci bir halk yaratmıştır. Bunu yaratma noktasında önce

kendisinden başlarken, sonra da milyonlara ulaşmıştır. Apocu militan karakteri bu mirastan gelmektedir ve bu mirasın yaratıcısı Başkan Apo'nun öğrencileri bunu doğru kullanmalı, tasfiye eden değil de, her biri değer yaratan konuma kendisini ulaştırmalıdır. Teslim edilen değeri devamlı olarak büyötmeyi ilke ve tarz haline getirmelidir.

Komutada, bireyleri kaçırarak, yanlış eylem ya da düşman yönelimi sonucunda şehit vermesi ve yapıyı moralsiz kılıp, güçten düşürmesi tasfiyeciliktir. Aslında taktik önderliğin, Önderlik karşısındaki duruşu, biraz da bu durumu ifade ettiğinden, Önderlik bunun telafisi noktasında bulunduğuy yerlerde okullar açıp, sürekli olarak kadro yetiştirmeyi esas alırken, ancak bu şekilde gerçekleşen takviyeler sonucunda içine düşölen konumdan hem yönetimi, hem de yapıyı kurtarabilmiştir. Taktik önderliğin de bulunduğuy alanlarda Apocu çizgi doğrultusunda kadrolar yetiştirilseydi, hareketin gücünün bugün olduğundan çok daha fazla olacağı açık bir gerçekliktir. Bu durumun gelişmesi durumunda, ordu oldukça büyüeyebilir, zafer çok daha yakın, hatta kazanılmış da olabilirdi. Dolayısıyla bu mevcut tarzın artık bir kenara bırakılması gerekmektedir. Sonuç olarak, hareketi tasfiyeye bile götürebilecek olan ve tüketen bu komuta tarzının terk edilmesi zorunluyken, eski tarzın devamında ise kendi eliyle kendini tasfiye etme yaşanacaktır. Bu gerçekler göz önüne alındığında, yaratıcı bir tarzın mutlaka esas alınması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

2-) Eğitsel Üreticilik

Yaratma sanatsal bir olaydır. Bir şeyi yeniden yapma, oluşturma ve üretme niteliği taşımaktadır. Apocu harekette en büyük sanat, yeni insanı yaratma sanatıdır. Apocu hareket, en temelinde insanla ilgilenir, onu yeniden biçimlendirmeye çalışır. Bu sanatların en yücresi olurken, aynı zamanda en hassas, en çok incelik isteyen bir yaratım olgusunu içermektedir. Az imkana sahip olan ve egemenlik altında bulunan bir halkın savaşıısı, komutanı ve yaratıcısı olmak zorundadır. Düzen komutanları, devlet olmanın verdiği avantajdan kaynaklı oturmuş bir sisteme sahip olduklarından, askeri boyutta da her tür imkanı taşımaktadır. Bu açıdan yaratıcı olmak zorunda değillerdir. Dolayısıyla bu tür ordulardaki komutanlar çok yaratıcı olmadan da işlerini yürütebilirler. Fakat düzen ordularında

yaratıcılığın önem kazandığı tek nokta olarak genellikle insan yaratma anlamında değil de, daha çok tekniksel bir boyut taşıyan yaratıcılığı değerlendirebiliriz.

Tüm bunların yanında HPG gerçekliğinde bir komutan, yukarıdaki bölümlerde de genişçe ele aldığımız üç temel sanattan biri olan yaratma sanatını bilme, uygulama ve uygulatma noktasında uzman olmak durumundadır. Bu yüzden, komutanın en büyük silahı eğitim olmaktadır. Yaratıcılıktan uzak bir gerilla savaşının başarıya ulaşması mümkün değildir. Çünkü gerilla savaşının şartları bunu dayatmaktadır. Bir komutan için yaratıcılık hem asker yaratmada, hem de taktik zenginliği ortaya çıkarmada oldukça önemlidir. Bu yüzden, askeri, yönetme ve yaratma sanatında güçlü olması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Böyle bir komutan, istenilen komuta özelliklerine ve görevlerine cevap olabilir ve böylelikle zafere yürüyebilir.

Yeni dönemde kimlerin komutan olabileceği, bu komutanların tarih ve süreç karşısındaki görevlerinin neler olduğu ve bu görevlerin nasıl pratikleştirilmesi gerektiği konularında her bireyin netleşmesi, bunların hem pratik, hem de teorik olarak iç içe açılması gerekmektedir. Bunun için de derin tartışma ve yoğunlaşmaların yaşanması şarttır. Bugüne kadar birçok birey komutanlık yapmıştır, ama nasıl yaptığı da sorgulanması gereken bir olgudur.

“Dönem komutanı nasıl yaratılmalı ya da nasıl olmalı? Hareketin yarattığı, birey ve değerlere karşı yaklaşımı, duruşu nasıl olmalı?” gibi sorular, içinde bulunduğumuz süreçte her militanın kendisine sorması ve cevabını dürüst bir şekilde vererek pratiğe geçirmesi gereken sorulardır. Çünkü eski-klasik komuta tarzının başarı şansı artık kalmamıştır. Önderlik, komutayı izah etmek için şahin örneğini vermektedir. Önce keşif yapar, sonra ölçüp biçer ve ardından da gözü keserse, karar vererek büyük bir süratle hedefine yönelir ve başarıyı kazanır. Komuta gücü de şahin gibi olmalıdır. Önderlik 87-88 yıllarında yaptığı çözümlemelerde bu şahin örneğini sık sık vermiştir ve bu bizim için halen belirleyici bir perspektiftir.

Savaş, aynı zamanda fırsatları doğru kullanabilme sanatı olarak da ifade edilirken, ortaya çıkan fırsatları zamanında ve yerinde kullanıp, her duruma göre kendini hazır tutarak, savunma psikolojisinden çok saldırı ruhuna sahip olmak bir komutan için kaçınılmazdır. Bu konuda hazırlığın durumuna göre, ya savaş

kazanılır ya da kaybedilir. Kimin hazırlığı güçlü ise onun başarı şansı daha büyük olacaktır. Her savaşın en genel kuralı, güçlü olanın kazanmasıdır. Güçlülük de sadece sayıya ve tekniğe bağlı olarak ele alınamaz. Güçlü olmak; düşüncedeki kapsamlılık ve savaşan gücün niteliğiyle ölçülür. Bu da hazırlık, eğitim ve büyük yoğunlaşma ile olmaktadır. Bu noktada geçmiş pratikten ortaya çıkan en temel sonuçlardan biri de, savaş anlayışımızda fırsatların doğru kullanılmasının fazla gelişkin olmadığıdır.

Gelişim sağlayıp ilerleme, güçlenme ve ele geçen her fırsatı değerlendirerek büyük hedeflere göz dikme mevcut komuta yapısında zayıf kalmaktadır. Savaşta zaferlere doymayan, bu anlamda gözü yükseklerde olan komutayı ortaya çıkarmak mücadelemiz açısından şarttır. Buna karşın komuta yapısında hakim olan ise, saf, düz ve yüzeysel yaklaşımdır. Aslında klasik komuta, çok emek veren, büyük savaşan ama küçük sonuçlarla yetinen komuta olarak da tanımlanabilir. Önderlik bu konuda “Aslında sizin harcadığınız bu emekle insan çok daha fazla şey yapabilir” demiştir. Halbuki, taktik zenginlik olsa, sağlanan başarılar daha az bir çabayla da elde edilebilirdi. Sürpriz çıkışlar yapan, medeni cesarete sahip olan ve büyük hedeflere göz diken komutan olmayınca, ortaya çıkan bir sürü imkan da heder edilmektedir. Önderliğin bu konuda öne koyduğu hedeflere yönelik de geçmişte ciddi bir planlama ve kararlılık göstermezken, hareketi dikkate alan bir komuta yapısı değil de, daha çok kendini öne çıkartıp, büyütmeyi esas alan bir şekillenme ortaya çıkmıştır.

Bu açıdan özgür yaşamı geliştirme noktasında eğitim, her komutan için temel başarı anahtarı olduğu gerçekliği karşımıza çıkmaktadır. Bunu kısa bir örnekleme ile açıklamaya çalışırsak;

“Moskova Önlerinde” adlı romanda, II. Dünya Savaşı’nda, Momiş Uli adında bir teğmen -bölük komutanı- sivillerden oluşan beş yüz kişilik bir taburun başına getirilmiş ve bu taburu eğitip savaşa götürmesi emri verilmiştir. Sivillerden oluşmasından dolayı, askerlikle hiçbir ilgisi olmayan her türden insanın içinde bulunduğu bu tabur, başta Momiş Uli’nin gözünü epey korkutmasına rağmen, tek başına bir plan yaparak bu taburu eğitmeye başlamıştır. Gerektiğinde onları tek tek giydirip, silah ve askeri malzemelerini sürekli olarak kontrol etmiştir. Gecelerini gündüzüne katarak bu taburu eğitip, savaşa hazır hale getirerek, cepheye gitmiştir. İlk iş olarak,

tuttuğu cepheyi sağlam mevzilendirip, özellikle kendi askerleri üzerindeki Alman korkusunu kaldırmak için, küçük bir grupla gidip ön cepheden bir Alman askerini esir alarak, onların da insan olduklarını ve öyle korkulacak bir yanlarının olmadığını göstermiştir. Askerlerinin, üzerlerindeki savaş korkusunu yenmelerini sağlamak için de, bir-iki kişiyle beraber bir plan yapıp, tepecilerinin bulunduğu yere ateş açmıştır. Bunun sonucunda tepeci yerini bırakıp kaçınca, daha önceden yakından da tanınmasına rağmen, tepenin manga komutanının mahkemesini yaparak, onu kendi mangasına idam ettirmiştir. İstemediği halde, bunu yapmak zorunda olduğunun bilinciyle bunu gerçekleştirmiştir. Çünkü korkuyu yenip, taburu askerleştirmek zorundadır. Devlet iki kere bu taburun imha olduğunu sanarak kendi kayıtlarından silmiş olmasına rağmen, bu tabur her seferinde en ağır çatışmalardan başarıyla çıkarak, II. Dünya Savaşı'ndaki başarılarından dolayı ödüllendirilmiştir. Bütün bu başarılar şüphesiz ki, askerlik sanatının incelikleriyle ve savaş gerçekliğinin doğru görülerek tatbik edilmesi sonucu kazanılmıştır. Momış Uli, en zor ve imhalık zamanlarda bile verdiği eğitime güvenmiş ve bunun sonucu olarak da başarı elde etmiştir.

Bu örnekten de anlaşılacağı üzere, bir komutan için en önemli şeyin, askerlerine verdiği eğitim olduğu unutulmamalıdır. Eğitim vermeyen bir komutan, komutan olamaz.

Belli bir düzen ve sistem içinde yetiştirilmiş, ölçü kazandırılmış, hedefe kilitlenmiş, saldırı ruhu ve vuruş kabiliyetine sahip, eğitilmiş insanlardan oluşan bir askeri toplulukla ancak zafer kazanılabilir. Eğer bu bir gerçeklik ise ve yapılan işte zafer elde edilmek isteniyorsa, gece gündüz çalışılmalı ve her komutan kendi gücünü zafer gücü haline getirmeyi esas almalıdır. Şüphesiz ki, bu da eğitimle olacaktır. Bir asker ancak eğitimle yaratılabilir. Bundan dolayı bir komuta, aynı zamanda bir eğitim sistemine sahip olmalıdır. Dolayısıyla bir güç ortaya çıkarmak için yapılması gereken temel çalışma eğitimidir. Temel anlamda ise, ölçü ve yetenek kazandırmadır. Bu açıdan ilk başta komutanın, bilimsel ölçüleri esas alarak çağdaş yöntemlerle kendini eğitmesi, belli bir düzey kazanarak, karşısındakine bir şeyler verecek yetkinlikte donatması gerekmektedir.

En zayıf kişiliklerin bile eğitimle büyütülmesi esas alınmalıdır. Bu bütün ordular için geçerliyse, HPG için iki kat daha fazla geçerli

ve gerekli olan bir gerçekliktir. Çünkü HPG güçleri Apocu ideoloji ve hareketten etkilenecek gönüllülük temelinde halk içerisinde katılmış olan sivil insanlardan oluşmaktadır. Onların moral ve inanç düzeylerini her zaman büyütmek ve askeri yetenekler kazandırarak savaşır hale getirmek esas alınmalıdır. Bu da ancak, onları ideolojik ve askeri çizgimize göre modern askeri teknik ve askeri öğreti ile yetiştirmekle olacaktır.

Bu noktada bireyin rolü de önemli olmaktadır. Eğitim faaliyetleri doğrultusunda, her bireyin kendisini Önderliğin özgürlük çizgisine göre eğitime görevi vardır. Eski alışkanlıkların bir kenara bırakılması gerekmektedir. Çünkü klasik komuta anlayışı mücadelemizin gelişimi açısından ciddi bir engel oluşturmaktadır. Bu konuda bireyin kendisine güvenmesi ve değişim gücünü göstermesi önemli olmaktadır. Belki istenilen değişim hemen sağlanmayabilir, ama sürekli olarak bu yönlü bir çaba ve yoğunlaşma içerisine girmek, her komutanın yaşaması gereken temel konular olmaktadır. Yarı gerilla, yarı sivil, keyfi, ahabap-çavuş bir komuta ve yapı gerçeği ile dönem görevlerini hiçbir şekilde yerine getiremeyeceği açıktır. Çünkü dünya bir değişim sürecini yaşarken, sistem de gücünü yenilemekte ve döneme göre hazırlanmaktadır. Bu noktada değişim gerçekliği sadece hareketimiz açısından değil, tüm dünya güçleri için zorunlu olarak yaşanması gereken bir gerçekliktir.

Yeniden bir yapılanmayı yaşadığımız bu süreçte her açıdan köklü bir değişim gerekmektedir. Geline aşamaya kadar genelde bütün alanlarımızda ciddi dönüşüm sorunları ortaya çıkarken, dönüşümün kısmen yaşandığı alanlarda ise yavaş bir tempo kendisini göstermektedir. Bu noktada ciddi bir eğitim programının henüz oturtulamaması önemli bir etken olmaktadır. Sadece fedai bir yapıya sahip olmak yetmemekte, fedai bir ruh dahi olsa eğitimsiz olduğunda başarı şansı azalmaktadır.

Mevcut yapının fedaileşme sorunu olmamasına rağmen, eğitimsiz oluşu bu fedaileşmeye denk düşecek bir başarı sahibi olmasına engel olmaktadır. Eğitim verme noktasında öncü güç, komutan olduğuna göre bu görev komutada kilitlenmektedir.

5. BÖLÜM

HPG'DE DEMOKRATİK SOSYAL YAŞAM PERSPEKTİFLERİ

Özgürlük militanları, özgürlük savaşının öncüleridir. Bu açıdan, hareketin özgürlük modelini yaratma hedefiyle de karşı karşıyadırlar. Bu özgürlük modelini doğru bir şekilde geliştirmek gerekmektedir. Özgürlük ölçülerinde temel kıstas örgütlülük düzeyi olmaktadır. Bu noktada bir militanın kendisini ideolojik gerçekliğimiz doğrultusunda örgütleyerek, değişim ve dönüşüme yatırması, zihniyet ve vicdan devrimini gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bunun temel yolu da bireyin cins ve sınıf mücadelesindeki başarısıyla mümkün olacaktır.

Belirttiğimiz bu noktaları aşağıdaki bölümlerde genişçe açımlayacağız. Çünkü demokratik sosyal yaşamın gelişimi bireylerdeki özgürlük ölçülerinin gelişimiyle yakından bağlantılıdır. Bu noktada özgürlüğünü kullanma boyutunu iyi anlamlandırması gerekmektedir. Çünkü hareketimiz kendi yarattığı kanunlara göre yürürken, aynı zamanda ona göre yaşamakta ve her militan da yaşama gönüllülük doğrultusunda katılma gerçekliği ile mücadele yürütmektedir.

Demokratik sosyalitenin geliştirilmesi başta öncü güç komuta yapısında olmak üzere, erkek veya kadın olsun, her bireyin kendi iradesini özgür ve eşit bir şekilde temsil etmesiyle mümkün olacaktır. Bunun dışındaki düzen alışkanlıkları, karşılıklı faydacı yaklaşımlar hiçbir zaman geliştirilmemelidir. Bu temelde sınıf mücadelesi, çizgi dışı, yani demokratik ve sosyalist olmayıp, harekete karşı olan sınıfsal anlayışlara karşı yoğunca geliştirilmelidir.

a-) Özgür Kadın Çizgisi, Önderlik çizgisidir

HPG içerisinde kadın iradesinin yüksek oranda temsil edilmesi hareketimiz açısından gurur kaynağı olmaktadır ve tarihi bir öneme

sahiptir. Önderlik tarafından yaratılan ve büyük bir değer teşkil eden kadın hareketi, yeni dönem öncü gücü olurken, bunu pratiksel olarak da yaşamın her alanında, gerek siyasi gerekse de askeri boyutlarda göstermektedir. Kadının hareketimiz içinde bu düzeyde yer alması, hareketimizin büyüklüğünü, güçlülüğünü, demokratikliğini göstermektedir. Ve unutulmamalıdır ki, Apocu hareketin temelini Kadın Kurtuluş İdeolojisi oluşturmaktadır. Buna göre her şeyden önce özgürlüğü derinlikli bir biçimde ele almak gerekmektedir. Apocu harekete gelen bütün insanları kendi içerisine özgür temelde katmayı esas alırken, herhangi bir ayırım gözetmemektedir. Hatta özgürlük düzeyini, kadın hareketinin şahsında değerlendirmektedir. Çünkü Özgür Kadın Çizgisi, Önderliğin çizgisidir.

Apocu hareketin temel amacı; kadının kendi iradesiyle, hareket ve ordu içerisinde temsil edilmesi olmaktadır. Bu nedenle kadına köleci veya geleneksel yaklaşım hiçbir şekilde kabul edilemez. Aynı şekilde kadın da, böyle yaklaşamaz ve kendini erkeğin gölgesinde bırakamaz. Özgür kadın, erkeğin koruması ve yönlendirmesini kesinlikle kabul etmemelidir. Böyle yaklaşan bir kadın gelenekselliği temsil eder ve bu da asla kabul edilemez. Özgür bir militan kendi ayakları üzerinde durabilmelidir ve ordumuzda da askerlik ancak bu temelde olacaktır. Yani militan; özgür, disiplinli, demokrat, planlı, bilinçli bir şekilde yaşar ve hareket eder. Yakalanması gereken ölçü ve düzey bu olmalıdır. Bunlar, erkek veya kadın olsun tüm komuta gücünün uğruna mücadele edeceği ve çalışma yürüteceği temel konulardır. Erkek-kadın yaklaşımında yaşanan sorunlar, özgürlük ve demokrasi temelinde ele alınmak zorundadır ve bu yolla çözümü gerektirmektedir.

Günümüz gerçekliğinde önem teşkil eden bir diğer konu da, sosyal yaşam doğrultusunda sağlıklı ilişkilenmelerin nasıl gelişeceği yönündeki tartışmalardır. Bilindiği üzere egemenlik tehdidi olduğu müddetçe, ne özgür kadın, ne özgür erkek, ne de özgür bir ilişki yaratılabilir. Gelişecek herhangi bir ilişki de ancak bireysel temelde kalıp, toplumsallaşmayı yakalayamayacaktır. Bu noktada özgür ilişkiyi yaratmak için egemen sistemin değiştirilmesi ve onun yarattığı feodal, köleci ve her türden egemenlikli, çıkarıcı yaklaşımların kişiliklerde özgür kişilik temelinde dönüştürülmesi gerekmektedir.

Yaşamda karşılıklı yücelme ve bunun çabası içerisine girme her birey açısından önemsenmesi gereken olgulardır. O halde sağlıklı bir biçimde özgür ilişkilermeler nasıl olmalıdır? Bu noktada Önderliğimiz, “ Özgür ilişki, bir arada olmak değildir. Özgür ilişki, insanın serbestlik gücü, özgür düşünme ve eylem gücü kazanması demektir. İlişkilerdeki özgürlük düzeyi kurulmak ve bir yaşam biçimine dönüştürölmek isteniyorsa, iyi savaşmak, iyi siyasallaşmak ve bunun için de iyi örgütlenmek zorunludur. Dolayısıyla çok iyi örgütlenmemiş, bu temelde siyasallaşmamış ve askerileşmemiş kişiliğin özgür olamayacağını özenle vurguluyoruz” diye belirtmektedir.

“Bir türkü dinledim ben; Dervîşe Evdê Türküsü. Şimdi bakın bir türküyü bile dinleme yüreğinden yoksun kişilersiniz. Burada bir destan, bir trajedi var. Bu trajedinin öyküsü şu; 200 yıl öncesinin bir türküsüdür, destanıdır, trajedisidir. Ama orada bir kural var; Kürt kişiliğinde ve Kürt trajedisinde adam ne kadar aşık da olsa, adam ne kadar feodal yargılar ortamında da olsa iki tane işgalci düşmanı vardır. Adam sonuna kadar kahramanca çarpışıyor ve cenazesi kalıyor kızın elinde. Ve kızda orada mezar gibi gördüğü dünyayı kabul etmiyor. Yani orada çok açık; büyük bir felsefe, büyük bir ahlak var. Bizim aşk ve savaş ahlakımızdır. Bu bizim ulusal trajik destanımız. Adam en büyük aşıktır ama paramparça oluncaya kadar savaşıyor. Sizde bir feodal yiğitlik bile yok, kızında da erkeğinde de.” Önderlikten aldığımız bu ikinci alıntı, özgür ilişki ve gerçek aşkın ilkelerini ortaya koyması bakımından önemlidir.

Apocu çizgide sevgi ret edilmeyen bir gerçekliktir. Çünkü savaşımızın kaynağında büyük bir sevgi anlayışı yatmaktadır. Önderlik, sevgiye ulaşmayı yaşama ulaşma olarak tanımlarken, sevgisizliği de yaşamı katletme olarak belirlemektedir. Bu anlamda duyguların en yoğununu Apocu militanların yaşadığı bir gerçekliktir. Apocu harekette sevgi, ülke ve halk kurtuluşuna adanmış yüce bir değer taşımaktadır. Bu nokta ise Önderlik, “Sevgiye giden yol zorluklarla olduğu kadar da çapraşıktır. Bu yolda yürümek yiğitlik istiyor. Eğer böyle yaparsak, ülkemizde halkımızın yaşadığı toplumsal koşullar, büyük sevgisizlik, hırçınlık ve saygısızlık giderilebilir. Biz devrimimizi, bir anlamda ülkemizin sevilmez konuma ve harabe durumuna getirilmesine karşı geliştirdiğimiz gibi, aynı zamanda halkımızın bağrındaki büyük sevgisizliğe karşı da

geliştirdik. Bizim devrimimiz sevgi devrimi, ülkeyi ve halkı sevmeye devrimidir” derken olması gereken sevgi anlayışına ışık tutmaktadır.

Gücümüz kendi ülkesinde, kendi silahıyla özgür bir temelde yaşamakta ve mücadele etmektedir. Her militan kendi irade ve kararıyla burada bulunmaktadır. Bu temelde de en modern ve özgür bir ilişki tarzının yaratılması doğrultusunda yoğun bir çaba ve mücadele yrtlmektedir. Fakat bu konuda özgürlük ölçüleri temelinde sosyal yaşamı daha da geliştirmek için bireyin kendisini eğitmesi kaçınılmaz bir gerçeklik olmaktadır.

Kadın-erkek ilişkilerinde doğru bir tarz yakalanmalıdır. Kimseden rahip veya rahibe olması istenmemektedir. Ki Önderliğimiz bu konuda  seçenek sunmaktadır. İsteyen bu üç seçenek temelinde bir ilişki biçimini geliştirebilir. Ama hiçbir şekilde geleneksel toplum ölçülerine göre bir ilişki tarzı kabul edilmemektedir. Bu anlamda yaşanan bu sorun arpıtılmadan doğru bir yaklaşım geliştirilmesi gerekmektedir. Erkek ve bayanlardan oluşan bir yoldaşlar topluluğu olarak her şeyden önce yoldaşlığın güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu noktada önderlik, bir sevginin değer kazanması açısından, ilk başta gelenin yoldaşlık sevgisi olduğuuna vurgu yaparken, tüm insanlığı kapsayacak derecede bir büyüklükten bahsetmekte ve şu belirlemeleri dile getirmektedir; “Mücadeledeki yoldaşlık, ölümsüz bağlılıklarla yürüyen bir ilkeye sahiptir. Unutmayın ki, bu temelde en değerli yoldaşlar sizinledir, onların en büyük sevgileri sizinledir ve bu da her türlü bireysel sevgiler ve mutluluklardan daha değerlidir. Kaldı ki, bireysel sevginin ve mutluluğuun kaynağına, öyle ki bu parti olur, bir halkın tümü olur, bir insanlık olur, bütün bunların hepsine egemen olduğuunuz zaman, işte o zaman bireysel yaşamınızın bir değerli olabilir.”

Buna dayanarak, yeni dönemin gerektirdiği çerçevede en modern, özgür ve demokratik ilişkinin nasıl olabileceği sorusuna cevaplar aranmaktadır. Bu cevap da, eğer özgürlük ölçüleri temelinde bir sevgi anlayışı geliştirilmek isteniyorsa, bunun da ancak bireyin değişim ve dönüşümüyle ve güçlü bir cins, sınıf mücadelesi ile gerekleşeceğidir.

Çünkü bu, kutsal ve yüce bir ilişki tarzıdır. Apocu hareket insanlar arası ilişkiyi yücelik temelinde geliştirmek istemektedir ve bu da fedakarlık, emek, mücadele ve eğitim gerektirmektedir. Bu

nedenle hiçbir şekilde basit ele alınmamalıdır. Her komutan ve militanın buna saygılı olması ve bu konuda kendisini eğitmesi gerekir. Kadın veya erkek olsun hiç kimse kendisini duygularının esiri yapmamalı, kadın-erkek ilişkisinde özgür ilişkinin zeminini yaratmanın mücadelesi verilmelidir. Bu sorun karşısında kendini bastırmaktan ziyade, her şeyi bilimsel ve akılcı bir temelde ele alıp, çözümlenmek gerekmektedir. Bunun tersi olarak klasik tarzda bir ilişki yaratılması durumunda, bu, geleneksel ilişkiye ve dolayısıyla köleliğe götürecektir. Ne kadın, ne de erkek; bu kadar savaşımış, mücadele etmiş ve bu davaya inanç getirmiş hiç kimse, kendisini bir kez daha köle haline getirmemeli ve kutsal bir ilişkiyi yaratmanın mücadelesini yürütmelidir.

Ordu ve tüm komuta yapımızda bu temelde yeni bir yaklaşımın sahibi olunmalı ve özgür ilişki esaslarına dayalı bir düzen oturtulmalıdır. Her komutanımız bu konularda net, açık ve ilkesel bir yaklaşımın sahibi olmalı, Apocu çizgi doğrultusunda sınıf ve cins mücadelesi yürütmelidir. Bu konularda muğlaklık kesinlikle kabul edilemeyecek bir durumdur. Bu açıdan duygusal, geleneklere dayalı, düzenin getirdiği sınıf bakış açısını değil, bilimsel ve gerçekçi yaklaşımı her koşul altında esas alan bir duruş sergilenmelidir.

b) Cins Mücadelesine İlkeli Yaklaşım

“Kadının özgürce yeniden doğuşu, toplumun tüm alt ve üst kurumlarında genel bir özgürleşmeyi, aydınlığı ve adaleti zorunlu kılacaktır. Savaşın yerine barışın daha değerli olduğuna ve yüceltilmesi gerektiğine ikna edecektir. Kazanan kadın, her düzeyde kazanan toplum ve birey demektir. Bu kısa çerçeve bile kadın hakları ve özgürlükleri alanında demokratikleşmenin ne kadar tarihsel olduğunu açıkça göstermektedir. Bu anlamda 21. yüzyılın uyanan, özgürleşen ve güçlenen kadın çağını başlatması, sınıfsal ve ulusal kurtuluştan da önemli bir olgudur. Demokratik uygarlık zamanı, her dönemden daha fazla kadının yükseldiği bir çağ olacaktır.

“Demokratik toplumun nihai zaferi kadınla mümkündür. Neolitikten beri sınıflı toplum karşısında yere çakılan halklar ve kadın, demokratik hamlenin gerçek sahibi olarak hem tarihten intikamını almakta, hem de yükselen demokratik uygarlığın soluna

yerleşerek gereken anti-tezi oluşturmakta, gerçekten eşit ve özgür topluma gidişte en sağlam sosyal dayanağı oluşturmaktadır.”

Önderliğimizin yaptığı bu belirlemelerle Özgür Kadın Hareketi öncülüğünde, cins mücadelesinin boyutu daha da büyürken, bireylerden tutalım, toplumsal-sosyal yaşama, sınıfların oluşumundan doğaya kadar kapsamı genişlemektedir. Bu mücadele, özgürlüğün gerçek anlamıyla yaşatılması, tüm sınıf, cins ve doğa arasındaki hakimiyeti ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Eşit ve özgürlükçü yaşam tarzının geliştirilmesi amacıyla egemen sistemin yarattığı insan olgusundaki katı ayırıcılık bir tarafa, salt kadını değil, erkeğin de düşürülüşüne neden olan sistem gerçekliğinden, demokratik toplum hedefiyle yeni-özgür insanı yaratma mücadelesini kapsamına almaktadır. Tarih boyunca gelişen ve devrimsel nitelik taşıyan hareketler her ne kadar insanlık savaşımında özgürlük ve eşitliği geliştirme temelinde zemin yaratmış olsa da, insanlığın düşürüldüğü noktadan ele almaması tam bir değişimi yaratamamıştır. Bu noktada sorun erkeğin erkeği köleleştirmesiyle değil de, erkeğin kadını köleleştirmesinde kilitlenmektedir. Bu açıdan cins mücadelesini, salt ‘kadının savaşımıdır’ diye ele almak büyük bir yanılgı olacaktır. Çünkü özgür insanın yaratımında kendi kişiliğini dönüştürme kapsamında kadının yanı sıra, erkek de sorumluyken, cins mücadelesinin özgür militanlar yaratmak için yürütüldüğü de unutulmamalıdır.

Cins mücadelesinin güçlü bir şekilde yürümesi açısından önemli olan kadın eksenli kurtuluş ideolojisinin, ataerkil sınıflı toplum sisteminin egemenlik silahı ile vurduğu toplumun bütün kesimlerinin kurtuluşunu esas alan sosyal bir ideoloji olduğu gerçekliğinin bilince çıkarılmasıdır. Cins mücadelesinin temel amacı insanlığı kökten bir değişime tabi tutarak, gerçek özüne kavuşturma olmaktadır. Bu noktada özgür toplumun yaratımında özgür düşünen ve iradesini özgürce sergileyen yeni insan tipinin kadın öncülüğünde eğitilip, dönüştürülmesi esas olmaktadır. Önderliğin tarihsel boyutlarıyla ve güçlü analizlerle ele aldığı cins mücadelesi Kadın Kurtuluş İdeolojisi temelinde yürütülürken, beş ilke esas alınmaktadır.

Bunlardan birincisi; doğduğu topraklara bağlılığı ifade eden yurtseverlik olmaktadır. Bu salt toprakla sınırlı kalmayıp esasında düşünsel anlamda bile öze dönüşü içermektedir.

İkinci ilke olarak da; özgür irade ve özgür düşüncenin geliştirilmesi ilkesidir. Sınıflı toplumun oluşumuyla birlikte iradesi kırılan kadın ve erkeğin bağımsız düşünen, üretebilen ve kendi özgür iradesi ile karar verebilen bir konuma ulaşmasında yeni insan tipinin yaratımını hedef olarak belirlemektedir.

Üçüncü ilke; irade anlamında en fazla kırılan kadının özgürlüğü çerçevesinde ve özgücüne dayalı olarak yarattığı örgütlülük olmaktadır. Bunun da kaynağında anaerkil toplumsal yapılanmada varolan eşitlik, özgürlük ve adalete dayalı bir yaşam anlayışına ulaşma yatmaktadır.

Dördüncü ilke; mücadele esaslarına dayalı olarak gelişen özgür iradeyle yaşamın ortak paylaşımı noktasıdır. Özgür kadın-özgür toplumun yaratılması güçlü bir mücadeleyi gerektirirken, paylaşım konusu da ancak bu mücadelenin gelişimiyle ve ilk üç ilkenin yaşamsal kılınmasıyla gerçekleşecektir. Belirtilen dört ilke de kesintisiz mücadeleyi ön görürken, topluma dayatılan egemen anlayışlarla savaşımayı ve onları dönüşüme uğratmayı hedeflemektedir.

Bu noktada beşinci ilke ortaya çıkan bu gelişmeler ışığında yeni bir anlayış, ölçü ve tarz temelinde yeniden yaratımı amaçlamaktadır. Bu da anlamını estetikte, güzelleştirmede bulmaktadır. Çünkü insan kendi özünden uzaklaştırıldığı ve yabancılaştırıldığı oranda çirkinleştirilmektedir. Egemen sistemin yaşamı çirkinleştirme düzeyi geliştirdiği baskı ve sömürüyle yakından bağlantılıdır. Bu açıdan güçlü bir mücadele gerekirken kadının yaşama fiziksel, düşünsel, ruhsal ve ifadesel estetik ve güzellik ölçüleri ile yaklaşması, erkeğin de kendindeki kaba, çirkin, şiddet, rekabet ve egemenlikli erkeklik yönlerini bu yeni kabul ve ret ölçülerine vurmasını, dönüşümünü gerekli kılmaktadır.

Cins savaşımının önemli bir boyutunu ‘Kopuş Teorisi’ oluşturmaktadır. Temel olarak, erkek egemenlikli sistemin özel mülkiyet mantığını geliştirmesiyle gerek kadının gerekse de erkeğin insani değer yargılarından ve kendi özünden uzaklaştırılması ve toplumsal etkilenmelerinin sorgulanmasını içermektedir. Ayrıca her iki cins arasındaki kölece ilişkilenenin mahkum edilerek, özgür ilişki yaratma temelinde bir yöntem olarak da değerlendirilebilir. Temelinde egemenlikli sistemden kopuşu ifade etmektedir. Bunun için de ilk başta kadının kendi cinsiyle bir arada yaşaması, kölelik

gerçeğini tanıması ve buna yönelik yaşanan sorunları birlikte bilince çıkarıp mücadele etmesini hedeflemektedir. Bu açıdan feministçe bir yöntem olan kaba anlamda erkekten kopuş olarak algılamamak gerekmektedir.

Bu temelde insanın insan üzerindeki egemenliğine karşı gelişen Apocu hareketi, insanlık hareketi ve aynı zamanda insanlaşma arayışı olarak da değerlendirebiliriz. Buna paralel olarak, ideolojik ve felsefik gerçekliğimizde ulusların uluslar, sınıfların sınıflar, cinslerin cinsler ve insanların doğa üzerindeki hakimiyetini ret etme vardır. Hareketimiz bütün bu egemenlikçi anlayışlara karşı mücadele edip, insanlığın çağımızda ulaştığı çağdaş demokratik uygarlık sistemini esas alarak, tam eşitlik, tam özgürlük, tam demokrasi ve adalet hedefiyle yürümektedir.

Tüm bu gerçekler ışığında özgür yaşam, özgür militan ölçülerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu noktada kadının ordudaki varlığı özgür yaşamı geliştirme açısından büyük bir güç olurken, bunu da en başta kendisini askerileşmeye-komutalaşmaya yatırarak ve taktiksel öncülük noktasında gelişkin bir güce ulaştırarak başarabilir. Ki, bunun perspektifleri Önderliğimiz tarafından Zilan ve Beritan çizgisinde komutalaşma olarak çözümlenmiştir. Bu noktada ne kadar özgürleştüğimizin ölçüsü, ordulaşma ve HPG çizgisine katılım ölçüsüyken, aynı zamanda bu çizgide güçlenme ölçüsü olmaktadır.

Cins ve sınıf mücadelesinde dar ve dogmatik bakış açısı kabul edilemez bir konudur. Çünkü böylesi bir durum geçmiş pratiklerde de yaşandığı üzere hem kadının süreçten ve yaşamsal görevlerinden kopmasına neden olmakta, hem de kendi tarihsel misyonunu boşa çıkartan yaklaşımları hareketi bir tehlike sınırına getirmektedir. Dar ve kaba bir cins savaşımının yürütülmesi durumunda geçmiş pratiklerde de açığa çıktığı üzere bir yandan çeteciliğe zemin sunup tüm kapıları marjinalleşmeye doğru açarken, bir diğer açıdan ise, salt erkeğe yönelip, kendi cins geriliklerine yönelmemek özellikle komuta yapısında büyük bir iç dengeyi yaratmaktadır. Bu da zamanla örgütten kopma derecesine getirmektedir.

Komuta düzeyinde, cins mücadelesine yanılıklı yaklaşımlar günümüz gerçekliğinde de halen kendisini göstermektedir. Pratiksel bazı örneklemelere gidecek olursak; örneğin komutada cins savaşımı adı altında ya tam kaba retçi yaklaşımlara gidilmekte, ya da ‘dönem

artık ortak çalışmayı gerektiriyor' adı altında ilkesiz bir uzlaşmaya gidilip, yapıda da yansımaları bulan liberalizm gelişmektedir. Bir diğer yanlış yaklaşım da yöneticilik bazında cins mücadelesi adı altında gelişen iktidar savaşımı olmaktadır. Tabii komutada yaşanan bu tür cins mücadelesine karşı yanlış yaklaşımlar yapıda da yansımaları bulup, mücadelenin doğru bir rotaya oturmasını engellemektedir.

Bu temelde cins ve sınıf mücadelesinin ayrı ele alınmayarak, sağlıklı bir gelişim seyri sağlaması açısından bireyin kendisini tanıma, geri özelliklerini çözümleme ve kişiliğini özgürlük ölçüleri temelinde yeniden ele alması önemli olurken, burada en fazla görev de öncü kişilik olması noktasında komutaya düşmektedir.

c) Demokratik Ekolojik Toplum Gerçekliğine Doğru Yaklaşım ve Zihniyet Devrimi

“Yeni devrim; devleti, sınıflı toplum uygarlığını hedeflemeyen, tersine alternatifi olarak kendini hazırlayan, geliştiren; devletsizleşmeye, sınıfsızlaşmaya ve iç içe olarak bilimle sıkı işbirliği içinde vazgeçilmez bir yaşam gereği olarak hayvanlarıyla, bitkileriyle ve ekolojik toplumunu yaratmayı hedeflemektedir. Bu gerçeklerle devrimimize Demokratik Ekolojik Devrim demek gerçekçi olduğu kadar, özgürlük niteliğinin de bir gereğidir.”

Önderliğimizin ideolojik çerçevemizi çizdiği bu belirlemeler ışığında Kürdistan’da yürütülen mücadele doğayı da kapsamına alan ulusal-toplumsal özgürlük mücadelesi olurken, Demokratik-Ekolojik Toplum hedefiyle yeni toplumu yaratmayı esas almaktadır. Burada önemli olan nokta, özgürlük anlayışını, özgür ilişkiyi doğayla; tüm canlılarla geliştirme olmaktadır. Bu da; insanın insan, insanın doğa üzerindeki hakimiyetini zihniyet devrimiyle ortadan kaldırma, eşit ve özgürlüğe dayalı bir anlayışı oturtmayla anlam kazanacaktır. Bu anlamda gerek tarihsel, gerekse de hareket olarak ideolojik ve felsefik gerçekliğimiz insan olarak bizim dışımızdaki ötekinin varlığını kabul etmektedir. Bu noktada Önderliğimiz; “Ötekiyi tanımak, zihniyet dönüşümünde diğer önemli ilkesel bir yaklaşımı ifade eder. Firavunlaşma; yani kendini devletle tanrı yerine koyma tüm siyasi hastalıkların özüdür ve karşısındakileri küçük, kul gibi görmeye zorlar. Günümüzde bu hastalık, Nemrutlar ve Firavunlar

döneminden daha az yoğun yaşamıyor. Dolayısıyla ötekiyi bir kul, etkisiz bir varlık gibi değil eşit ve özgür bir diyalektik öge olarak görmeyi gerektirir. Doğaya, çevreye boş şuursuz varlıklar olarak değil, evrensel yasaların ahengine göre yaşayan varlıklar olarak ilk çağ insanının kutsallığı içinde bakmayı gerektirir.” diye belirtmektedir.

İnsan olgusunun gelişim diyalektiği ile doğanın gelişim diyalektiği arasındaki bağ birbirinden kopuk ele alınamaz. Kopuk değerlendirildiği taktirde tekrar bir hakimiyet ve güç olgusunu ortaya çıkarır ki, bu da sınıflı toplum anlayışıyla paralel yürüyen, ret etmeyen bir anlayış olmaktadır. Bu temelde esas alınması gereken sistemsel boyutta bin yılların getirmiş olduğu zihniyet kalıplarının yıkılması olmaktadır. Bu da cins gerçekliğinden yaşam ve ilişkilere, düşünce-duygu ve arayışlardan toplum-birey ve doğaya kadar optimal bir dengeyi yaratmayla anlamını bulmaktadır.

İnsanın hakimiyet anlayışı ilk olarak doğa üzerinde kendisini gösterirken, gelişen hiyerarşinin temelinde de bu yatmaktadır. Doğaya karşı üstünlük anlayışı zamanla insanın insana üstünlüğünü de geliştirmiştir. Bu nedenle Önderlik hiyerarşik bir olgu olarak gelişen bu anlayışı insanlığın temel bir hastalığı olarak ele alırken şu şekilde bir belirlemede bulunmaktadır, “Ta çocukluktan beri en güçlü baba, kabile, aşiret, ulus, devlet vb. kavramlarla kendini özleştirme, tekleştirme hastalığı aslında insan psikolojisinde en derin bir zaafı da teşkil ediyor. Belki de canlılar aleminde kendi başına yaşayamayacak denli zayıf bir hayvan olan insan türü, bu zayıflığını toplum olmak ve toplum olmakla da kendini onun bir kategorisi (aile, hanedan, devlet, ulus, aşiret) olan biçimler altında tanrısal bir yansı haline getirmekle benzeştiriyor, tekleştiriyordu. Aslında tek tanrılaşmayla, benlikte bir zirveleşme ve kendini gizleme söz konusudur.”

Hiyerarşilerin ilk oluşumu sınıfların ortaya çıkmasıyla kendisini gösterirken, kurumlaşması da devlet olgusunun sistemli bir biçimde süreklileşmesiyle olmaktadır. Hiyerarşik sistemin yükselişi neolitik dönemin değer yargıları üzerinden gerçekleşmektedir. Bunun içerisinde yaşam biçiminden tutalım da bireylerin davranışlarına, toplumun oluşan değer yargılarından, sosyalitesine kadar, gelenek, ahlak, kültür-sanat vb. her noktada artık belirleyici olan bu hiyerarşik sistem olmaktadır. Burada en etkili nokta olarak da ortaya birey olgusundaki iradi kırılma çıkmaktadır. Artık sistem kendisi

dışındakini kabul etmemektedir. Bu noktada benzeştirme-benzeşme ortaya çıkarken, insan olgusundan doğaya bir bütünüyle kendi özünden uzaklaşma, yani yabancılaşıma oluşmaktadır. Bu noktada gerek kapitalist gerekse de sosyalist ideolojiler olsun sınıf, parti ve devlet hiyerarşisini esas alan örgütlenmeler, demokratikleşmeyi değil, ayrımcılığı geliştirmektedir. Burada sınıfları ortadan kaldırma adına yeni sınıflaşmalara gidildiği görülmektedir. Bu nedenle demokrasi gelişmemekte, aksine sınıflı toplumun hiyerarşik sistemi katmerleşerek tekrarı yaşamaktadır.

Hiyerarşik sistem gerçekliğini aşmaya çalışan bir hareket olarak demokratik ekolojik sisteme ulaşma anlayışı her şeyden önce bunun öncülüğünü yapacak kişilerde bir zihniyet değişimini gerekli kılmaktadır. Bu örgütlenme biçimi ve toplumsal gerçekliğimiz göz önüne alındığında ordu içerisinde komutada kilitlenmektedir. Bunun için özellikle komutanın yaklaşım tarzında her türlü sınıfa ait anlayışları aşması özellikle de hakimiyet ve güce yaklaşımında önemli değişimleri yaratması zorunludur. Bu yaklaşım yalnızca insanın insana yaklaşımında değil, çevresinde bulunan tüm objelere karşı da gelişmesi gerekir. Ancak demokratik ekolojik devrimin bir toplumsal ve sosyal zemininin olduğu unutulmamalıdır. Hiyerarşik sistemin gelişmesinden en fazla zarar görmüş olan kesim olarak kadın ise bu sistem değişikliğinin öncülüğünü yapacak en temel sosyal kesimdir. Bu noktada Önderlik, “İdeolojik dönüşümümde netlik kazanan, zor içeren tüm hiyerarşik toplum biçimlerinden kopuş bir zihniyet devrimi değerindedir. Bu, devrimin doğa ve toplumun özündeki akla dayandırılması, tükenmek bilmeyen bir çözüm gücüne ulaştırılması anlamına da gelmektedir” diye belirtmektedir.

I-Yeni Dönemde Komutanlaşmada Ortaya Çıkan Yetmezlikler

a-) Komutada Çizgi Mücadelesinde Yaşanan Sorunlar

Apocu felsefenin ve mücadelesinin özünde insan vardır. Bu yüzden insana saygı ve değer verilmekte, sorun yaşaması halinde ise bunu aşması noktasında gereken desteğin sunulması gerekmektedir. Sorun ne türden olursa olsun, her militan bundan sorumludur ve yetki kaygısı olmaksızın gereken örgütsel tavrı gösterebilmelidir. Bu her militanın hakkıdır, görevidir. Bu anlamda vicdani muhasebeyi

yaşayan bir birey, kendisini denetlemekte zorluk çekmeyecektir. Kendini denetleyen militan, bütün yoldaşları için bir güven kaynağı ve yaşanan sorunlar karşısında çözüm gücü olmaktadır. Kendini disiplinize eden bir birey, yanlışlık yaptığı zaman özeleştirii verebilir ve bunun üzerinden bir yoğunlaşma sağlayabilir. Dolayısıyla mütevazidir. Özeleştirii gücüne sahip bir militanın eleştirii yapması veya sorunların üstüne gitmesi daha kolaydır. Çünkü hesapsızdır, kaygısızdır. Kendini suni dengelere göre bir yerlere bağlamış değildir. Tabii ki bu da onu özgür ve güçlü bir duruş sahibi kılar.

Komuta yapımızda ise, bu durumun tersi pratikler oldukça mevcuttur. Örneğin, birinin savaşçılığı sayesinde ona abartılı yaklaşma, öne çıkartma, giderek yanlışlıklarına göz yumma, ahbap çavuşluk, daha sonra çeteci ilişki tarzı, gruplaşma ve en sonunda da harekete karşı duruşa kadar varan durumlar ortaya çıkmaktadır. Yani çizgiye göre olmayan komutanın denetiminde, mutlaka çetecilik, değişik çizgi dışı anlayış ve örgütlenmeler ortaya çıkmaktadır. Çünkü göz yumma ve idarecilik mantığıyla yaklaşmakta, yapı içinde de taraf tutma anlayışı ile hareket etmektedir. Kısacası kendisine çizgiyi esas almayan bir komutanın denetimi altında her türlü bozgunculuk, tasfiyecilik baş göstermektedir. Bu anlamda bir komutan için çizgi yaşamsaldır ve başarının kaynağı olmaktadır. Çizgiyi her anlamda kendisine perspektif olarak uygulamayan bir komutanın yanlışlık yapmaması mümkün değildir.

Çizgiyi anlamayan bir bireyin sınıfsal anlayışı veya duyguları da doğal olarak ideolojik gerçekliğimizden uzak olacağından, pratiğinin çizgiye göre olması da beklenemez. Bilimsel bir çizgi olan Apocu çizgi dışında bir çizginin mücadelemiz gerçekliğinde başarı getirmesi, kazanım ortaya çıkarması, sorunlara çözüm gücü olması düşünülemez. Apocu hareketin bir yaşam tarzı vardır. Bu anlamda felsefesi ve tarzında bir özgünlük ve netlik vardır.

Çizgi mücadelesi oldukça ince ve hassas olunması gereken bir konudur. Dörtlü Çete'nin hareketimiz içinde devam eden etkilerinin bu yeni dönemde, çizgi mücadelesi temelinde yapılacak değişim ve dönüşümlerle tümünden atılması hedeflenmektedir. Bu yüzden sınıf mücadelesi daha da yoğun bir hale getirilmekte, her türlü çizgi dışı anlayış mahkum edilmekte ve bu temelde kendini örgütlenme esas alınmaktadır. Hareketimizin bu yeni komutayı gerçekleştirme çabası köklü olacak ve bu değişim-dönüşüm, köylülüğü ya da

küçük burjuva anlayışları sadece eleştirerek yapılmayacaktır. Mücadele ortamında çizgiyle fazla bütünleşmeyen, dolayısıyla çizgiyi parçalı uygulayan bireylerin varlığı söz konusudur. Tabii ki, örgüt bu bireylere biraz daha kontrollü yaklaşmakta, çok fazla inisiyatif sunmamaktadır. Bu durum karşısında ise, “hakkımız neden yeniyor” demektedir. Kişi çizgiye göre yürümemekte, duruşuyla yanlışlık yapma potansiyelini taşımakta, fakat bunları hiç göz önüne almadan “Niye benim üstümde denetim var” diye dert yanabilmektedir. Halbuki böyle bir bireye görev verildiğinde, bir çok çalışmayı kendi anlayışlarına göre yürüteceği bilinmektedir. Bu anlayışlar da, yaşam felsefemize ters, sınıf anlayışları olduğundan mücadeleye zarar vermektedir.

Bu durumda olan bireyler, tecrübe sahibi olmalarına ve birçok eğitim süreçlerinden geçmelerine rağmen, bunlara birinci derecede görev verildiğinde, kısa bir sürede bozabilmektedir. Bu bireyler dürüst de olsalar, yaşadıkları geri sınıfsal anlayışlar, çizgiyi dört dörtlük gözetme ve ona göre yürümenin önünde engel olmaktadır. Sonuç olarak yeni dönem komuta anlayışının oturtulması noktasında bu sorunlar bir bütünen aşılmalıdır.

Komuta yapısında, çizgide ilkelilik esas olmaktadır. Çizgi, bir komutan için namus olgusu olarak ele alınmalıdır. Bu açıdan, çizgi dışı tutum ve anlayışlar sergileyerek, oynayan bireyler karşısında sessiz kalınmamalıdır. Bu anlayışlar karşısında uzlaşma durumunda, kişinin de militanlığı sorgulanırken, daha ağır bir suç işleme konumuna girmekten kurtulamayacaktır.

Bazı durumlarda, sanki çıkar için hareket içerisine gelinmiş gibi şahsi çıkar için bir eleştiri bile yapılmayabilmektedir. O kadar emek harcamasına ve gerektiğinde ölüme dahi gidebilmesine rağmen, kendi çıkarını korumaya çalışmasından, hareketin çıkarı yeterince savunulmamaktadır. Hareket içerisinde maddi menfaatçilik, ilişkilerin bozulmaması temelinde bireyler arasında gelişmektedir. Bu tip kişilerin denetimi altında, kendisi yapmasa bile çetecilik gelişecek, kendini konuşturma muhakkak ki yaşanacaktır. En çok güvenilen tabur veya bölük komutanının denetiminde dahi, çetecilik ortaya çıkabilmektedir. Bunun nedeni, bu tür anlayışlara gözlerini kapama, görmeme ya da gördüğü halde basit yaklaşmanın yaşanmasıdır. Bu da birçok tahribata neden olmaktadır. Böyle bir

komutanda ilke yoktur. Siyasi ilke sahibi değildir. İlkesi olmayan bir komutanın da militan çizgiyi asla savunamayacağı bir gerçekliktir.

Egemen sistem, Apocu ideolojinin gücünü gördüğünden ona göre yaklaşmakta ve politika belirlemektedir, fakat kadro yapısında halen ideolojiye göre kendini eğitime ve onu yaşamsal kılla noktalarında yetersizlikler yaşanmaktadır. Bu nedenle, düşmanla karşı karşıya gelindiğinde bir dengesizlik durumu ortaya çıkarken, yönelimler karşısında başarı gösterilememekte ve saldırılar karşısında cevap olunamamaktadır.

Mevcut durumda bazı bireyler çizgiyi bilinçli uygulamaktan ve kendilerini çizgi doğrultusunda eğitmekten ziyade, daha çok hamalvari bir durumu yaşamaktadır. Bu bireylerin kendileri bir tarafta, çizgi bir tarafta durmaktadır. Bazı bireyler platform ve resmiyette çizgiyi savunur gibi görünseler de, herhangi bir birliğe gittiklerinde çizgiye önem vermeyerek onu bir kenara bırakabilmektedir. Kendini hareketin dışında görmek, dışarıdan bir hamal gibi çalışmalara katılmak, sonuçta kişiyi bu noktaya kadar götürmektedir. Neyin doğru neyin yanlış olduğundan tam olarak emin olamadıklarından, böyle kişilerin yaşamda inisiyatifleri pek güçlü olmamakta ve hareket adına karar vermede tereddüt yaşamaktadır. Bu da, eğitimsizliğin ortaya çıkardığı çizgiden uzaklığın bir sonucudur. Bu durumdaki bireylere her gün talimat ve perspektif vermek gerekmekte, bir ay perspektifsiz kalmaları durumunda tıkanabilmektedir. Mevcut durumda komutanın gerçekliği de bu şekilde ifade edilebilir. Halbuki komutan çizgi ile bütünleşmeli, çizgi kendisi, kendisi de çizgi olmalıdır. Çizgiyle bütünleşen komutanın hareketten hesap sorması ya da herhangi bir beklentiye girmesi düşünülemez. Çünkü hesapsızdır ve çizginin militanıdır.

Komuta yapısında yaşanan önemli bir eksiklik de, komutanın sadece savaşçı yönü güçlü olanları öne çıkarması, onlarla ilişki geliştirmesi ve sorun yaşayanlara güç vermemesidir. Halbuki bir komutan, sadece iyi savaşanı değil, en başta zor durumda olan, sorun yaşayan ve düşmüş insanları kaldırıp, güç vermeyi ve irade kazandırmayı kendisine esas almalı, en büyük çabayı bu noktada vermelidir. Zaten iyi savaşan veya sorun yaşamayan bir kişilik, iş yapar durumdadır. Oysa mevcut durumda daha çok ortaya çıkan, kendi duygularına, tarzına ve sınıfsal karakterine göre yaklaşım

biçimidir. Sonuçta kişi çizginin emrine girmedeği takdirde, kendi sınıf eğilimlerinin emrine girecektir.

Çizgi militanlığı gerçekliğinde kişilere değil, çizgiye bağlanmak esastır. Fakat geçmiş pratikte de çokça ortaya çıktığı gibi, çizgiye göre yürümeyenler, genelde şahıslara bağlanmışlardır. Bu tür kişiliklerin tüm yaklaşımları, bağlandığı kişinin taklidi temelinde olmaktadır. Apocu çizgiye göre hiçbir birey, başka bir bireye bu temelde bağlanamaz. Yapılması gereken ve esas güç kaynağı olan çizgiyi özümseyip, onu uygulama olmaktadır.

b) Büyük Amaçlara Kilitlenmeme ve Yetinmecilik

Kürt kişiliğinde öz ve biçim farklılığından kaynağını alan kendine abartılı yaklaşım, yaşamda yansımaları bir yandan kendini büyük görme, diğer yandan da kendine fazla güvenmeyen, büyük olana göz dikmeyen ve küçük olanla yetinen bir yapıda açığa çıkmaktadır. Tarihte ortaya çıkan bütün büyük komutanlar incelendiğinde ise, ortaya çıkan durum bunun tam tersidir. Örneğin Napolyon Almanya, Avusturya, İtalya, Polonya ve Danimarka'yı alarak hepsini birleştirmiştir. Küçük şeylerle yetinen bir kişiliğin bunu hiçbir şekilde başaramayacağı açıktır. Napolyon, "Bütün dünyayı ele geçireceğim" demiştir. Bu noktada bir komutan, başarı noktasında hiçbir zaman doyuma ulaşmamalı, yeterlilik anlayışı taşımamalıdır. Mücadele gerçekliğimizde mevcut durumda hakim olan ise, kazandığı düzeyi kendisi için yeterli gören, büyümeyi hedef almayan kişilik yapısıdır. Varolan düzey ve konumu yeterli gören anlayışta ileri bir adım gerçekleşemez. Bu tür kişilikler fazla gelişemez ve vasat kişilikler olarak kalırlar. Mevcut duruşlarıyla bu tür kişiliklerin mücadeleye yararları olduğu kadar, zararları da olmaktadır. İnisiyatifsiz olan bu kişilik, daha çok üstten gelen talimatlar doğrultusunda yürümekte, çizgi dışı yaklaşımlara karşı duyarsız bir tutum içine girebilmektedir. Komuta yapısında yaşanan durum bu şekilde ifade edilebilir. Çoğunlukla küçük adam rolü oynanmakta ve büyümek, büyütmek gibi bir kaygı içine girilmemektedir.

Yeni dönem gerçekliği mücadelenin büyüklüğü doğrultusunda kendini büyük hamlelere, büyük zaferlere göre hazırlamayı gerektirirken, bu noktada yapılması gerekenin en başta ideoloji ve

çizgi mücadelesinde yetkinleşme olduğu özellikle de öncü komuta gücü açısından unutulmaması gereken bir konu olmaktadır.

c) Devrimci vicdan yetersizliği

Devrimci vicdan, özgürlük militanı için esastır. Çünkü egemen sistemin topluma empoze ettiği gerilik ve olumsuzluklara vicdanen tahammül edilmediği için devrimci olunmakta ve mücadeleye katılım sağlanmaktadır. Yani devrimcilik ve vicdan birbiriyle yakından bağlantılıdır. Bir devrimcinin vicdansız olması hiçbir şekilde düşünülemez. Haksızlık ve yanlışlıklar karşısında vicdanı sızlamayan bir insan, devrimci olamaz. Eğer bugün silah alıp, bu zorlu mücadeleyi geliştirmişsek bunun sebebi, toplumda yaşanan haksızlıklara karşı yaşadığımız tahammülsüzlüktür. Devrimci olan her birey, genelde yaşadığı vicdan muhasebesinin sonucunda bu mücadeleye atılmıştır.

Aynı şekilde ortamımızda yaşanan sorunlara, yetersizliklere, yanlışlıklara ve haksızlıklara karşı militanca bir duruş sahibi olmak da vicdani, dolayısıyla ahlaki bir görevdir. Devrim ortamında vicdani yaklaşım daha üst bir boyutta yani, örgütsel ve ideolojik bir biçim kazanarak her sorunda, görevde kendini göstermelidir. Bu anlamda vicdan devrimi şarttır. Mücadele saflarında duyarsız, mücadelesiz kalmak, yanlışlıklara göz yummak, görevleri yerine getirmeyip, yanlış yaklaşmak bir devrimci için vicdansızlık olarak tanımlanırken, devrimciliğin özüyle, bulunduğu ortam ve mücadele ile çelişik bir durumda yaşamayı temsil etmektedir. Bir devrimci, herhangi bir bireyin olumsuz duruşu ya da bir değerın çarçur edilmesi karşısında asla sessiz kalmamalıdır. Göz yuman bir anlayışı kesinlikle sorgulamak ve bunun üstüne gitmek gerekir. Hem yaşayan kişi, hem de buna tanık olanlar, bu durumu kesinlikle kendilerine ve bulundukları yoldaş ortamına layık görmemelidir. Bunun yanında yoldaşını düşüren ve zayıflatan yaklaşımların üstüne en sert şekilde gidilmelidir.

d) Hak Arayıcılığı

Komuta yapısının önemli bir kesimi, yaşadığı eksikliklere rağmen bunları görmezden gelirken, yapılan eleştirileri dikkate

almamakta, hatta ince yöntemlerle bunları boşa çıkarmaktadır. Kendi gerçekliğini sorgulamayan ya da çözümlemeyen bireyleri örgüt görebilmekte ve bu temelde değerlendirerek görevlendirme yapmaktadır. Örgütün bu temeldeki yaklaşımı, bazı kişiliklerde bir daralmaya yol açmaktadır. Bu da yansımaları hareket içerisinde, “Parti beni değerlendirmiyor, hakkım yenildi” türünde şikayetlerle göstermektedir. Halbuki hak yeme gibi bir durum söz konusu değildir. Örneğin, düzeyi takım komutanı olan ama beklentisi tabur olan bir birey, eski olmasını da gerekçe göstererek bu tür hak taleplerine gidebilmektedir. Terfi olayı, eski olmaya göre değil, tecrübe ve yeteneklere göre belirlenen bir gerçekliktir. Eski olmak, tecrübeli olmak anlamına gelmemektedir. Bunun için yaşanan pratiklerden tecrübe çıkaracak bir çaba ve düzeyin sahibi olunması gerekmektedir. Tecrübenin olduğu bazı durumlarda ise, bunu pratikleştirecek yetenek fazla gelişkin olmamaktadır. Bu durumu yaşayan bireylerde yetmez yanlarını görme ve bu temelde kendini sorgulayıp aşma yönünde herhangi bir çaba sergilenmemektedir. Belki bir takımı yürütebilir ama bölüğün başına verildiğinde, üslubu gelişkin olmadığından kısa bir sürede dağınıklığa yol açabilir. Bölük verilmediği zaman da rahatlıkla “Benim hakkımı yediler” diyebilmektedir. Burada hiç kimse birbirinin düşmanı olmadığından, hak da yenilmemektedir.

Sonuçta örgüt, bireye göre değil, çizgiye göre yürümektedir. Eksiklerini dile getirmenin, kabul etmenin oldukça zor olması sosyolojik bir gerçeklikten kaynaklanırken, bunlar kabullenilmeden ve sorgulanıp çözümlenmeden de kişi kendisini dönüştüremez. Birey, kendinde varolan eksiklere inanç getirdikten sonra ortadan kaldırabilir ve bu da ancak ikna yoluyla gerçekleşecektir. Örneğin bireyci ve bencil yanlara sahip olan kişi, bu yetmezliklere inanç getirmese, bunu hiçbir şekilde aşamayacaktır. Bazı bireylerde bu eksiklerin eleştirisini sözde kabul edip, özde ise tam tersini yaşamakta ve sorunlara çözüm gücü olmamaktadır. Bu nedenle eksiklerin tespit edilip, içten ve samimi bir şekilde sorgulanması ve çözümlenmesi esas alınması gereken yöntem olmaktadır. Başka türlü bir yaklaşım, kendini kandırma olacak ve bunun da ne bireye, ne de mücadeleye hiçbir yararı olmayacaktır.

e) Plansızlık, Programsızlık ve Yaratıcı Olamamak

Ordu ve devrim gibi bir çalışma yürüten bir militan, çalışmalarına hiçbir şekilde keyfi yaklaşmamalıdır. Modern, çağdaş normlara sahip olan bir insan keyfiyetçi değildir. Günümüz kriterlerine göre de bir işe yaramayan insan olarak değerlendirilmektedir. Sıradan bir Avrupalı insan dahi bir gününü, hatta saatlerini planlayıp, buna göre hareket etmektedir. Çünkü, keyfiyetin bir yarar getirmeyeceğinin bilincindedir. Sivil olmasına rağmen ne zaman, nerede, kiminle, ne yapacağını önceden planlayarak, yaşamını buna göre düzenleyip, keyfiyeti ortadan kaldırmıştır. Kürt halk gerçekliğinde ise bu durum, tıpkı Ortadoğu halklarında olduğu gibi yaşam temelde keyfiyet üzerine kurulmuştur. Ne zaman isterse çalışan, ne zaman isterse yatan bir felsefe esas alınmıştır. Halbuki plansız, programsız, rast gele yaşayan insan, yaşamda bir başarı da elde edemeyecektir. Amaç sahibi bir insanın planlı-programlı olması gerekmektedir. Çünkü amaç ancak bir program dahilinde çalışılarak gerçekleştirilebilir. Ortadoğu halklarının ve halkımızın yaşadığı bu geri özellikler, kadrolar üzerinde oldukça hakimdir ve bu da komutanlaşma önünde büyük bir engeldir. Bu özellikler, komuta yapısının savaş sanatı ve savaş öğretisi üzerine daha fazla yoğunlaşmasına engel olmakta ve yaşam içerisinde kendisini özerk komuta tarzında göstermektedir.

Askeri anlayışımızda ve yaşamımızda varolan önemli bir eksiklik de sistemdir. Sistem demek, anlayış demektir ve bu, her çalışma açısından geçerliliğini korumaktadır. Fakat bizde oturtulmaya çalışılan planlı programlı yaşam biçimi, ‘kalıpcılık ve dogmatik olmasın’ adı altında ya da farklı küçük gerekçelerle belli bir süreden sonra yerini rast gele, günübirlik yaşama bırakabilmektedir. Tabii bu da, askerliği bitirmek anlamına gelmektedir. Plansız ve rast gele yaşam biçimi egemen sistem alışkanlıklarına bağlı yaşayan sivilliktir. Bu tarzın hakim olduğu ortamlarda yaşamda yaratıcı bir pratik de ortaya çıkmayacaktır. Bu, ciddi anlamda yaratıcılıktan yoksun bir komuta anlayışının hakim olduğunun da göstergesidir. Bu anlayışa sahip bir komuta, asker yaratamaz, dolayısıyla tam askerleşmiş bir yapı da ortaya çıkaramaz. Bu durumda yaşamda veya savaş ortamında herhangi bir komutandan başarılı bir pratik ve zafer beklemek gerçekçi bir yaklaşım olmayacaktır.

f) Coşku ve Hırs Eksikliği

Mevcut komuta yapısı, amaçta fazla coşkulu ve heyecanlı olmayıp başarı hırsına fazla sahip değildir. Halbuki, komutanlık için hırslı olmak şarttır. Mücadelede eski, ama hırsı olmayan, büyük başarıya göz dikmeyen ve vasat bir duruşa sahip olan komutan görev yapamaz. Çünkü bu şekilde mücadelede ilerleme gerçekleşemez ve varolan gelişime açık potansiyelin de tıkanıklığına yol açar.

Komutanın iş yapma ve başarma noktasında hırslı ve coşkulu olması gerekir. Pratik mücadele gerçeğinde de ortaya çıkmıştır ki, hırsı ve coşkusu olmayan kişi büyük bir başarının sahibi olamaz. Dönem komutanının zafer komutanı olması için bu düzeyde bir hırs taşınması ve önüne büyük hedefler koyması gerekmektedir. Başka türlü bir duruş hiçbir zaman başarıya götürmeyecektir. Komuta yapısı bu anlamda gereken duyarlılığı gösterip kendini ona göre ideolojik olarak donatmalı, dönemin kazanılmasında üstüne düşen görevleri yerine getirmelidir. Özellikle de komuta yapısında eskiden beri yaşanan hırs ve coşku noktasındaki zayıflık, uluslararası komplo ardından çok daha fazla artmıştır.

Hırs, diğer bir anlamıyla da iddia anlamına gelmektedir. Fakat bu hırs, kariyerizm noktasında anlaşılmamalıdır. Büyüme, daha da güçlenme hırsı APOCU felsefenin özünde vardır. Hırslı olmayan bir duruş bir anlamda yarı teslimiyet konumunu ifade etmektedir. Başka bir boyutuyla zayıfı güçlü kılma noktasında da hırs gerekmektedir. Komutanın en önemli görevlerinden biri de büyüme ve büyütme noktasında hırslı, hem kendisini, hem de denetimindeki birliği geliştirme ve askerleşmesini sağlamada ısrarcı bir yaklaşım içerisindedir.

Hırsın tersi anlamına gelen yetinmecilik anlayışı, bir komutanın zafer komutanı olabilmesi, başarı kazanabilmesi önündeki en büyük engellerden sayılabilir. Yeterlilik anlayışı Apocu çizgi ile hiçbir şekilde bağdaşmayan bir anlayıştır. Bu anlayışa sahip bir komuta veya kişilik herhangi bir başarı ardından “bu kadarı yeterlidir, daha fazlasına gerek yoktur” diyebilmektedir. Düzen, sistem ve eğitimi kısmen oturtuktan sonra da, varolan düzeyin yeterli olduğunu düşünebilmektedir. Hatta bu durum onda bir rehavete, rahatlamaya, sarhoşluğa sebep olabilmektedir. Bu kişilikler hırs sahibi olmadıkları

için küçük bir zaferle kendilerini kaybedebilmektedirler. Bu durum, kazanılan küçük başarıların da değerini düşürmekte ve hatta bu başarının getirdiklerinden çok daha fazlasını kaybettirmektedirler. Sonuç olarak Apocu komutan hırslı olmalı, küçük şeylerle tatmin olmamalıdır.

g) Yaşam Ölçülerinde Yaşanan Özerklik ve Keyfiyet

Apocu hareket, yoksul bir halkın yardımlarıyla mücadele yürüten devrimci bir harekettir. Bu nedenle yaşam tarzımız halkın düzeyini aşan bir lüksü barındırmamalıdır. İhtiyaç dışında lüks bir yaşam sürdürmeye kalkışma mücadelemizle, onun çizgisiyle hiçbir şekilde bağdaşmayan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım hareketimiz içerisinde özerklik olarak tanımlanmaktadır. Hiçbir birey halkın sırtından geçinip, güdü ve duygularını tatmin etme hakkına sahip değildir. Fakat içimizde bu tür eğilimler her dönemde kendisini göstermektedir. Sorumluluk anlayışına sahip bir komutan, ne olursa olsun kendini bu tür durumlardan uzak tutmalıdır. Böylesine bir yaklaşıma sahip olan tutumların önüne geçerek, gereken uyarıyı yapmalıdır ve yapısında da, bu noktada kendini sorumlu görüp, bu yaklaşımın üstüne gitme anlayışını hakim kılmalıdır. Bunun dışında zorunlu ihtiyaçların karşılanması noktasında da elinden geleni yapmalıdır.

Sonuç olarak özentili ve keyfi yaşam tarzının Apocu tarzla herhangi bir ilişkisi yoktur. Yapımız politik bir yapıdır ve hareketimizin ölçüleri de, düzen orduları ya da peşmerge güçlerinin ölçüleri gibi değildir. Her militan Apocu yaşam tarzını az çok bildiğinden ve bu kriterlerle analiz yaptığından dolayı, sonuçta bir komutanın yaşam tarzının doğru mu yoksa yanlış mı olduğunu tahlil etme noktasında zorluk çekmemektedir. Yapı bu noktada oldukça duyarlıdır. Bu yüzden eğer bir komutan, yapı içerisinde kabul görmek istiyorsa, başta bu noktaya dikkat etmelidir. Çünkü ayrık ve özerk bir yaşama sahip olup, yapıyı yürütmek kolay değildir. Yapımızın en önemli özelliklerinden birisi, kendini yapıyla bir tutan, yaşamın her boyutuyla bütünleşen, onların yaşam standartlarıyla yaşamaya çalışan bir komutanı daha çabuk kabul etmesidir. Bu tarza sahip bir komutanın yapı üzerindeki etkisi çok daha fazla olurken, her talimatı sorgusuz yerine getirmektedir.

Savaşta ve yaşamda komutasına inanç getirmiş bir yapının üzerine almayacağı yük yok gibidir. Bu konuda komutan karşısındakine inanç veren, öncülük eden konuma kendisini getirmelidir. Bir yapıyı fedaileştirmek için, her şart altında ve her durumda komutan önde olmalı, cesaret kaynağı olmalıdır. Bu özelliklere sahip olmayan bir komutanın, zor koşullarda, savaş ortamında yapısına hakim olması oldukça zor olacaktır. Genel ordu anlayışında talimat esas da olsa, bizde bu tek başına yeterli olan bir olgu değildir. Bu nedenle komutada, fedakarlık, emekçilik, mütevazilik ve cesaret esas olmaktadır.

h) Yetkicilik

Bugün HPG içerisinde savaşılmaması gereken en kötü hastalıklardan biri de yetkicilik hastalığıdır. Bazı kişilikler, adeta yetki için harekete katılmış gibi yetkisi elinden alındığında, dünyaları yıkılmakta, kendilerini bırakmakta ve adeta inançsızlığa düşmektedir. Bunun en temel nedeni, komutanlığın görev olarak değil de, bir kimlik haline getirilmesi, bu şekilde algılanması olarak belirtebiliriz. Devrimcilik bu değildir. Yetki ile sorumluluk değil, devrimci sorumluluk esas alınmalıdır. Yetkicilik, feodalizmin ve burjuvazinin özelliğidir. Bir burjuva veya bir feodal, sıradan bir köylüye elini dahi vermez. Kim yetkili ise onunla ilişkilendirir. Ona göre, sıradan insanların hiçbir yararı yoktur. İnsana değil, yetki ve konuma değer verir. Mevcut durumda da yetkiye önem verenler davranışlarında bunu yansıtmaktadırlar. Sıradan bir savaşçıya fazla önem verilmemekte, fakat bir komutansa eğer, daha fazla ciddiye alınmaktadır. Apocu hareket içindeki her bireye karşı saygı gösterilmiyorsa, bunu yapanlar ciddi bir eksiklik içindedir ve Apocu militanlıktan uzaklaşmış demektir. Askeri hiyerarşi gereği kademesine göre gerektiğinde hazır olda da beklenir. Fakat bunlar askerlik gereği yapılırdır. Bir üste karşı saygılı olunması, askerliğin bir gereği olmaktadır. Ama genele karşı saygı ve sevgi de Apocu ideolojinin bir gereği ve temelidir.

Bu noktalar üzerinde geçmiş pratiklerde yaratıcı bir anlayış oturtulmadığı için, olumsuz pratikler ortaya çıkmıştır. Bunlardan ders çıkararak ordumuzda, komutamızda, savaşçımızda, yaşamımızda, bir bütünüyle her konuda yaratıcılık anlayışının

oturtularak, yenilenmenin yaratılması istenmektedir. Şüphesiz ki, bunda öncü rolü komuta oynayacaktır. Bu açıdan da, tüm bireylerin geçmiş pratiklerini gözden geçirerek, eleştirisini yapıp, özeleştirilmesi temelinde gerçekleştirmek esas alınmaktadır. Kabul edilmelidir ki, bugüne kadar yarı sivil tarzda bir askerlik ve savaş anlayışı hakim olmuştur. Ama bundan sonra hem biçim, hem de özde birbirini tamamlayan bir ordu sisteminin hakim kılınması gerekmektedir. Bu anlamda da çalışma ve çabalar söz konusuysa, eğitimle bu öz gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Ve bütün bunların oturtulmasında komutanın belirleyici bir rolü olmaktadır.

6. BÖLÜM

MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİNDE YAŞANMIŞ KOMUTA ÖRNEKLERİ

(Bu bölüm yazılmalıdır. Çünkü kitabın genel içeriği geçmiş savaş sürecinde yaşanan yetmezliklere karşı, nasıl olması gerektiğine dair perspektif sunmaktadır. Sunulan perspektiflerin soyut kalmadığını göstermek için, doğru çizgide komutalaşma yaşamış arkadaşların ayırt edici özelliklerini vurgulamakta yarar olacaktır. Kitabın son bölümü meşru savunma çizgisinde doğru komutanlaşmış arkadaşların dikkat çekici özelliklerine vurgu yapılarak sonlandırılabilir. 20 sayfa kadar olması iyi olabilir.)